

F O R E I G N S E R V I C E I N S T I T U T E

H U N G A R I A N

BASIC COURSE

Units 1 - 12

D E P A R T M E N T O F S T A T E

HUNGARIAN

BASIC COURSE Units 1–12

This work was compiled and published with the support of The Office of Education, Department of Health, Education and Welfare, United States of America

AUGUSTUS A. KOSKI

ILONA MIHALYFY

FOREIGN SERVICE INSTITUTE

WASHINGTON, D.C.

1962

D E P A R T M E N T O F S T A T E

FOREIGN SERVICE INSTITUTE
BASIC COURSE SERIES
Edited by
CARLETON T. HODGE

For sale by the Superintendent of Documents, U.S. Government Printing Office
Washington, D.C. 20402

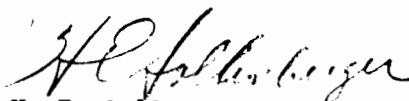
Stock No. 044-000-00266-3 / Catalog No. S 1.114/2:II89

Preface

These volumes comprise an introduction to the Hungarian language. While emphasis has been placed on giving the student spoken command of the language, both the vocabulary and the structure necessary for immediate use of written materials are included. The general plan of the course follows the tradition of the Spoken Language Series prepared under the auspices of the American Council of Learned Societies during World War II, but it also takes advantage of more recent pedagogic theory. The drills, in particular, are designed along the lines of present-day texts.

The course has been prepared under an agreement with the United States Office of Education, Department of Health, Education and Welfare, under the National Defense Education Act. It is designed to fill the need for the Hungarian Basic Course in the over-all plan of the Uralic and Altaic Program of the ACLS, as outlined by Dr. John Lotz, Director of Research of the Program.

This text, consisting of two volumes (twenty-four units) with accompanying tape recordings, is the result of the coordinated efforts of the Hungarian staff of the School of Language and Area Studies working under the direction and supervision of Augustus A. Koski. Particular credit for the preparation of the dialogs and much of the drill material goes to Mrs. Ilona Mihalyfy. She has been assisted by Nandor J. Cheploe and by Otto M. Szivak, who has served faithfully and conscientiously in the tape recording of the text. Deep appreciation is expressed to Miss Vera J. Harris for her most valuable contribution in the meticulous preparation of the major portion of the typescript. Dr. Ronald A.C. Goodison's editorial work on the text following the departure of the author from the staff of the School is also gratefully acknowledged.

H. E. Sollenberger
Dean, School of Language and Area Studies
Foreign Service Institute

Introduction

PURPOSE

The FSI Hungarian Basic Course has been written with the aim of providing the student with a firm control of the basic structure of the spoken language and a vocabulary adequate for him to make limited practical use of both the spoken and written language in his travels, work and social obligations. In addition, the course should provide the learner a sound background for further development of fluency and proficiency in Hungarian.

ORGANIZATION OF THE TEXTBOOK

The materials in each of the two volumes of the text are contained in twelve lessons or units. Each unit includes a set of basic sentences that are intended for memorization. These are in the form of conversations or dialogs focused on specific situations in which a person might find himself in Hungary. Notes to the basic sentences are added occasionally to provide additional background information on some cultural feature unfamiliar to Americans, or to clarify some special difficulty in vocabulary or idiom. Notes on pronunciation are included in each of the first seven units. Sound, stress and intonation features which have been found to be particularly troublesome for American students are here presented with explanations and a series of practice drills. The notes on grammar in each unit concentrate on those structural features illustrated in the basic sentences which are considered appropriate for analysis at a given stage in the course. The section after the grammatical explanations in each lesson provides for systematic and detailed practice of the new features comprising a particular unit. Specifically, the substitution drills are designed for exercise in the manipulation of forms through substitution of specific items in fixed sentence patterns. This practice is intended to build habits of association, so that in a given syntactic environment the appropriate grammatical form automatically comes to mind. A common type of substitution drill used in the drill sections is the transformation drill, in which the pattern sentence is changed from one grammatical or lexical category to another. Variation drills provide for the manipulation of larger syntactic patterns. In each group a model sentence, underscored, serves as a guide. Associated with it are additional sentences incorporating the same syntactic frame but in which most of the individual word items have been replaced. Vocabulary drills provide practice in the use of new words and also allow for manipulation of sentence elements, the particular form and arrangement of which depends upon their association with that vocabulary item. The manipulation of all these drills as presented in the units is carried out generally with the use of English equivalents. Specific translation drills are also provided, however. In general these exercises supplement the material of the basic dialog in the form of a narrative. In this way they provide content review of the basic sentences and practice in the transformation from active dialog to descriptive narration. The response drills are question-and-answer-type exercises on the situations of the basic dialogs but are also designed to develop the student's ability to give realistic answers to appropriate real-life situations. Conversation practice and additional situations in outline bridge the gap to free conversation.

METHOD AND PROCEDURE

This is a course in Spoken Hungarian; the forms and patterns of the language are intended to be colloquial. The emphasis in instruction is everywhere on speech, and an indispensable component of the learning process is the voice of the instructor, whose native language is Hungarian. On no account should the student attempt to use these

materials without either a native instructor or recordings of a native instructor's voice. The method of instruction incorporates guided imitation, repetition, memorization, pattern practice, and conversation.

Working under the supervision of a linguist the instructor's role is to serve as a model for speech as Hungarians really use the language in actual conversation. In this connection the instructor will maintain the normal tempo of pronunciation as the classroom standard at all times; he will never distort his speech by slowing down. The student's job is to watch and listen carefully to the instructor and to imitate as exactly as he can the sounds that he hears, together with their pitch and stress patterns. He must keep in mind that to learn an entirely new set of language habits, he will require constant correction and repetition. Each time the student is given a new model to practice, the instructor says it for him first. The student should never attempt to read from his text, but rather should watch the instructor and pay attention to him as he says a word or utterance for the class. As far as possible, he should leave his book closed during the presentation and concentrate on the speech and actions of the teacher. The normal procedure in class will consist of a great deal of choral and individual repetition of the basic sentences and drills, for only by frequent repetition after an authentic model for speech can habitual fluent and accurate reproduction of the sounds and forms of the foreign language be achieved.

The basic sentences are preceded by "build-ups" giving the component parts of the utterance separately. Each new item which is introduced appears first as a build-up. The instructor will ask the students to repeat the build-ups separately first, then combined into larger units, and finally the complete new sentence or utterance. The basic sentences are subdivided into numbered sections, each to be treated as a unit, repeated in chorus and individually, with and without build-ups, until the students' imitation is satisfactory. Only then may a new section be taken up. The time required to cover each part of the dialog in this way will differ widely, depending on the size and ability of the class. After acceptable imitation and accurate pronunciation have been achieved, the sections are then assigned for memorization outside of class or repeated in class until memorized. The student should be able to give either the Hungarian sentence or its English equivalent on request, or switch from one language to the other and back again. The instructor will drill the class by repeating each sentence for each student; then by giving each student a different sentence, repeating it for him first; and finally by asking the class to recite the sentences in order, the first student the first sentence, the second student the second sentence, etc., without receiving a cue from the instructor. Repetition out loud outside of class, preferably with the help of recorded materials, should be continued to the point of overlearning. The student should not only be able to give the correct Hungarian sentence upon hearing the English equivalent at random selection, but he should also be able to give the correct Hungarian statement with equal ease and speed of response upon hearing its Hungarian cue. As a final step, the students are expected to act out the basic dialog in its entirety from memory, with the instructor or with other students. Only when the basic sentences have been mastered to this extent can they be considered to provide an adequate basis for control of the spoken language. It should be noted at this point that the English text accompanying the basic sentences is not primarily a translation but a set of conversational equivalents. Many apparent discrepancies will be found if the student, or the instructor, looks for word-for-word correspondence between the English and Hungarian text. Such a thing will not be found in the text. Rather, in any particular situation, one should regard the English text as a symbolization of how a particular situation is rendered in English, and the Hungarian text as a symbolization of how that situation is rendered in Hungarian.

The pronunciation practice drills are taken up in class only after the presentation of the basic sentences has been completed and memorization of the dialogs has been started. The pronunciation exercises are arranged in groups according to the particular feature concerned, whether it be sound or stress. Words are to be repeated first in chorus and then individually by each student after the instructor, at first following the vertical columns and later, for variation and comparison, going horizontally across the page. Particular attention should be paid to items in contrast. These are minimum, meaningfully distinctive sound patterns, accurate control of which is important for communication and comprehension. Contrasting word pairs are linked by a dash, and after separate practice for accuracy, the items should be repeated by pairs to bring out the exact distinctions between them.

The notes on grammar are designed for home study after the basic sentences have been introduced and drilled in class. Although the grammar analysis is intended to explain and clarify all points of structure that are emphasized in a particular unit and illustrated in the basic sentences, the student may still encounter some difficulty in understanding some details of the analysis. In such cases he is urged to ask the linguist for assistance in his difficulty. The instructor is specifically requested not to enter into discussion with his students about the structure of the language. Time in class is spent most profitably with practice in actual use and manipulation of the language and not in talking about it.

After the basic sentences of a unit have all been repeated several times and memorization of these is well under way, work can be started on the drills. The material in these is designed to provide a maximum of additional experience in using the forms and patterns of the language learned in the basic sentences. It is not assumed, however, that the learner is automatically able to transfer the experience gained in the basic sentences to error-free manipulation of these forms and patterns. The drills are by no means a test of what the student can do with the elements given to him. It is a matter of no great importance whether he can or cannot "figure them out" by himself. The goal is to learn to speak the language accurately and fluently, and this aim can be achieved only by correct repetition of the forms and patterns involved. Therefore all the sentences in each drill group are first to be repeated in their correct form after the instructor. After this the instructor cues each student in turn for repetition of one of the drill sentences until all students have given all sentences correctly.

In the substitution drills the model sentence and all its variants are first repeated in chorus after the instructor. He then gives the model sentence again and the class repeats it in chorus. After this each student is cued individually with an item to be substituted, whereupon he repeats the sentence with the substitution called for. In some cases the cue is the exact form which fits into the sentence; in other cases a cue is given which requires the student to choose the proper form to fit the syntactic environment of the model. Regardless of which type of cue is given or how simple or complex the exercise may appear to be, the student's task is to make the substitution without hesitation and to repeat the sentence accurately at normal conversational speed.

In the transformation exercises, as well as in the variation and vocabulary drills, the basic procedure is about the same as for the substitution drills. All sentences in a given group are first repeated after the instructor. The teacher then gives the pattern sentence again, and the students repeat it in chorus. Then they are required individually to recall and repeat the correct Hungarian sentences for which an English equivalent is given. Students may work

on the drills with their books open, covering up the column where the Hungarian sentences are printed and taking their cues from the English sentences.

Transformation drills require the conversion of one or more elements in a sentence from one grammatical form to another--singular to plural, present to past, etc. No English is provided for these sentences as a rule. However, the instructor may check the student's understanding by asking for a random spot translation into English, or he may go through the drill a second or third time, giving English sentence cues for which the student gives the Hungarian equivalent.

Translation and response drills, as noted above, are in most cases directly related to the basic sentences. In translation drills the procedure is similar to that followed in the other types of exercise already described. Students work with their books open, covering the Hungarian text and reading the English sentences to themselves. In the response drills it is often appropriate for the tutor to address two or three questions to the same student and then two or three more to the next, so that the exercise takes on a more natural character of conversational interchange. In addition to questions printed in the text, the experienced instructor may find it expedient to add other questions in order to make a situation appear more realistic or to provide further practice on a particular point of grammar. Both translation and response drills should be repeated in their entirety several times until all students have had an opportunity to get practice on each item.

It will be noted that all drill material is provided with both a cue and a correct response, so that all may be prepared by the student outside of class and repeated and practiced by him as often as necessary to achieve complete accuracy and fluency. In many cases there is more than one possible response to a given cue, and instructors are encouraged to accept all answers that are truly equivalent. If a correct response has been given, however, instructors are not to suggest variant forms which may occur to them, as this only introduces unnecessary complexity of choice to an exercise that is difficult enough as it is.

In the conversation practice brief dialogs, usually on the same theme as the basic sentences, are read through by the instructor three or four times while the class listens. Then the teacher takes one role while one student takes the other, and they repeat the conversation together. The student's aim here is not primarily to memorize and repeat exactly, but to give as near an equivalent as possible in his own words. After acting out the conversation with the instructor, the student goes through it again with another student, he in turn with the next student, and so on until all have taken both parts in the dialog.

The situations are brief descriptions, in English in the earlier units, later in Hungarian, of occurrences similar to those on which the basic dialogs are based. Two or more students act out these situations in their own words. They are encouraged to use their imagination and expand on the brief descriptions as long as they limit themselves to the vocabulary and structure covered up to that point in the course. However, the whole conversation should not take more than four or five minutes in order to assure that all students in the class may try their hand at the same situation.

The narratives are designed for reading purposes, with actual reading done by the student outside of class. In class they may be used for oral narration: the class may listen to the narration as recited by the instructor two or three times; then follows a period of questions by the instructor concerning the subject matter of the narrative; and finally the instructor calls upon students to retell in their

own words as much of the story as they remember. In the early units the narratives cover much of the material of the basic sentences in third person form. In the later units some features of expository prose-- matters of both form and style--which differ from normal spoken usage are introduced through the narratives in order to bridge the gap between conversational Hungarian and those reading skills of a specialized nature which require particular study and attention.

The ultimate goal of the course, as has been stated above, is to speak accurately, fluently and easily. The text provides for the assimilation of all basic forms and patterns of the language by the guided imitation, memorization, and manipulation of a large number of sentences and by practice in confronting various widely occurring everyday situations. Actual living use of the language in free conversation is a necessary and essential adjunct. The instructor should therefore encourage his students from the start to use the language in every way possible, above and beyond what is provided for in the text. As early as possible in the course both students and instructors should avoid the use of English in the classroom insofar as it is expedient to do so, and instructors should encourage students to speak Hungarian outside the classroom as well. Only by constant use of the skill he is learning can the student hope to master the language and retain it as a useful tool of his profession.

TABLE OF CONTENTS

UNITS 1 - 12Unit 1

Basic Sentences: Halló, Itt Budapest!	1
Notes on Pronunciation: A. Short Vowels	7
B. Long Vowels	8
C. Digraphs	9
Notes on Grammar: A. The Article	9
B. Omission of Subject Pronoun	10
C. Equational Sentences	10
D. Negative Sentences	10
E. Word Order	10
Substitution Drill	10
Variation Drill	13
Translation Drill	16
Response Drill	17
Conversation Practice	18
Situations	19
Narrative	19

Unit 2

Basic Sentences: A Kávéházban	21
Notes on Pronunciation: A. Long and Short Vowels	27
B. Double Consonants	27
C. Hungarian <u>r</u>	28
D. Vowel Harmony	29
E. Linking (Liaison)	29
F. Syllabication	29
Notes on Grammar: A. The Present Tense	30
B. Case	31
C. The Negative Sentence	32
D. Interrogative Sentences	33
E. <u>Hanem</u>	33
Substitution Drill	33
Transformation Drill	36
Variation Drill	36
Translation Drill	39
Response Drill	40
Conversation Practice	41
Situations	42
Narrative	42

Unit 3

Basic Sentences: Johnson Úr Vásárolni Megy	43
Notes on Pronunciation: A. Stress	49
B. Intonation	50
Notes on Grammar: A. The Concept of the Plural	51
B. The Formation of the Plural of Nouns	52
C. Cardinal Numbers	54
Substitution Drill	54
Variation Drill	56
Transformation Drill	57
Intonation Drill	58
Translation Drill	61
Response Drill	62
Conversation Practice	63
Situations	63
Narrative	64

Unit 4

Basic Sentences: Az Edényboltban és a Gyógyszertárban	65
Notes on Pronunciation: Consonant Assimilation	71
Notes on Grammar: A. Position of the Direct Object	72
B. Use and Agreement of Adjectives	72
C. Nominative and Accusative Forms of Adjectives	73
D. Position of the Predicate Adjective	73
E. Interrogative Form of an Equational Sentence	73
F. The Present Tense of <u>Lenni</u> ('To Be, To Become')	74
G. <u>Hol</u> - <u>itt</u> - <u>ott</u> ; <u>hova</u> - <u>ide</u> - <u>oda</u>	74
Substitution Drill	74
Variation Drill	75
Transformation Drill	77
Translation Drill	80
Response Drill	81
Conversation Practice	82
Situations	83
Narrative	83

Unit 5

Basic Sentences: Johnsonék Vacsorára Mennek	85
Notes on Pronunciation: A. Hungarian <u>c</u>	91
B. Hungarian <u>s</u>	91
C. Hungarian <u>l</u>	91
Notes on Grammar: A. The Suffixes <u>-ban, -ben</u> and <u>-ba, -be</u>	92
B. The Present Tense of Some Irregular Verbs	93
C. How to Say 'Is Not' and 'Are Not' in Hungarian	93
D. The Concept of Postpositions: <u>Mögött</u>	94
E. Distinction Between <u>Haza</u> and <u>Otthon</u>	94
Substitution Drill	94
Transformation Drill	96
Variation Drill	99
Translation Drill	101
Response Drill	103
Conversation Practice	104
Situation	104
Narrative	105

Unit 6

Basic Sentences: Szép Város Budapest	107
Notes on Pronunciation: Consonant Assimilation	113
Notes on Grammar: A. The Definite and the Indefinite Forms of the Verb	114
B. Assimilation of <u>-j-</u> in the Present Definite	116
C. How to Use the Definite and the Indefinite	116
D. The Definite Article Before Nouns Used in a General Sense	118
E. The Verbal Prefix <u>Meq</u>	118
F. <u>Nem</u> Before a Word Other Than a Verb	118
Substitution Drill	119
Transformation Drill	120
Variation Drill	123
Translation Drill	125
Response Drill	127
Conversation Practice	128
Situations	128
Narrative	129

Unit 7

Basic Sentences: Hivatal után Budapesten	131
Notes on Pronunciation: Voiceless Stops	136
Notes on Grammar: The Possessive in Hungarian	138
Substitution Drill	141
Transformation Drill	145
Variation Drill	145
Translation Drill	150
Response Drill	151
Conversation Practice	152
Situations	153
Narrative	153
Supplementary List	154

Unit 8

Basic Sentences: Külföldi Diplomáták Budapesten	157
Notes on Grammar: A. 'Ik' Verbs	163
B. The Infinitive	164
C. The Suffixes <u>-ból, -ből</u> and <u>-n, -on, -en, -ön</u>	166
D. Telling Time	166
E. The Suffix <u>-kor</u>	167
Substitution Drill	167
Variation Drill	171
Transformation Drill	173
Translation Drill	174
Response Drill	175
Conversation Practice	176
Situations	177
Narrative	177

Unit 9

Basic Sentences: A Nagy Magyar Alföldön	179
Notes on Grammar: A. The Indirect Object (Dative Case)	185
B. Concept of 'To Have' in Hungarian	185
C. Possessive with Plural Nouns	186
D. Uses of the Possessive	186
Substitution Drill	187
Variation Drill	190
Transformation Drill	193
Translation Drill	195
Response Drill	196
Conversation Practice	197
Situations	197
Narrative	198

Unit 10

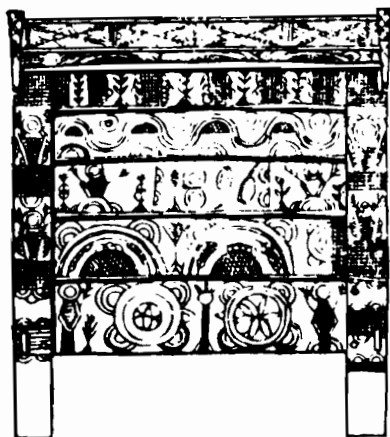
Basic Sentences: Utazás Dunántúlra	199
Notes on Grammar: A. Negative Forms	205
B. The Suffixes <u>-ra, -re; -ról, -ről</u> and <u>-ról, -ről</u>	207
Substitution Drill	208
Variation Drill	210
Transformation Drill	214
Translation Drill	215
Response Drill	216
Conversation Practice	217
Situations	218
Narrative	218

Unit 11

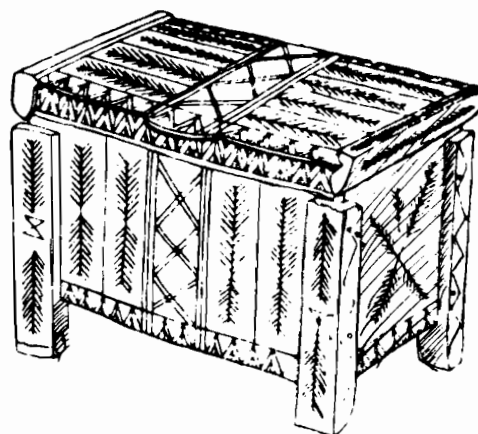
Basic Sentences: A Színházban	221
Notes on Grammar: A. Past Tense Forms	226
B. Use of the Present and Past Tenses in Hungarian	228
C. The Suffixes <u>-ig</u> and <u>-hoz, -hez, -höz</u>	229
D. How to Express 'Ago' in Hungarian	230
Substitution Drill	230
Variation Drill	231
Transformation Drill	235
Translation Drill	237
Response Drill	238
Conversation Practice	239
Situations	240
Narrative	240

Unit 12

Basic Sentences: Sajtóértekezlet Budapesten	243
Notes on Grammar: A. Prefixes with Verbs	248
B. The Future Tense	249
C. Demonstratives	249
D. <u>Tudni</u> and <u>Ismerni</u>	250
E. <u>Kérni</u> and <u>Kérdezni</u>	250
F. Ordinal Numbers	251
Substitution Drill	251
Transformation Drill	253
Variation Drill	258
Vocabulary Drill	260
Translation Drill	262
Response Drill	263
Conversation Practice	264
Situation	265
Narrative	265

SZEKRÉNY ELEJE (Nógrád m.)

SZUSZÉK. (Cvikszéputz, Csík m.)

HALLÓ, ITT BUDAPEST!

Basic Sentences

I

Hello (Good day)	Jó napot!
Mr., sir, gentleman little, small	úr kis
Hello, Mr. Little!	Jó napot, Kis úr! ¹
Good morning!	Jó reggelt!
Taylor Miss, young lady	Szabó kisasszony
Good morning, Miss Taylor!	Jó reggelt, Szabó kisasszony! ¹
Good evening!	Jó estét!
Mrs.	-né
Good evening, Mrs. Little!	Jó estét, Kisné!
how is	hogy van
How are you?	Hogy van?
I thank well I am	köszönöm jól vagyok
I'm fine, thank you.	Köszönöm, jól vagyok.
and you	és maga
And you, Mr. Little?	És maga, Kis úr?
I also, too	én is
I'm fine too, thank you.	Köszönöm, én is jól vagyok.
you speak; he, she speaks in English	beszél angolul
Do you speak English?	Beszél angolul?
yes I speak	igen beszélek
Yes, I speak English.	Igen, beszélek angolul.
you understand; he, she understands in Hungarian	ért magyarul
Do you understand Hungarian?	Ért magyarul?

no, not I understand	nem értek
I don't understand Hungarian well.	Nem értek jól magyarul.
where the railroad station	hol az állomás
Where's the railroad station?	Hol van az állomás?
here (in this place) there (in that place)	itt ott
Here's the railroad station.	Itt van az állomás.
this that	ez az
Is this the railroad station?	Ez az állomás?
Yes, this is the station.	Igen, ez az állomás.
what's it like (what kind of) big, large	milyen nagy
What's the station like? Is it big?	Milyen az állomás? Nagy?
Yes, it's big.	Igen, nagy.
which is the way to the airport	merre a repülőtér
Which is the way to the airport?	Merre van a repülőtér?
straight ahead	egyenesen előre
It's straight ahead.	Egyenesen előre van.
What's the airport like? Is it big?	Milyen a repülőtér? Nagy?
small	kicsi
It's not big, it's small.	Nem nagy, kicsi.

II

what	mi
What's this?	Mi ez?
American embassy	amerikai követség
This is the American Embassy.	Ez az amerikai követség.
And what's that?	És mi az?
a (one) hotel	egy szálloda
* That's a hotel.	Az egy szálloda.
clean dirty	tiszta piszkos

Is the hotel clean?	A szálloda tiszta?
It's clean.	Tiszta.
nice, pretty, beautiful	szép
Is it nice?	Szép?
Yes, it's nice.	Igen, szép.
a restaurant	egy vendéglő
Where's there a restaurant?	Hol van egy vendéglő?
to the right	jobbra
There's a restaurant to the right.	Jobbra van egy vendéglő.
Is the restaurant good?	A vendéglő jó?
Yes, it's good.	Igen, jó.
a café	egy kávéház
And where's there a café?	És hol van egy kávéház?
to the left	balra
There's a café to the left.	Balra van egy kávéház.
Is the café big?	A kávéház nagy?
No, it's not big.	Nem, nem nagy.

III

the toilet	a W.C. (vécé)
Where's the toilet?	Hol van a W.C.?
The toilet's to the left.	A W.C. balra van.
Thank you.	Köszönöm.
gladly, with pleasure	szívesen
Don't mention it.	Szívesen.

IV

What's "thanks a lot" in Hungarian?	Mi az magyarul "thanks a lot"?
nicely	szépen
"Köszönöm szépen".	Köszönöm szépen.
And "goodby"?	És "goodby"?
see you again	viszontlátásra
"Viszontlátásra".	Viszontlátásra.

Thank you very much.

Köszönöm szépen.

Don't mention it.

Szívesen.

Good night!

Jó éjszakát!

Good night!

Jó éjszakát!

V

pleases	tetszik
What would you like to have?	Mi tetszik?
I ask, I want, I beg stamp stamp (object)	kérek bélyeg bélyeget (accusative)
I want a stamp.	Kérek egy bélyeget.
else, other, different else, other, different(object) you want; he, she wants	más mást (accusative) parancsol
Don't you want anything else?	Mást nem parancsol?
but cigarette cigarette (object)	de cigaretta cigaretttát (accusative)
Oh, yes. I also want some cigarettes.	De igen. Cigaretttát is kérek.
how many how many (object)	hány hányat (accusative)
How many do you want?	Hányat parancsol?
ten ten (object)	tíz tízet (accusative)
Ten, please.	Tízet kérek.
what does it cost	mibe kerül
How much is it?	Mibe kerül?
four forint	négy forint ²
It costs four forints.	Négy forintba kerül.
very expensive	nagyon drága
That's very expensive.	Az nagyon drága.
please cheap	tessék olcsó
Here's a cheap one.	Tessék, itt van egy olcsó.
How much is this?	Ez mibe kerül?
two	kettő, két

Two forints.

match
match (object)

I want some matches also.

five
twenty
fillér
its price

Here you are. The price is five fillérs.

Két forintba.

gyufa
gyufát (accusative)

Gyufát is kérek.

öt
húsz
fillér³
az ára

Tessék. Öt fillér az ára.

VI

hungry

I'm hungry.

to eat
I'd like

I'd like to eat.

what (object)

What would you like to have?

ham
ham (object)

I want ham.

some, a little
water
water (object)

And some water.

bread
bread (object)

What kind of bread do you want?

white
or
brown

We have white or brown.

I want white bread.

beer
milk
cold

Is the beer cold?

It isn't cold..

wine

And the wine?

éhes

Éhes vagyok.

enni
szeretnék

Enni szeretnék.

mit (accusative)

Mit parancsol?

sonka
sonkát (accusative)

Sonkát kérek.

egy kis
víz
vizet (accusative)

És egy kis vizet.

kenyér
kenyeret (accusative)

Milyen kenyeret parancsol?

fehér
vagy
barna

Van fehér vagy barna.

Fehér kenyeret kérek.

sör
tej
hideg

A sör hideg?

Nem hideg.

bor

És a bor?

The wine is very good.

coffee
tea
warm

The coffee and the tea are very good also. They're good and hot.

that (object)

I don't want any. I'd like wine.

A bor nagyon jó.

kávé
tea
meleg

A kávé és a tea is jó.
Jó meleg.

azt (accusative)

Azt nem kérek. Bort szeretnék.

VII

pardon
I beg your pardon, excuse me
hour

Excuse me, what time is it?

three

It's three o'clock.

when
you leave, start, depart; he, she,
it leaves, starts, departs
train

When does the train leave?

six

The train leaves at six.

you arrive; he, she, it arrives

At what time does the train arrive?

seven

At seven.

begins, starts
movie

At what time does the movie begin?

eight
nine
eleven
twelve

The movie begins at eight.

bocsánat
bocsánatot kérek
óra

Bocsánatot kérek, hány óra van?

három

Három óra van.

mikor

indul
vonat

Mikor indul a vonat?

hat

Hatkor indul a vonat.

érkezik

Mikor érkezik a vonat?

hét

Hétkor.

kezdődik
mozi

Mikor kezdődik a mozi?

nyolc
kilenc
tizenegy
tizenkettő

Nyolckor kezdődik a mozi.

VIII

how much
and

How much is two and three?

mennyi
még

Mennyi kettő meg három?

Two and three is five.
 How much is five and six?
 Five and six is eleven.
 How much is four and eight?
 Four and eight is twelve.
 How much is five and five?
 Five and five is ten.

Kettő meg három az öt.
 Mennyi öt meg hat?
 Öt meg hat az tizenegy.
 Mennyi négy meg nyolc?
 Négy meg nyolc az tizenkettő.
 Mennyi öt meg öt?
 Öt meg öt az tíz.

Notes to the Basic Sentences

- ¹ Whenever a title, such as Mr., Mrs., Miss, is used before a person's name in English the corresponding Hungarian usage will require the title to follow the name.
- ² Medium of exchange in Hungary, equal to less than 10 cents.
- ³ Hungarian monetary unit equal to 1/100 of a forint.

Notes on Pronunciation

Although Hungarian spelling does not present the difficulties encountered in English, there is no writing system existent that can begin to reproduce speech or to represent adequately the features of stress and intonation that are such fundamental elements of any spoken language. So at the beginning of your course do not expect to get much help from your Hungarian textbook in your efforts to acquire and develop proficiency in the Hungarian sound system and in its stress and intonation patterns. These features you can best learn through imitation and oral practice with your instructor in the classroom and through systematic use of the taped drills.

Since Hungarian spelling is for the most part regular and uses the same alphabet as English, the American student should not have much difficulty in reading Hungarian. The standard Hungarian written style is used throughout the textbook, and no use is made of phonemic script. A word of caution at this point, however, is necessary. The student must keep in mind that, although the letter symbols used in Hungarian are in most cases the same as we use in written English, these Hungarian written symbols do not represent the same sound values you know in English. The student will need much drill and practice in the Hungarian sounds in order to reflect these differences in his speech. For that reason we will present for particular drill and attention in the first few units those sound features of Hungarian which experience has shown present particular difficulty for American students.

The Hungarian alphabet consists of the following single letters and digraphs (single speech sounds represented by a combination of two letters, as ph in phone) listed in conventional order:

a, á, b, c, cs, d, e, é, f, g, gy, h, i, í, j, k, l, ly, m, n, ny, o, ó, ö, ő, p, r, s, sz, t, ty, u, ú, ü, ű, v, z, zs. The letters q, w, x and y occur only in borrowed words.

These letters are conventionally divided into two types of sounds: vowels and consonants. The vowels consist of the letters a, á, e, é, i, í, o, ó, ö, ő, u, ú, ü and ű. All the remaining letters of the alphabet are classified as consonants.

A. Short Vowels

Hungarian distinguishes between short and long vowels. The writing system shows this distinction with the mark ' or ~ over a long vowel, and no mark over a short one, with the exception of ö and ü. The vowels a, e, i and u are not vastly different from the corresponding English sounds: the sound represented by a is a back open rounded vowel somewhat like the a in hall, but pronounced short. The sound represented by e is an open low front sound something like the vowel in English hat, but short. The vowel i is pronounced approximately like the double e in see, but short and produced well forward in the mouth, with

narrower opening and lips more extended than in English. U is a sound very close to the double o in moon, but short.

The Hungarian front rounded vowels ö and ü do not occur in English. To produce ö, pronounce e as in bed with your lips rounded as for whistling. Likewise, to get the sound ü, pronounce e as in he (but short) with your lips rounded again as for whistling. (Note that lip rounding is the only feature which differentiates ü from i and ö from e.)

Experiment with the following groups of words containing the above vowel sounds until your instructor is satisfied with your pronunciation. Do not worry about the meaning of the words in these practices, but concentrate only on the sounds. Be sure that in each word you pronounce the vowels short. The duration of a sound is a highly important feature of Hungarian pronunciation, and in many cases makes a big difference in the meaning of an utterance.

Practice 1. A.

i	e	a	o	u	ö	ü
itt	ez	azt	ott	un	öl	üt
is	ev	hat	hol	ujj	öt	üde
igen	este	van	mond	utca	öböl	üdül
mit	emel	bal	nyolc	mulat	sör	fül
tíz	tej	maga	bor	fut	köszön	sül

Practice 1. B.

ide - üde	el - öl	hal - hol	hol - hull
ige - üget	fel - föl	falt - folt	hozat - huzat
izen - üzen	kelt - költ	kar - kor	nyomta - nyugta
olt - ölt	uras - üres	ok - ök	öröm - üröm
ont - önt	ruha - rühe	olt - ült	költöm - küldöm
sor - sör	ugat - üget	folt - fült	köszön - küzdöm

B. Long Vowels

There are no sounds in English exactly like the Hungarian long vowels. If you will pronounce English 'hate' and then ask your instructor to pronounce Hungarian hét, you will notice that the English vowel sound seems to change during its pronunciation, but the Hungarian sound seems tense and stable throughout its duration. Your tongue actually moves during the production of the English vowel sound, but during the production of the Hungarian sound the tongue remains in the same position. The long ó, ő, ú and ü are formed approximately like the short o, ö, u and ü. Thus, the basic difference between the long and the short vowels, with the exception of a - á, and e - é, is one of length rather than quality. The long á is a sound between 'a' in 'father' and 'a' in 'cat'; é as indicated above, is like the 'a' in 'hate', but pronounced more tensely, without any suggestion of the y glide typical in English. (The distinction between the two sounds i and í is rapidly disappearing in the speech of the younger generation of Hungarians. Likewise, as you will observe from the pronunciation of your tutor, for practical purposes a distinction is not always made between u and ú.)

Practice 2. A.

í	é	á	ó	ú	ő	ü
ír	év	áll	óra	úr	ők	üz
íj	hét	át	óda	úgy	ős	fűz
íny	dél	ás	ócska	fúj	ősz	fűt
íz	szép	hát	óta	hús	öz	fű
kín	négy	hány	jó	túl	főz	tű

Practice 2. B.

íz - üz	ék - ök	ás - ős	szó - szú
tíz - tűz	ér - ör	ár - őr	rózsa - rúzsa
szín - szűn	tér - tör	fák - fők	tóra - túra
ló - lő	úr - űr	tó - tű	fő - fű
tó - tő	túr - tűr	hó - hű	főz - fűz
cipő - cipő	út - fűt	só - sűrű	szőr - szűr

C. Digraphs

Each of the consonant combinations cs, gy, ly, ny, sz, ty and zs represents a separate sound in the Hungarian writing system, and as such is considered a separate letter of the Hungarian alphabet. The following comparisons with English sounds are for general guidance: (In Hungarian the pronunciation of a sound may be affected and modified by adjacent sounds, as we shall see later.)

CS is pronounced like ch in child.

GY - like the d in duke, with strong palatalization, that is, the tongue pressing hard against the upper gum ridge.

LY - like the y in yes.

NY - like ny in canyon.

SZ - like s in sun.

TY - like t in tune, with strong palatalization.

ZS - like s in pleasure.

Practice 3.

cs	gy	ly	ny	sz	zs	ty
csak	gyár	lyuk	nyak	szabó	zseb	tyúk
kovács	egy	bélyeg	nyolc	szép	zsír	tyuhaj
bocsánat	nég	mély	mennyi	beszél	zsarol	atya
parancsol	vagyok	milyen	kenyér	köszönöm	rozs	batyu
olcsó	magyar	olyan	könyv	tiszta	rózsa	bátyám
kicsi	gyere	gally	asszony	szálloda	tőzsde	bástya

Notes on Grammar
(For Home Study)

A. The Article

Hungarian, as English, uses both definite and indefinite articles. The definite article 'the' has two forms: a before words beginning with a consonant, and az before words beginning with a vowel. The Hungarian definite article is not always used in the same way as the English 'the'. The differences in usage will be discussed in subsequent units.

In an unstressed position the indefinite article egy corresponds in meaning to the English 'a' or 'an', but when emphasized or used alone it is equivalent in meaning to 'one'. It likewise does not correspond exactly to the English indefinite article in its usage. The tendency in colloquial speech in general is not to use it except when attention is directed to the singleness of an object or when it has the meaning of 'a certain'.

B. Omission of Subject Pronoun

Note the following expressions from the Basic Sentences:

Jól vagyok.	I am well.
Kérek egy bélyeget.	I want a stamp.
Beszél magyarul?	Do you speak Hungarian?
Mibe kerül?	What does it cost?

One striking difference between the above Hungarian statements and the corresponding English equivalents is that in English the pronoun subject ('I', 'you', 'it') is expressed, whereas in Hungarian it is left out. The form of the Hungarian verb usually shows clearly what the subject is, so the Hungarian does not have to depend on the pronoun to complete the meaning expressed by the verb. As a rule, the pronoun subject is not used much in conversation; its use is generally limited for purposes of emphasis or clarification:

Én beszélek magyarul. It is I (not you) who speak Hungarian.

C. Equational Sentences

Ez a követség.	This is the embassy.
Az egy vendéglő.	That's a restaurant.
A szálloda tiszta.	The hotel is clean.
A sör nem drága.	The beer is not expensive.
Maga Kovács úr?	Are you Mr. Smith?

The English equivalents of the above Hungarian expressions have the word 'is' (or 'are') in common. In Hungarian the subject and the predicate noun or adjective are simply juxtaposed, with no verb. Note that maga 'you' patterns with third person subjects, as in the last example.

D. Negative Sentences

In English a sentence may be made negative by the use of the auxiliary verb 'do' followed by the word 'not' plus the action word; for example, the negative of 'I go' is 'I do not go'. Hungarian uses no auxiliary in the formation of the negative; the form nem (not) is simply placed before the verb: kér ('he wants') - nem kér ('he doesn't want').

E. Word Order

Word order in a Hungarian sentence is much more flexible than it is in English. However, one simple pattern, common to Hungarian as well as English and illustrated in some of the Basic Sentences of this unit, consists of subject plus predicate (verb):

A bor is nagyon jó.

A basic principle of Hungarian word order that the student will do well to keep in mind is that the most emphatic element in the Hungarian sentence always comes immediately before the predicate (verb).

SUBSTITUTION DRILL

This section is made up of a number of model sentences. One or two words in each sentence are underscored. Below each group will be found a series of isolated words. The drill consists in substituting these words, one by one, for the one that is underscored in the model sentence, and making necessary changes in the rest of the sentence.

The instructor says the model sentence out loud, and the class repeats after him. The first student makes the first substitution, the next student the

second, and so on. Repeat until all students have had a chance to make each substitution at least once, then proceed to the next model sentence.

This drill may be done with books closed. The instructor then gives the students the item to be substituted.

Keep things moving along. Maintain a lively pace. If one student gets stuck, the next one takes over after three or four seconds, or the instructor supplies the cue.

1. Hol van egy <u>vendéglő</u> ?	Where's there a <u>restaurant</u> ?
hotel - toilet - movie -
café - cigarette	szálloda - W.C. - mozi -
kávéház - cigaretta
2. Itt van egy <u>vendéglő</u> .	Here's a <u>restaurant</u> .
cigarette - café - movie -
toilet - hotel	cigaretta - kávéház - mozi -
W.C. - szálloda
3. Merre van a <u>kávéház</u> ?	Which is the way to the <u>café</u> ?
airport - embassy - toilet -
train - movie	repülőtér - követség - W.C. -
vonat - mozi
4. A <u>kávéház</u> jobbra van.	The <u>café</u> is to the right.
embassy - airport - train -
hotel - movie	követség - repülőtér - vonat -
szálloda - mozi
5. Hol van <u>Kis úr</u> ?	Where's <u>Mr. Little</u> ?
Mrs. Little - Mr. Taylor -
Miss Taylor - Budapest
New York - Baltimore	Kisné - Szabó úr -
Szabó kisasszony - Budapest -
New York - Baltimore
6. Ott van <u>Kis úr</u> .	There's <u>Mr. Little</u> .
Mrs. Taylor - the station -
the hotel - the bread - the milk	Szabóné - az állomás -
a szálloda - a kenyér - a tej
7. Mibe kerül a <u>kávé</u> ?	How much does the <u>coffee</u> cost?
stamp - bread - milk -
beer - tea - ham	bélyeg - kenyér - tej -
sör - tea - sonka
8. A <u>kávé</u> tíz fillérbe kerül.	The <u>coffee</u> costs ten fillérs.
milk - stamp - beer - wine - tea	tej - bélyeg - sör - bor - tea
9. A <u>vendéglő</u> drága.	The <u>restaurant</u> is expensive.
hotel - café - coffee -
beer - ham - wine	szálloda - kávéház - kávé -
sör - sonka - bor
10. A <u>kávé</u> jó.	The <u>coffee</u> is good.
beer - milk - tea - ham -
wine - bread	sör - tej - tea - sonka -
bor - kenyér
11. A <u>sör</u> jó?	Is the <u>beer</u> good?
wine - coffee - bread - milk -
hotel - restaurant	bor - kávé - kenyér - tej -
szálloda - vendéglő

12. A bor nagyon jó. The wine is very good.
 café - bread - hotel - kávéház - kenyér - szálloda -
 milk - water - ham tej - víz - sonka
13. A szálloda olcsó. The hotel is cheap.
 café - restaurant - movie - kávéház - vendéglő - mozi -
 wine - beer - milk bor - sör - tej
14. A sör is nagyon jó. The beer is very good also.
 tea - water - wine - milk - tea - víz - bor - tej -
 bread - hotel - restaurant kenyér - szálloda - vendéglő
15. Az a vendéglő nem drága. That restaurant isn't expensive.
 hotel - café - wine - szálloda - kávéház - bor -
 bread - beer - milk kenyér - sör - tej
16. Ez a kávéház nagyon nagy. This café is very big.
 small - clean - nice - cold - kicsi - tiszta - szép - hideg -
 warm - expensive - cheap meleg - drága - olcsó
17. Az nem a szálloda. That isn't the hotel.
 embassy - station - airport - követség - állomás - repülőtér -
 train - café - restaurant - vonat - kávéház - vendéglő -
 toilet W.C.
18. Három óra van. It's three o'clock.
 one - four - six - eight - egy - négy - hat - nyolc -
 nine - eleven - five - seven - kilenc - tizenegy - öt - hét -
 ten - twelve tíz - tizenkét
19. Mikor indul Kisné? When does Mrs. Little leave?
 Mr. Little - Miss Little - Kis úr - Kis kisasszony -
 Miss Taylor - Mr. Taylor - Szabó kisasszony - Szabó úr -
 Mrs. Taylor Szabóné
20. Hatkor indul a vonat. The train leaves at six.
 at one - at three - at seven - egykor - háromkor - hétkor -
 at eight - at ten - at twelve - nyolckor - tízkor - tizenkettőkor -
 at four - at nine - at two - négykor - kilenckor - kettőkor -
 at five - at eleven ötkor - tizenegykor
21. Bocsánatot kérek, hol van a mozi? Excuse me, where is the movie?
 embassy - toilet - station - követség - W.C. - állomás -
 train - hotel - airport vonat - szálloda - repülőtér
22. Hogy van, Kis úr? How are you, Mr. Little?
 Miss Little - Mrs. Taylor - Kis kisasszony - Szabóné -
 Mrs. Little - Miss Taylor - Kisné - Szabó kisasszony -
 Mr. Taylor Szabó úr
23. Öt fillér az ára. Its price is five fillérs.
 ten fillérs - twenty fillérs - tíz fillér - húsz fillér -
 twelve fillérs - three forints - tizenkét fillér - három forint -
 eight forints - fifteen forints nyolc forint - tizenöt forint

The sentences in each group of this section are to be completed by one of the isolated words which appear at the head of each group, as illustrated by the English versions. Each student takes a sentence. Complete one group with one of the suggested words before taking up the next word.

1. embassy - hotel - restaurant - airport -

Hol van _____?
Itt van _____.
Ez _____?
Igen, ez _____.
Nem, nem ez _____.
Merre van _____?
Balra van _____.
Egyenesen előre van _____?
Igen, egyenesen előre van _____.

Where's the embassy?
Here's the embassy.
Is this the embassy?
Yes, this is the embassy.
No, this isn't the embassy.
Which is the way to the embassy?
The embassy is to the left.
Is the embassy straight ahead?
Yes, the embassy is straight ahead.

2. wine - beer - coffee - bread

_____ jó?
Igen, _____ nagyon jó.
Nem, _____ nem nagyon jó.
_____ drága?
Nem, _____ olcsó.
Hol van _____?
Itt van _____.

Is the wine good?
Yes, the wine is very good.
No, the wine isn't very good.
Is the wine expensive?
No, the wine is cheap.
Where's the wine?
Here's the wine.

VARIATION DRILL

This section is made up of several groups of sentences. Each group is headed by a model sentence which is underscored. The instructor reads the model sentence out loud, and the class repeats after him. The first student then gives the Hungarian version of the first English variation sentence under the model sentence. The next student takes the second sentence, and so on.

While doing this drill, STUDENTS MUST COVER THE RIGHT-HAND SIDE OF THE PAGE.

The English version must be read silently, and the Hungarian version must be given without stopping, with the proper pronunciation, including intonation. If you have to "translate" word by word, you need more practice with the Basic Sentences.

The instructor must insist on COMPLETE SENTENCES.

I

1. Beszél magyarul?

- Do you speak English?
- Do you speak Hungarian?
- Do you understand Hungarian?
- Do you understand English?

Do you speak Hungarian?

Beszél angolul?
Beszél magyarul?
Ért magyarul?
Ért angolul?

2. Nem beszélek jól magyarul.

- I don't speak English well.
- I don't speak Hungarian well.
- I don't understand Hungarian well.
- I don't understand English well.

I don't speak Hungarian well.

Nem beszélek jól angolul.
Nem beszélek jól magyarul.
Nem értek jól magyarul.
Nem értek jól angolul.

3. Nem beszél magyarul. He doesn't speak Hungarian.
 a. He doesn't speak English. Nem beszél angolul.
 b. He doesn't speak Hungarian. Nem beszél magyarul.
 c. He doesn't speak Hungarian well. Nem beszél jól magyarul.
 d. He doesn't understand Hungarian well. Nem ért jól magyarul.
 e. He doesn't understand English well. Nem ért jól angolul.
4. A tej meleg. The milk is warm.
 a. The embassy is big. A követség nagy.
 b. The coffee is cold. A kávé hideg.
 c. The hotel is small. A szálloda kicsi.
 d. The restaurant is good. A vendéglő jó.
 e. The movie is dirty. A mozi piszkos.
5. A tea nem meleg. The tea isn't hot.
 a. The beer isn't cold. A sör nem hideg.
 b. The wine isn't cheap. A bor nem olcsó.
 c. The ham isn't good. A sonka nem jó.
 d. The bread isn't brown. A kenyér nem barna.
 e. The embassy isn't big. A követség nem nagy.
6. A bor nagyon drága. The wine is very expensive.
 a. The tea is very hot. A tea nagyon meleg.
 b. The milk is very cold. A tej nagyon hideg.
 c. The hotel is very clean. A szálloda nagyon tiszta.
 d. The restaurant is very good. A vendéglő nagyon jó.
 e. The café is very small. A kávéház nagyon kicsi.
7. A tej nem nagyon drága. The milk isn't very expensive.
 a. The beer isn't very cold. A sör nem nagyon hideg.
 b. The ham isn't very good. A sonka nem nagyon jó.
 c. The restaurant isn't very expensive. A vendéglő nem nagyon drága.
 d. The toilet isn't very clean. A W.C. nem nagyon tiszta.
 e. The bread isn't very white. A kenyér nem nagyon fehér.
8. A bor is nagyon jó. The wine also is very good.
 a. The coffee also is very good. A kávé is nagyon jó.
 b. The ham also is very good. A sonka is nagyon jó.
 c. The restaurant also is very good. A vendéglő is nagyon jó.
 d. The café also is very good. A kávéház is nagyon jó.
 e. The hotel also is very good. A szálloda is nagyon jó.
9. Jobbra van az amerikai követség. The American Embassy is to the right.
 a. The station is to the left. Balra van az állomás.
 b. The airport is straight ahead. Egyenesen előre van a repülőtér.
 c. The hotel is to the right. Jobbra van a szálloda.
 d. Here's the café. Itt van a kávéház.
 e. There's the restaurant. Ott van a vendéglő.

10. Ez az állomás? Nem, az az állomás. Is this the station? No, that's the station.
- a. Is this the restaurant? No, that's the restaurant. Ez a vendéglő? Nem, az a vendéglő.
- b. Is this the embassy? No, that's the embassy. Ez a követség? Nem, az a követség.
- c. Is that the hotel? No, this is the hotel. Az a szálloda? Nem, ez a szálloda.
- d. Is this the airport? Yes, this is the airport. Ez a repülőtér? Igen, ez a repülőtér.
11. Hol van az állomás? Jobbra van. Where's the station? It's to the right.
- a. Where's the hotel? It's straight ahead. Hol van a szálloda? Egyenesen előre van.
- b. Where's the restaurant? It's to the left. Hol van a vendéglő? Balra van.
- c. Where's the café? It's here. Hol van a kávéház? Itt van.
- d. Where's the embassy? It's there. Hol van a követség? Ott van.
12. A szálloda tiszta? Igen, tiszta. Is the hotel clean? Yes, it's clean.
- a. Is the restaurant expensive? Yes, it's expensive. A vendéglő drága? Igen, drága.
- b. Is the beer cold? No, it's not cold. A sör hideg? Nem, nem hideg.
- c. Is the café warm? Yes, it's warm. A kávéház meleg? Igen, meleg.
- d. Is the airport big? Yes, it's big. A repülőtér nagy? Igen, nagy.
13. Mibe kerül a kávé? Húsz fillérbe kerül. How much does the coffee cost? It costs twenty fillérs.
- a. How much does the beer cost? It costs one forint. Mibe kerül a sör? Egy forintba kerül.
- b. How much does the bread cost? It costs 6 fillérs. Mibe kerül a kenyér? Hat fillérbe kerül.
- c. How much does the ham cost? It costs 2 forints. Mibe kerül a sonka? Két forintba kerül.
- d. How much does the stamp cost? It costs 15 fillérs. Mibe kerül a bélyeg? Tizenöt fillérbe kerül.
14. Három meg négy az hét. Three and four is seven.
- a. Five and three is eight. Öt meg három az nyolc.
- b. Seven and two is nine. Hét meg kettő az kilenc.
- c. Three and eight is eleven. Három meg nyolc az tizenegy.
- d. One and six is seven. Egy meg hat az hét.
- e. Is eight and two nine? Nyolc meg kettő az kilenc?
- f. No, eight and two is ten. Nem, nyolc meg kettő az tíz.
15. Milyen a repülőtér? Nagy? What's the airport like? Is it big?
- a. What's the hotel like? Is it clean? Milyen a szálloda? Tiszta?
- b. What's the movie like? Is it good? Milyen a mozi? Jó?
- c. What's the café like? Is it small? Milyen a kávéház? Kicsi?
- d. What's the tea like? Is it hot? Milyen a tea? Meleg?
- e. What's the beer like? Is it cold? Milyen a sör? Hideg?

16. Mikor érkezik a vonat? At what time does the train arrive?
- a. At what time does Mrs. Kis arrive? Mikor érkezik Kisné?
 b. At what time does Mrs. Szabó leave? Mikor indul Szabóné?
 c. At what time does Mr. Szabó leave? Mikor indul Szabó úr?
 d. At what time does the movie begin? Mikor kezdődik a mozi?
 e. At what time does Mr. Kis arrive? Mikor érkezik Kis úr?
17. Kilenckor érkezik Kis úr. Mr. Little arrives at nine.
- a. Mrs. Szabó arrives at ten. Tízkor érkezik Szabóné.
 b. Miss Szabó leaves at four. Négykor indul Szabó kisasszony.
 c. Mrs. Kis leaves at five. Ötkor indul Kisné.
 d. The movie begins at eight. Nyolckor kezdődik a mozi.
 e. Miss Kis arrives at twelve. Tizenkettőkor érkezik Kis kisasszony.

II

1. Count in Hungarian from 1 to 20 (forward, backward, odd numbers only, even numbers only, by twos, by threes, etc.).
2. Read the following out loud in Hungarian:

2 meg 3 az 5	5 meg 5 az 10	15 meg 5 az 20
4 meg 4 az 8	10 meg 2 az 12	9 meg 9 az 18
5 meg 2 az 7	12 meg 3 az 15	7 meg 13 az 20
6 meg 3 az 9	16 meg 2 az 18	5 meg 11 az 16
4 meg 5 az 9	11 meg 3 az 14	3 meg 15 az 18
3 meg 3 az 6	14 meg 3 az 17	2 meg 9 az 11
2 meg 8 az 10	3 meg 2 az 5	4 meg 8 az 12
4 meg 3 az 7	13 meg 3 az 16	5 meg 9 az 14
9 meg 1 az 10	15 meg 4 az 19	7 meg 12 az 19
2 meg 2 az 4	12 meg 8 az 20	8 meg 10 az 18
7 meg 3 az 10	8 meg 8 az 16	9 meg 6 az 15
6 meg 1 az 7	7 meg 7 az 14	7 meg 9 az 16
4 meg 2 az 6	6 meg 6 az 12	10 meg 10 az 20

TRANSLATION DRILL

Students cover right-hand side of page and take turns giving the Hungarian version of the sentences in the English column. The instructor must insist that each student give his version without hesitation. Go over the drill several times, until each student has had an opportunity of giving all sentences.

Unless students can do this drill confidently, they need more preparation.

1. What's this? Is this the station?	Mi ez? Ez az állomás?
2. Yes, this is the station.	Igen, ez az állomás.
3. What's the station like?	Milyen az állomás?
4. The station is big and clean.	Az állomás nagy és tiszta.
5. What time is it?	Hány óra van?
6. It's three o'clock.	Három óra van.
7. When does the train leave?	Mikor indul a vonat?
8. The train leaves at four.	Négykor indul a vonat.
9. Where's the train?	Hol van a vonat?
10. The train is straight ahead.	A vonat egyenesen előre van.

11. Is the train clean?	A vonat tiszta?
12. It isn't very clean.	Nem nagyon tiszta.
13. When does Mrs. Kis leave?	Mikor indul Kisné?
14. She leaves at four.	Négykor indul.
15. Is Mr. Kis also here?	Kis úr is itt van?
16. Yes, he's here.	Igen, itt van.
17. How are you, Mr. Kis?	Hogy van, Kis úr?
18. Thank you, I'm well.	Köszönöm, jól vagyok.
19. What would you like to have?	Mi tetszik?
20. I want coffee.	Kávét kérek.
21. Please. Here it is.	Tessék. Itt van.
22. Is the coffee warm?	A kávé meleg?
23. Yes, it's warm.	Igen, meleg.
24. How much is it?	Mibe kerül?
25. Its price is ten fillérs.	Tíz fillér az ára.
26. What's that? Is it wine?	Mi az? Bor?
27. No, it's not wine; it's beer.	Nem, nem bor, sör.
28. Is the beer expensive?	A sör drága?
29. It isn't expensive; it's cheap.	Nem drága, olcsó.
30. Is the bread white?	A kenyér fehér?
31. It isn't white; it's brown.	Nem fehér, barna.
32. Is the ham cold?	A sonka hideg?
33. The ham isn't cold; it's warm.	A sonka nem hideg, meleg.
34. Is the water cold?	A víz hideg?
35. Yes, it's very cold.	Igen, nagyon hideg.
36. Don't you want anything else?	Mást nem parancsol?
37. No, thank you.	Köszönöm, nem.
38. Where's Miss Szabó?	Hol van Szabó kisasszony?
39. She's there.	Ott van.
40. Does she speak Hungarian?	Beszél magyarul?
41. She doesn't speak Hungarian.	Nem beszél magyarul.
42. And you? Do you speak Hungarian?	És maga? Beszél magyarul?
43. Yes, I speak Hungarian.	Igen, beszélek magyarul.
44. Do you speak English also?	Beszél angolul is?
45. Yes, I speak English also.	Igen, beszélek angolul is.
46. What time does the movie begin?	Mikor kezdődik a mozi?
47. It begins at six.	Hatkor kezdődik.
48. Thank you very much.	Köszönöm szépen.
49. Don't mention it.	Szívesen.
50. Good night.	Jó éjszakát.

RESPONSE DRILL

Students are to prepare this drill at home. The questions are generally directed toward the situation or situations presented in the Basic Sentences. However, the student need not feel restricted to verbatim repetition of the Basic Sentences as the only possible answers. He should feel free to vary them or to replace them by his own formulations ad libitum, within the limitations of structure and vocabulary covered.

1. Jó reggelt, Szabó úr! Hogy van?	Good morning, Mr. Szabó! How are you?
2. Beszél magyarul?	Do you speak Hungarian?
3. Beszél angolul?	Do you speak English?
4. Kis úr amerikai?	Is Mr. Kis an American?
5. Kisné amerikai?	Is Mrs. Kis an American?
6. Bocsánatot kérek, merre van az állomás?	Excuse me, which is the way to the station?
7. A vonat egyenesen előre van?	Is the train straight ahead?
8. Hol van a W. C. ?	Where's the toilet?
9. A W. C. tiszta?	Is the toilet clean?
10. Hol van egy vendéglő?	Where is there a restaurant?
11. A vendéglő jó?	Is the restaurant good?
12. A vendéglő drága?	Is the restaurant expensive?

13. Merre van a szálloda?	Which is the way to the hotel?
14. A szálloda olcsó?	Is the hotel cheap?
15. Mibe kerül a szálloda?	What does the hotel cost?
16. Mibe kerül a kávé?	What does the coffee cost?
17. A kávé meleg?	Is the coffee warm?
18. A tea hideg?	Is the tea cold?
19. A sonka jó?	Is the ham good?
20. A kenyér fehér?	Is the bread white?
21. A tej jó?	Is the milk good?
22. A sör hideg?	Is the beer cold?
23. A víz tiszta?	Is the water clean?
24. A bor drága?	Is the wine expensive?
25. A bélyeg kicsi?	Is the stamp small?
26. Hol van egy kávéház?	Where's there a café?
27. A kávéház nagy?	Is the café big?
28. Hol van a követség?	Where's the embassy?
29. Ez az amerikai követség?	Is this the American Embassy?
30. Az amerikai követség nagy?	Is the American Embassy big?
31. Hány óra van?	What time is it?
32. Tíz óra van?	Is it ten o'clock?
33. Mikor érkezik a vonat?	At what time does the train arrive?
34. Mikor érkezik Szabóné?	At what time is Mrs. Szabó arriving?
35. Mikor indul Kis kisasszony?	At what time is Miss Kis leaving?
36. Kis kisasszony szép?	Is Miss Kis pretty?
37. Kisné barna?	Is Mrs. Kis brown?
38. Kis úr beszél angolul?	Does Mr. Kis speak English?
39. Mikor kezdődik a mozi?	At what time does the movie begin?
40. Mi az magyarul 'goodby'?	How do you say 'goodby' in Hungarian?

CONVERSATION PRACTICE

Students keep books closed. Preparation before class is recommended.

The instructor reads one conversational bout three or four times, out loud, again at normal speed. Class listens and students memorize.

The instructor and one student now 'play back' the conversation. Repeat each bout until each student has taken each part once. Then proceed to the next bout.

Keep the ball rolling. If students are hesitant, abandon this drill for the day. Students will prepare themselves at home for the next repetition of the drill.

The instructor will POSTPONE CORRECTING OF MISTAKES during a bout until after it is concluded so as not to discourage the student. After the bout, the instructor simply says the mistaken or mispronounced item to the student and has him repeat it after him.

1

A: Jó reggelt! Beszél angolul?
 B: Jó reggelt! Igen, beszélek angolul.
 A: Kérek egy bélyeget.
 B: Tessék. Mászt nem parancsol?
 A: De igen. Cigarettaát is szeretnék.
 B: Hányat parancsol?
 A: Tízet kérek.
 B: Parancsol gyufát?
 A: Azt is kérek. Mibe kerül?
 B: Két forintba kerül.
 A: Tessék a két forint.
 B: Köszönöm.

2

A: Bocsánatot kérek, hol van egy kávéház?
 B: Balra van egy kávéház.
 A: Ez a kávéház?
 B: Nem. Ez egy vendéglő. Az ott a kávéház.
 A: Hol van az amerikai követség?
 B: Jobbra van a követség.
 A: Köszönöm szépen.
 B: Szívesen. Jó éjszakát.
 A: Jó éjszakát.

A: Jó estét, Kis úr! Mi tetszik?
 B: Sört kérek. Enni is szeretnék.
 A: Van sonka, kenyér, tej és kávé.
 B: Sonkát kérek és egy kis kenyeret.
 A: Milyen kenyeret parancsol? Van fehér és barna.
 B: Barna kenyeret kérek.
 A: Tessék.
 B: Köszönöm... Mibe kerül?
 A: Öt forintba.
 B: Tessék.
 A: Köszönöm. Jó éjszakát.

SITUATIONS

You are now ready for free conversation. Act out the following situations, which are slight variations on the Basic Sentences, as freely and fluently as you can, making use of all the patterns you have learned.

1. You have just arrived in Budapest; you stop a stranger on the street and ask him where there is a good restaurant. He gives you the directions. You don't understand so you tell him that you don't know much Hungarian and repeat the question. He gives it again much more slowly. Now you understand him, thank him, and say goodby.

2. Go through this conversation again, asking for a hotel, café, station, etc. The stranger on the street gives you different directions.

3. You walk into a café, the waitress greets you and asks you how you are. You return her greeting and tell her you are fine and that you are very hungry. She tells you they have cold ham. You say fine, you want ham and some bread. She asks you whether you want white or brown bread. You tell her your choice and ask for beer also. After the meal you ask her how much everything is. She tells you 10 forints. You pay her and say goodby.

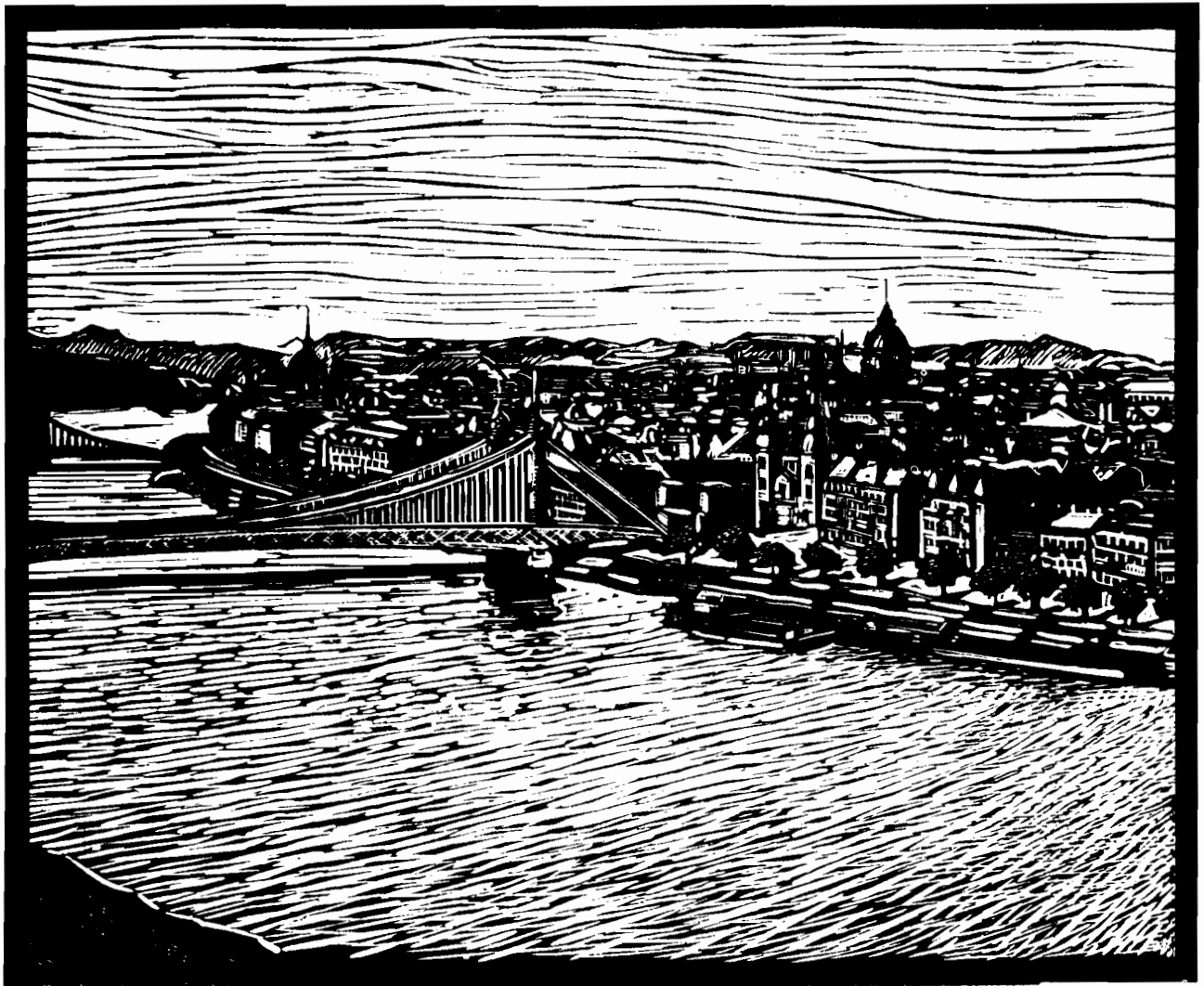
4. You go into a cigar store, and after exchanging greetings ask for cigarettes. The proprietor asks you how many you would like. You tell him and ask the price. He tells you how much they cost and you feel they're too expensive. He has some cheap ones also - which you buy. You need some matches too. You pay and say goodby.

NARRATIVE

Ez az állomás. Az állomás nagy, de nem tiszta. Egyenesen előre van az amerikai követség. Az amerikai követség nagy és szép. Jobbra van egy kávéház, balra egy vendéglő. A vendéglő kicsi, de jó és olcsó.

Éhes vagyok. Egy kis sonkát szeretnék enni. Sonkát, kenyeret és sört kérek. A sör jó hideg. A bor is jó, de a jó bor drága. Az olcsó bor nem jó. A tej nem drága. Húsz fillér az ára.

Kis úr is itt van. Kis úr nem beszél angolul, de Kisné igen.

A KÁVÉHÁZBAN

Basic Sentences

rose
John
the Johnsons
to meet
you, they meet
in Budapest

rózsa
János
Johnsonék
találkozni
találkoznak
Budapesten

John Rose and the Johnsons meet in Budapest.

Rózsa János¹ és Johnsonék találkoznak Budapesten.

Americans
Peter
diplomat

amerikaiak
Péter
diplomata²

The Johnsons are Americans. Peter Johnson is a Foreign Service Officer.

Johnsonék amerikaiak. Johnson Péter diplomata.

I

RÓZSA

Hello, Mr. Johnson! How are you?

Jó napot, Johnson úr! Hogy van?

JOHNSON

Hello, Mr. Rose! Thank you, I'm fine.

Jó napot, Rózsa úr! Köszönöm, jól vagyok.

hand
to kiss
I kiss your hand
woman
my lady, madam

kéz
csókolni
kezét csókolom³
asszony
asszonyom

RÓZSA

I kiss your hand, Madam!

Kezét csókolom, asszonyom!

long ago
to see
I saw

régen
látni
láttam

MRS. JOHNSON

Hello, Mr. Rose! I haven't seen you for a long time.

Jó napot, Rózsa úr! Régen nem láttam.

certainly, indeed
where, in which direction
to hurry
you hurry; he, she, it hurries

bizony
hova
sietni
siet

RÓZSA

It's been a long time, indeed. Where are you hurrying, Madam?

Bizony nagyon régen. Hova siet, asszonyom?

to purchase, go shopping	vásárolni
MRS. JOHNSON	
I'm going shopping.	Vásárolni.
to want, intend you want; he, she wants	akarni akar
RÓZSA	
What do you intend to buy?	Mit akar vásárolni?
hat coat I want to buy, take	kalap kabát akarok venni
MRS. JOHNSON	
I intend to buy a hat.	Kalapot akarok venni.
you want (speaking to family member or intimate friend) Mary	akarsz Mária
JOHNSON	
What kind of a hat do you want to buy, Mary?	Milyen kalapot akarsz venni, Mária?
MRS. JOHNSON	
A nice white hat.	Egy szép fehér kalapot.
RÓZSA	
How do you like Budapest, Madam?	Hogy tetszik Budapest, asszonyom?
beautiful, magnificent city now I hurry	gyönyörű város most sietek
MRS. JOHNSON	
I like it very much. Budapest is a beautiful city. But I'm in a hurry now. Goodby, Mr. Rose!	Nagyon tetszik. Budapest gyönyörű város. De most sietek. Viszontlátásra, Rózsa úr!
to do, make you do, make; he, she, it does, makes	csinálni csinál
ROZSA	
I kiss your hand, Madam! What are you going to do now, Mr. Johnson?	Kezét csókolom, asszonyom! Maga most mit csinál. Johnson úr?
to have lunch or dinner to come you come; he, she, it comes with me	ebédelni jönni jön velem

JOHNSON

I'd like to have lunch. Won't you
come with me?

Ebédelni akarok. Nem jön velem?

RÓZSA

Thank you, I'll be glad to.

Köszönöm, nagyon szívesen.

II

(In the café)

(A kávéházban)

Smith

Kovács

JOHNSON

Good morning, Mr. Smith! What are you
doing?

Jó reggelt, Kovács úr! Mit csinál?

only, merely, just
to sit (I sit)
to read (I read)
to write (I write)
to look (I look)
to draw (I draw)

csak
ülni (ülök)
olvasni (olvasok)
írni (írok)
nézni (nézek)
rajzolni (rajzolok)

KOVÁCS

Good morning, Mr. Johnson! I'm just
sitting and reading.

Jó reggelt, Johnson úr! Csak ülök
és olvasok.

you read; he, she reads
newspaper
book
letter

olvas
újság
könyv
levél

JOHNSON

What paper are you reading?

Milyen újságot olvas?

Hungarian
English

magyar
angol

KOVÁCS

A Hungarian newspaper.

Magyar újságot.

seat, place
to occupy
to take a seat, to sit down
chair

hely
foglalni
helyet foglalni
szék

Please sit down. Here's a chair.

Tessék helyet foglalni. Itt van egy
szék.

tired
sick

fáradt
beteg

JOHNSON

Thank you. I'm tired. It's very hot.

Köszönöm. Fáradt vagyok. Nagyon
meleg van.

waiter
right away, immediately
to bring
you bring; he, she, it brings

pincér
mindjárt
hozni
hoz

glass

pohár

KOVÁCS

The waiter will bring a glass of water right away. Are you hungry?

A pincér mindjárt hoz egy pohár vizet. Éhes?

JOHNSON

I'm not hungry.

Nem vagyok éhes.

to say
you say; he, she says
who
tall, high
short, low
fat
thin, slim
lady
girl
woman

mondani
mondja
ki
magas
alacsony
kövér
sovány
hölgy
lány
nő

Say, who is that tall lady?

Mondja, ki az a magas hölgy?

to know, be acquainted
you know; he, she knows
he, she
him, her

ismerni
ismeri
ő
őt

KOVÁCS

She's Mary Taylor. Don't you know her?

Szabó Mária. Nem ismeri őt?

I know

ismerem

JOHNSON

No, I don't. Is she an American?

Nem ismerem. Amerikai?

often
with her, him, it

gyakran
vele

KOVÁCS

No, she's not. She's a Hungarian. I often speak Hungarian with her. But she speaks English well, too.

Nem amerikai. Magyar. Gyakran beszélek vele magyarul. De angolul is jól beszél!

III

tomorrow
Vienna
to Vienna
to travel
we travel

holnap
Bécs
Bécsbe
utazni
utazunk

JOHNSON

We're traveling to Vienna tomorrow.

Holnap Bécsbe utazunk.

you, they do, make
in Vienna

csinálnak
Bécsben

KOVÁCS

What will you be doing in Vienna?

we purchase
 wife
 my wife
 to find
 you find; he, she finds
 nothing

JOHNSON

We're going shopping. My wife can't
 find anything in Budapest.

KOVÁCS

What does she want to buy? .

red
 handbag
 yellow

JOHNSON

She wants to buy a red handbag. But
 here she can't find any red ones,
 only yellow ones.

surely
 you, they find
 everything, every, all

KOVÁCS

You'll surely find everything in
 Vienna.

if
 I find
 I bring
 but

JOHNSON

Of course. And if I find any nice
 bags, I'll bring not one but two.

KOVÁCS

Don't you intend to buy anything else?

a pair
 shoe

JOHNSON

Yes, I intend to buy a pair of shoes
 also.

something, some
 gift, present
 toy
 ball
 pencil

Mit csinálnak Bécsben?

vásárolunk
 feleség
 feleségem
 találni
 talál
 semmi

Vásárolunk. A feleségem Budapesten
 nem talál semmit.

Mit akar venni?

piros
 táska
 sárga

Egy piros táskát. De itt nem talál
 pirosat, csak sárgát.

biztosan
 találnak
 minden

Bécsben biztosan találnak mindent.

ha
 találok
 hozok
 hanem

Biztosan. És ha szép táskát találok
 nem egyet hozok, hanem kettőt.

Mást nem akar venni?

egy pár
 cipő

De igen. Egy pár cipőt is akarok
 venni.

valami
 ajándék
 játék
 labda
 ceruza

paper
pen

papír
toll

And some presents.

Meg valami ajándékot.

IV

passport
passports
examination, inspection
please

útlevél
útlevelek
vizsgálat
kérem

OFFICER

Passport inspection! Passports,
please.

Útlevélvizsgálat! Kérem az
útleveleket.

JOHNSON

Here you are.

Tessék.

name
your, his, her, its name

név
a neve

OFFICER

What's your name?

Mi a neve?

my name

a nevem

JOHNSON

My name is Peter Johnson.

Johnson Péter a nevem.

you travel; he, she travels

utazik

OFFICER

Where are you traveling?

Hova utazik?

JOHNSON

To Vienna.

Bécsbe.

how long
to remain, stay
you remain, stay; he, she, it
remains, stays

meddig
maradni
marad

OFFICER

How long are you staying there?

Meddig marad ott?

week
for two weeks
afterwards, then
to go back, return

hét
két hétig
azután
visszamenni

JOHNSON

Just for a couple of weeks. Then I
intend to go back to Budapest.

Csak két hétig. Azután vissza
akarok menni Budapestre.

customs
suitcase
in the suitcase

vám
bőrönd
a bőröndben

OFFICER

customs inspection: What's in the suitcase?

clothes, suit, dress

JOHNSON

There are only clothes in the suitcase.

lucky trip

OFFICER

Thank you. Have a nice trip.

Vámvizsgálat! Mi van a bőröndben?

ruha

Csak ruha van a bőröndben.

szerencsés út

Köszönöm. Szerencsés utat.

Notes to the Basic Sentences

- ¹ Just as titles follow the surname, likewise when a Christian name is used with the family name, the Christian name comes after the family name: Rózsa János ('John Rose'), Johnson Péter ('Peter Johnson'). As a rule, titles are used only with the surname except in addressing letters, where the full name may be written, followed by the title.
- ² Used loosely to designate any Foreign Service officer abroad.
- ³ Polite way of greeting a lady.

Notes on Pronunciation

A. Long and Short Vowels

It is extremely important for you to make the distinction in Hungarian between long and short vowels because the length of vowel sounds is one important way Hungarians distinguish meaning.

Practice 1.

faj - fáj	el - él	kor - kór
kar - kár	fel - fél	koros - kóros
agy - ágy	szel - szél	oda - óda
part - párt	kel - kél	ont - ónt
vagy - vágy	vesz - vész	orra - óra

öt - öt	üzlet - üzlet
tör - tör	büntet - büntett
föl - föl	csülke - csúrje
örök - örök	füzet - füzet
töröm - töröm	tüdő - tűző

B. Double Consonants

Most of the consonants in Hungarian are pronounced about as in English. However, a feature of Hungarian pronunciation that requires special attention is double consonants. A Hungarian double consonant coming before a vowel sound must always be pronounced twice as long as a single consonant, except at the end of a breath group. This characteristic of Hungarian pronunciation is especially difficult for American students to master because we do not use this feature of pronunciation in English to convey differences in meaning. We pronounce consonants double in English only in some compound words or in linking two words that

have similar or identical consonant sounds coming together, as in the examples in parentheses below.

Practice 2. A.

reggelt (as in big game)
 lassabban (ss as in horse shoe; bb as in Hepburn)
 állomás (as in Al Lewis)
 cigaretta (as in hot time)

abban	szaggat	tollal	csuppan	késsel
jobban	függő	füllel	cseppen	mossa
lábbal	ahhoz	vallás	csippent	tettel
ebben	ehhez	kellelt	nappal	héttel
biccen	éjjel	zűmmög	erre	ketten
moccan	bajjal	cammog	arra	hittel
icce	vajjal	ímmel	merre	szívvel
uccu	jöjjön	ámmal	orra	hévvel
eddig	ekkor	enni	korral	evvel
kedden	akkor	inni	frissen	avval
meddő	zökken	ennek	siessen	izzad
röffen	csökken	ünnep	tessék	tűzzel
gróffal	csekket	benne	vassal	húzza

Practice 2. B.

halott	-	hallott	szemel	-	szemmel
kelet	-	kellelt	hitel	-	hittel
tolat	-	tollat	mese	-	messe
fülel	-	füllel	vasal	-	vassal
telet	-	tellett	késsel	-	késsel
lával	-	lábbal	szível	-	szívvel
agyal	-	aggyal	zúza	-	zúzza
ara	-	arra	tüzel	-	tűzzel
varja	-	varrja	házal	-	házzal

C. Hungarian r

Hungarian r (identified as a "dental flap" or "trill") is usually pronounced like the English 'r' in a telephone operator's pronunciation of the number 'thr-r-ree', or like the Midwestern sound represented by the spelling 'tt' in such words as 'butter', 'Betty', 'lettuce', 'better', 'fatter', or 'hotter' spoken fast. It is formed by vibrating the tip of the tongue against the roof of the mouth right behind the upper front teeth. In the speech of some Hungarians this sound is weakened when it appears at the end of a breath group or when it precedes another consonant within the same syllable.

As is true of all double consonants in Hungarian, the double r is pronounced twice as long as the single.

Practice 3.

rab	bőrönd	drága	tréfa	borda
rak	derék	drapp	Tátra	torta
régen	dörög	drót	prém	porta
rigó	örül	brekeg	próba	kert
repül	árva	bravúr	trakta	bort
	bútor		merre	
	cukor		orra	
	címer		porrá	
	kör		erre	
	kár		térre	

Répa, retek, mogyoró; korán reggel ritkán rikkant a rigó.

D. Vowel Harmony

Hungarian words are generally divided into front-vowel words and back-vowel words, depending on the type of vowel they contain and the type of suffix they consequently take. Those which do not fit into either of these categories are neutral-vowel words.

<u>Front-Vowel Words</u>	<u>Back-Vowel Words</u>	<u>Neutral-Vowel Words</u>
Debrecenben	lapban	isznak
beszélek	azután	hisznek
tervük	urak	fiatalnak
bőröndben	akarnak	célja
ülnek	vacsorázunk	szívnak
örülnek	olvasok	októberben (or októberban)

E. Linking (Liaison)

Hol van az állomás? (Hol va-na-zállomás?)
 Cigaretta-t is kérek. (Cigaretta-tis-kérek.)
 Kovács úr. (Ková-csúr.)
 Szeretnék enni. (Szeretné-kenni.)
 Csak ülök és olvasok. (Csa-külő-ké-solvasok.)

The above examples illustrate the principle that in Hungarian when a word ending in a consonant is followed immediately in the same breath group by a word beginning with a vowel, the consonant is pronounced in the same syllable as the following vowel.

F. Syllabication

Milyen szépek ezek a virágok! (Mi-lyen-szé-pe-ke-ze-ka-vi-rá-gok!)
 Johnsonék amerikaiak. (John-so-né-ka-me-ri-ka-i-ak.)
 Nem akar ebédelni? (Ne-ma-ka-re-bé-del-ni?)
 Csak ülök és olvasok. (Csa-kü-lö-ké-sol-va-sok.)
 Zsaszát ismeri? (Zsa-zsá-tis-me-ri?)
 Össze (össz-sze)
 Mennyi (meny-nyi)

The list above contains examples of how words or groups of words are divided into syllables (minimum units of word structure). Note the following:

- (1) In Hungarian a syllable begins with a consonant and ends with a vowel whenever possible.
- (2) Two adjacent vowel sounds always form separate syllables. (A word therefore always has as many syllables as it has vowel sounds.)
- (3) The digraphs cs, gy, ly, ny, sz, ty and zs represent separate phonemes in the language, and as such are never separated in syllabication.
- (4) The combinations ccs, ssz, zsz, ggy, lly, nny and tty, which represent double sounds in Hungarian, are divided in syllabication into cs-cs, sz-sz, zs-zs, gy-gy, ly-ly, ny-ny and ty-ty, respectively.

Notes on Grammar
(For Home Study)

A. The Present Tense

The concept of person exists in English pronouns, but has very limited application to English verbs. Most verbs in English occur with an ending in what might be called the third personal singular form: 'I hit - he hits, I dig - he digs, I miss - he misses'. The Hungarian verb, on the other hand, regularly has six different endings, since it must change to agree with its subject for singular (one) and plural (more than one), for the first person (I - we), second person (you), and third person (he, she, it - they). The second person is further distinguished for familiar or formal. The familiar te (singular 'you') or ti (plural 'you') is used only in intimate conversation, that is, when you address a person (or persons) whom you know very well (e.g., a member of the family or a close friend). The form that you will use most for 'you' is maga (in addressing one person) or maguk (in addressing more than one person). Immediately after maga and maguk, in the chart below, you will find ön and önök in parentheses to indicate that although ön and önök also mean 'you', they are not used very much in conversation any more, except perhaps by the older generation. The main distinction between maga and ön is that maga is less formal than ön; maga is the form employed in general conversation. The use of ön is limited to official and very formal speech. Both maga and ön (and their plurals) require the third person form of the verb.

From the chart of the Present Tense it will be seen that the third person singular has a 'zero' ending (that is, no ending) and that all the other persons have this third person 'stem' in common. We can thus consider the third person singular of the present tense as the base or 'root' of the Hungarian verb, to which are added suffixes which show differences in person, and as we shall see later, in time and mood.

(In the verbs below note that the vowels of the endings in the three groups vary according to the rules of vowel harmony.)

Pronoun Subject	Back-vowel verb	Front-vowel verb	(Front) Rounded-vowel verb
én	akarok	beszélek	ülök
te	akarsz	beszélsz	ülsz
maga (ön)	akar	beszél	ül
ő	akar	beszél	ül
mi	akarunk	beszélünk	ülünk
ti	akartok	beszéltek	ültök
maguk (önök)	akarnak	beszélnek	ülnek
ők	akarnak	beszélnek	ülnek

Note: The familiar form of the second person singular of verbs whose root ends in s, sz or z terminates in ol, el or öl. Examples: olvasol, nézel, főzöl, halászol.

B. Case

To the American student the preponderance of suffixes in Hungarian presents a special problem. Not only do verb endings change, as just noted, but Hungarian substantives also undergo alterations in different verbal situations. For the native speaker of English this is something strange, since we have only a few basic variations for nouns. We do have special forms for the plural number, as for example, 'boys', 'children', but once we have selected the singular or plural form, we can use it without further change, as in the following statements:

The boy is here.
Do you see the boy?
She trusts the boy.
The boy likes the book.
I asked the boy a question.
They treat the boy badly.
She's married to the boy.

In Hungarian, however, 'boy' would require a different ending in each of these statements. These endings comprise categories or 'cases', the selection of which is determined by the particular situation, that is, what is said or done at the time. In English we can see how the case concept functions by the way we use personal pronouns. Thus, the selection of the proper form in the pairs 'I - me', 'he - him', 'she - her', 'we - us' and 'they - them' is determined not by meaning but on the basis of subject-object functions.

1. The **NOMINATIVE** form: In Hungarian, as in English, the basic sentence structure is an **ACTOR-ACTION** pattern: somebody doing something. The **ACTOR** is called the **SUBJECT** of the sentence, and a noun or pronoun designating the **ACTOR** always has the **NOMINATIVE** form. Hungarian dictionaries always list nouns in the nominative form; this form is generally referred to as the 'basic' or 'dictionary' form. If you ask a Hungarian for the equivalent of an English word in his language, he will in all probability reply with a noun in its nominative case.

Johnson Péter diplomata.
Maga mit csinál?
Hogy tetszik Budapest?

2. The **ACCUSATIVE** (Direct Object) form: In many sentences in both English and Hungarian there is another element, the **GOAL** or **OBJECT** of the action, the person or thing toward which the action is aimed. In Hungarian a word designating the **OBJECT** of an action is usually in the **ACCUSATIVE** form.

Mit akar?
Bort parancsol?
Cigarettet is kérek.
Magyar újságot olvasok.
A pincér hoz egy pohár vizet.
Bőröndöt is akarok venni.
Kérem az útlevelet!

In English there is no difference in the form of a noun with reference to its use as subject or object. However, in Hungarian, as the words underlined in the examples above indicate, the accusative case always ends in -t. These sentences illustrate various ways in which the direct object suffix -t is added to the stem or basic form of a word:

- (a) Most substantives ending in a vowel add -t only. However, when the final vowel is -a or -e, -a changes to -á and -e to -é with the addition of -t.
- (b) Nouns ending in l, ly, n, ny, r, s, sz, z, and zs add -t only.

- (c) Words ending in consonant sounds other than those indicated above require a helping vowel before the -t. The selection of this vowel is determined by the rule of vowel harmony, which requires the choice of front or back vowel in the suffix to harmonize with the type of vowel in the basic form of the word. Most front-vowel (including rounded-vowel) nouns ending in a consonant require the auxiliary vowel -e-. Most back-vowel nouns will use -o-. However, many rounded-vowel nouns will take -ö- and many back-vowel words have -a- before -t. Because of the instability of the linking vowel, in the build-ups after this unit the direct object form will be given after the basic noun for every new entry of this type that requires the auxiliary -a- or -ö-. If this information is not given for a particular noun in the build-up, the student may assume that the particular entry requires the more common linking vowel -o- or -e-.

The accusative of some nouns must be learned separately, as they do not follow the patterns described above. There are exceptions, for example, among nouns which end in -r or -l preceded by a long vowel. These exceptions form the accusative by shortening the vowel and adding a linking vowel (-a- or -e-) before -t. (Nouns in this classification, as well as all irregular nouns, will be identified with their accusative forms in the build-ups after this lesson.)

Numerals may also be direct objects of a verb, in which case they take the suffix -t under precisely the same conditions as nouns do. Notice the forms of the following numerals and the irregular pattern of some:

egy	one	egyet	hét	seven	hetet
kettő	two	kettőt	nyolc	eight	nyolcat
három	three	hármat	kilenc	nine	kilencet
négy	four	négyet	tíz	ten	tízet
öt	five	ötöt	száz	hundred	százat
hat	six	hatot	ezer	thousand	ezret

C. The Negative Sentence

In standard English only one negative is tolerated in a statement, e.g., 'I never gave him anything.' If we reinforce or double the negation, e.g., 'I never gave him nothing', our speech will be labeled as 'sub-standard'. In Hungarian, however, negation may be emphasized by adding more negative words; in fact, the 'I never gave him nothing' would be standard Hungarian, while a literal Hungarian translation 'I never gave him anything' would be unacceptable. Examples are:

Budapesten nem talál semmit.	She doesn't find anything in Budapest.
A kávéházban nem rajzol semmit.	He doesn't draw anything in the café.
Kovács nem olvas semmit.	Kovács doesn't read anything.
A pincér nem hoz semmit.	The waiter doesn't bring anything.
Rózsa nem beszél semmit.	Rózsa doesn't speak anything.
Johnsonék nem akarnak semmit.	The Johnsons don't want anything.
Kovácsné nem vásárol semmit.	Mr. Kovács doesn't buy anything.

D. Interrogative Sentences

One basic pattern for questions in English involves the use of the auxiliary verb 'do' or 'be' with inverted order of the subject, as for example, 'Do you read at home?' or 'Are you reading at home?' In Hungarian such an auxiliary is not necessary and cannot be used; the two English questions above correspond to only one in Hungarian: Maga otthon olvas?

E. Hanem

We have learned two ways of expressing 'but' in Hungarian: de and hanem. De corresponds to the English 'but' used as a coordinating conjunction to join words, phrases and clauses; hanem is commonly used in one pattern: it follows a negative statement and precedes a contrasting or offsetting affirmative word or idea.

SUBSTITUTION DRILL

Proceed as directed in Unit 1.

I

1. <u>Mást</u> nem parancsol?	Don't you want <u>anything else</u> ?
wine - coffee - paper - beer -
two	bort - kávé - papírt - sört -
kettőt
2. Nem látok <u>táskát</u> .	I see no <u>handbag</u> .
dress - ball - pencil -
ham - tea	ruhát - labdát - ceruzát -
sonkát - teát
3. Kérek egy <u>bélyeget</u> .	I want a <u>stamp</u> .
book - chair - seat	könyvet - széket - helyet
4. <u>Kabátot</u> akarok venni.	I want to buy a <u>coat</u> .
toy - hat - newspaper -
gift	játékot - kalapot - újságot -
ajándékot
5. Nem látok <u>levelet</u> .	I see no <u>letter</u> .
name - airport - bread -
seven - glass	nevet - repülőteret - kenyeret -
hetet - poharat
6. A pincér hoz <u>vizet</u> .	The waiter will bring <u>water</u> .
wine - beer - bread - tea -
coffee - milk - one	bort - sört - kenyeret - teát -
kávé - tejet - egyet
7. <u>Hozok</u> valamit.	I <u>bring</u> something.
do - say - want - write -
purchase - find - see -
read - draw	csinálok - mondok - akarok - írok -
vásárolok - találok - látok -
olvasok - rajzolok
8. Nem <u>értek</u> semmit.	I don't <u>understand</u> anything.
look at - speak - ask -
eat (for lunch)	nézek - beszélek - kérek -
ebédelek

9. Nem látok semmit.
ask - write - do - find -
look at - purchase - read -
understand
I don't see anything.
kérek - írok - csinállok - találok -
nézek - vásárolok - olvasok -
értek
10. Mit vásárol?
bring - write - say - read -
draw - look at - have (for lunch) -
see - understand - speak
What do you buy?
hoz - ír - mond - olvas -
rajzol - néz - ebédel -
lát - ért - beszél
11. Olvasunk valamit.
draw - write - purchase -
see - find - want -
say - do
We read something.
rajzolunk - írunk - vásárolunk -
látunk - találunk - akarunk -
mondunk - csinálunk
12. Nem beszélünk.
understand - look - ask -
eat lunch
We don't speak.
értünk - nézünk - kérünk -
ebédelünk
13. Mikor írunk?
read - bring - ask -
speak - find - understand -
eat lunch - start - arrive -
meet
When do we write?
olvasunk - hozunk - kérünk -
beszélünk - találunk - értünk -
ebédelünk - indulunk - érkezünk -
találkozunk
14. Vásárolnak valamit.
bring - do - want - write -
find - read - draw -
see
They buy something.
hoznak - csinálnak - akarnak - írnak -
találnak - olvasnak - rajzolnak -
látnak
15. Nem kérnek semmit.
look at - speak - eat (for lunch)
They don't ask for anything.
néznek - beszélnek - ebédelnek
16. Mit olvasnak?
look at - bring - write - speak -
draw - find - see -
do - want - ask for
What do they read?
néznek - hoznak - írnak - beszélnek -
rajzolnak - találnak - látnak -
csinálnak - akarnak - kérnek
17. Éhes vagyok.
tired - sick - tall - pretty -
short - fat - slim
I'm hungry.
fáradt - beteg - magas - szép -
alacsony - kövér - sovány
18. Nem vagyok éhes.
sick - tired - tall - pretty -
American - Hungarian
I'm not hungry.
beteg - fáradt - magas - szép -
amerikai - magyar
19. Kovács Mária nem magas.
short - tired - sick - fat -
slim - hungry - pretty
Mary Smith isn't tall.
alacsony - fáradt - beteg - kövér -
sovány - éhes - szép
20. Rózsa János magyar.
Mary Little - Peter Taylor - John
Smith - Mrs. John Smith - the
woman - the lady - the gentleman
John Rose is a Hungarian.
Kis Mária - Szabó Péter - Kovács
János - Kovács Jánosné -
az asszony - a hölgy - az úr

21. Johnsonék amerikaiak.
the Szabós - the Kovácses -
the Kises - the Fehérs
The Johnsons are Americans.
Szabóék - Kovácsék -
Kisék - Fehérék
22. Johnson Péter a nevem.
John Taylor - Peter Smith -
Mrs. John Taylor - Peter Little -
Mrs. Peter Johnson - John Rose
My name is Peter Johnson.
Szabó János - Kovács Péter -
Szabó Jánosné - Kis Péter -
Johnson Péterné - Rózsa János
23. Ismeri Szabó Máriát?
Peter Taylor - Peter Johnson -
John Smith - Mrs. John Smith -
Mary Little - Mrs. Peter Taylor
Do you know Mary Taylor?
Szabó Pétert - Johnson Pétert -
Kovács Jánost - Kovács Jánosné -
Kis Máriát - Szabó Péternét
24. Mit csinál, Johnson úr?
saying - buying - reading -
writing - bringing - eating for
lunch
What are you doing, Mr. Johnson?
mond - vásárol - olvas -
ír - hoz - ebédel
25. Szeretnék enni.
to buy - to come - to go back -
to have lunch - to read -
to write - to draw - to start -
to hurry - to stay
I'd like to eat.
venni - jönni - visszamenni -
ebédelni - olvasni -
írni - rajzolni - indulni -
sietni - maradni
26. Nem egyet hozok, hanem kettőt.
three - five - six - ten -
twenty - four - seven -
nine - eleven
I'm not bringing one, but two.
hármát - ötöt - hatot - tízet -
húszat - négyet - hetet -
kilencet - tizenegyet
27. Hogy tetszik Budapest?
Vienna - New York -
San Francisco - Washington -
the city - the hotel - the café -
the dress - the girl
How do you like Budapest?
Bécs - New York -
San Francisco - Washington -
a város - a szálloda - a kávéház -
a ruha - a lány

II

- A. 1. Repeat the sentences below substituting angolul for magyarul.
2. Substitute the proper form of each of the following in the model sentences below:

írni magyarul - beszélni magyarul - írni angolul - beszélni angolul

Olvasok magyarul.
Kovács olvas magyarul.
Kovács és én olvasunk magyarul.
Kovács és Kovácsné olvasnak magyarul.
Nem olvasok magyarul.
Kovács nem olvas magyarul?
Kovács és én nem olvasunk magyarul.
Kovács és Kovácsné nem olvasnak magyarul.

I read Hungarian.
Kovács reads Hungarian.
Kovács and I read Hungarian.
Kovács and Mrs. Kovács read Hungarian.
I don't read Hungarian.
Doesn't Kovács read Hungarian?
Kovács and I don't read Hungarian.
Kovács and Mrs. Kovács don't read Hungarian.

- B. Replace the underlined expression meleg teát in each of the sentences below with the proper form of the following:

hideg kávé - fehér bor - barna kenyér - hideg tej

<u>Meleg teát</u> kérek.	I want hot tea.
Szabó úr <u>meleg teát</u> kér.	Mr. Szabó wants hot tea.
<u>Meleg teát</u> kérünk.	We want hot tea.
Szabóék <u>meleg teát</u> kérnek.	The Szabós want hot tea.
Nem kérek <u>meleg teát</u> .	I don't want hot tea.
Szabó nem kér <u>meleg teát</u> .	Szabó doesn't want hot tea.
Nem kérünk <u>meleg teát</u> .	We don't want hot tea.
Szabóék nem kérnek <u>meleg teát</u> ?	Don't the Szabós want hot tea?

- C. Replace piros kabátot with the proper form of the following in the sentences below:

sárga táska - magyar könyv - angol újság - piros labda

<u>Piros kabátot</u> akarok venni.	I want to buy a red coat.
Rózsáné <u>piros kabátot</u> akar venni.	Mrs. Rózsa wants to buy a red coat.
<u>Piros kabátot</u> akarunk venni.	We want to buy a red coat.
Rózsáék <u>piros kabátot</u> akarnak venni.	The Rózsas want to buy a red coat.
Nem akarok <u>piros kabátot</u> venni.	I don't want to buy a red coat.
Rózsáné nem akar <u>piros kabátot</u> venni?	Doesn't Mrs. Rózsa want to buy a red coat?
Nem akarunk <u>piros kabátot</u> venni.	We don't want to buy a red coat.
Nem akarnak <u>piros kabátot</u> venni.	They don't want to buy a red coat.

TRANSFORMATION DRILL

Instructor: Mit csinál (maga)?
Student: Mit csinálnak (maguk)?

1. Mit rajzol?	Mit rajzolnak?
2. Mit lát?	Mit látnak?
3. Mit ír?	Mit írnak?
4. Mit vásárol?	Mit vásárolnak?
5. Mit talál?	Mit találnak?
6. Mit hoz?	Mit hoznak?
7. Mit olvas?	Mit olvasnak?
8. Mit akar?	Mit akarnak?
9. Mit kér?	Mit kérnek?
10. Mit beszél?	Mit beszélnek?
11. Mit néz?	Mit néznek?
12. Mit ebédel?	Mit ebédelnek?

VARIATION DRILL

Proceed as directed in Unit 1.

1. <u>Rajzoló</u> egy vendéglőt.	<u>I'm drawing a restaurant.</u>
a. I'm drawing a station.	Rajzoló egy állomást.
b. I'm drawing a city.	Rajzoló egy várost.
c. I'm drawing a movie.	Rajzoló egy mozit.
d. I'm drawing a shoe.	Rajzoló egy cipőt.

2. Nem látok könyvet.
 a. I see no chair.
 b. I see no stamp.
 c. I see no milk.
 d. I see no water.
3. Játékot nézünk.
 a. We're looking at a coat.
 b. We're looking at a train.
 c. We're looking at a newspaper.
 d. We're looking at a hat.
4. Kovács úr kér egy ceruzát.
 a. Mr. Szabó wants a cigarette.
 b. Mr. Rózsa wants a match.
 c. The girl wants a ball.
 d. The lady wants a dress.
 e. Mrs. Kovács wants a handbag.
5. Látnak egy amerikai repülőteret.
 a. They see a Hungarian letter.
 b. They see a Hungarian name.
 c. They see an American passport.
 d. They see a Hungarian airport.
6. Könyvet olvasok.
 a. I'm bringing a book.
 b. I'm writing a book.
 c. I'm buying a book.
 d. I'm drawing a book.
 e. I see a book.
7. Valamit kérek.
 a. I speak something.
 b. I understand something.
 c. I look at something.
 d. I eat something for lunch.
8. Johnsoné egy kabátot vásárol.
 a. Mrs. Kovács is looking at a coat.
 b. Mrs. Rózsa asks for a coat.
 c. Mrs. Szabó wants a coat.
 d. Mrs. Fehér sees a coat.
9. Újságot olvasunk.
 a. We're buying a newspaper.
 b. We're bringing a newspaper.
 c. We're writing a newspaper.
 d. We find a newspaper.
 e. We see a newspaper.
10. Itt ülünk.
 a. We're talking here.
 b. We're hurrying here.
 c. We're looking here.
 d. We're having lunch here.
- I see no book.
 Nem látok széket.
 Nem látok bélyeget.
 Nem látok tejet.
 Nem látok vizet.
- We're looking at a toy.
 Kabátot nézünk.
 Vonatot nézünk.
 Újságot nézünk.
 Kalapot nézünk.
- Mr. Kovács wants a pencil.
 Szabó úr kér egy cigarettát.
 Rózsa úr kér egy gyufát.
 A lány kér egy labdát.
 A hölgy kér egy ruhát.
 Kovácsné kér egy táskát.
- They see an American airport.
 Látnak egy magyar levelet.
 Látnak egy magyar nevet.
 Látnak egy amerikai útlevelet.
 Látnak egy magyar repülőteret.
- I'm reading a book.
 Könyvet hozok.
 Könyvet írok.
 Könyvet vásárolok.
 Könyvet rajzolok.
 Könyvet látok.
- I want something.
 Valamit beszélek.
 Valamit értek.
 Valamit nézek.
 Valamit ebédelek.
- Mrs. Johnson is buying a coat.
 Kovácsné egy kabátot néz.
 Rózsáné egy kabátot kér.
 Szabóné egy kabátot akar.
 Fehérné egy kabátot lát.
- We're reading a newspaper.
 Újságot vásárolunk
 Újságot hozunk.
 Újságot írunk.
 Újságot találunk.
 Újságot látunk.
- We're sitting here.
 Itt beszélünk.
 Itt sietünk.
 Itt nézünk.
 Itt ebédelünk.

18. Nem kérünk bort.
 a. They don't make coffee.
 b. I don't bring bread.
 c. He doesn't read a newspaper.
 d. We don't find a hotel.
 e. They don't write a letter.
19. Nem egy táskát hozok, hanem kettőt.
 a. I'm not asking for one chair, but for three.
 b. I don't want one ball, but seven.
 c. I'm not writing one letter, but five.
 d. I'm not kissing one girl, but six.
20. Nagyon fáradt vagyok.
 a. I'm very sick.
 b. I'm very hungry.
 c. I'm very fat.
 d. I'm very tall.
 e. I'm very short.
21. Nem vagyok fáradt.
 a. I'm not short.
 b. I'm not sick.
 c. I'm not tall.
 d. I'm not pretty.
 e. I'm not hungry.
22. Kovács Mária nem nagyon magas.
 a. Mrs. Kovács isn't very fat.
 b. Fehér isn't very sick.
 c. Rózsa isn't very hungry.
 d. Mrs. Szabó isn't very tired.
 e. Mrs. Fehér isn't very pretty.
23. Milyen kalapot akar venni?
 a. What kind of toy does he want to find?
 b. What kind of book does she want to read?
 c. What kind of coat do they want to buy?
 d. What kind of newspaper do you want to read?
- We don't want wine.
 Nem csinálnak kávé.
 Nem hozok kenyeret.
 Nem olvas újságot.
 Nem találunk szállodát.
 Nem írnak levelet.
- I'm not bringing one handbag but two.
 Nem egy székét kérek, hanem hármat.
 Nem egy labdát akarok, hanem hetet.
 Nem egy levelet írok, hanem ötöt.
 Nem egy lányt csókolok, hanem hatot.
- I'm very tired.
 Nagyon beteg vagyok.
 Nagyon éhes vagyok.
 Nagyon kövér vagyok.
 Nagyon magas vagyok.
 Nagyon alacsony vagyok.
- I'm not tired.
 Nem vagyok alacsony.
 Nem vagyok beteg.
 Nem vagyok magas.
 Nem vagyok szép.
 Nem vagyok éhes.
- Mary Smith isn't very tall.
 Kovácsné nem nagyon kövér.
 Fehér nem nagyon beteg.
 Rózsa nem nagyon éhes.
 Szabóné nem nagyon fáradt.
 Fehérné nem nagyon szép.
- What kind of hat do you want to buy?
 Milyen játékot akar találni?
 Milyen könyvet akar olvasni?
 Milyen kabátot akarnak vásárolni?
 Milyen újságot akar olvasni?

TRANSLATION DRILL

1. How are you, Mr. Szabó?
 2. Thank you, I'm fine.
 3. What are you doing?
 4. I'm reading.
 5. Don't you want to have lunch?
 6. No. I'm not hungry.
 7. What are you reading?
 8. I'm reading a book.
- Hogy van, Szabó úr?
 Köszönöm, jól vagyok.
 Mit csinál?
 Olvasok.
 Nem akar ebédelni?
 Nem. Nem vagyok éhes.
 Mit olvas?
 Könyvet olvasok.

9. What kind of book are you reading?	Milyen könyvet olvas?
10. A Hungarian book.	Magyar könyvet.
11. Aren't you reading an English book?	Angol könyvet nem olvas?
12. No, I don't understand English.	Nem, nem értek angolul.
13. What are you doing later (afterwards)?	Mit csinál azután?
14. I want to write a letter.	Levelet akarok írni.
15. Where do you want to write?	Hol akar írni?
16. Here in the café.	Itt, a kávéházban.
17. Say, who is that gentleman?	Mondja, ki az az úr?
18. The fat gentleman?	A kövér úr?
19. Not the fat one, the thin one.	Nem a kövér, a sovány.
20. He's John Rose. Don't you know him?	Rózsa János. Nem ismeri?
21. No, I don't. Is he Hungarian?	Nem ismerem. Magyar?
22. Yes, he's Hungarian.	Igen, magyar.
23. Are you Hungarian also?	Maga is magyar?
24. Yes, I'm Hungarian.	Igen, magyar vagyok.
25. Is Mr. Kovács also Hungarian?	Kovács úr is magyar?
26. No, Mr. Kovács is an American.	Nem, Kovács úr amerikai.
27. Is Mr. Kovács tall?	Kovács úr magas?
28. He isn't tall; he's short.	Nem magas, alacsony.
29. And Mrs. Kovács?	És Kovácsné?
30. She's tall.	Ő magas.
31. What's Mrs. Kovács doing?	Mit csinál Kovácsné?
32. She's shopping.	Vásárol.
33. What's she buying?	Mit vásárol?
34. A nice dress.	Egy szép ruhát.
35. What kind of dress?	Milyen ruhát?
36. A red dress.	Piros ruhát.
37. Does she want to buy a coat also?	Kabátot is akar venni?
38. Yes, a yellow coat.	Igen, egy sárga kabátot.
39. Doesn't she want to buy anything else?	Mást nem akar venni?
40. Certainly. A hat and a bag.	De igen! Egy kalapot és egy táskát.
41. What kind of bag? A red bag?	Milyen táskát? Piros táskát?
42. Not a red one but a brown one.	Nem pirosat, hanem barnát.
43. She'll surely find one.	Biztosan talál egyet.
44. Of course.	Biztosan.
45. Are you tired?	Fáradt?
46. Yes, I'm tired. It's very hot.	Igen, fáradt vagyok. Nagyon meleg van.
47. Do you want coffee?	Parancsol egy kávét?
48. I don't want coffee. I want a glass of beer.	Nem kérek kávét. Egy pohár sört kérek.
49. A large glass of beer?	Egy nagy pohár sört?
50. Yes. A large glass of beer.	Igen. Egy nagy pohár sört.

RESPONSE DRILL

1. Jó estét! Mit csinál?	Good evening! What are you doing?
2. Ebédelni akar?	Do you want to have lunch?
3. Nagyon éhes?	Are you very hungry?
4. Hol ebédel?	Where are you dining?
5. Nem beteg?	Aren't you sick?
6. Nem beteg, csak fáradt?	You're not sick, just tired, aren't you?
7. Nagyon meleg van itt?	Is it very hot here?
8. Akar egy kis hideg teát?	Do you want some cold tea?
9. Sört parancsol?	Do you want beer?
10. Nem akar egy kis hideg sört?	Don't you want some cold beer?
11. Mit akar vásárolni?	What do you want to buy?
12. Egy sárga kabátot akar venni?	Do you want to buy a yellow coat?
13. Nem akar piros kabátot venni?	Don't you want to buy a red coat?

14. Mibe kerül a kabát?	How much does the coat cost?
15. Ceruzát akar vásárolni?	Do you want to buy a pencil?
16. Barna ceruzát akar?	Do you want a brown pencil?
17. Fehér papírt kér?	Are you asking for white paper?
18. Nem akar papírt?	Don't you want paper?
19. Nem akar semmit?	Don't you want anything?
20. Mit olvas?	What are you reading?
21. Magyar könyvet olvas?	Are you reading a Hungarian book?
22. Nem olvas semmit?	Aren't you reading anything?
23. Levelet ír?	Are you writing a letter?
24. Nem ír levelet?	Aren't you writing a letter?
25. Nem ír semmit?	Don't you write anything?
26. Meddig marad itt?	How long are you staying here?
27. Piros vagy sárga ceruzát akar?	Do you want a red or a yellow pencil?
28. Meleg vagy hideg teát akar?	Do you want hot or cold tea?
29. Olcsó vagy drága kabátot akar?	Do you want a cheap or an expensive coat?
30. Rózsa kisasszony magas vagy alacsony?	Is Miss Rózsa tall or short?
31. Kovácsné sovány vagy kövér?	Is Mrs. Kovács skinny or fat?
32. Johnson amerikai vagy magyar?	Is Johnson an American or a Hungarian?
33. Johnsonné piros vagy barna cipőt akar?	Does Mrs. Johnson want red or brown shoes?
34. Johnsonné szép asszony?	Is Mrs. Johnson a pretty woman?
35. Milyen tollat parancsol?	What kind of pen do you want?
36. Milyen kenyeret parancsol?	What kind of bread do you want?
37. Nem akar fehér kenyeret?	Don't you want white bread?
38. Lát egy kávéházat?	Do you see a café?
39. Rózsa úr olvas?	Is Mr. Rózsa reading?
40. Milyen újságot olvas?	What kind of newspaper is he reading?
41. Kér egy kis meleg teát?	Do you want some hot tea?
42. Kér egy magyar újságot?	Do you want a Hungarian newspaper?
43. Nem kér magyar újságot?	Don't you want a Hungarian newspaper?
44. Drága bőröndöt akar venni?	Do you want to buy an expensive suitcase?
45. Nem akar drága bőröndöt venni?	Don't you want to buy an expensive suitcase?
46. Maga magas?	Are you tall?
47. Kövér?	Are you fat?
48. Éhes?	Are you hungry?
49. Amerikai?	Are you an American?
50. Magyar?	Are you a Hungarian?

CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Jó napot, Kovács úr!
 B: Jó napot, Johnson úr! Régen nem láttam.
 A: Bizony nagyon régen. Hogy van, Kovács úr?
 B: Köszönöm, jól vagyok. És maga, Johnson úr?
 A: Köszönöm, én is jól vagyok.
 B: Mit csinál most, Johnson úr?
 A: Ebédelni akarok. Nem jön velem?
 B: De igen. Nagyon szívesen.

2

- A: Mit csinál, Szabó úr?
 B: Csak ülök. Nagyon fáradt vagyok.
 A: Én is fáradt vagyok. Nagyon meleg van.
 B: Akar egy kis hideg kávét?
 A: Köszönöm, nem kérek kávét. Sört kérek.
 B: Pincér: két pohár sört kérünk. Meg egy angol újságot.
 A: Maga angol újságot olvas?
 B: Igen. És maga?
 A: Én csak magyar újságot olvasok. Nem olvasok angolul.

3

A: Mondja, ki az az úr?
 B: A magas úr?
 A: Nem a magas, az alacsony.
 B: Fehér a neve.
 A: Amerikai?
 B: Nem amerikai, hanem magyar.
 A: Beszél angolul?
 B: Igen, jól beszél angolul.

5

A: Mit csinálnak holnap?
 B: Bécsbe utazunk vásárolni.
 A: Mit akarnak venni?
 B: A feleségem cipőt akar venni.
 A: Mikor indulnak?
 B: Reggel nyolckor indulunk.

4

A: Ki az a szép hölgy?
 B: Johnsonné. Ott van Johnson úr is.
 A: Amerikaiak?
 B: Igen, amerikaiak.
 A: Mit csinálnak Budapesten?
 B: Johnson amerikai diplomata.
 A: Beszélnek magyarul?
 B: Johnson jól beszél magyarul, de Johnsonné nem.

6

A: Kérem az útleveleket!
 B: Tessék.
 A: Mi a neve?
 B: Kovács János.
 A: Hova utazik?
 B: Bécsbe.
 A: Meddig marad ott?
 B: Három hétig.
 A: Mi van a bőröndben?
 B: Ruha és cipő.
 A: Köszönöm. Szerencsés utat.

SITUATIONS

1. Mr. Johnson meets Mr. Rózsa on the street. He greets him and says he hasn't seen him for a very long time. Rózsa says that it has indeed been a long time. Johnson asks Rózsa what he is doing. Rózsa tells him that he is on his way to have lunch and asks Mr. Johnson whether he would like to go along with him. Johnson is glad to join him.

2. In the café they order two glasses of cold beer and something to eat. They talk about how warm it is and how tired they are. Mr. Johnson points to various people and asks information about them. Rózsa tells him everything that he knows about them.

3. Mr. Rózsa asks about how Mrs. Johnson is and what she's doing. Mr. Johnson tells him that she's fine and that they are going to Vienna the following day. Rózsa inquires what they are going to do there. Johnson explains to him that his wife wants to do some shopping and that she can't find various things that she wants in Budapest. They are going to stay in Vienna for two weeks and afterwards they'll come back to Budapest.

NARRATIVE

Johnson Péter amerikai diplomata Budapesten. Johnson ebédelni akar. Rózsa és Szabó a kávéházban ülnek. Rózsa alacsony és kövér. Szabó magas és sovány. Rózsa angol újságot olvas, Szabó magyart. Nagyon meleg van. Johnson egy pohár sört kér és papírt. Levelet akar írni. A pincér hoz sört és papírt.

Egy sovány alacsony úr is ott ül, és olvas. Angol könyvet olvas. Az Kovács. Szabó Mária is ott van. Magas, barna magyar lány. Nem beszél angolul csak magyarul. Sonkát, kenyeret és kávéért kér. Nagyon éhes. Valamit rajzol.

Most itt jön Johnsonné is. Fáradt. Hideg teát kér. Reggel Bécsbe akar utazni. Bécsben vásárolni akar. Ruhát, kabátot, kalapot és cipőt akar venni. Egy hétig marad ott, azután visszajön Budapestre.

JOHNSON ÚR VÁSÁROLNI MEGY

Basic Sentences

miller
to go
you go; he, she, it goes
with Mr...

molnár
menni
megy
úrral

Mr. Miller is going shopping with
Mr. Johnson.

Molnár úr vásárolni megy Johnson
úrral.

I

new
shop, business, store

új
üzlet

JOHNSON

I'd like to buy a new suit.
Do you know a good store?

Egy új ruhát szeretnék venni.
Ismer egy jó üzletet?

I usually
yesterday
I bought
state
state
department store
state store

szoktam
tegnap
vettem
állam
állami (adj.)
áruház, -at
állami áruház

MOLNÁR

I usually shop in Vienna. But yester-
day I bought a good suit at the State
Store.

Én Bécsben szoktam vásárolni. De
tegnap vettem egy jó ruhát az
Állami Áruházban.

enough, sufficient, quite
man
suit
are (they are, there are)
to spend

elég
férfi, -ak
férfiruha
vannak
költeni

They have some fairly good men's suits
there. How much do you want to spend?

Ott elég jó férfiruhák vannak.
Mennyit akar költeni?

much, many

sok

JOHNSON

I don't want to spend a lot.
How much does a good suit cost?

Nem akarok sokat költeni.
Mibe kerül egy jó férfiruha?

about, approximately
thousand

körülbelül
ezer, ezret

MOLNÁR

It costs about 2,000 forints.

Körülbelül kétezer forintba kerül.

too
it's possible
cheaper
to get, receive

túl
lehet
olcsóbb
kapni

JOHNSON

That's too expensive. Isn't it possible to get a cheaper one?

Alexander
street
still, yet, in addition, even
MASZEK

MOLNÁR

There's a small shop on Alexander Petőfi Street. It's still a MASZEK.

perhaps
let's go
there (to that place)
here (to this place)
first, the first time

Perhaps we'll get a cheaper one there. Let's go there first.

Az túl drága. Nem lehet olcsóbbat kapni?

Sándor
utca
még
MASZEK, -et¹

A Petőfi Sándor utcában van egy kis üzlet. Az még MASZEK.

talán
menjünk
oda
ide
először

Talán ott kapunk olcsóbbat. Menjünk oda először.

II

(In the store)

salesclerk
to wish

ELADÓ

Good day! What can I do for you?

light (weight), easy
summer
summer suit, dress

JOHNSON

I'd like a light-weight summer suit.

colored

ELADÓ

What color do you want?

light (color), bright
grey

JOHNSON

Light brown or grey, but not very expensive.

show window
similar, like

I like that grey suit in the show window a lot. I want one like it.

(Az üzletben)

eladó
kívánni

Jó napot kívánok! Mi tetszik?

könnyű, -ek
nyár, nyarat
nyári ruha

Egy könnyű nyári ruhát szeretnék.

színű, -ek

Milyen színűt parancsol?

világos
szürke

Világosbarnát vagy szürkét, de nem nagyon drágát.

kirakat
hasonló

Az a szürke ruha a kirakatban nagyon tetszik. Egy hasonlót kérek.

excellent
material, fabric, cloth
to try on

kitűnő
anyag
felpróbálni

ELADÓ

Here's one. This is excellent English material. Please try the jacket on.

Itt van egy. Ez kitűnő angol anyag. Tessék a kabátot felpróbálni.

to stand
becomes, suits ('stands well')
is becoming to you, suits you
mirror

állni
jól áll
jól áll magának
tükör, tükröt

This looks very good on you. There's a mirror over there. How do you like it?

Nagyon jól áll magának. Ott van egy tükör. Hogy tetszik?

really, indeed

tényleg

JOHNSON

It really fits well. What price is it?

Tényleg jól áll. Mi az ára?

hundred

száz, -at

ELADÓ

1,500 forints.

Ezeröttszáz forint.

I buy

megveszem

JOHNSON

Good, I'll buy this one.

Jó, ezt megveszem.

sport
jacket
pair of trousers
shorts
sock
handkerchief

sport
zakó
nadrág
alsónadrág
zokni
zsebkendő

ELADÓ

Do you want anything else? Sport-jacket or trousers?

Parancsol még valamit? Sportzakót vagy nadrágot?

is needed, wanted, necessary
few, some
shirt

kell
néhány
ing

JOHNSON

No, thank you, I don't need any, but I would like a few shirts.

Köszönöm, az nem kell, de néhány inget szeretnék.

we got, received

kaptunk

ELADÓ

What kind of shirts do you want? We received many nice ones yesterday.

Milyen inget parancsol? Tegnap sok szépet kaptunk.

blue	kék
JOHNSON	
Do you have blue ones also?	Kék is van?
of course that (conj.) permitted, allowed may I ask size, measurement	persze hogy szabad szabad kérnem méret
ELADÓ	
Of course we have. May I have your size?	Persze, hogy van! Szabad kérnem a méretet?
unfortunately to know, to know how, to be able I know exactly America half	sajnos tudni tudom pontosan Amerika fél, felet
JOHNSON	
Unfortunately I don't know exactly. In America it's fifteen and a half. ²	Sajnos, nem tudom pontosan. Amerikában tizenöt és fél.
to believe I believe (you, he, she, it) will be	hinni hiszem lesz
ELADÓ	
I think this one will be big enough. How many do you want?	Azt hiszem, ez elég nagy lesz. Hányat parancsol?
altogether	összesen
JOHNSON	
I want a blue one and two white ones. How much is that altogether?	Egy kékét és két fehérét kérek. Mennyi az összesen?
fifty necktie	ötven nyakkendő
ELADÓ	
450 forints. We have some beautiful neckties also!	Négyszázötven forint. Szép nyakkendők is vannak!
somewhere, anywhere perfume, scent store, shop	valahol illatszer bolt
JOHNSON	
Thanks, I don't want neckties now. Is there a perfumery here somewhere?	Köszönöm, nyakkendőt most nem kérek. Van itt valahol egy illatszerbolt?
third house	harmadik ház, -at

ELADÓ

There's one in the third building to the right.

Jobbra, a harmadik házban van egy.

(In the perfumery)

III

(Az illatszerboltban)

soap

szappan

JOHNSON

Good morning! I'd like some soap.

Jó napot kívánok! Szappant szeretnék.

toilet soap
laundry soap

mosdószappan
mosószappan

ELADÓ

Toilet soap or laundry soap?

Mosdószappant vagy mosószappant?

JOHNSON

Toilet soap.

Mosdószappant.

quality
piece, bar

minőségi
darab

ELADÓ

We have 'quality' toilet soap. How many bars do you want?

Minőségi mosdószappan van. Hány darabot parancsol?

to give
give (command)
shaving soap
shaving cream
face cream
eau de Cologne

adni
adjon (imperative)
borotvaszappan
borotvakrém
arckrém
 kölnivíz

JOHNSON

Give me two bars, please. Do you have shaving soap also?

Kérem, adjon két darabot. Borotvaszappan is van?

ELADÓ

Yes, we have. It also is 'quality'. Here you are.

Igen, van. Az is minőségi. Tessék.

brush
toothbrush

kefe
fogkefe

JOHNSON

I want a toothbrush also.

Fogkefét is kérek.

to choose

választani

ELADÓ

Here are the toothbrushes. You can have your choice.

Itt vannak a fogkefék. Tessék választani.

green

zöld

JOHNSON

Give me a green one.

toothpaste

ELADÓ

Do you want some toothpaste also?

JOHNSON

Good that you mentioned it. Yes, I do want some also. Do you have 'Odol'?

tube

ELADÓ

We have only 'quality' toothpaste. Do you want a small or a large tube?

razor blade

JOHNSON

I want a large one. Do you have razor blades?

run out (past participle)

ELADÓ

I'm sorry, but we're out of razor blades. Don't you want anything else?

to pay

JOHNSON

No, thank you. How much is the bill?

thirty
forty
sixty
seventy
eighty
ninety

ELADÓ

330 forints.

dish, utensil

JOHNSON

Here's 330 forints. Tell me please, where can we buy dishes?

Louis
to try

Adjon egy zöldet.

fogkrém

Fogkrémet is parancsol?

Jó, hogy mondja. Igen, azt is kérek. Van Odol?

tubus

Csak minőségi fogkrém van. Kis vagy nagy tubust parancsol?

borotvapenge

Nagyot kérek. Borotvapenge is van?

elfogyott

Sajnos, a borotvapenge elfogyott. Mást nem parancsol?

fizetni

Köszönöm, nem kérek. Mit fizetek?

harminc
negyven
hatvan
hetven
nyolcvan
kilencven

Háromszázharminc forintot.

edény

Tessék a háromszázharminc forint. Mondja kérem, hol tudunk edényt venni?

Lajos
megpróbálni

ELADÓ

There's a china shop on Lajos Kossuth street. They have very beautiful dishes there. Please try there.

A Kossuth Lajos utcában van egy edénybolt. Ott nagyon szép edények vannak. Tessék ott megpróbálni.

Notes to the Basic Sentences

- ¹ Term used to describe a store or personal business establishment as privately owned; abbreviation for Magánszektor.
- ² Hungarian collar sizes are measured in centimeters. To estimate from American sizes, multiply by 2.5.

Notes on Pronunciation

A. Stress

There are several features of pronunciation which are not shown by the regular spelling. One of these is stress (the relative intensity of one syllable as contrasted with another). Although a Hungarian word spoken as an isolated item generally has the main emphasis on the first syllable, Hungarian, like English, is spoken in phrases, each of which has one syllable more strongly accented than any other syllable in the phrase. Stress is often used in English to differentiate meaning between two words which otherwise are exactly the same in form, as for example, "Do not insult your mother-in-law" and "His conduct was an insult to his family." Although the pattern of primary accent on a word or phrase in Hungarian is not used to distinguish meaning, it nevertheless is a highly important feature of the language. In order to learn to speak Hungarian satisfactorily, the student must learn the stress patterns of the language as thoroughly as he learns the patterns of sounds. Hungarian, as English, distinguishes between four different degrees of loudness: the strongest emphasis is called primary stress; the next, secondary; the third, tertiary; and the weakest, unstressed. When a word stands in isolation, the loudest syllable has primary stress, but the same word occurring in a sentence may have a lesser degree of stress on the loudest syllable. In your classroom work and as you listen to the tape drills, observe carefully the stress patterns of your instructor's speech, and make a special effort to imitate them as closely as you can.

Practice

The following list gives you drill on primary stress in Hungarian. Be sure to emphasize the first syllable of each word, regardless of vowel length. When a long vowel occurs in a syllable other than the first, note that it is not stressed.

a.	pártja	partja	partját
	lába	labda	labdát
	kára	kara	karát
	állat	alatt	alád
	ágyak	agyak	adják
	kérek	kerek	kerék
	féle	fele	felé
	élem	elem	elém
	léce	lecke	leckét
	Éden	Ede	Edét
	ólom	oldok	oldót
	ödöng	ödön	öltöt
	örök	örök	öröklődő
	újat	ujjat	vaktyúk
	tűnik	tűnet	tűzű

b.	akárcsak	alája	belátja	barátja
	ajánlja	kefémét	eszméje	cseréjje
	fizetése	tehetsége	fizetését	járadékát
	hajszálát	elvtársát	századát	fésűjét
	feleségét	zsákmányolják	takarítják	uzzorázzák

B. Intonation

Another feature not shown by the ordinary spelling is the pitch or over-all sentence intonation (the "ups and downs" of the voice). While intonation in Hungarian is similar to English intonation in some respects, in many other important ways it is entirely different, and therefore needs careful attention. In general the high intonation points of a declarative sentence in Hungarian coincide with those of corresponding stress. The intonation patterns of Hungarian questions are more complicated. Although the paragraphs that follow will give you some general guidance on the problem, the subtleties of intonation as well as stress are such that they can best be learned by careful imitation of your instructor's speech and through systematic practice both in the classroom and in the tape lab.

The most common pattern of pitch in a declarative sentence in Hungarian consists of a high level at the beginning, gradually descending to a low point at the end of the statement:

A repülőter egyenesen előre van.

Itt van az állomás.

Interrogative sentences introduced by a "question" word (e.g., mit, hol, hogy) have the same general pattern of intonation as declarative statements, but with a somewhat higher pitch initially; in the speech of many Hungarians there is also a rise in pitch at the very end.

Interrogative sentences introduced by a word other than a question word have two common patterns of intonation, depending on the meaning and the final element of the question. The most common pattern consists of a pitch that rises sharply on the next-to-the-last syllable of the question, and then falls. This is always the case when the final element is the subject of the sentence. In this pattern if the final element is a monosyllabic word, the highest pitch will occur on the final syllable of the word preceding this final word. The syllable that receives the highest pitch is underlined in each of the following sentences that illustrate this pattern. (Note in the examples that the force of the question falls on the first part of the Hungarian sentence.)

Áll Péter? Is Peter standing (and not doing something else)?

Szép a lány? Is the girl beautiful (and not ugly)?

Jó az út? Is the road good (or something else)?

Ír Kovács? Is Smith writing (or what)?

When the force of the question is directed at the last word of a sentence, there will be a rising pitch on the final syllable of the question. This pattern is limited to questions in which the final element is a predicate noun or pronoun, adjective or verb consisting of not more than two syllables. If the final word consists of more than two syllables or if the force of the question is directed to the first part of the statement, the highest pitch will always fall on the next to the last syllable.

János tanár? Is John a teacher (and not a student)?

János tanár? Is John (and not somebody else) a teacher?

A papír piros? Is the paper red (and not white)?

A papír <u>piros</u> ?	Is the <u>paper</u> (and not something else) red?
A sör <u>jó</u> ?	Is the beer <u>good</u> (not bad)?
János <u>fáradt</u> ?	Is John <u>tired</u> ?
János <u>fáradt</u> ?	Is <u>John</u> tired?
Péter <u>áll</u> ?	Is Peter <u>standing</u> (and not sitting)?
<u>Péter</u> áll?	Is it <u>Peter</u> (and not someone else) who is standing?
Kovácsék <u>ülnek</u> ?	Are the Smiths <u>sitting</u> (and not standing)?
Kovácsék <u>ülnek</u> ?	Are <u>the Smiths</u> sitting?
Johnson <u>amerikai</u> ?	Is <u>Johnson</u> an American? (or) Is Johnson an <u>American</u> ?
Az ingek <u>fehérek</u> ?	Are the <u>shirts</u> white? (or) Are the shirts <u>white</u> ?
Kovácsné <u>vásárol</u> ?	Is <u>Mrs. Smith</u> shopping (or) Is <u>Mrs. Smith</u> <u>shopping</u> ?

In the pattern where an adjective is the final element and where the force of the question is directed at the subject, if the adjective is monosyllabic and comes immediately after a monosyllabic noun which itself is not preceded by an adjective, Hungarian always inserts an untranslatable a (az) between the two words. But if the noun is modified, or consists of more than one syllable, the use of the a (az) is optional. (Note that in the pattern: unmodified monosyllabic subject plus monosyllabic predicate adjective, the force of the question is directed at the subject when a (az) is used, otherwise the predicate is stressed, with corresponding change in intonation.)

A sör <u>a</u> jó?	Is it the <u>beer</u> (and not something else) that is good?
A barna <u>sör</u> jó? (or) A barna sör <u>a</u> jó?	Is it the <u>dark beer</u> that's good?
A kávé jó? (or) A kávé <u>a</u> jó?	Is the <u>coffee</u> good?

The pattern in which a one- or two-syllable verb as the final element in a question is the center of the question is equal in meaning to a question with a noun subject as the final element.

Áll <u>Péter</u> ?	Is Peter standing (and not sitting)?
Péter <u>áll</u> ?	Is Peter standing (and not sitting)?

Notes on Grammar
(For Home Study)

A. The Concept of the Plural

As already mentioned in the preceding unit, both English and Hungarian use the concept of number, which distinguishes one (singular) from more than one (plural). However, the use of this concept in the two languages is not always the same. Quite often Hungarian will use the singular form where English

requires the plural. This is always the case after numerals and words denoting quantity, such as 'many', 'several', 'few'. Likewise, where English uses the plural in referring to several items of identical description, Hungarian will generally use the singular. In compound statements, where a subject consists of two singular nouns connected by the conjunction 'and', the verb in English will generally be plural, whereas the corresponding concept in Hungarian will usually be expressed by the singular form of the verb. This is always true when the subject refers to things rather than persons.

Compare the Hungarian and corresponding English below:

<u>Hat férfit</u> láttam.	I saw <u>six men</u> .
<u>Itt van három magyar újság</u> .	Here are <u>three Hungarian newspapers</u> .
<u>Sok levelet</u> írok.	I'm writing <u>many letters</u> .
<u>Néhány könyvet</u> vesz.	He's buying <u>a few books</u> .
<u>Hol van a sör és a bor?</u>	Where are <u>the beer and the wine?</u>
<u>Cigarette</u> t akarok venni.	I want to buy <u>cigarettes</u> .
<u>Szép szeme</u> van.	She has pretty <u>eyes</u> .
<u>János és Mária</u> vásárolni <u>megy</u> (mennek).	<u>John and Mary</u> are going shopping.
<u>A könyv és a papír</u> az asztalon <u>van</u> .	<u>The book and the paper</u> are on the table.

B. The Formation of the Plural of Nouns

Most English nouns have an ending in their plural forms, e.g., cats, dogs, horses. Hungarian likewise has an ending to indicate the plural: -k. This -k is added to words ending in a vowel in exactly the same way as the direct object suffix -t, that is, directly to the basic form if that form ends in any vowel except a and e. These vowels are modified into á and é respectively before the addition of the plural ending. For words ending in consonants, the -k must always be preceded by an auxiliary vowel. (Note that this differs from the formation of the direct object in that the direct object form does not always require an auxiliary vowel for words ending in consonants.)

The auxiliary vowels for the plural are exactly the same as those used for the direct object: -o- and -a- for back-vowel words, and -e- and -ö- for front-vowel words, in accordance with the rule of vowel harmony. The distribution of these vowels is identical also, since the direct object and plural stems are identical. Therefore, in all those cases where the direct object form does not require an auxiliary vowel, the corresponding form for the plural will generally require -o- before -k in back-vowel words, and -e- or -ö- before -k in front-vowel words. However, for the plural of proper names the ending is always -ék. (But note the usual change of -a-, -e-: Rózsa-Rózsáék, Fekete-Feketéék.)

The accusative (direct object) plural is formed by adding -at or -et (in accordance with the rule of vowel harmony) to the plural nominative (basic) form.

The chart following contains examples of the nominative (subject) and accusative (direct object) forms. (Note that in the nouns having two suffixes, the direct object suffix -t always follows the plural suffix -k and the second auxiliary vowel is always -a- for back-vowel words and -e- for front-vowel words. Note also that rounded-vowel nouns do not always take a rounded linking vowel to form the plural. However, those rounded-vowel nouns that do not require a linking vowel in the accusative will generally take the linking vowel -ö- before the plural suffix.)

Singular Subject	Plural Subject	Singular Object	Plural Object
ajtó fiú mozi tű vendéglő	ajtók fiúk mozik tűk vendéglők	ajtót fiút mozit tűt vendéglőt	ajtókat fiúkat mozikat tűket vendéglőket
szálloda szoba csésze kefe	szállodák szobák csészék kefék	szállodát szobát csészét kefét	szállodákat szobákat csészéket keféket
vonat kabát	vonatok kabátok	vonatot kabátot	vonatokat kabátokat
ágy kávéház íj	ágyak kávéházak íjak	ágyat kávéházat íjat	ágyakat kávéházakat íjakat
asztal bor lány tányér pénztár kés	asztalok borok lányok tányérok pénztárak kések	asztalt bort lányt tányért pénztárt kést	asztalokat borokat lányokat tányérokat pénztárakat késeket
könyv szék ing hölgy	könyvek székek ingek hölgyek	könyvet széket inget hölgyet	könyveket székeket ingeket hölgyeket
bőrönd gömb	bőröndök gömbök	bőröndöt gömböt	bőröndöket gömböket
sör rendőr	sörök rendőrök	sört rendőrt	söröket rendőröket
kenyér levél név számár úr	kenyerek levelek nevek számárak urak	kenyeret levelet nevet számarat urat	kenyereket leveleket neveket számarakat urakat

C. Cardinal Numerals

Cardinal numbers from one to ten form the basis on which Hungarian numbering is built. The numbers from eleven to nineteen and from twenty-one to twenty-nine are formed by adding these basic cardinals to the forms tizen and huszon, respectively. In the series of thirties (harminc) and beyond, the cardinal numbers are joined to the tens without intervening suffix or auxiliary vowel. The tens from forty to ninety are formed by adding the suffix -van or -ven, with corresponding shortening of long vowel where it occurs in the basic form (négy - negyven; hét - hetven).

The two forms for the number 'two': kettő and két, are in complementary distribution; that is, ordinarily they are not used interchangeably. Kettő is a substantive and is used when the numeral stands alone. Két, on the other hand, functions as an adjective and is always found in an attributive position.

Compound numerals up to 2000 are written as one word. From 2000 on the elements comprising the thousand-unit are written as one word. All units in the hundreds that follow are written as one word also, but hyphenated to the thousand-unit. If the number following the thousand-unit is less than 100, it also is hyphenated to the thousand-unit.

Where English uses commas to set off units of thousands in a series of figures, Hungarian uses spaces when the figure consists of five or more numbers.

The following list gives the numbers which will enable you to count through the thousands in Hungarian:

1 - egy	11 - tizenegy
2 - kettő (két)	12 - tizenkettő (tizenkét)
3 - három	13 - tizenhárom
4 - négy	21 - huszonegy
5 - öt	29 - huszonkilenc
6 - hat	58 - ötvennyolc
7 - hét	72 - hetvenkettő (hetvenkét)
8 - nyolc	74 - hetvennégy
9 - kilenc	83 - nyolcvanhárom
10 - tíz	100 - száz
20 - húsz	200 - kétszáz
30 - harminc	300 - háromszáz
40 - negyven	999 - kilencszázkilencvenkilenc
50 - ötven	1000 - ezer
60 - hatvan	4000 - négyezer
70 - hetven	5055 - ötezer-ötvenöt
80 - nyolcvan	88 888 - nyolcvannyolcezer-nyolcszáznyolcvannyolc
90 - kilencven	231 122 - kétszázharmincegyezer-százhuszonkettő

SUBSTITUTION DRILL

1. Nagyon szép nyakkendők vannak. We have some nice neckties.

socks - handkerchiefs - shoes - zoknik - zsebkendők - cipők -
movies - jackets - restaurants mozik - zakók - vendéglők
2. Kitűnő férfiruhák vannak. There are excellent suits.

hotels - handbags - toothbrushes - szállodák - táskák - fogkefék -
pencils - balls - razor blades ceruzák - labdák - borotvapengék
3. Hol vannak az áruházak? Where are the department stores?

men - cafés - gentlemen - férfiak - kávéházak - urak -
Americans amerikaiak

4. Itt vannak a kirakatok.
 materials - trousers - women -
 wines - girls - toys - coats -
 perfumeries
 Here are the show windows.
 anyagok - nadrágok - asszonyok -
 borok - lányok - játékok - kabátok -
 illatszerboltok
5. Milyen üzletek vannak Budapesten?
 chairs - books - embassies -
 stamps - dishes - shaving creams
 What kind of shops are there in
 Budapest?
 székek - könyvek - követségek -
 bélyegek - edények - borotvakrémek
6. Hol vannak a levelek?
 names - airfields - passports
 Where are the letters?
 nevek - repülőterek - útlevelek
7. Budapesten elég jó üzletek vannak.
 show windows - materials - cafés -
 tailors - handkerchiefs - hotels -
 department stores - airports -
 suitcases - razor blades
 There are fairly good shops in
 Budapest.
 kirakatok - anyagok - kávéházak -
 szabók - zsebkendők - szállodák -
 áruházak - repülőterek -
 bőröndök - borotvapengék
8. Hol tudunk játékokat venni?
 sportjackets - coats - socks -
 suits - handbags - materials -
 hats - soap - balls
 Where can we buy toys?
 sportzakókat - kabátokat - zoknikat -
 férfiruhákat - táskákat - anyagokat -
 kalapokat - szappanokat - labdákat
9. Tegnap szép ingeket kaptunk.
 stamps - books - suitcases -
 chairs - handkerchiefs - dishes
 We got nice shirts in yesterday.
 bélyegeket - könyveket - bőröndöket -
 székeket - zsebkendőket - edényeket
10. Hol lehet szép üzleteket látni?
 coats - books - materials -
 dishes - department stores -
 hotels - houses - embassies -
 airfields
 Where is it possible to see beautiful
stores?
 kabátokat - könyveket - anyagokat -
 edényeket - áruházakat -
 szállodákat - házakat - követségeket -
 repülőtereket
11. Két inget kérek.
 one coat - four hats -
 six handkerchiefs - three stamps -
 eight pencils - five handbags
 I want two shirts.
 egy kabátot - négy kalapot -
 hat zsebkendőt - három bélyeget -
 nyolc ceruzát - öt táskát
12. Néhány borotvapengét szeretnék.
 cigarettes - pencils - neckties -
 toys - suitcases - toothbrushes -
 gifts - newspapers - roses
 I'd like to have a few razor blades.
 cigarettát - ceruzát - nyakkendőt
 játékot - bőröndöt - fogkefét -
 ajándékot - újságot - rózsát
13. Sok szép kabátot kaptunk.
 socks - handkerchiefs - dishes -
 neckties - pens - toys -
 balls - shoes - glasses
 We received many beautiful coats.
 zoknit - zsebkendőt - edényt -
 nyakkendőt - tollat - játékot -
 labdát - cipőt - poharat

VARIATION DRILL

I

1. <u>Négy könyv kék.</u>	<u>Four books are blue.</u>
a. Three shirts are clean.	Három ing tiszta.
b. Five suits are brown.	Öt férfiruha barna.
c. Many department stores are big.	Sok áruház nagy.
d. Two balls are red.	Két labda piros.
e. Six neckties are new.	Hat nyakkendő új.
2. <u>Két lány ül.</u>	<u>Two girls are sitting.</u>
a. Five men are dining.	Öt férfi ebédel.
b. Four girls are drawing.	Négy lány rajzol.
c. Two ladies are shopping.	Két hölgy vásárol.
d. Seven women are traveling.	Hét asszony utazik.
e. One gentleman is standing.	Egy úr áll.
3. <u>A két ing háromszáz forint.</u>	<u>The two shirts are 300 forints.</u>
a. The two jackets are 700 forints.	A két zakó hétszáz forint.
b. The five coffees cost one forint.	Az öt kávé egy forint.
c. The ten razor blades are 80 forints.	A tíz borotvapenge nyolcvan forint.
d. The three brushes are 30 forints.	A három kefe harminc forint.
e. The six handkerchiefs are 18 forints.	A hat zsebkendő tizennyolc forint.
4. <u>Három ceruzát kérek.</u>	<u>I want three pencils.</u>
a. I'm bringing two chairs.	Két széket hozok.
b. I'm drawing six girls.	Hat lányt rajzolok.
c. I see a few shops.	Néhány üzletet látok.
d. I get many letters.	Sok levelet kapok.
e. I read two newspapers.	Két újságot olvasok.
5. <u>Kirakatokat nézünk.</u>	<u>We look at show windows.</u>
a. We purchase books.	Könyveket vásárolunk.
b. We see girls.	Lányokat látunk.
c. We bring chairs.	Székeket hozunk.
d. We write letters.	Leveleket írunk.
e. We find toys.	Játékokat találunk.
6. <u>Ajándékokat hoznak.</u>	<u>They bring gifts.</u>
a. They see women.	Asszonyokat látnak.
b. They read books.	Könyveket olvasnak.
c. They buy socks.	Zoknikat vásárolnak.
d. They look at passports.	Útleveleket néznek.
e. They find letters.	Leveleket találnak.
7. <u>Sok levelet olvasok.</u>	<u>I read many letters.</u>
a. We see shops.	Üzleteket látunk.
b. They bring a few chairs.	Néhány széket hoznak.
c. He draws girls.	Lányokat rajzol.
d. I get many presents.	Sok ajándékot kapok.
e. They read Hungarian books.	Magyar könyveket olvasnak.

II

Read the following:

20 meg 30 az 50	67 meg 11 az 78	482 meg 100 az 582
50 meg 20 az 70	39 meg 39 az 78	637 meg 60 az 697
60 meg 30 az 90	54 meg 46 az 100	999 meg 1 az 1000
10 meg 30 az 40	100 meg 50 az 150	888 meg 112 az 1000
30 meg 30 az 60	250 meg 70 az 320	555 meg 555 az 1110
40 meg 50 az 90	430 meg 50 az 480	1500 meg 1500 az 3000
70 meg 30 az 100	570 meg 60 az 630	2000 meg 1750 az 3750
73 meg 32 az 105	330 meg 330 az 660	4200 meg 150 az 4350
25 meg 55 az 80	55 meg 255 az 310	7600 meg 1400 az 9000
62 meg 28 az 90	365 meg 25 az 390	3100 meg 10 az 3110
11 meg 22 az 33	1000 meg 700 az 1700	7777 meg 200 az 7977
45 meg 13 az 58	1450 meg 550 az 2000	5000 meg 4999 az 9999

TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: Házat vásárolok.
Student: Házat vásárolunk.

1. Magyar újságot olvasok.	Magyar újságot olvasunk.
2. Angol levelet írok.	Angol levelet írunk.
3. Ajándékot hozok.	Ajándékot hozunk.
4. Kabátot akarok venni.	Kabátot akarunk venni.
5. Nyolckor indulok.	Nyolckor indulunk.
6. Piros rózsát kapok.	Piros rózsát kapunk.
7. Kávét kérek.	Kávét kérünk.
8. Kávéházban ebédelek.	Kávéházban ebédelünk.

B

Instructor: Angolul beszélünk.
Student: Angolul beszélek.

1. Magyarul értünk.	Magyarul értek.
2. Kirakatot nézünk.	Kirakatot nézek.
3. Öt forintot fizetünk.	Öt forintot fizetek.
4. Szerencsés utat kívánunk.	Szerencsés utat kívánok.
5. Amerikai könyvet választunk.	Amerikai könyvet választok.
6. Szép ajándékot adunk.	Szép ajándékot adok.
7. Piros labdát kapunk.	Piros labdát kapok.
8. Teát csinálunk.	Teát csinálok.

C

Instructor: Az úr széket hoz.
Student: Az urak széket hoznak.

1. A hölgy ruhát vásárol.	A hölgyek ruhát vásárolnak.
2. A férfi újságot olvas.	A férfiak újságot olvasnak.
3. A lány egy diplomatát ismer.	A lányok egy diplomatát ismernek.
4. Az amerikai a kávéházban ül.	Az amerikaiak a kávéházban ülnek.
5. Szabó ebédel.	Szabóék ebédelnek.
6. Johnson ajándékot hoz.	Johnsonék ajándékot hoznak.
7. Rózsa levelet ír.	Rózsaék levelet írnak.
8. Kovács egy angol könyvet kap.	Kovácsék egy angol könyvet kapnak.

D

Instructor: A lányok magyarul beszélnek.
Student: A lány magyarul beszél.

1. A férfiak levelet írnak.	A férfi levelet ír.
2. Kovácsék tíz forintot fizetnek.	Kovács tíz forintot fizet.
3. Az asszonyok kirakatot néznek.	Az asszony kirakatot néz.
4. A hölgyek rózsát kapnak.	A högy rózsát kap.
5. Szabóék jó utat kívánnak.	Szabó jó utat kíván.
6. Az urak újságot olvasnak.	Az úr újságot olvas.
7. Johnsonék ajándékot adnak.	Johnson ajándékot ad.
8. Molnárék kilenckor indulnak.	Molnár kilenckor indul.

E

Instructor: Újságot olvasunk.
Student: Újságot olvasok.

1. Magyar levelet írok.	Magyar levelet írunk.
2. Angol újságot olvasnak.	Angol újságot olvas.
3. Három forintot fizetek.	Három forintot fizetünk.
4. Kovács reggel indul.	Kovácsék reggel indulnak.
5. Amerikai könyvet választunk.	Amerikai könyvet választok.
6. Kávéházban ebédelek.	Kávéházban ebédelünk.
7. Szép ajándékot kap.	Szép ajándékot kapnak.
8. Johnsonék kabátot vásárolnak.	Johnson kabátot vásárol.

II

Instructor: Levelet kapok.
Student: Leveleket kapok.

1. Mária széket hoz.	Mária székeket hoz.
2. Rózsa lányt rajzol.	Rózsa lányokat rajzol.
3. Szép kirakatot látnak.	Szép kirakatokat látnak.
4. Barna bőröndöt vásárolnak.	Barna bőröndöket vásárolnak.
5. Ajándékot hozok.	Ajándékokat hozok.
6. Ceruzát kérek.	Ceruzákat kérek.
7. Szép üzletet látunk.	Szép üzleteket látunk.
8. Jó szállodát találok.	Jó szállodákat találok.
9. Könyvet vásárolok.	Könyveket vásárolok.
10. Johnson házat néz.	Johnson házakat néz.
11. Angol anyagot találnak.	Angol anyagokat találnak.
12. Amerikai tollat választunk.	Amerikai tollakat választunk.
13. Kovácsné fogkefét vásárol.	Kovácsné fogkeféket vásárol.
14. Magyar levelet írunk.	Magyar leveleket írunk.
15. Poharat akarok venni.	Poharakat akarok venni.
16. Repülőteret néznek.	Repülőtereket néznek.

INTONATION DRILL

A

Instructor: Szép.
Student: Szép?

1. Jó.	Jó?	8. Táskát.	Táskát?
2. Nagy.	Nagy?	9. Házban.	Házban?
3. Lányt.	Lányt?	10. Beteg.	Beteg?
4. Ing.	Ing?	11. Maga.	Maga?
5. Az.	Az?	12. Péter.	Péter?
6. Tiszta.	Tiszta?	13. Ők.	Ők?
7. Barnát.	Barnát?	14. Hideg.	Hideg?

B

Instructor: A lány szép. (The girl is pretty.)
 Student: Szép a lány? (Is the girl pretty?)

1. Az úr magas.	Magas az úr?
2. Az ing kék.	Kék az ing?
3. A sör hideg.	Hideg a sör?
4. A szálloda tiszta.	Tiszta a szálloda?
5. A kávéház nagy.	Nagy a kávéház?
6. A nyakkendő sárga.	Sárga a nyakkendő?
7. A kabát világos.	Világos a kabát?
8. Ez tiszta.	Tiszta ez?
9. Az barna.	Barna az?

C

Instructor: Mária lány. (Mary is a girl.)
 Student: Mária a lány? (Is Mary the girl?)
 Mária lány? (Is Mary a girl?)

1. Péter úr.	Péter az úr?	Péter úr?
2. Kovácsné hölgy.	Kovácsné a hölgy?	Kovácsné hölgy?
3. Sándor szabó.	Sándor a szabó?	Sándor szabó?
4. János molnár.	János a molnár?	János molnár?
5. Lajos kovács.	Lajos a kovács?	Lajos kovács?

D

Instructor: A kávéház nagy. (The café is big.)
 Student: A kávéház nagy? (Is the café big?)
 A kávéház nagy? (Is the café big?)

1. A szálloda szép.	A szálloda szép?	A szálloda szép?
2. Az állomás új.	Az állomás új?	Az állomás új?
3. Az áruház jó.	Az áruház jó?	Az áruház jó?
4. A táská szép.	A táská szép?	A táská szép?
5. A mozi nagy.	A mozi nagy?	A mozi nagy?
6. Az üzletek jók.	Az üzletek jók?	Az üzletek jók?

E

Instructor: A papír piros. (The paper is red.)
 Student: A papír piros? (Is the paper red?)
 A papír piros? (Is the paper red?)

1. Az ing tiszta.	Az ing tiszta?	Az ing tiszta?
2. A kabát szürke.	A kabát szürke?	A kabát szürke?
3. A nadrág barna.	A nadrág barna?	A nadrág barna?
4. A nyakkendő sárga.	A nyakkendő sárga?	A nyakkendő sárga?
5. Az asszony beteg.	Az asszony beteg?	Az asszony beteg?
6. A kávéház drága.	A kávéház drága?	A kávéház drága?

F

Instructor: A ruha világos. (The dress is light.)
 Student: A ruha világos? (Is the dress light?)

1. Az asszony alacsony.	Az asszony alacsony?
2. A férfi szerencsés.	A férfi szerencsés?
3. A hölgy gyönyörű.	A hölgy gyönyörű?
4. A lány amerikai.	A lány amerikai?

G

Instructor: Péter áll. (Peter is standing.)
 Student: Péter áll? (Is Peter standing?)
 Péter áll? (Is Peter standing?)

1. János ül.	János ül?	János ül?
2. Lajos néz.	Lajos néz?	Lajos néz?
3. Sándor lát.	Sándor lát?	Sándor lát?
4. Mária hoz.	Mária hoz?	Mária hoz?
5. Kovács ír.	Kovács ír?	Kovács ír?
6. Molnár megy.	Molnár megy?	Molnár megy?

H

Instructor: Lajos rajzol. (Louis is drawing.)
 Student: Lajos rajzol? (Is Louis drawing?)
 Lajos rajzol? (Is Louis drawing?)

1. János marad.	János marad?	János marad?
2. Rózsa olvas.	Rózsa olvas?	Rózsa olvas?
3. Mária siet.	Mária siet?	Mária siet?
4. Szabó beszél.	Szabó beszél?	Szabó beszél?
5. Sándor választ.	Sándor választ?	Sándor választ?

I

Instructor: Mária vásárol. (Mary is shopping.)
 Student: Mária vásárol? (Is Mary shopping?)

1. János ebédel.	János ebédel?
2. Kovács parancsol.	Kovács parancsol?
3. Fehérék beszélnek.	Fehérék beszélnek?
4. A férfiak találkoznak.	A férfiak találkoznak?
5. Az asszonyok utaznak.	Az asszonyok utaznak?

J

Instructor: Az ing kék. (The shirt is blue.)
 Student: Az ing a kék? (Is the shirt blue?)
 Az ing kék? (Is the shirt blue?)

1. Az út jó.	Az út a jó?	Az út jó?
2. A lány nagy.	A lány a nagy?	A lány nagy?
3. A hölgy szép.	A hölgy a szép?	A hölgy szép?
4. A víz zöld.	A víz a zöld?	A víz zöld?
5. A bor jó.	A bor a jó?	A bor jó?

K

Instructor: A barna sör jó. (The dark beer is good.)
 Student: A barna sör jó? (Is the dark beer good?)
 A barna sör a jó? (Is the dark beer good?)

1. A kövér asszony beteg.	A kövér asszony beteg?
2. A kis kávéház drága.	A kövér asszony a beteg?
3. A magas férfi amerikai.	A kis kávéház drága?
4. A nagy áruház olcsó.	A kis kávéház a drága?
5. A sárga ing új.	A magas férfi amerikai?
6. A magas lány szép.	A nagy áruház olcsó?
	A nagy áruház az olcsó?
	A sárga ing új?
	A sárga ing az új?
	A magas lány szép?
	A magas lány a szép?

TRANSLATION DRILL

1. What do the gentlemen want?	Mit parancsolnak az urak?
2. I want to buy a book.	Könyvet akarok venni.
3. A Hungarian book or an English book?	Magyar könyvet vagy angol könyvet?
4. A Hungarian book.	Magyar könyvet.
5. The Hungarian books are to the left. You can have your choice.	A magyar könyvek balra vannak. Tessék választani.
6. I'll buy this one. How much is it?	Ezt megveszem. Mit fizetek?
7. Ten forints. Don't you want anything else?	Tíz forintot. Mást nem parancsol?
8. I'd like to have some stationery and a pen also.	Levélpapírt és tollat is szeretnék.
9. Do you want white stationery?	Fehér levélpapírt?
10. Yes, I want white.	Igen, fehérét kérek.
11. Here you are.	Tessék.
12. Do you know a good shoestore?	Ismer egy jó cipőüzletet?
13. There's a good shoestore on Alexander Petőfi Street. What kind of shoes do you want to buy?	Van egy jó cipőüzlet a Petőfi Sándor utcában. Milyen cipőt akar venni?
14. Summer shoes.	Nyári cipőt.
15. What color do you want?	Milyen színűt parancsol?
16. Brown. Those brown shoes in the show window are very beautiful. I want something similar.	Barnát. Az a barna cipő a kirakatban nagyon szép. Hasonlót kérek.
17. Here's a pair.	Tessék, itt van egy pár.
18. What's the price?	Mi az ára?
19. 350 forints.	Háromszázötven forint.
20. I'd like to have a few handkerchiefs also.	Néhány zsebkendőt is szeretnék.
21. Here are the handkerchiefs. Take your choice.	Itt vannak a zsebkendők. Tessék választani.
22. I want three white handkerchiefs.	Három fehér zsebkendőt kérek.
23. We have some beautiful neckties also.	Nagyon szép nyakkendők is vannak.
24. It's good that you mentioned it. I need some of them too. This blue one will be good. How much is that altogether?	Jó, hogy mondja. Az is kell. Ez a kék jó lesz. Mennyit fizetek összesen?
25. 480 forints.	Négyszáznyolcvan forintot.
26. I want to buy a pair of sport trousers also.	Egy sportnadrágot is akarok venni.
27. Here's a nice pair. This is English material. Please try it on. It fits you well. How do you like it?	Itt van egy szép. Ez angol anyag. Tessék felpróbálni. Nagyon jól áll magának. Hogy tetszik?
28. I think the trousers are a bit large.	Azt hiszem a nadrág egy kicsit nagy.
29. Where can I buy some soap?	Hol lehet szappant venni?
30. There's a perfumery on Lajos Kossuth Street. They have excellent toilet soaps there.	A Kossuth Lajos utcában van egy illatszerbolt. Ott kitűnő mosdószappanok vannak.
31. I'd like some eau de Cologne also.	Kölnvizet is szeretnék.
32. They have eau de Cologne but it's very expensive.	Kölnvíz van, de nagyon drága.
33. I need a toothbrush and toothpaste also.	Fogkefe és fogkrém is kell.
34. What kind of toothpaste do you want? A small tube or a large one?	Milyen fogkrémet parancsol? Kis vagy nagy tubust?
35. How much is the large one?	Mibe kerül a nagy?
36. It costs five forints.	Öt forintba kerül.
37. And the small one?	És a kicsi?

38. That costs only three forints.
 39. I want a small one.
 40. Here you are.

Az csak három forintba kerül.
 Kicsit kérek.
 Tessék.

RESPONSE DRILL

1. A papír piros, vagy a könyv piros?	Is the paper red, or is the book red?
2. A kabát szürke, vagy a nadrág szürke?	Is the coat grey, or are the trousers grey?
3. A sör hideg, vagy a kávé hideg?	Is the beer cold, or is the coffee cold?
4. A férfi fáradt, vagy az asszony fáradt?	Is the man tired, or is the woman tired?
5. A szálloda drága, vagy a vendéglő drága?	Is the hotel expensive, or is the restaurant expensive?
6. A nyakkendő sárga, vagy az ing sárga?	Is the necktie yellow, or is the shirt yellow?
7. A bőrönd könnyű, vagy a szék könnyű?	Is the suitcase light, or is the chair light?
8. A kávéház nagy, vagy a vendéglő nagy?	Is the café big, or is the restaurant big?
9. Az üzlet jó, vagy a szabó jó?	Is the shop good, or is the tailor good?
10. Az üzlet drága vagy olcsó?	Is the shop expensive or cheap?
11. A papír piros vagy sárga?	Is the paper red or yellow?
12. A kávé hideg vagy meleg?	Is the coffee cold or hot?
13. A lány fáradt vagy beteg?	Is the girl tired or sick?
14. Az állomás nagy vagy kicsi?	Is the station big or small?
15. A nyakkendő sárga vagy kék?	Is the necktie yellow or blue?
16. János ír vagy olvas?	Is John writing or reading?
17. Mária siet vagy marad?	Is Mary hurrying away or is she staying?
18. Sándor ül vagy áll?	Is Alexander sitting or standing?
19. Sándor ül, vagy János ül?	Is Alexander sitting, or is John sitting?
20. Rózsa olvas, vagy Szabó olvas?	Is Rózsa reading, or is Szabó reading?
21. Az úr magyar?	Is the gentleman a Hungarian?
22. Hol akar magyar ruhát venni?	Where do you want to buy a Hungarian dress?
23. Hol akar kirakatokat nézni?	Where do you want to look at show windows?
24. Hol akar leveleket írni?	Where do you want to write letters?
25. Milyen leveleket akar írni?	What kind of letters do you want to write?
26. Magyar vagy angol könyveket akar olvasni?	Do you want to read Hungarian or English books?
27. Mit olvas?	What are you reading?
28. Mit néz?	What are you looking at?
29. Mit lát?	What do you see?
30. Mit kér?	What do you want?
31. Mit tud?	What do you know?
32. Mit kap?	What do you get?
33. Mit vásárol?	What are you buying?
34. Mit mond?	What are you saying?
35. Mit hoz?	What are you bringing?
36. Mit talál?	What do you find?
37. Mit ír?	What are you writing?
38. Mit beszél?	What are you speaking?
39. Mit költ?	What are you spending?
40. Mit választ?	What are you choosing?
41. Mit fizet?	What are you paying?
42. Mit próbál?	What are you trying on?
43. Kit néz?	Whom are you looking at?
44. Kit lát?	Whom do you see?

45. Kit hoz?	Whom are you bringing?
46. Kit talál ott?	Whom are you finding there?
47. Ki beszél?	Who's talking?
48. Ki ír?	Who's writing?
49. Ki kér?	Who's asking?
50. Ki fizet?	Who's paying?

CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Egy új cipőt szeretnék venni. Ismer egy jó üzletet?
 B: A Petőfi Sándor utcában nagyon jó cipőüzletek vannak.
 A: Mibe kerül egy pár cipő?
 B: Körülbelül ötszáz forintba kerül.
 A: Az nagyon drága. Nem lehet olcsóbbat kapni?
 B: A Kossuth Lajos utcában van egy kis üzlet. Talán ott kapunk olcsóbbat.
 A: Menjünk oda először.

2

- A: Jó napot kívánok! Mit parancsolnak az urak?
 B: Egy pár nyári cipőt szeretnék.
 A: Milyen színűt?
 B: Barnát vagy sárgát, de könnyűt. Az a barna cipő a kirakatban nagyon tetszik. Hasonlót kérek.
 A: Szabad kérnem a méretet?
 B: Sajnos, nem tudom pontosan. Amerikában kilenc.
 A: Azt hiszem, ez elég nagy lesz. Tessék felpróbálni.
 B: Igen, ez tényleg jó. Mi az ára?
 A: Négyezer forint.
 B: Jó, ezt megveszem. Tessék a négyezer forint.
 A: Köszönöm. Viszontlátásra.
 B: Viszontlátásra.

3

- A: Jó napot kívánok. Borotvakrémet kérek.
 B: Kicsit vagy nagyot parancsol?
 A: Nagyot kérek.
 B: Mást nem parancsol?
 A: Kölnivizet is szeretnék.
 B: Tessék választani.
 A: Arckrémet is kérek.
 B: Sajnos, az arc krém elfogyott.
 A: Mit fizetek összesen?
 B: Ötven forintot. Köszönöm. Viszontlátásra.
 A: Viszontlátásra.

4

- A: Néhány sportinget szeretnék.
 B: Milyen színűt parancsol?
 A: Szürkét, barnát vagy sárgát.
 B: Szabad kérnem a méretet?
 A: Sajnos, nem tudom pontosan. Amerikában tizenöt.
 B: Itt van egy barna. Azt hiszem, ez elég nagy lesz. Hogy tetszik?
 A: Nagyon szép. Mi az ára?
 B: Kétszáz forint. Mást nem parancsol?
 A: Köszönöm, most nem. Viszontlátásra.
 B: Viszontlátásra.

SITUATIONS

1. You want to purchase a new light coat. You ask one of your friends where you can buy good things. He tells you where there's a good small shop and goes there with you. You buy not only a coat but a sport jacket, shirts, socks and handkerchiefs also. Then you inquire about a good shoe store.

2. In the shoe store you try on many shoes. One pair is too large, another too heavy, and a third too expensive. The clerk does his best to please you.

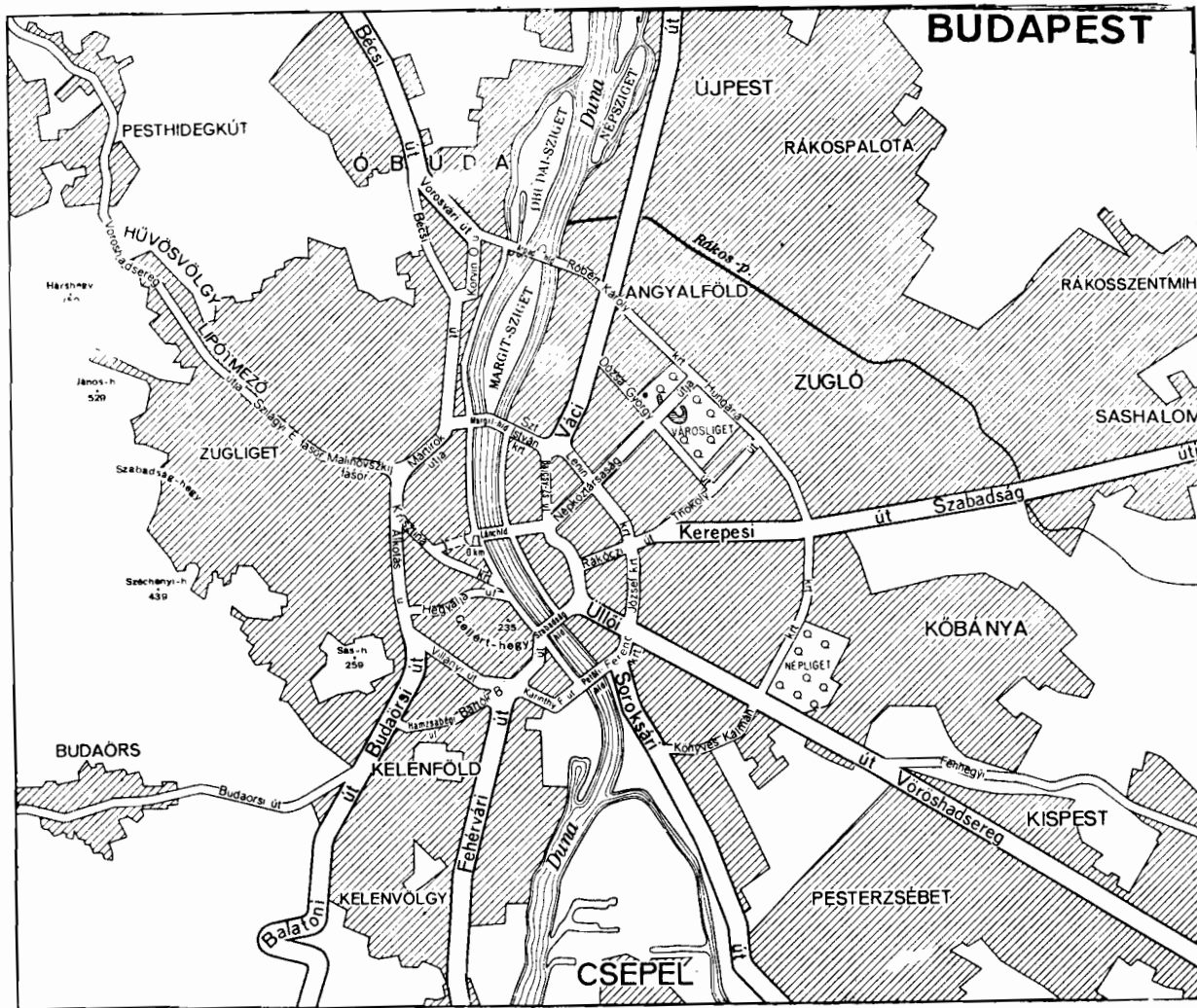
3. You ask where you can get soap and are told that it may be bought in the drug store. You go there and purchase not only soap but shaving cream, razor blades, toothbrushes and toothpaste also.

NARRATIVE

Johnson és Molnár vásárolni megy. Johnson először egy jó nyári ruhát akar venni. Világosbarnát vagy világosszürkét. Molnár ismer egy jó üzletet. Az üzlet egy kis üzlet, nem Állami Áruház. Johnson egy könnyű nyári ruhát vásárol. A ruha nagyon jól áll, és nem túl drága. Azután inget néznek.

Van sok ing: sportingek is vannak. De Johnson nem akar sportinget, csak két fehér és két világoskék inget. Szép nyakkendők is vannak, de nagyon drágák. Szappant, fogkefét és fogkrémet is akarnak venni. Jobbra, a harmadik házban van egy illatszerbolt. Johnson borotvapengét is kér, de az elfogyott.

Nagyon meleg van. Johnson és Molnár fáradt és éhes. Ebédelni akarnak egy kis vendéglőben.

AZ EDÉNYBOLTBAN ÉS A GYÓGYSZERTÁRBAN

Basic Sentences

I

we are	vagyunk
MOLNÁR	
Here we are on Louis Kossuth Street.	Itt vagyunk a Kossuth Lajos utcában.
JOHNSON	
What beautiful dishes there are in the show window!	Milyen szép edények vannak a kirakatban!
china	porcelán
MOLNÁR	
This is Herend china.	Ez herendi porcelán.
JOHNSON	
Herend?	Herendi?
world famous	világ híres
MOLNÁR	
Herend china is world famous. Aren't you acquainted with it?	A herendi porcelán világhíres. Nem ismeri?
JOHNSON	
No. Is it expensive?	Nem. Drága?
these plate cup saucer fork knife spoon	ezek tányér csésze csészealj, -at villa kés kanál, kanalat
MOLNÁR	
Quite expensive. These plates are very expensive. Of course we have cheap plates also.	Elég drága. Ezek a tányérok nagyon drágák. Vannak persze olcsó tányérok is.

II

(In the store)	(Az üzletben)
what does it cost	mennyibe kerül
JOHNSON	
How much do these six plates cost?	Mennyibe kerül ez a hat tányér?

ELADÓ

They cost 200 forints.

those

Kétszáz forintba kerül.

azok

JOHNSON

That's very expensive. And how much do those blue ones cost?

Az nagyon drága. És mennyibe kerülnek azok a kékek?

ELADÓ

The blue ones? Those are only 160 forints.

A kékek? Azok csak százhatvan forintba kerülnek.

to wrap, to pack
wrap, pack (command)csomagolni
csomagolja be (imperative)

JOHNSON

I'll buy the blue ones. Please wrap them. I'd like a few glasses also. What kind of glasses do you have?

A kékeket megveszem. Kérem, csomagolja be. Néhány poharat is szeretnék. Milyen poharak vannak?

ELADÓ

What kind do you want? Something beautiful?

Milyent parancsol? Valami szépet?

plain, simple
even, smooth, plainegyszerű
sima

JOHNSON

I want to buy only plain glasses.

Csak egyszerű poharakat akarok venni.

ELADÓ

These are beautiful and not expensive.

Ezek szépek és nem drágák.

dozen

tucat

JOHNSON

Give me a dozen. And please wrap them also.

Adjon egy tucatot. És kérem, csomagolja be azokat is.

ELADÓ

Here you are.

Tessék.

JOHNSON

Where do I pay?

Hol fizetek?

cash desk

pénztár, -ak

ELADÓ

At the cashier's.

A pénztárnál.

III

to forget
I forgot
aspirin

elfelejteni
elfelejtettem
aszpirin

JOHNSON

I forgot to buy some aspirin and
cigarettes.

Elfelejtettem aszpirint és cigarettát
venni.

medicine
pharmacy
on the other hand, however
tobacco shop

orvosság
gyógyszertár
pedig
dohánybolt

MOLNÁR

You can get medicine only in a
pharmacy. Cigarettes, however, you
get at the tobacco shop.

Orvosságot csak gyógyszertárban lehet
kapni. Cigarettepedig a dohány-
boltban.

strong
mild, weak

erős
gyenge

JOHNSON

Is it possible to get American
cigarettes? Hungarian cigarettes are
very strong.

Lehet amerikai cigarettát kapni?
A magyar cigaretta nagyon erős.

difficult, heavy
we
we usually

nehéz
mi
szoktunk

MOLNÁR

It's difficult to get them in Pest.
We usually get them in Vienna.

Pesten nehéz kapni. Mi Bécsben
szoktunk venni.

future
next week
I go
then
for you, to you

jövő
jövő hét
megyek
akkor
maguknak (plural)

JOHNSON

Next week I'm going to Vienna. Then
I'll bring some for you too. O.K.?

Jövő héten megyek Bécsbe. Akkor
hozok maguknak is. Jó?

grateful
I'll be

hálás
leszek

MOLNÁR

I'll be very grateful if you do.

Nagyon hálás leszek, ha hoz.

to smoke
you smoke; he, she smokes

dohányozni
dohányzik

JOHNSON

Do you smoke very much?

Sokat dohányzik?

MOLNÁR

Unfortunately quite a lot.

Sajnos, elég sokat.

IV

(In the pharmacy)

ELADÓ

What can I do for you?

box, carton

JOHNSON

I want a box of aspirin.

ELADÓ

Don't you want anything else?

bandage
disinfectant, antiseptic

JOHNSON

I'd like some bandage and antiseptic.

wide
narrow

ELADÓ

Do you want wide or narrow bandage?

at home
bottle, glass

JOHNSON

Narrow. We have plenty of wide bandage at home. And I want a small bottle of antiseptic.

ELADÓ

Here you are. That's 70 forints altogether.

JOHNSON

Here's a hundred forints.

back
due (as change)
money

ELADÓ

Here's the change.

(On the street)

you buy; he, she buys

MOLNÁR

Are you still going to buy something more?

(A gyógyszertárban)

Mi tetszik?

doboz

Kérek egy doboz aszpirint.

Mást nem parancsol?

kötszer
fertőtlenítő

Szeretnék kötszert és fertőtlenítőt.

széles
keskeny

Széles vagy keskeny kötszert parancsol?

otthon
üveg

Keskenyét kérek. Széles kötszer van otthon. És kérek egy kis üveg fertőtlenítőt.

Tessék. Ez összesen hetven forint.

Itt van száz forint.

vissza
visszajáró
pénz

Tessék a visszajáró pénz.

V

(Az utcán)

vesz

Vesz még valami mást is?

child
 stocking
 skirt
 blouse
 glove
 underclothing, linen
 I buy

gyerek
 harisnya
 szoknya
 blúz
 kesztyű
 fehérnemű
 veszek

JOHNSON

I'm still going to buy two pairs of children's stockings. Where can I get them?

Még két pár gyerekharisnyát veszek. Hol lehet azt kapni?

pioneer

úttörő

MOLNÁR

Perhaps in the Pioneer Store.

Talán az Úttörő Áruházban.

JOHNSON

Then let's go there.

Akkor menjünk oda.

year
 years old
 how old

év
 éves
 hány éves

MOLNÁR

How old are the children?

Hány évesek a gyerekek?

boy
 already
 past, gone

fiú
 már
 elmúlt

JOHNSON

The boy's 8 years old. The girl's already past 12.

A fiú nyolc éves. A kislány már tizenkét éves elmúlt.

to go, walk
 school
 to attend school

járni
 iskola
 iskolába járni

MOLNÁR

Where do they go to school?

Hova járnak iskolába?

elementary, grammar
 middle
 high school

elemi
 közép
 középiskola

JOHNSON

The boy goes to the English grammar school, and the girl to high school.

A fiú az angol elemibe jár, a kislány meg középiskolába.

MOLNÁR

Do they like to go to school?

Szeretnek iskolába járni?

all, every, each
 student

mind
 tanuló

JOHNSON

Yes. Both are good students.

to that
to this
really
to be glad, delighted, pleased

Igen. Mind a kettő jó tanuló.

annak
ennek
igazán
örülni

MOLNÁR

I'm really happy about that.

soon, before long
Hungary
in Hungary

Annak igazán nagyon örülök.

nemsokára
Magyarország
Magyarországon

JOHNSON

Summer will soon be here. What's the summer like in Hungary?

pleasant, agreeable
apartment, flat
your, their apartment
cool

Nemsokára itt van a nyár. Milyen a nyár Magyarországon?

kellemes
lakás
lakásuk
hűvös

MOLNÁR

Very pleasant. Not too hot. How's your apartment? Cool enough?

in Buda
to dwell, live in
room

Nagyon kellemes. Nem túl meleg. Milyen a lakásuk? Elég hűvös?

Budán
lakni
szoba

JOHNSON

Yes. We live in a big apartment in Buda. The rooms are quite cool.

furnished

Igen. Budán lakunk egy nagy lakásban. A szobák elég hűvösök.

berendezve

MOLNÁR

Is the apartment already furnished?

completely
radio
lamp
picture
bed
wardrobe, cabinet, closet
table

Már be van a lakás rendezve?

egészen
rádió
lámpa
kép
ágy, -at
szekrény
asztal

JOHNSON

Not completely yet. We have to buy a radio and a few lamps.

to hope
I hope

Még nem egészen. Egy rádiót és néhány lámpát kell venni.

remélni
remélem

MOLNÁR

I hope you find nice lamps. But I've got to go now. See you later.

Remélem, talál szép lámpákat. De most megyek. Viszontlátásra.

Notes on Pronunciation

Consonant Assimilation

Often when words are spoken together or when endings are added to words, there is a modification in their pronunciation that is not reflected in writing. For example, the word 'had' by itself has a different pronunciation from the same word in the combination 'had two'; likewise the pronunciation of 'horse' by itself sounds quite different from the same word compounded into 'horseshoe' although again the spelling does not show this difference. In cases like the above, when two or more consonant sounds come together and the pronunciation of the first one or two is modified in such a way as to make it 'blend' with the last, those consonants that are modified in pronunciation are said to be assimilated to the last one. In the first example above, the 'd' of 'had' has been assimilated to the 't' of 'two'.

The principle of assimilation plays a very important part in Hungarian pronunciation. Because of the agglutinative nature of the language with its richness of suffixes, assimilation is a common process in the spoken language. In order to make his pronunciation actually sound like Hungarian and really acceptable to the native Hungarian speaker, the student will have to keep in mind the modifications caused by the process of assimilation, and practice these changes as they occur in speech.

To understand how assimilation works, the student must keep in mind that speech sounds are classified into two categories: voiced sounds and voiceless sounds. A voiced sound is one that is produced by tonal vibration of the vocal cords. A voiceless sound is one made without the vibration. An easy way to train oneself to recognize the difference between voicelessness and voicing is to cover the ears tightly with the hands and say, aloud, a pair of words like 'pack: bag : pack : bag'. A strong buzz is audible throughout the word 'bag', but only for the vowel of 'pack'. Or the vibration can be felt with the fingers by pressing them gently against the 'Adam's apple'.

The following table lists most of the Hungarian voiced and voiceless consonants. (Note that the articulation of any voiced consonant and its voiceless counterpart placed immediately below it in the chart is the same; the only difference between the two is the element of voicing. For example, g and k are the same sounds except that g is voiced and k is not.)

Voiced:	b	d	g	gy	v	z	zs
Voiceless:	p	t	k	ty	f	sz	s

In Hungarian whenever a voiced consonant comes before any unvoiced consonant, whether in the same word or in two contiguous words spoken in one breath group, the voiced consonant is assimilated and pronounced as unvoiced.

Likewise, if an unvoiced consonant comes before any voiced consonant, the unvoiced consonant is pronounced as voiced.

Practice

<u>b - p</u>	<u>p - b</u>	<u>d - t</u>	<u>t - d</u>	<u>g - k</u>
zsebkendő	népdal	adtam	füstbe	úveg sör
dobtam	képzél	hadsereg	tűt gyárt	légkör
abszolút	ép zsák	szedd fel	forintba	zengte
<u>k - g</u>	<u>gy - ty</u>	<u>ty - gy</u>	<u>v - f</u>	<u>f - v</u>
csak gyufa	egyszerű	füttydal	névtelen	csúf dolog
New Yorkban	egy cigaretta	löttyben	évforduló	csúf zaj
lakva	egy - két	fütty zsendül	évkor	

Z - SZ

azt
vízpart
tűzkár

SZ - Z

szászdal
Jászberény
kész gyártmány

ZS - S

rozskenyér
törzstiszt
varázspor

S - ZS

városban
keresd
világos gyár

Notes on Grammar
(For Home Study)

A. Position of the Direct Object in a Sentence

Kérek egy bélyeget.
Találnak egy levelet.
Képet rajzol.

I want a stamp.
They find a letter.
He's drawing a picture.

Note in the above examples that in an affirmative sentence the direct object may come either before or after the verb. When it is placed before the verb, the indefinite article may be omitted. When the object follows the verb, the indefinite article is generally used.

Nem írok levelet.
Nem olvasunk könyvet.

I'm not writing a letter.
We're not reading a book.

In negative sentences like the two above, the position of the direct object is always after the verb and nem is placed immediately before the verb. Note that the indefinite article is omitted in this pattern.

B. Use and Agreement of Adjectives

Adjectives (for example: jó - 'good', tiszta - 'clean', piszkos - 'dirty', éhes - 'hungry', meleg - 'warm', hideg - 'cold',) have the following general functions in Hungarian:

1. Attributes, which correspond to the English limiting and descriptive adjectives placed before the noun they modify.
2. Predicates, which correspond to predicate adjectives in English.
3. Substantives (with noun to which they refer not expressed).

When used as an attribute, the adjective in Hungarian is invariable, as in English, with the exception of the demonstrative adjective ('this', 'that'), which must agree in number and case with the noun it modifies:

Ismerek egy magyar urat.
Piros cipőt akar venni.
Ezek az angol lányok.

I know a Hungarian gentleman.
She wants to buy red shoes.
These are the English girls.

When used as a predicate, the adjective will always agree in number with the subject:

Az a két ceruza piros.
Ezek az ágyak alacsonyok.
A tanulók magyarok.

Those two pencils are red.
These beds are low.
The students are Hungarian.

When used as a substantive, its number will be determined by the noun that it describes, and its case will depend on the way it is used in the sentence:

Meleg teát akar? Nem, hideget.
Piros rózsákat vesz? Nem,
fehéreket.
Angol anyagot vásárol? Nem,
amerikait.
Itt vannak a jók?

Do you want hot tea? No, cold.
Is he buying red roses? No,
white ones.
Is he shopping for English
material? No, American.
Are the good ones here?

C. Nominative and Accusative Forms of Adjectives

The accusative singular of adjectives ending in a vowel is formed in the same way as that of nouns ending in a vowel (that is, -a, -e become -á, -é). Adjectives ending in a consonant generally have a vowel is usually -a- (after back vowels) or -e- (after front vowels) -o- is occasionally found after back vowels as in nagyot. A few words have no vowel, as magyart, angolt.

Nem talál pirosat, csak sárgát.	She can't find a red one but only a yellow one.
Hideg teát kérek, nem meleget.	I want cold tea, not hot.
A nagyot megveszem.	I'll buy the large one.

The nominative plural of adjectives is formed in the same way as that of nouns. However, where a linking vowel is necessary, generally it will be -a- or -e- before the -k. Most adjectives whose basic forms end in i, ú or ü require the auxiliary vowel -a- or -e- before the plural suffix:

Éhesek vagyunk.	We're hungry.
A poharak piszkosak.	The glasses are dirty.
A szobák egyszerűek.	The rooms are plain.
A lányok amerikaiak.	The girls are American.

The accusative plural of adjectives is formed by adding -a- or -e- plus -t to the plural nominative form:

Egyszerűeket kérünk.	We want simple ones.
Szürkéket akar, nem barnákat.	He wants grey ones, not brown ones.
A nagyokat megveszem.	I'll buy the big ones.

D. Position of the Predicate Adjective in a Sentence

(Én) beteg vagyok. Ki?	I'm sick. Who?
Én vagyok beteg.	<u>I</u> am sick.
(Mi) éhesek vagyunk. Kik?	We're hungry. Who?
Mi vagyunk éhesek.	<u>We</u> are hungry.

As shown in the above sentences, the position of a predicate adjective in an affirmative sentence with subject in the first person is before the verb. However, an answer to the question 'Who?' (ki, kik?), where the subject is emphasized, will require the predicate adjective to be placed after the verb.

(Én) nem vagyok fáradt.	I'm not tired.
(Mi) nem vagyunk kövérek.	We're not fat.
(Én) nem vagyok éhes.	I'm not hungry.
(Én) nem vagyok nagy?	Am I not big?

In a negative sentence like the examples above, the predicate adjective likewise always comes after the verb.

E. Interrogative Form of an Equational Sentence

1. A szálloda tiszta?	Is the hotel clean?
2. Tiszta a szálloda?	
1. Az esték hidegek?	Are the evenings cold?
2. Hidegek az esték?	
1. A kávé meleg?	Is the coffee hot?
2. Meleg a kávé?	
1. A fiúk jók?	Are the boys good?
2. Jók a fiúk?	

As illustrated in the above examples, Hungarian employs two patterns for the question form of an equational sentence: (1) the usual declarative word

order (subject plus predicate adjective), and (2) inverted order (predicate adjective plus subject). Although there may be no difference in the meaning of the two patterns, Hungarian prefers the form requiring the adjective before the noun. (Note that as a predicate the adjective is inflected regardless of whether it comes after the noun or before it.)

F. The Present Tense of Lenni ('To Be', 'To Become')

(Én) vagyok	(Mi) vagyunk
(Te) vagy	(Ti) vagytok
(Maga) van	(Maguk) vannak
(Ő) van	(Ők) vannak

G. Hol - itt - ott; hova - ide - oda

Hol van a szálloda?
Johnson úr itt van.
Ott van jobbra a vendéglő.

Where's the hotel?
Mr. Johnson's here.
The restaurant's there to the right.

Hova megy?
Ide akar jönni?
Jövő héten oda megy.

Where are you going?
Do you want to come here?
He's going there next week.

The underlined words in all the sentences above have one thing in common: they all have something to do with location or place. The distinction between hol - itt - ott and hova - ide - oda is that the first set always refers to location or place at or in which, whereas the set hova - ide - oda always indicates place or location to which:

hol : where	{at, in, what place}	hova : where	{to what place, 'whither'}
itt : here	{in this place}	ide : here	{to this place, 'hither'}
ott : there	{in that place}	oda : there	{to that place, 'thither'}

Keep in mind that a word from the set hova - ide - oda is used with a verb indicating motion or movement from one place to another, whereas a word from the group hol - itt - ott is used when the verb does not indicate motion or when the movement is confined within a specified place or location.

SUBSTITUTION DRILL

1. A tányérok nagyon drágák.

The plates are very expensive.

gloves - radios - cups - forks -
lamps - beds - houses - medicines -
tables - shops - glasses - spoons

kesztyűk - rádiók - csészek - villák -
lámpák - ágyak - házak - orvosságok -
asztalok - boltok - poharak - kanalak

2. A kirakatban szép edények vannak

There are beautiful dishes in the show window.

pictures - shirts - shoes - lamps -
coats - boxes - knives - handbags

képek - ingek - cipők - lámpák -
kabátok - dobozok - kések - táskák

3. Milyenek a lakások Magyarországon?
shops - cafés - hotels -
restaurants - materials - tailors
What are the apartments like in
Hungary?
üzletek - kávéházak - szállodák -
vendéglők - anyagok - szabók
4. Ezek a tányérok drágák.
clean - brown - yellow - grey
These plates are expensive.
tiszták - barnák - sárgák - szürkék
5. A férfiak magasak.
short - skinny - tired -
American
The men are tall.
alacsonyok - soványok - fáradtak -
amerikaiak
6. A lányok szépek.
hungry - sick - fat - beautiful -
pleasant
The girls are pretty.
éhesek - betegek - kövérek -
gyönyörűek - kellemesek
7. A szobák elég hűvösek.
warm - cold - nice - simple -
narrow - wide - light - clean -
cheap
The rooms are quite cool.
melegek - hidegek - szépek -
egyszerűek - keskenyek - szélesek -
világosak - tiszták - olcsók
8. Fehérek is vannak?
blue ones - simple ones -
easy ones - nice ones - warm
ones - cold ones - wide ones -
narrow ones
Are there white ones also?
kékek - egyszerűek - könnyűek -
szépek - melegek - hidegek -
szélesek - keskenyek
9. A kékeket megveszem.
easy ones - warm ones - grey
ones - wide ones - white ones -
narrow ones - fat ones
I'll buy the blue ones.
könnyűeket - melegeket - szürkéket -
szélesek - fehéreket -
keskenyeket - kövéreket
10. A világosakat nem veszem meg.
big ones - expensive ones -
clean ones - yellow ones - brown
ones - cheap ones - new ones -
good ones
I won't buy the light ones.
nagyokat - drágákat - tisztákat -
sárgákat - barnákat - olcsókat -
újakat - jókat
11. Milyent parancsol? Valami szépet?
blue - yellow - white - expensive -
cheap - good - small - grey -
light - narrow - wide - red
What kind do you want? Something
nice?
kéket - sárgát - fehéret - drágát -
olcsót - jót - kicsit - szürkét -
világosat - keskenyet - széleket -
pirosat

VARIATION DRILL

1. Az ingek fehérek.
a. The shops are cool.
b. The dishes are blue.
c. The pictures are pretty.
d. The chairs are light.
e. The cabinets are narrow.
The shirts are white.
Az üzletek hűvösek.
Az edények kékek.
A képek szépek.
A székek könnyűek.
A szekrények keskenyek.

2. A lámpák drágák. The lamps are expensive.
 a. The streets are clean. Az utcák tiszták.
 b. The stockings are brown. A harisnyák barnák.
 c. The skirts are yellow. A szoknyák sárgák.
 d. The suits are light grey. A ruhák világosszürkék.
 e. The handbags are light brown. A táskák világosbarnák.
3. A férfiak fáradtak. The men are tired.
 a. The gentlemen are skinny. Az urak soványak.
 b. The beds are low. Az ágyak alacsonyak.
 c. The houses are new. A házak újak.
 d. The cafés are bright. A kávéházak világosak.
 e. The Americans are tall. Az amerikaiak magasak.
4. A kirakatok nagyok. The show windows are big.
 a. The women are Hungarian. Az asszonyok magyarok.
 b. The girls are English. A lányok angolok.
 c. The apartments are good. A lakások jók.
 d. The materials are cheap. Az anyagok olcsók.
 e. The coats are not cheap. A kabátok nem olcsók.
5. A lányok éhesek. The girls are hungry.
 a. The children are sick. A gyerekek betegek.
 b. The ladies are fat. A hölgyek kövérek.
 c. The men are tall. A férfiak magasak.
 d. The gentlemen are tired. Az urak fáradtak.
 e. The women are skinny. Az asszonyok soványak.
6. A fáradt pincérek nem sietnek. The tired waiters don't hurry.
 a. The sick men don't travel. A beteg férfiak nem utaznak.
 b. The hungry children don't talk. Az éhes gyerekek nem beszélnek.
 c. The pretty ladies don't shop. A szép hölgyek nem vásárolnak.
 d. The American girls don't spend. Az amerikai lányok nem költenek.
 e. The fat gentlemen don't read. A kövér urak nem olvasnak.
7. A kék edények nem szépek. The blue dishes are not pretty.
 a. The new gloves are not good. Az új kesztyűk nem jók.
 b. The small rooms are not cool. A kis szobák nem hűvösek.
 c. The red cups are not cheap. A piros csészék nem olcsók.
 d. The brown cabinets are not large. A barna szekrények nem nagyok.
 e. The yellow lamps are not light. A sárga lámpák nem világosak.
8. Hol tudunk poharakat venni? Where can we buy glasses?
 a. Where can we ask for lamps? Hol tudunk lámpákat kérni?
 b. Where can we try (on) coats? Hol tudunk kabátokat próbálni?
 c. Where can we look at show windows? Hol tudunk kirakatokat nézni?
 d. Where can we read newspapers? Hol tudunk újságokat olvasni?
 e. Where can we see pretty girls? Hol tudunk szép lányokat látni?
9. Tessék helyet foglalni. Please sit down.
 a. Please come here. Tessék idejönni.
 b. Please go there. Tessék odamenni.
 c. Please eat your dinner. Tessék ebédelni.
 d. Please speak Hungarian. Tessék magyarul beszélni.
 e. Please hurry. Tessék sietni.
 f. Please bring a newspaper. Tessék egy újságot hozni.

10. Hol lehet szép üzleteket látni?

Where is it possible to see nice shops?

a. Where is it possible to buy good knives?	Hol lehet jó késeket venni?
b. Where is it possible to get cheap cabinets?	Hol lehet olcsó szekrényeket kapni?
c. Where is it possible to write English letters?	Hol lehet angol leveleket írni?
d. Where is it possible to read Hungarian books?	Hol lehet magyar könyveket olvasni?
e. Where is it possible to get good materials?	Hol lehet jó anyagokat kapni?

TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: A gyerek fáradt.
Student: A gyerekek fáradtak.

1. A férfi magas.	A férfiak magasak.
2. A lány sovány.	A lányok soványak.
3. Az asszony beteg.	Az asszonyok betegek.
4. Szabó éhes.	Szabóék éhesek.
5. Kovács fáradt.	Kovácsék fáradtak.
6. A fiú erős.	A fiúk erősek.
7. A kislány szép.	A kislányok szépek.

B

Instructor: Éhes vagyok.
Student: Éhesek vagyunk.

1. Fáradt vagyok.	Fáradtak vagyunk.
2. Beteg vagyok.	Betegek vagyunk.
3. Magas vagyok.	Magasak vagyunk.
4. Sovány vagyok.	Soványak vagyunk.
5. Szép vagyok.	Szépek vagyunk.
6. Kővér vagyok.	Kővérek vagyunk.
7. Jó vagyok.	Jók vagyunk.
8. Alacsony vagyok.	Alacsonyak vagyunk.

C

Instructor: A lány beteg.
Student: A lányok betegek.

or

Instructor: Gyenge vagyok.
Student: Gyengék vagyunk.

1. A gyerek éhes.	A gyerekek éhesek.
2. Fáradt vagyok.	Fáradtak vagyunk.
3. Az asszony szép.	Az asszonyok szépek.
4. A fiú sovány.	A fiúk soványak.
5. Erős vagyok.	Erősek vagyunk.
6. Fehér beteg.	Fehérék betegek.
7. Sovány vagyok.	Soványak vagyunk.
8. Nagy vagyok.	Nagyok vagyunk.
9. A lány kővér.	A lányok kővérek.

D

Instructor: Nem vagyok fáradt.
Student: Nem vagyunk fáradtak.

1. Nem vagyok éhes.	Nem vagyunk éhesek.
2. A férfi nem fáradt.	A férfiak nem fáradtak.
3. A gyerek nem nagy.	A gyerekek nem nagyok.
4. Nem vagyok jó.	Nem vagyunk jók.
5. A fiú nem szép.	A fiúk nem szépek.
6. Nem vagyok gyenge.	Nem vagyunk gyengék.
7. Kovács nem beteg.	Kovácsék nem betegek.
8. A lány nem amerikai.	A lányok nem amerikaiak.
9. Nem vagyok erős.	Nem vagyunk erősek.

II

A

Instructor: A kabát szép.
Student: Három kabát szép.
A kabátok szépek.

1. Az ágy alacsony.	Két ágy alacsony.	Az ágyak alacsonyak.
2. Az üzlet tiszta.	Sok üzlet tiszta.	Az üzletek tiszták.
3. Az utca széles.	Négy utca széles.	Az utcák szélesek.
4. A lakás hűvös.	Néhány lakás hűvös.	A lakások hűvösek.
5. A doboz keskeny.	Hat doboz keskeny.	A dobozok keskenyek.
6. A csésze kék.	Öt csésze kék.	A csészek kékék.
7. A ruha szürke.	Három ruha szürke.	A ruhák szürkék.
8. A diplomata angol.	Két diplomata angol.	A diplomaták angolok.
9. Az ing piszkos.	Kilenc ing piszkos.	Az ingek piszkosak.

B

Instructor: A rózsák gyönyörűek.
Student: Ezek a rózsák gyönyörűek.
Ezek gyönyörű rózsák.

1. A szekrények drágák.	Ezek a szekrények drágák.	Ezek drága szekrények.
2. A képek szépek.	Ezek a képek szépek.	Ezek szép képek.
3. A kések jók.	Azok a kések jók.	Azok jó kések.
4. A lányok magyarok.	Azok a lányok magyarok.	Azok magyar lányok.
5. Az urak amerikaiak.	Azok az urak amerikaiak.	Azok amerikai urak.
6. A lámpák világosak.	Ezek a lámpák világosak.	Ezek világos lámpák.
7. A gyerekek éhesek.	Ezek a gyerekek éhesek.	Ezek éhes gyerekek.
8. A szobák melegek.	Ezek a szobák melegek.	Ezek meleg szobák.
9. Az ágyak szélesek.	Azok az ágyak szélesek.	Azok széles ágyak.

C

Instructor: Levelet írok.
Student: Három levelet írok.
Leveleket írok.

1. Kabátot veszek.	Két kabátot veszek.	Kabátokat veszek.
2. Könyvet olvasok.	Néhány könyvet olvasok.	Könyveket olvasok.
3. Képet rajzolok.	Öt képet rajzolok.	Képeket rajzolok.
4. Gyereket hozok.	Nyolc gyereket hozok.	Gyerekeket hozok.
5. Magyar fiút ismerek.	Hat magyar fiút ismerek.	Magyar fiúkat ismerek.
6. Szép lányt látok.	Két szép lányt látok.	Szép lányokat látok.
7. Ruhát próbálok.	Sok ruhát próbálok.	Ruhákat próbálok.
8. Nyári ruhát nézek.	Néhány nyári ruhát nézek.	Nyári ruhákat nézek.
9. Nyakkendőt kérek.	Három nyakkendőt kérek.	Nyakkendőket kérek.

III

A

Instructor: Meleg kávét kérek.
Student: Meleget kér?

1. Hideg sört kérek.	Hideget kér?
2. Meleg kabátot hozok.	Meleget hoz?
3. Kék nyakkendőöt veszek.	Kéket vesz?
4. Piros labdát kapok.	Pirosat kap?
5. Barna kalapot találok.	Barnát talál?
6. Fehér porcelánt nézek.	Fehéret néz?
7. Szürke ruhát vásárolok.	Szürkét vásárol?
8. Négy gyereket látok.	Négyet lát?
9. Széles asztalt akarok.	Szélelet akar?

B

Instructor: Barna szekrényeket néznek.
Student: Barnákat néznek?

1. Fehér zsebkendőket kérünk.	Fehéreket kérnek?
2. Nagy ágyakat találunk.	Nagyokat találnak?
3. Fáradt férfiakat látunk.	Fáradtakat látnak?
4. Olcsó tányérokat vásárolunk.	Olcsókat vásárolnak?
5. Híres férfiakat ismerünk.	Híreseket ismernek?
6. Szép lányokat csókolunk.	Szépeket csókolnak?
7. Könnyű asztalokat hozunk.	Könnyűeket hoznak?
8. Sima poharakat választunk.	Simákat választanak?
9. Egyszerű asszonyokat ismerünk.	Egyszerűeket ismernek?

IV

A

Instructor: Hol vannak a gyerekek?
Student: Itt vannak a gyerekek.

1. Hol van az Állami Áruház?	Ott van az Állami Áruház.
2. Hol vannak jó férfiruhák?	Itt vannak jó férfiruhák.
3. Hol lehet olcsó cipőt kapni?	Ott lehet olcsó cipőt kapni.
4. Hol van egy tükör?	Itt van egy tükör.
5. Hol ebédel Johnson úr?	Ott ebédel Johnson úr.
6. Hol lehet enni?	Ott lehet enni.
7. Hol lehet írni?	Itt lehet írni.
8. Hol ül Éva?	Ott ül Éva.

B

Instructor: Hova járnak iskolába a gyerekek?
Student: Ide járnak iskolába a gyerekek.

1. Hova siet Mária?	Oda siet Mária.
2. Hova megy Johnson úr?	Oda megy Johnson úr.
3. Hova akar Éva jönni?	Ide akar Éva jönni.
4. Hova megy Mária enni?	Oda megy Mária enni.
5. Hova megy Johnsonné vásárolni?	Ide megy Johnsonné vásárolni.
6. Hova utaznak Kovácsék?	Oda utaznak Kovácsék.
7. Hova akar Péter menni?	Oda akar Péter menni.
8. Hova járnak enni?	Ide járnak enni.

C

Instructor: Hol vásárol Mária?

Student: Ott vásárol Mária.

or

Instructor: Hova megy Mária vásárolni?

Student: Oda megy Mária vásárolni.

1. Hol ül Éva?	Itt ül Éva.
2. Hova utaznak Johnsonék?	Oda utaznak Johnsonék.
3. Hol ebédel Szabó úr?	Ott ebédel Szabó úr.
4. Hova megy Szabó úr ebédelni?	Oda megy Szabó úr ebédelni.
5. Hova akar Mária menni?	Oda akar Mária menni.
6. Hol van a gyerekek?	Itt van a gyerekek.
7. Hova siet János?	Ide siet János.
8. Hol van egy dohánybolt?	Ott van egy dohánybolt.

TRANSLATION DRILL

1. Peter Johnson is an American Foreign Service Officer in Budapest.	Johnson Péter amerikai diplomata Budapesten.
2. The Johnsons live in Buda in a big house.	Johnsonék Budán laknak egy nagy házban.
3. The rooms in the house are large and cool.	A házban a szobák nagyok és hűvösek.
4. The apartment is already completely furnished.	A lakás már egészen be van rendezve.
5. They still have to buy a few lamps and pictures.	Még néhány lámpát és képet kell venni.
6. The children go to a Hungarian school.	A gyerekek magyar iskolába járnak.
7. The little girl likes to go to school very much.	A kislány nagyon szeret iskolába járni.
8. The little girl is a good student, but the boy isn't.	A kislány jó tanuló, de a fiú nem.
9. The girl is seven years old; the boy's eight.	A kislány hét éves, a fiú nyolc.
10. Both speak Hungarian very well.	Mind a kettő nagyon jól beszél magyarul.
11. Johnson also speaks Hungarian quite well.	Johnson is elég jól beszél magyarul.
12. Now he's going shopping.	Most vásárolni megy.
13. There's a china shop on Lajos Kossuth street.	A Kossuth Lajos utcában van egy edénybolt.
14. Johnson goes there.	Johnson oda megy.
15. There's Herend china in the show window.	A kirakatban herendi porcelán van.
16. The Herend china is very expensive.	A herendi porcelán nagyon drága.
17. They also have cheap china in the store.	Az üzletben olcsó edények is vannak.
18. Johnson buys six plates and cups.	Johnson vesz hat tányért és csészét.
19. He wants some forks, knives and spoons also.	Villát, kést és kanalat is kér.
20. Afterwards he looks at glasses.	Azután poharakat néz.
21. He wants to buy plain glasses only.	Csak egyszerű poharakat akar venni.
22. He finds some beautiful and cheap glasses.	Szép és olcsó poharakat talál.
23. He buys a dozen.	Vesz egy tucatot.
24. He pays at the cashier's.	Fizet a pénztárnál.
25. Afterwards he goes to a tobacco shop and to a pharmacy.	Azután egy dohányboltba és egy gyógyszertárba megy.

26. He wants to buy cigarettes in the tobacco shop.	A dohányboltban cigarettát akar venni.
27. Johnson asks for American cigarettes.	Johnson amerikai cigarettát kér.
28. But they have only Hungarian cigarettes in the tobacco shop.	De a dohányboltban csak magyar cigaretták vannak.
29. The Hungarian cigarettes are very strong.	A magyar cigaretta nagyon erős.
30. Johnson doesn't want strong cigarettes.	Johnson nem akar erős cigarettát.
31. In the pharmacy he buys a box of aspirin.	A gyógyszerárban egy doboz aszpirint vesz.
32. He wants to get some bandage and antiseptic also.	Kötszert és fertőtlenítőt is akar venni.
33. They have wide and narrow bandage.	Van széles és keskeny kötszer.
34. Johnson buys some wide and some narrow also.	Johnson vesz széleset is és keskenyet is.
35. In the Pioneer Store he asks for children's stockings.	Az Úttörő Áruházban gyerekharisnyát kér.
36. He sees beautiful pictures in a show window.	Egy kirakatban szép képeket lát.
37. He buys two pictures there.	Ott vesz két képet.
38. The pictures are Hungarian pictures and they are not expensive.	A képek magyar képek és nem drágák.
39. It's warm and Johnson is very tired.	Meleg van és Johnson nagyon fáradt.
40. He goes to a café for lunch.	Egy kávéházba megy ebédelni.

RESPONSE DRILL

1. Drágák a magyar könyvek?	Are the Hungarian books expensive?
2. Jók az angol cipők?	Are the English shoes good?
3. Olcsók az amerikai rádiók?	Are the American radios cheap?
4. Szépek a magyar lányok?	Are the Hungarian girls pretty?
5. Tiszták az amerikai szállodák?	Are the American hotels clean?
6. Éhesek a gyerekek?	Are the children hungry?
7. Kellemesek az esték?	Are the evenings pleasant?
8. Hűvösek a szobák?	Are the rooms cool?
9. Kövérek az asszonyok?	Are the women fat?
10. Magasak a férfiak?	Are the men tall?
11. Fáradtak a gyerekek?	Are the children tired?
12. Kékek az ingek?	Are the shirts blue?
13. Fehérek a blúzok?	Are the blouses white?
14. Nagyok az áruházak?	Are the department stores big?
15. Alacsonyok az ágyak?	Are the beds low?
16. Tiszták az utcák?	Are the streets clean?
17. Barnák a szekrények?	Are the cabinets brown?
18. A lakás meleg, vagy a vonat meleg?	Is the apartment hot, or is the train hot?
19. A szoba nagy vagy kicsi?	Is the room large, or small?
20. A kabát meleg vagy hideg?	Is the coat warm, or cold?
21. A szoba nagy, vagy a lakás nagy?	Is the room large, or is the apartment large?
22. Mit parancsol? Aszpirint?	What do you want? Aspirin?
23. Milyen borotvaszappant parancsol? Amerikait?	What kind of shaving soap do you want? American?
24. Milyen csészéket akar venni? Herendit?	What kind of cups do you want to buy? Herendi?
25. Milyen nyakkendőt parancsol? Pirosat?	What kind of necktie do you want? A red one?
26. Milyen zoknikat akar? Angolt?	What kind of socks do you want? English ones?
27. Hol lehet orvosságot venni?	Where can one buy medicine?

28. Mit lehet illatszerboltban kapni?	What can you get in a perfumery?
29. Mit lehet dohányboltban venni?	What can you buy in a tobacco shop?
30. Az amerikai cigaretta gyenge?	Are the American cigarettes mild?
31. Van angol elemi Budapesten?	Is there an English grammar school in Budapest?
32. Van magyar középiskola Washingtonban?	Is there a Hungarian high school in Washington?
33. Vannak magyar pincérek Washingtonban?	Are there any Hungarian waiters in Washington?
34. A fiúk amerikaiak az iskolában?	Are the boys in the school American?
35. Mibe kerül ez az üveg kölnivíz?	How much is this bottle of eau de Cologne?
36. Van otthon fertőtlenítő?	Do you have antiseptic at home?
37. Milyen a lakásuk? Elég nagy?	What's your apartment like? Big enough?
38. Milyen a kabát? Elég meleg?	What's the coat like? Warm enough?
39. Milyenek az üzletek? Elég szépek?	What are the shops like? Nice enough?
40. Hány doboz cigarettát parancsol?	How many packages of cigarettes do you want?
41. Milyen kötszert parancsol?	What kind of bandage do you want?
42. Hol van a szálloda? Itt van jobbra?	Where's the hotel? Is it here to the right?
43. Hova megy Mária? Oda balra?	Where is Mary going? There to the left?
44. Itt van Johnson úr?	Is Mr. Johnson here?
45. Ide jön Johnson úr?	Is Mr. Johnson coming here?
46. Oda mennek a gyerekek?	Are the children going there?
47. Itt vannak a lányok?	Are the girls here?
48. Ott van egy tükör?	Is there a mirror there?
49. Hol ebédel?	Where are you eating dinner?
50. Hova megy ebédelni?	Where are you going to have dinner?

CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Mondja: hol tudunk csészét, villát, kést és kanalat venni?
 B: A Petőfi Sándor utcában van egy kis üzlet. Tessék ott megpróbálni.

2

- A: Mi tetszik?
 B: Csészéket és csészealjkat szeretnék venni.
 A: Milyent parancsol? Herendit?
 B: Nem, csak valami egyszerűt akarok.
 A: Itt van egy fehér. Ez hogy tetszik?
 B: Elég szép. Mibe kerül egy tucat?
 A: Nyolcvan forintba kerül.
 B: Olcsóbb is van?
 A: Az a kék olcsóbb. Az csak ötven forint. Az tetszik?
 B: Igen. Azokat megveszem. Kérem, csomagolja be.
 A: Parancsol még valami mást is?
 B: Köszönöm, nem. Hol fizetek?
 A: A pénztárnál.

3

- A: Jó napot kívánok!
 B: Jó napot! Mi tetszik?
 A: Kést, villát és kanalat szeretnék venni.
 B: Milyent parancsol? Valami szépet?
 A: Szépet, de olcsót szeretnék.
 B: Ezek itt szépek és nem drágák.
 A: Mennyibe kerül egy kés?
 B: Tíz forintba kerül. A kanál és a villa is.
 A: Kérem, adjon hat darab kést, hat darab villát és hat darab kanalat.
 B: Kis vagy nagy kanalat parancsol?
 A: Kicsit kérek.
 B: Ez összesen száznyolcvan forint.
 A: Tessék a pénz.
 B: Köszönöm. A viszontlátásra.

4

A: Jó napot kívánok!
 B: Jó napot kívánok!
 A: Egy doboz aszpirint szeretnék.
 B: Tessék. Parancsol még valamit?
 A: Egy üveg fertőtlenítőt is kérek.
 B: Ez összesen tizenöt forint.
 A: Borotvaszappant is szeretnék.
 B: Borotvaszappant csak illatszerboltban lehet kapni.
 A: Van itt valahol egy illatszerbolt?
 B: Balra, a harmadik házban van egy.
 A: Köszönöm.
 B: Szívesen.

SITUATIONS

1. You want to buy cups and saucers. One of your friends tells you that there is a shop on Louis Kossuth Street where the prices are not too high. You go there and see some beautiful china. They tell you that it's Hungarian Herend china and quite expensive. You like it so much that you buy not only cups and saucers but a dozen large plates also. You want twelve glasses too. You'd like to get knives and forks but they don't have any in the store. They tell you that you can probably get them at the State Store.

2. You need some cigarettes and ask where you can buy a package. They explain to you that cigarettes may be obtained only in a tobacco shop. You ask for some aspirin and you are told that drugs are sold only in a pharmacy. You ask where the pharmacy is. They give you the exact location.

3. In the pharmacy you ask for something for a headache. You buy a large box of aspirin. You buy some bandage and antiseptic also in case you may need them at home for your four children. Your two boys are now in school; they're attending the English grammar school. The two girls are still too young for school.

NARRATIVE

Johnsonék Budán laknak egy nagy házban. Minden szoba szépen be van rendezve. Csak még néhány lámpát és egy rádiót kell venni.

Johnsoné vásárolni megy. Egy új nyári ruhát akar venni. Gyerekruhát és gyerekcipőt is akar nézni.

A Petőfi Sándor utcában sok szép üzlet van. A kirakatokban szép ruhák vannak. Az üzletek kicsik, nem nagy áruházak. Johnsoné először oda megy. Egy üzletben talál egy nagyon szép, de drága ruhát.

Az Úttörő Áruházban jó fiúruhák vannak. Ott vesz egy sötét nadrágot és kabátot. Az Állami Áruházban talál egy szép szoknyát. Cipőt MASZEK üzletben néz.

Azután egy gyógyszertárban aszpirint, kötszert és fertőtlenítőt vásárol. Szappant is akar venni, de azt az illatszerboltban lehet kapni.

A kirakatban rádiót és lámpát lát. A gyerekszobába kell még néhány kép és lámpa. Ágyak és szekrények már vannak. Vesz egy szép magyar képet és lámpát.

A Kossuth Lajos utcában van egy porcelánüzlet. Ott hat herendi csészét és tányért vásárol.

Azután Johnsonné ebédelni megy egy kis vendéglőbe. Johnson már ott van. A pincér mindjárt két pohár vizet hoz. Hideg sonkát, kenyeret és két csésze hideg teát kérnek.

Két férfi és két lány is ül ott. A férfiak magasak és soványak. A lányok szépek. A férfiak angolok. A lányok magyarok.

Johnson a jövő héten Bécsbe utazik. Ott cigarettát is akar venni. Budapesten nehéz amerikai cigarettát kapni. A magyar cigaretta nagyon erős. Molnár úr is kér cigarettát. Ő is sokat dohányzik.

JOHNSONÉK VACSORÁRA MENNEK

Basic Sentences

I

black
supper, dinner (evening meal)
for supper
to eat supper
to invite, call
you, they invited
married couple

fekete
vacsora
vacsorára
vacsorázni
hívni
hívtak
házaspár

The Blacks have invited an American couple, the Johnsons, for supper.

Feketék vacsorára hívtak egy amerikai házaspárt, Johnsonékat.

flower
to carry, take
you carry, take; he, she, it
carries, takes
the lady of the house, landlady
to the lady of the house

virág
vinni
visz
háziasszony
a háziasszonynak

Mr. Johnson brings flowers for the hostess.

Johnson úr virágot visz a háziasszonynak.

II

to introduce
I introduce
Eve
you, they met

bemutatni
bemutatom
Éva
találkoztak

FEKETE

I kiss your hand, Madam! Let me introduce my wife, Eve. I don't believe you've met yet.

Kezét csókolom, asszonyom! Bemutatom a feleségemet, Évát. Azt hiszem, még nem találkoztak.

God
you, he, she, it brought
husband
my husband
from you

Isten
hozta
férj
a férjem
magukról

ÉVA

Welcome to our home! My husband often speaks about you. Please sit down.

Isten hozta magukat! A férjem gyakran beszél magukról. Tessék helyet foglalni.

FEKETE

How do you like Budapest, Madam?

Hogy tetszik Budapest, asszonyom?

everywhere, all over
tree, wood
garden

mindenholt
fa
kert

MÁRIA

I like it very much. There are trees and gardens everywhere in the city. And so many beautiful flowers in every garden!

spring
in spring

JOHNSON

Yes, the city is very beautiful in the springtime.

not only
autumn, fall
in the autumn
winter, (in winter)

ÉVA

It's beautiful not only in spring but in the fall also.

mountain, hill
valley
forest, woods
surroundings, vicinity
in the vicinity

There are many hills and forests in the vicinity.

you, they usually
you, he, she, it usually
to make, to go on an excursion

JOHNSON

Do you often go hiking in the mountains?

Sunday, on Sunday
always
up
we go
to fish
creek, brook, stream
river
lake

ÉVA

Yes. On Sundays we always go up into the mountains. The children like to fish in the creek.

cognac

FEKETE

Would you like some beer or cognac?

Nagyon tetszik. Mindenhol fák és kertek vannak a városban. Sok szép virág van minden kertben.

tavas
tavasszal

Igen, a város nagyon szép tavasszal.

nemcsak
ősz, -ök
ősszel
tél, telet, (télen)

Nemcsak tavasszal szép, hanem ősszel is.

hegy
völgy
erdő
környék
a környéken

Sok hegy és erdő van a környéken.

szoktak
szokott
kirándulni

Szoktak gyakran kirándulni a hegyekbe?

vasárnap¹
mindig
fel
megyünk
halászni
patak
folyó
tó, tavat

Igen. Vasárnap mindig felmegyünk a hegyekbe. A gyerekek szeretnek halászni a patakban.

konyak

Egy kis sört vagy konyakot parancsolnak?

to drink	inni
I drink	iszom
MÁRIA	
Thank you very much, but I don't drink anything.	Köszönöm szépen, én nem iszom semmit.
you drink; he, she drinks	iszik
FEKETE	
And you, Mr. Johnson? What will you have?	És maga, Johnson úr? Mit iszik?
JOHNSON	
I want some beer.	Én egy kis sört kérek.
news	újság
United States	Egyesült Államok
ÉVA	
What's the latest in the United States?	Mi újság az Egyesült Államokban?
there isn't; you aren't; he, she, it isn't	nincs, nincsen
old, ancient	régi, -ek
JOHNSON	
There's no news. Everything is just as before.	Nincs semmi újság. Minden a régi.
MÁRIA	
What a lovely, big apartment this is!	Milyen szép nagy ez a lakás!
FEKETE	
I'm glad you like it. Where do you live?	Örülök, hogy tetszik. Maguk hol laknak?
because	mert
kitchen	konyha
modern	modern
to look for	keresni
other	másik
MÁRIA	
On Kossuth Lajos Street. But I don't like to live there, because the kitchen isn't modern. We're looking for another apartment.	A Kossuth Lajos utcában. De nem szeretek ott lakni, mert a konyha nem modern. Keresünk egy másik lakást.
in this	ebben
in that	abban
for rent, to let	kiadó
behind	mögött

FEKETE

There's a house for rent on this street, with a big garden behind the house.

Ebben az utcában van egy ház kiadó. A ház mögött nagy kert van.

JOHNSON

How many rooms are there in the house?

Hány szoba van a házban?

dining room
living room
smoker
bedroom
of course, naturally
bathroom

ebédlő
nappali
dohányzó
hálószoba
természetesen
fürdőszoba

ÉVA

I believe there are six or seven: a dining room, a living room, a study, three bedrooms, and, of course, a kitchen and a bathroom.

Azt hiszem, hat vagy hét: egy ebédlő, egy nappali, egy dohányzó, három hálószoba és természetesen konyha és fürdőszoba.

to look at
I look at
to be suitable
address

megnézni
megnézem
megfelelni
cím

JOHNSON

I'm going to look at it tomorrow. Perhaps it'll be suitable. May I have the address?

Holnap megnézem. Talán megfelel. Szabad kérnem a címet?

poet
ready

költő
kész

ÉVA

26 Költő Street. But now let's go into the dining room. Dinner's ready.

Költő utca huszonhat. De most menjünk az ebédlőbe. Kész a vacsora.

into, in
you, they go

be
mennek

(They go into the dining room.)

(Bemennek az ebédlőbe.)

III

vase

váza

JOHNSON

What beautiful roses there are in the vase!

Milyen gyönyörű rózsák vannak a vázában!

day, sun
every day, daily
fresh
to put
I put

nap
mindennap
friss
tenni
teszek

ÉVA

I put fresh flowers in the vases
every day.

piano
to play the piano
you play; he, she plays
the piano

Mindennap friss virágot teszek a
vázákba.

zongora
zongorázni
zongorázik

JOHNSON

I saw a black piano in the other
room. Who plays it?

to play
you play; he, she plays

Egy fekete zongorát láttam a másik
szobában. Ki zongorázik?

játszani
játszik

FEKETE

My wife does.

music
classic, classical

A feleségem játszik.

zene
klasszikus

MÁRIA

Does she play modern or classical
music?

mainly, especially
record
phonograph

Modern vagy klasszikus zenét
játszik?

főleg
lemez
lemezjátszó

FEKETE

Classical for the most part. But we
have a phonograph and some modern
records in the other room.

song
folksong
gypsy
I like

Főleg klasszikusokat. De van egy
lemezjátszó és néhány modern lemez
a másik szobában.

dal
népdal
cigány
szeretem

JOHNSON

Do you have folksongs also? I like
Hungarian folksongs and gypsy music
very much.

there aren't; you, they aren't
I play
on the piano

Vannak népdalok is? Nagyon szeretem
a magyar népdalokat és a cigányzenét.

nincsenek
játszom
zongorán

ÉVA

Unfortunately we don't have any. But
I'll be happy to play some Hungarian
songs on the piano.

out
from there
from here
view, sight
we eat

Sajnos, azok nincsenek. De szívesen
játszom néhány magyar dalt a
zongorán.

ki
onnan
innen
kilátás
eszünk

ice cream
we drink

fagylalt
iszunk

FEKETE

Let's go out into the garden. The view from there is lovely. There we'll have some ice cream and something to drink.

Menjünk ki a kertbe. Onnan szép a kilátás. Ott eszünk egy kis fagylaltot és iszunk valamit.

I eat
never

eszem
sohasem

JOHNSON

Thank you, I never eat ice cream.

Köszönöm, én nem eszem sohasem fagylaltot.

you eat; he, she eats

eszik

FEKETE

And you, Madam? Will you have a little ice cream?

És maga, asszonyom? Eszik egy kis fagylaltot?

MÁRIA

Yes, thank you.

Szívesen.

apricot
brandy

barack
pálinka

FEKETE

Would you like some apricot brandy, Mr. Johnson?

Parancsolj egy kis barackpálinkát, Johnson úr?

little, few

kevés

JOHNSON

Thank you, a small amount.

Köszönöm, egy keveset kérek.

health

egészség

FEKETE

To your health!

Egészségére!

(They drink.)

(Isznak.)

watch, clock

óra

(Johnson looks at his watch.)

(Johnson megnézi az órát.)

late
half past eleven
quarter past eleven
quarter to twelve
home

késő
fél tizenkettő
negyed tizenkettő
háromnegyed tizenkettő
haza

JOHNSON

It's very late, half past eleven already. I'm afraid we'll have to go home.

Nagyon késő van, már fél tizenkettő. Sajnos, haza kell menni.

we thank
to visit
us

köszönjük
meglátogatni
minket

MÁRIA

Thank you very much for the delightful evening. I hope that you also will come to visit us soon.

Nagyon köszönjük ezt a kellemes estét. Remélem, hogy maguk is nemsokára meglátogatnak minket.

Note to the Basic Sentences

¹ In Hungarian writing the days of the week are not capitalized unless they come at the beginning of the sentence.

Notes on Pronunciation

A. Hungarian c

Some speakers of English use a sound like the Hungarian c at the end of English words like 'hats' or 'cats'. Pronounce English 'Lent's' (as in 'Lent's the period before Easter'), and then ask your teacher to pronounce Hungarian kilenc and observe the difference in the two similar sounds. You will find it easier to produce the Hungarian c at the end of the word than at the beginning, since in English we are not accustomed to use the sound at the beginning of a word (excepting in such a term as the 'tsetse fly'). After you have practiced and mastered the sound at the end of words, then practice it at the beginning and in the middle of words.

Practice 1.

nyolc	nyolcvan	biccen	tárca	Mici	cár	cakk
rác	kilencven	moccan	mérce	deci	cím	cucc
élc	polctól	icce	élces	éca	cipő	ceruza
férc	férctől	uccu	férce	ecet	cukor	cucli
léc	lecke	saccol	március	dacos	cifra	cikk

B. Hungarian g

If you pronounce English 'show' and then ask your teacher to pronounce Hungarian gó, you will notice that the first sound of the Hungarian word is not quite the same as the English sound. To produce the Hungarian sound you will have to round and protrude your lips more than you do for the English sound.

Practice 2.

semmi	ismerni	Párizst	lassan
sovány	vásárolni	és	fusson
sör	városok	kis	orvossal
sárga	feleség	piros	tessék
sport	egyenesen	Budapest	frissen
steril	testvér	magas	siessen
stílus	füstöl	friss	mossa

C. Hungarian l

Pronounce English 'low' and 'less'. Then ask your instructor to pronounce Hungarian ló and lesz. Practice these words, repeating them several times after your instructor. You will notice that in these words the l-sound is almost identical in both languages. (In the pronunciation of the Hungarian l the tip of the tongue is held lightly against the back of the upper teeth.) Now pronounce English 'hole' and 'tool'. Then ask your instructor to pronounce

Hungarian hol and túl. It will be clear that the l-sound in these Hungarian words does not correspond to the l-sound in the matched English words but is very similar to the initial sound in the first two words, ló and lesz. Whereas the pronunciation of English l varies according to its position in a word or breath group, Hungarian l is pronounced much the same in all positions.

Practice 3.

lakik	elég	fal	mellett
levél	ülő	föl	üllő
lusta	alatt	kel	állunk
liba	kelet	áll	kellett
lőszer	tolat	tál	tollat

Notes on Grammar
(For Home Study)

A. The Suffixes -ban, -ben and -ba, -be

We have already seen how Hungarian expresses many grammatical concepts, for example, person, number and case, by the addition of suffixes to a single root or stem. This pattern of structure, which seems strange to English speakers, is found in many other languages. In this unit we are concerned with two additional sets of suffixes which indicate structural relationships which are expressed in English by separate words. The examples below show how Hungarian and English differ in expressing the concept represented in English by the words 'in', 'into' and 'to':

Mi van a bőröndben?	What's in the suitcase?
Az Állami Áruházban elég jó ruhák vannak.	In the State Store there are some fairly good suits.
Nagyon szeretnek halászni a folyóban.	They like to fish a lot in the river.
Mi újság az Egyesült Államokban?	What's the latest in the United States?
Szoktak kirándulni a hegyekbe?	Do you usually go on hikes to the mountains?
A fiú az angol elemibe jár.	The boy goes to the English grammar school.
Menjünk az ebédlőbe.	Let's go to the dining room.
Friss rózsákat teszek a vázákba.	I put fresh roses in the vases.

Note that in these sentences -ban (or -ben) corresponds to English 'in' and -ba or -be to English 'to' or 'into'. That is, -ban (-ben) indicates 'in' (showing place where), while -ba (-be) with verbs of motion indicate movement 'into' a place or area.

The suffixes -ba or -be and -ban or -ben are added to the "basic form" of the noun except when that form ends in -a or -e, in which case these vowel sounds are lengthened into á or é before the suffix.

For the plural the -ban, -ben, and the -ba, -be suffixes are added to the plural basic form, the formation of which is outlined in Unit 3.

The drawing below illustrates the distinction in meaning between -ban, -ben and -ba, -be:

-Ban, -ben means 'in, within, inside' an enclosure or space. The verb of the statement in which it is used usually does not indicate motion; however, if it does, the motion is confined within the area as defined by the suffixed noun:

A tanulók a vendéglőben vannak. The students are in the restaurant.
Autóbuszok járnak a városban. There are buses moving in the city.

-Ba, -be means 'to, into'. It is generally used in conjunction with a verb expressing motion from outside to the inside of or into an area or enclosure:

Bécsbe megy. He's going to Vienna.
Autóbuszok járnak a városba. There are buses moving into the city.

B. The Present Tense of Some Irregular Verbs

Note that the main irregularities of the verbs below occur in their stems. The personal endings for the most part follow a pattern, and are entirely regular in the plural.

ENNI	MENNI	VENNI	INNI	VINNI	JÖNNI
eszem (eszek)	megyek	veszek	iszom (iszok)	viszek	jövök
eszél	mész (mégy)	veszel	iszol	viszel	jössz
eszik	megy	vesz	iszik	visz	jön
eszünk	megyünk	veszünk	iszunk	viszünk	jövünk
esztek	mentek	vesztek	isztok	visztek	jöttök
esznek	mennek	vesznek	isznak	visznek	jönnek

C. How to Say 'Is Not' and 'Are Not' in Hungarian

A gyerek <u>nincs</u> az iskolában.	The child <u>isn't</u> in school.
<u>Nincs</u> kert a városban.	<u>There's no</u> garden in the city.
Kovácsék <u>nincsenek</u> az ebédlőben.	The Smiths <u>aren't</u> in the dining room.
<u>Nincsenek</u> szép virágok a vázákban.	<u>There aren't</u> any beautiful flowers in the vases.
<u>Nem vagyunk</u> éhesek.	<u>We're not</u> hungry.
A konyha <u>nem</u> elég modern.	The kitchen <u>isn't</u> modern enough.
Az urak <u>nem</u> tanulók.	The gentlemen <u>are not</u> students.

As seen in the sentences above, the negative forms corresponding to van and vannak are nincs (or nincsen) and nincsenek respectively. For all other persons of lenni ('to be') the usual rule for the formation of the negative applies: nem before the verb. (However, keep in mind that in an equational sentence where there is no verb, the negative is expressed by nem alone.)

D. The Concept of Postpositions: Mögött

Note that in the sentence, A ház mögött kert van, the word mögött has the same use as the English word 'behind'. Since the word 'behind' comes before the word to which it relates, it is classified as a 'preposition'. Because the Hungarian word mögött comes after the noun to which it relates, it is called a 'postposition'. In Hungarian the 'object' of a postposition is in the basic form. The general concept of the postposition in Hungarian will be analyzed in a subsequent unit.

E. Distinction Between Haza and Otthon

Besides its common meaning of 'fatherland', 'native country', haza also has the connotation of 'to one's own home or residence'. It is distinguished in use from otthon (which also means 'home') in the same way as ott differs from oda: haza is used only where motion is expressed or implied; otherwise otthon is required: Haza megy? 'Are you going home?'; otthon vannak 'they're at home.'

SUBSTITUTION DRILL

I

1. Mi van a <u>dobozban</u> ?	What's <u>in</u> the <u>box</u> ?
living room - creek - lake -
newspaper - smoker - vase -
show window - glass - bed	nappaliban - patakban - tóban -
újságban - dohányzóban - vázában -
kirakatban - pohárban - ágyban
2. Nincs semmi a <u>csészében</u> .	There's nothing <u>in</u> the <u>cup</u> .
garden - valley - dining room -
water - shop - restaurant -
dish - book - suitcase -
letter	kertben - völgyben - ebédlőben -
vízben - üzletben - vendéglőben -
edényben - könyvben - bördőben -
levélben
3. A gyerek a <u>konyhában</u> van.	The child is <u>in</u> the <u>kitchen</u> .
living room - house - movie -
school - store - café -
river - train	nappaliban - házban - moziban -
iskolában - boltban - kávéházban -
folyóban - vonatban
4. A gyerek nincs a <u>kertben</u> .	The child isn't <u>in</u> the <u>garden</u> .
forest - store - dining room -
restaurant - valley - mountains	erdőben - üzletben - ebédlőben -
vendéglőben - völgyben - hegyekben
5. Kovács az <u>ebédlőben</u> olvas.	Kovács is reading <u>in</u> the <u>dining room</u> .
garden - forest - living room -
dining room - apartment - café -
bedroom - house	kertben - erdőben - nappaliban -
ebédlőben - lakásban - kávéházban -
hálószobában - házban
6. Éva nem olvas a <u>konyhában</u> .	Eve isn't reading <u>in</u> the <u>kitchen</u> .
room - garden - living room -
forest - school - restaurant -
house - hotel	szobában - kertben - nappaliban -
erdőben - iskolában - vendéglőben -
házban - szállodában
7. Mi újság <u>az Egyesült Államokban</u> ?	What's new <u>in</u> the <u>United States</u> ?
Vienna - London - New York -
the school - the city -	Bécsben - Londonban - New Yorkban -
az iskolában - a városban -

8. Éva a konyhába megy.
smoker - living room - school -
bedroom - hotel - café
9. A kertbe megyek.
dining room - valley - restaurant -
shop - mountains - forest
10. Holnap Bécsbe megyünk.
New York - Washington - London -
San Francisco
11. Bemennek a házba.
store - café - restaurant -
hotel - forest - dining room -
living room - kitchen - school
12. Fél tizenkettő van.
twelve - two - four - six -
eight - ten - one - nine -
five - seven - three
13. Negyed tizenkettő van.
one - two - four - six -
seven - eight - ten - nine -
five - three - twelve
14. Háromnegyed tizenkettő van.
two - three - five - six -
eight - ten - eleven - seven -
nine - one - four
15. Fél tíz van.
quarter to ten - quarter past
ten - half past eleven - quarter
to eleven - quarter past three -
half past five - quarter to
seven - quarter past nine
- Eve's going into the kitchen.
dohányzóba - nappaliba - iskolába -
hálószobába - szállodába - kávéházba
- I'm going into the garden.
ebédlőbe - völgybe - vendéglőbe -
üzletbe - hegyekbe - erdőbe
- We're going to Vienna tomorrow.
New Yorkba - Washingtonba - Londonba -
San Franciscoba
- They go into the house.
üzletbe - kávéházba - vendéglőbe -
szállodába - erdőbe - ebédlőbe -
nappaliba - konyhába - iskolába
- It's half past eleven.
egy - három - öt - hét -
kilenc - tizenegy - kettő - tíz -
hat - nyolc - négy
- It's quarter past eleven.
kettő - három - öt - hét -
nyolc - kilenc - tizenegy - tíz -
hat - négy - egy
- It's quarter to twelve.
kettő - három - öt - hat -
nyolc - tíz - tizenegy - hét -
kilenc - egy - négy
- It's half past nine.
háromnegyed tíz - negyed tizenegy -
fél tizenkettő - háromnegyed
tizenegy - negyed négy -
fél hat - háromnegyed hét -
negyed tíz

II

1. Én virágot teszek a vázába.
ők tesznek, János és én teszünk,
a lány tesz, a lány és a fiú tesznek,
ő tesz, én teszek, maga tesz
2. Mária meleg kabátot vesz.
én veszek, Kovácsék vesznek, ő vesz,
mi veszünk, maguk vesznek, ők vesznek
3. Szabóék ajándékot visznek.
Lajos visz, ők visznek, én viszek,
maga visz, a gyerekek visznek,
mi viszünk
4. Mi két hétig vagunk Bécsben.
Péter van, én vagyok, maga van,
Péter és Éva vannak, a fiú van,
Sándor és én vagyunk
5. Péter nem hisz mindent.
Mária és én hiszünk, ők hisznek,
maga hisz, Johnsonék hisznek,
mi hiszünk, én hiszek

6. <u>Johnsonék</u> Magyarországra <u>mennek</u> .	<u>én megyek, Sándor és Éva mennek, János megy, mi megyünk, maquk mennek, ő megy</u>
7. <u>Szabó</u> Amerikába <u>jön</u> .	<u>Szabóék jönnek, mi jövünk, maga jön, én jövök, ők jönnek, Éva és Péter jönnek</u>
8. <u>Én</u> nem <u>eszem</u> fagyaltot.	<u>maquk esznek, Péter és én eszünk, a qyerek eszik, ők esznek, ő eszik, a fiúk esznek</u>
9. <u>A férfiak</u> pálinkát <u>isznak</u> .	<u>én iszom, maquk isznak, Péter iszik, mi iszunk, ők isznak, János iszik</u>
10. <u>Éva</u> nagyon <u>örül</u> .	<u>maga örül, ő és én örülünk, ő örül, maga és ő örülnek, mi örülünk, én örülök</u>
11. <u>Mária</u> egy gyereket <u>hoz</u> .
(rajzol, hív, bemutat, ismer, keres)	<u>Mária és én hozunk, én hozok, Mária és maga hoznak, ő hoz, mi hozunk, Szabóék hoznak</u>
12. <u>János</u> a városban <u>vásárol</u> .
(jár, siet, ül)	<u>maga és én vásárolunk, maga vásárol, mi vásárolunk, Kovácsék vásárolnak, én vásárolok, Maga és János vásárol</u>

TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: Bort kérek.

Student: Nem kérek bort.

1. Újságot olvasok.	Nem olvasok újságot.
2. Levelet írunk.	Nem írunk levelet.
3. Kenyeret hozunk.	Nem hozunk kenyeret.
4. Pálinkát iszom.	Nem iszom pálinkát.
5. Helyet foglalunk.	Nem foglalunk helyet.
6. Gyufát kérnek.	Nem kérnek gyufát.
7. Sonkát eszik.	Nem eszik sonkát.
8. Házat vesznek.	Nem vesznek házat.
9. Budapestre megy.	Nem megy Budapestre.

B

Instructor: Fáradt vagyok.

Student: Nem vagyok fáradt.

1. Magas vagyok.	Nem vagyok magas.
2. Éhesek vagyunk.	Nem vagyunk éhesek.
3. Beteg vagyok.	Nem vagyok beteg.
4. Kővérek vagyunk.	Nem vagyunk kővérek.
5. Modern vagyok.	Nem vagyok modern.
6. Alacsony vagyok.	Nem vagyok alacsony.
7. Erősek vagyunk.	Nem vagyunk erősek.
8. Szép vagyok.	Nem vagyok szép.
9. Frissek vagyunk.	Nem vagyunk frissek.

C

Instructor: János éhes.
Student: János nem éhes.

1. A férfi erős.	A férfi nem erős.
2. A lányok gyengék.	A lányok nem gyengék.
3. A ház modern.	A ház nem modern.
4. Az asztal széles.	Az asztal nem széles.
5. A magyarok híresek.	A magyarok nem híresek.
6. A lány egyszerű.	A lány nem egyszerű.
7. A szobák keskenyek.	A szobák nem keskenyek.
8. A fiú kövér.	A fiú nem kövér.
9. A gyerekek jók.	A gyerekek nem jók.

D

Instructor: A gyerek a kertben van.
Student: A gyerek nincs a kertben.
(Nincs a gyerek a kertben.)

1. Az asszony a konyhában van.	Az asszony nincs a konyhában.
2. A pincér a vendéglőben van.	A pincér nincs a vendéglőben.
3. A konyak a szekrényben van.	A konyak nincs a szekrényben.
4. A gyufa a dobozban van.	A gyufa nincs a dobozban.
5. A könyv az ebédlőben van.	A könyv nincs az ebédlőben.
6. A kávé a konyhában van.	A kávé nincs a konyhában.
7. Péter a házban van.	Péter nincs a házban.
8. A pálinka a nappaliban van.	A pálinka nincs a nappaliban.
9. A gyerek a szobában van.	A gyerek nincs a szobában.

E

Instructor: A gyerek az iskolába megy.
Student: A gyerek nem megy az iskolába.
(Nem megy a gyerek az iskolába.)

1. A kislány a kertben játszik.	A kislány nem játszik a kertben.
2. A fiú az ebédlőben eszik.	A fiú nem eszik az ebédlőben.
3. Sándor ajándékot hoz.	Sándor nem hoz ajándékot.
4. Kovács a kávéházban iszik.	Kovács nem iszik a kávéházban.
5. Fekete a dohányzóban olvas.	Fekete nem olvas a dohányzóban.
6. Molnár a nappaliban zongorázik.	Molnár nem zongorázik a nappaliban.
7. Mária elemibe jár.	Mária nem jár elemibe.
8. János poharat visz az ebédlőbe.	János nem visz poharat az ebédlőbe.
9. Éva virágot tesz a vázába.	Éva nem tesz virágot a vázába.

F

Instructor: A gyerekek a kertben vannak.
Student: Nincsenek a gyerekek a kertben.
(A gyerekek nincsenek a kertben.)

1. A poharak a szekrényben vannak.	Nincsenek a poharak a szekrényben.
2. A csészek a konyhában vannak.	Nincsenek a csészek a konyhában.
3. A lányok a moziban vannak.	Nincsenek a lányok a moziban.
4. A székek az ebédlőben vannak.	Nincsenek a székek az ebédlőben.
5. Az ingek a hálószobában vannak.	Nincsenek az ingek a hálószobában.

G

Instructor: A hölgyek a kertben esznek.
 Student: Nem esznek a hölgyek a kertben.
 (A hölgyek nem esznek a kertben.)

1. A férfiak a kávéházban isznak.	Nem isznak a férfiak a kávéházban.
2. A lányok a nappaliban olvasnak.	Nem olvasnak a lányok a nappaliban.
3. Az urak a dohányzóban ülnek.	Nem ülnek az urak a dohányzóban.
4. Az asszonyok a konyhába mennek.	Nem mennek az asszonyok a konyhába.
5. A lányok az üzletben vásárolnak.	Nem vásárolnak a lányok az üzletben.

H

Instructor: A kislány az iskolában van.
 Student: A kislány nincs az iskolában.
 (Nincs a kislány az iskolában.)

1. Sándor angol elemibe jár.	Sándor nem jár angol elemibe.
2. A férfiak a vendéglőbe mennek.	A férfiak nem mennek a vendéglőbe
3. Péter Amerikában van.	Péter nincs Amerikában.
4. Molnár az ebédlőben eszik.	Molnár nem eszik az ebédlőben.
5. A labdák a szobában vannak.	A labdák nincsenek a szobában.
6. János Bécsbe utazik.	János nem utazik Bécsbe.
7. A lányok a moziban vannak.	A lányok nincsenek a moziban.
8. A hölgyek az üzletben vásárolnak.	A hölgyek nem vásárolnak az üzletben.
9. A magyar cigaretta erős.	A magyar cigaretta nem erős.

I

Instructor: A víz nem meleg.
 Student: Nincs meleg víz.

1. A bor nem jó.	Nincs jó bor.
2. A sör nem hideg.	Nincs hideg sör.
3. A szoba nem meleg.	Nincs meleg szoba.
4. A lány nem szép.	Nincs szép lány.
5. A rózsa nem piros.	Nincs piros rózsa.
6. A ház nem modern.	Nincs modern ház.
7. Az ing nem barna.	Nincs barna ing.
8. A pincér nem magyar.	Nincs magyar pincér.
9. A virág nem friss.	Nincs friss virág.

J

Instructor: A poharak nem tiszták.
 Student: Nincsenek tiszta poharak.

1. A szobák nem nagyok.	Nincsenek nagy szobák.
2. Az iskolák nem olcsók.	Nincsenek olcsó iskolák.
3. A tanulók nem magyarok.	Nincsenek magyar tanulók.
4. Az asztalok nem tiszták.	Nincsenek tiszta asztalok.
5. A ceruzák nem sárgák.	Nincsenek sárga ceruzák.
6. Az utcák nem szélesek.	Nincsenek széles utcák.
7. A lakások nem modernek.	Nincsenek modern lakások.
8. A lámpák nem drágák.	Nincsenek drága lámpák.
9. Az edények nem tiszták.	Nincsenek tiszta edények.

II

Instructor: A gyerek haza megy.
 Student: A gyerek otthon van.

1. Haza megy Kovács úr?	Otthon van Kovács úr?
2. Mindig haza megyek.	Mindig otthon vagyok.
3. Johnsonék haza mennek.	Johnsonék otthon vannak.
4. Mikor megy haza?	Mikor van otthon?
5. Viszek haza barackpálinkát.	Van otthon barackpálinka.
6. Haza jön ebédelni?	Otthon ebédel?
7. Sietek haza vacsorázni.	Otthon vacsorázom.
8. Haza jönnek enni.	Otthon esznek.

VARIATION DRILL

1. <u>A kislány az iskolában van.</u>	<u>The little girl's in the school.</u>
a. The newspaper's in the bedroom.	Az újság a hálószobában van.
b. Kovács is in the hotel.	Kovács a szállodában van.
c. Eve's in the kitchen.	Éva a konyhában van.
d. The box is in the smoker.	A doboz a dohányzóban van.
e. The hostess is in the living room.	A háziasszony a nappaliban van.
2. <u>A kislány nincs az iskolában.</u>	<u>The little girl isn't in the school.</u>
a. The newspaper isn't in the bedroom.	Az újság nincs a hálószobában.
b. Kovács isn't in the hotel.	Kovács nincs a szállodában.
c. Eve isn't in the kitchen.	Éva nincs a konyhában.
d. The box isn't in the smoker.	A doboz nincs a dohányzóban.
e. The hostess isn't in the living room.	A háziasszony nincs a nappaliban.
3. <u>Nincs kert a városban.</u>	<u>There's no garden in the city.</u>
a. There's no coffee in the cup.	Nincs kávé a csészében.
b. There's no wine in the glass.	Nincs bor a pohárban.
c. There's no waiter in the restaurant.	Nincs pincér a vendéglőben.
d. There's no cabinet in the dining room.	Nincs szekrény az ebédlőben.
4. <u>Éva nem tanuló.</u>	<u>Eve isn't a student.</u>
a. John isn't a miller.	János nem molnár.
b. Peter isn't a tailor.	Péter nem szabó.
c. Louis isn't a blacksmith.	Lajos nem kovács.
d. Alexander isn't a poet.	Sándor nem költő.
e. The box isn't brown.	A doboz nem barna.
5. <u>Péter az ebédlőben olvas.</u>	<u>Peter's reading in the dining room.</u>
a. Fekete's sitting in the garden.	Fekete a kertben ül.
b. John's writing in the café.	János a kávéházban ír.
c. Mary's shopping in the store.	Mária az üzletben vásárol.
d. Johnson's eating dinner in the city.	Johnson a városban ebédel.
e. The boy's walking in the forest.	A fiú az erdőben jár.

6. János nem olvas az ebédlőben. John isn't reading in the dining room.
- a. Fekete isn't writing in the garden. Fekete nem ír a kertben.
- b. Molnár isn't sitting in the café. Molnár nem ül a kávéházban.
- c. Peter isn't eating dinner in the restaurant. Péter nem ebédel a vendéglőben.
- d. Mary isn't drawing in the school. Mária nem rajzol az iskolában.
- e. The girl isn't walking in the forest. A lány nem jár az erdőben.
7. A gyerekek nem jók az iskolában. The children aren't good in school.
- a. The roses in the vase aren't fresh. A rózsák nem frissek a vázában.
- b. The rooms in the hotel aren't big. A szobák nem nagyok a szállodában.
- c. The flowers in the garden aren't pretty. A virágok nem szépek a kertben.
- d. The apartments in the city aren't modern. A lakások nem modernek a városban.
- e. The glasses in the kitchen aren't clean. A poharak nem tiszták a konyhában.
8. Nincsenek tiszta tányérok a szekrényekben. There are no clean plates in the cabinets.
- a. There are no pretty flowers in the vases. Nincsenek szép virágok a vázában.
- b. There are no good children in the school. Nincsenek jó gyerekek az iskolában.
- c. There are no cheap suits in the shops. Nincsenek olcsó ruhák az üzletekben.
- d. There are no small houses in the United States. Nincsenek kis házak az Egyesült Államokban.
- e. There are no hungry women in the mountains. Nincsenek éhes asszonyok a hegyekben.
9. A gyerekek nincsenek a kertben. The children aren't in the garden.
- a. The women aren't in the kitchen. A nők nincsenek a konyhában.
- b. The men aren't in the café. A férfiak nincsenek a kávéházban.
- c. The boys aren't in the living room. A fiúk nincsenek a nappaliban.
- d. The girls aren't in the movie. A lányok nincsenek a moziban.
- e. They aren't in the hotel. Ők nincsenek a szállodában.
10. János a kávéházba megy ebédet enni. John goes to the café to eat dinner.
- a. Peter goes into the living room to read a newspaper. Péter a nappaliba megy újságot olvasni.
- b. Eve goes into the kitchen to make coffee. Éva a konyhába megy kávéét csinálni.
- c. Mary goes into the smoker to write a letter. Mária a dohányzóba megy levelet írni.
- d. The girl goes to the city to buy a dress. A lány a városba megy ruhát venni.
- e. Alexander goes to the garden to draw trees. Sándor a kertbe megy fákat rajzolni.

11. Poharakat teszek a szekrénybe.
 a. I'm taking chairs to the kitchen.
 b. I'm packing suits into the suitcase.
 c. I'm bringing cups into the dining room.
 d. I'm putting pencils into the box.
12. Mit tesz a szekrénybe?
 a. What are you taking into the kitchen?
 b. What are you packing into the suitcase?
 c. What are you bringing into the living room?
 d. What are you putting into the dish?
13. Nem eszem fagyaltot a vendéglőben.
 a. John doesn't eat ham in the café.
 b. Mary and I don't eat supper in the dining room.
 c. The Kovácses don't eat anything in the living room.
 d. I don't eat dinner in the kitchen.
14. Egy pohár bort iszom.
 a. Kovács drinks beer.
 b. The Feketes are drinking cognac.
 c. We drink a cup of coffee.
 d. The girl drinks apricot brandy.
 e. I don't drink anything.
- I'm putting glasses into the cabinet.
 Székeket viszek a konyhába.
 Ruhákat csomagolok a bőröndbe.
 Csészéket hozok az ebédlőbe.
 Ceruzákat teszek a dobozba.
- What are you putting into the cabinet?
 Mit visz a konyhába?
 Mit csomagol a bőröndbe?
 Mit hoz a nappaliba?
 Mit tesz az edénybe?
- I'm not eating ice cream in the restaurant.
 János nem eszik sonkát a kávéházban.
 Mária és én nem eszünk vacsorát az ebédlőben.
 Kovácsék nem esznek semmit a nappaliban.
 Nem eszem ebédet a konyhában.
- I'm drinking a glass of wine.
 Kovács sört iszik.
 Feketéék konyakot isznak.
 Egy csésze kávé-t iszunk.
 A lány barackpálinkát iszik.
 Én nem iszom semmit.

TRANSLATION DRILL

1. John Molnár goes to Washington.
 2. Washington is in the United States.
 3. Washington is a large, beautiful city.
 4. There are trees and gardens everywhere in the city.
 5. There are many flowers in every garden.
 6. The city is very beautiful in spring and in fall.
 7. But the summer is very hot.
 8. At first the Molnárs live in a hotel.
 9. But the hotel is too expensive.
 10. They look for an apartment.
 11. They find a house for rent on a beautiful street.
- Molnár János Washingtonba megy.
 Washington az Egyesült Államokban van.
 Washington egy nagyon nagy, szép város.
 Mindenhol fák és kertek vannak a városban.
 Minden kertben sok virág van.
 A város nagyon szép tavasszal és ősszel.
 De a nyár nagyon meleg.
 Molnárék először egy szállodában laknak.
 De a szálloda túl drága.
 Keresnek egy lakást.
 Egy szép utcában találnak egy kiadó házat.

12. There's a large garden behind the house.	A ház mögött nagy kert van.
13. There are many rooms in the house: a dining room, a living room, two bedrooms, a children's room, two bathrooms and a kitchen.	A házban sok szoba van: egy ebédlő, egy nappali, két hálószoba, egy gyerekszoba, két fürdőszoba és egy konyha.
14. The Molnárs are going there to live.	Molnárék oda mennek lakni.
15. Mrs. Molnár likes to sit in the garden.	Molnárné szeret a kertben ülni.
16. There are red roses in the garden.	A kertben piros rózsák vannak.
17. Mrs. Molnár puts fresh roses in the vases every day.	Molnárné mindennap friss rózsákat tesz a vázákba.
18. In the living room there is a piano.	A nappaliban egy zongora van.
19. Mrs. Molnár plays the piano a lot.	Molnárné sokat zongorázik.
20. She plays Hungarian songs and modern music.	Magyar népdalokat játszik és modern zenét.
21. The children go to an American school.	A gyerekek amerikai iskolába járnak.
22. The two little girls go to the grammar school, and the two boys, to the high school.	A két kislány elemibe jár, a két fiú meg középiskolába.
23. The schools in Washington are beautiful and modern.	Az iskolák Washingtonban szépek és modernekek.
24. On Sundays the Molnárs always go out for a ride.	Vasárnap Molnárék mindig kirándulnak.
25. There are hills and forests in the vicinity.	Hegyek és erdők vannak a környéken.
26. There's a little creek in a valley.	Egy kis patak van egy völgyben.
27. Molnár and the boys fish in the creek.	Molnár és a gyerekek halásznak a patakban.
28. Mrs. Molnár and the girls take a walk in the valley.	Molnárné és a lányok járnak a völgyben.
29. There are many beautiful flowers in the valley.	A völgyben sok szép virág van.
30. The Molnárs take lots of flowers home.	Molnárék sok virágot visznek haza.
31. There's a little restaurant in the forest.	Egy kis vendéglő van az erdőben.
32. There's a big garden behind the restaurant.	A vendéglő mögött nagy kert van.
33. In the garden there are green tables and chairs.	A kertben zöld asztalok és székek vannak.
34. Men, women, and children sit in the garden.	Férfiak, asszonyok és gyerekek ülnek a kertben.
35. The Molnárs go into the restaurant.	Molnárék bemennek a vendéglőbe.
36. The waiter brings cold water right away.	A pincér minőjárt hideg vizet hoz.
37. Molnár wants cold beer, Mrs. Molnár wants cold coffee, and the children want cold milk.	Molnár hideg sört, Molnárné hideg kávét, a gyerekek meg hideg tejet kérnek.
38. It's very pleasant to sit in the garden. The view from there is lovely.	Nagyon kellemes a kertben ülni. Szép a kilátás onnan.
39. It's a beautiful evening; it isn't too hot.	Szép este van, nincs túl meleg.
40. It's late. The Molnárs pay and go home.	Késő van. Molnárék fizetnek és hazamennek.

RESPONSE DRILL

1. Mi van a szobában?	What's in the room?
2. Ki van a házban?	Who's in the house?
3. Mi van a pohárban?	What's in the glass?
4. Ki van a vendéglőben?	Who's in the restaurant?
5. Ki van az iskolában?	Who's in the school?
6. Az iskola amerikai?	Is the school American?
7. A tanuló magyar?	Is the student Hungarian?
8. Jó tanulók vannak az iskolában?	Are there good students in the school?
9. Mi van az alacsony szekrényben?	What's in the low cabinet?
10. Nincsenek csészek a konyha-
szekrényben?	Aren't there cups in the kitchen
cabinet?
11. Hány tanuló van az iskolában?	How many students are there in the
school?
12. Hány váza van a dohányzóban?	How many vases are there in the
smoker?
13. Hol van a szekrény a szobában?	Where's the cabinet in the room?
14. Hova járnak a gyerekek iskolába?	Where do the children go to school?
15. Hol van Éva?	Where is Eve?
16. Hova megy Éva?	Where is Eve going?
17. Mikor indul a vonat New Yorkba?	When does the train start for New
York?
18. Mikor megy moziba?	When are you going to the movie?
19. Hol ebédel? A vendéglőben?	Where are you having dinner? In the
restaurant?
20. A vendéglőbe megy ebédelni?	Are you going to the restaurant to
have dinner?
21. Hol lakik?	Where are you living?
22. Hány szoba van a lakásban?	How many rooms are there in the
apartment?
23. Hova megy?	Where are you going?
24. Milyen lemezek vannak az üzletben?	What kind of records are there in
the shop?
25. Milyen virágot tesz a vázába?	What kind of flowers are you putting
into the vase?
26. Milyen edényt visz a konyhába?	What kind of dish are you taking into
the kitchen?
27. Milyen poharakat hoz az ebédlőbe?	What kind of glasses are you bringing
into the dining room?
28. Hány óra van?	What time is it?
29. Vasárnap van?	Is it Sunday?
30. Már nyár van?	Is it summer already?
31. Meleg van ősszel Washingtonban?	Is it hot in Washington in the fall?
32. Sok fa van a kertben?	Are there many trees in the garden?
33. Szépek a fák a kertben?	Are the trees pretty in the garden?
34. Sok folyó van a völgyben?	Are there many rivers in the valley?
35. Nagy folyók vannak az Egyesült
Államokban?	Are there big rivers in the United
States?
36. Milyenek a tavak Amerikában?	What are the lakes like in the United
States?
37. Szoktak halászni a patakban?	Do you usually fish in the stream?
38. Mi újság van Washingtonban?	What's the news in Washington?
39. Milyen újságot olvas?	What kind of newspaper do you read?
40. Mit tesz a dobozba?	What are you putting into the box?
41. Hol van a lemezjátszó?	Where's the phonograph?
42. Zongorázik?	Are you playing the piano?
43. Hol van a zongora?	Where's the piano?
44. Mit akar inni? Barackpálinkát
vagy konyakot?	What do you want to drink? Apricot
brandy or cognac?
45. Mit keres az ebédlőben?	What are you looking for in the
dining room?
46. Ebben a házban laknak Kovácsék?	Are the Kovácses living in this house?
47. Hol lesz jövő héten?	Where will you be next week?
48. Hány éves?	How old are you?

49. Hova megy jöve tavasszal?
50. Milyen a tavasz Magyarországon?

Where are you going next spring?
What's the spring like in Hungary?

CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Hogy tetszik Budapest?
B: Nagyon szép. Sok fa és kert van mindenhol.
A: Milyen a környék? Az is szép?
B: Igen, az is szép. Sok hegy és erdő van a környéken.
A: Szoktak kirándulni?
B: Igen, tavasszal és ősszel mindig kirándulunk a hegyekbe.
A: Mit csinálnak a hegyekben?
B: A gyerekek halásznak a patakban. Mi meg járunk az erdőben.

3

- A: Milyen a lakásuk?
B: Nem nagyon jó. A szobák nem elég hűvösek.
A: Itt, a harmadik utcában van egy nagy ház kiadó.
B: Régi a ház?
A: Nem régi. Csak öt éves.
B: Hány szoba van a házban?
A: Nem tudom biztosan. Talán hat vagy hét.
B: Kert is van?
A: Igen, nagy kert van. A ház mögött sok barackfa van.
B: Holnap megnézem. Talán megfelel. Remélem, nem lesz nagyon drága.
A: Nem hiszem.

2

- A: Egy zongorát láttam a nappaliban. Maga zongorázik?
B: Sajnos, én nem tudok. A feleségem játszik.
A: Mit játszik? Magyar dalokat?
B: Igen, főleg magyar dalokat játszik. Meg modern zenét.
A: Klasszikusokat nem játszik?
B: Azokat nem. De van egy lemezjátszó és klasszikus lemezek is vannak.
A: Vannak amerikai lemezek is?
B: Azok még nincsenek.

4

- A: Parancsol egy kis barackpálinkát?
B: Köszönöm, de én nem iszom sohasem pálinkát.
A: Talán egy kis fagyaltot?
B: Csak egy keveset kérek.
A: Barack- vagy kávéfagyaltot parancsol?
B: Kávéfagyaltot kérek.
A: Hogy tetszik a kilátás innen?
B: Nagyon szép. Este gyönyörű a város.
A: Hány óra van?
B: Sajnos, nagyon késő van. Haza kell menni.

SITUATION

You are invited to a family dinner. After the meal you sit by the fireside in the living room and are offered apricot brandy or cognac to drink. During the discussion that follows you talk about various subjects:

- How you like the city and the countryside.
- Where you live and how you like living there.
- What kind of music you like.

Afterwards you express your appreciation for the pleasant evening, take leave, return home, and spend a short time reading the evening paper before retiring for the night.

NARRATIVE

Johnsonék meglátogatnak egy magyar házaspárt, Feketééket. Feketéék egy szép nagy házban laknak. A ház mögött egy nagy kert van. A kertben sok virág van. A házban hat szoba van: egy ebédlő, egy nappali, egy dohányzó, egy gyerekszoba, két hálószoba és természetesen konyha és fürdőszoba. A szobákban asztalok, székek és képek vannak. A hálószobában két ágy és egy nagy tükör van. A gyerekszobában kis ágyak, székek és asztalok vannak. A dohányzóban egy nagy fekete zongora áll.

Feketéné szépen zongorázik. Főleg klasszikusokat játszik, de játszik magyar dalokat is. A másik szobában egy lemezjátszó és sok lemez van. Modern lemezek is vannak.

Johnsonné nem iszik semmit, Johnson úr egy kis sört kér. Johnsonné azt mondja, hogy keresnek egy másik lakást. Most a Kossuth Lajos utcában laknak, de nem szeretnek ott lakni. A konyha nem modern, és a lakás kicsi. A Költő utcában van egy ház kiadó. Feketéné azt mondja, hogy talán az megfelel.

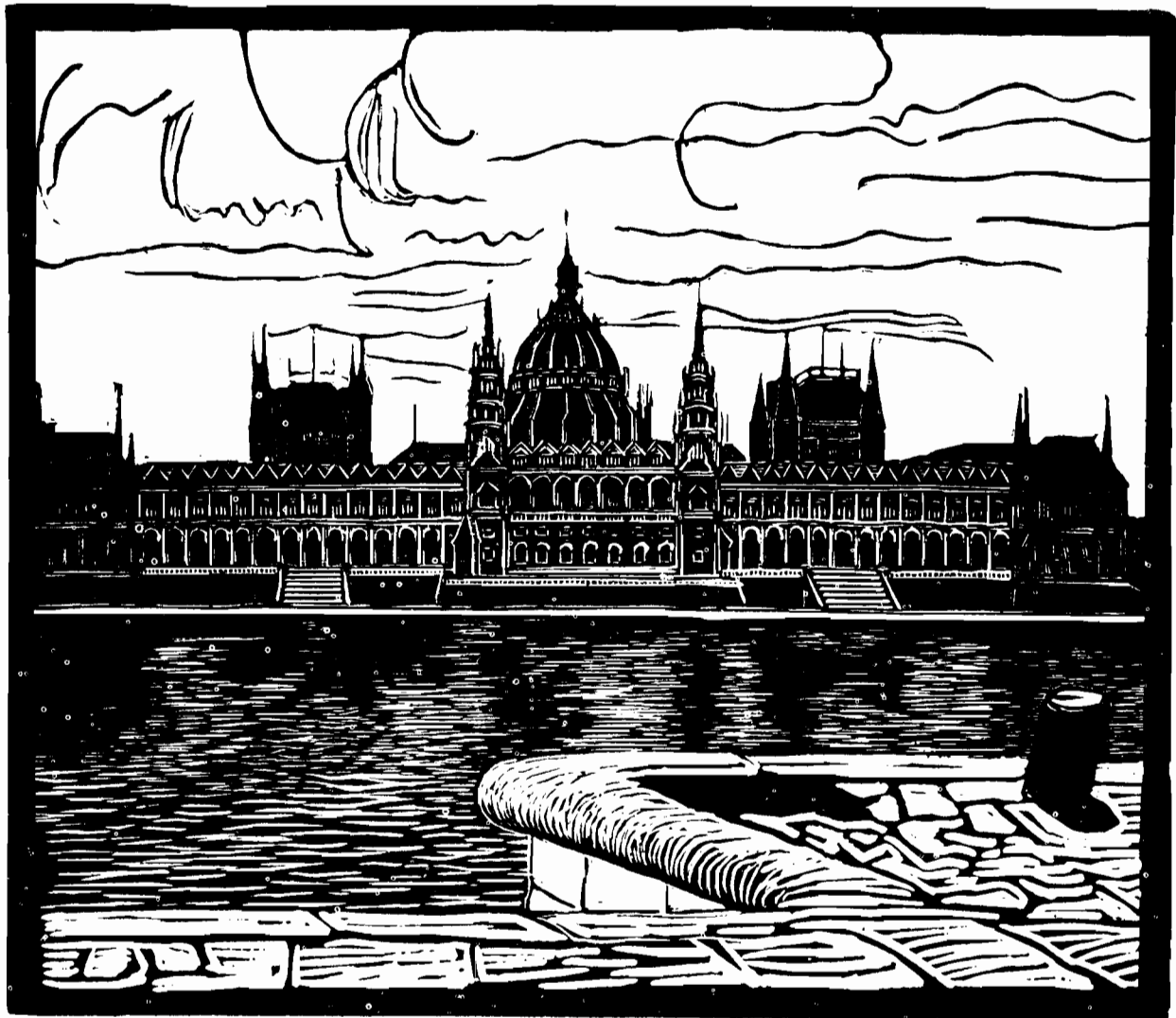
Vasárnap Johnsonék és Feketéék kirándulnak a hegyekbe. A hegyekben sok folyó, patak és tó van. Az erdőben kellemes hűvös van. A gyerekek nagyon szeretnek halászni a pataokban.

Azután a két házaspár és a két gyerek bemegy egy vendéglőbe. A vendéglő mögött kert van. Asztalok és székek vannak a kertben. Férfiak, asszonyok, fiúk és lányok ülnek a kertben. Esznek, isznak, beszélnek.

A férfiak magyar bort isznak és hideg sonkát esznek. Az asszonyok nem isznak bort, csak kávé. Tejet is tesznek a kávéba. A két gyerek fagyaltot eszik.

A cigányok egy régi magyar dalt játszanak. Nagyon kellemes este van; jó a kertben ülni.

SZÉP VÁROS BUDAPEST

Basic Sentences

I

today

ma

MÁRIA

Where are we going today?

Hova megyünk ma?

national
bank
check
to cashnemzeti
bank
csekk
beváltani

JOHNSON

Let's first go to the Hungarian National Bank. I want to cash a check. Afterwards we'll meet John Nagy. We're going to see the city.

Először menjünk a Magyar Nemzeti Bankba. Egy csekket akarok beváltani. Azután találkozunk Nagy Jánossal. Megnézzük a várost.

which
branch, sub-officemelyik
fiók

MÁRIA

What branch office do you want to go to?

Melyik bankfiókba akar menni?

so, like
as far as I know
city hall
next to, beside, byúgy
úgy tudom
városháza
mellett

JOHNSON

I think there's one next to the city hall. Do you know where the city hall is?

Úgy tudom, a városháza mellett van egy. Tudja, hogy hol van a városháza?

me
in vain
to ask (a question)
why
doorman, porterengem
hiába
kérdezni, megkérdezni
miért
portás

MÁRIA

I don't know - no use asking me. Why don't you ask the doorman?

Nem tudom, engem hiába kérdez. Miért nem kérdezi meg a portást?

JOHNSON

All right, I'll ask him.

Jó, megkérdezem.

II

to find

megtalálni

JOHNSON

Will you tell me, please, where the city hall is? How can I find it?

go (command)
downtown
suburb
bus
on bus
streetcar

Mondja kérem, hol van a városháza? Hogy találom meg?

menjen (imperative)
belváros
külváros
autóbusz
autóbuszon
villamos

PORTÁS

Go downtown by bus or by streetcar.

stop, stopping place

Menjen be autóbuszon vagy villamoson a belvárosba.

megálló

JOHNSON

Where's the bus stop?

exactly
door
window
before, in front of
park

Hol van az autóbuszmegálló?

éppen
ajtó
ablak
előtt
park

PORTÁS

It's just in front of the door. However, the streetcar stop is right next to the park.

to get off
to get on

Éppen az ajtó előtt van. A villamos-megálló pedig a park mellett van.

leszállni
felszállni

JOHNSON

Where do I have to get off?

ticket
ticket collector
then, later
to tell

Hol kell leszállni?

jegy
jegyszedő
majd
megmondani

PORTÁS

The driver will tell you later where you have to get off.

consulate

A jegyszedő majd megmondja, hol kell leszállni.

konzulátus

JOHNSON

Where's the American Consulate?

freedom, liberty
square
on the square

Hol van az amerikai konzulátus?

szabadság
tér, teret
a téren

PORTÁS

It's next to the National Bank, on Liberty Square.

A Nemzeti Bank mellett van, a Szabadság téren.

III

Saturday
Monday
Tuesday
Wednesday
Thursday
Friday
so, like this
to work

szombat
hétfő
kedd
szerda
csütörtök, -öt
péntek
így
dolgozni

NAGY

It's Saturday today, and so we're not working.

Ma szombat van, így nem dolgozunk.

after, behind
to walk
I'd like
fine art
museum
Museum of Fine Arts

után
sétálni
szeretném
szépművészet
múzeum
Szépművészeti Múzeum

JOHNSON

After the bank let's go for a walk. I'd like to see the Museum of Fine Arts.

A bank után menjünk sétálni. Szeretném megnézni a Szépművészeti Múzeumot.

picture gallery
interesting

képtár, -at
érdekes

NAGY

All right, let's visit the picture gallery. It's very interesting.

Jó, menjünk megnézni a képtárat. Nagyon érdekes.

JOHNSON

What kind of paintings do you like? The modern ones?

Milyen képeket szeret? A moderneket?

NAGY

I don't like modern paintings but old ones.

Nem a modern képeket szeretem, hanem a régieket.

JOHNSON

Where's the Museum of Fine Arts?

Hol van a Szépművészeti Múzeum?

town park
was
near
far
statue
monument

városliget
volt
közel
messze
szobor, szobrot
emlékmű, -vet

NAGY

It's in the City Park. The famous Stalin monument used to be near there also.

A Városligetben. Ott volt közel a híres Sztálin-szobor is.

your, his wife
with us

a felesége
velünk

JOHNSON

Isn't your wife coming with us?

A felesége nem jön velünk?

NAGY

Unfortunately she can't today.

Sajnos, ma nem tud jönni.

JOHNSON

Why? What's she doing?

Miért? Mit csinál?

in the morning
to cook
lunch, dinner
to take
animal
zoo

délelőtt, -öt
főzni, megfőzni
ebéd
elvinni
állat
állatkert

NAGY

She's cooking the dinner in the morning. Afterwards she's taking the children to the zoo.

Délelőtt megfőzi az ebédet. Azután elviszi a gyerekeket az állatkertbe.

afternoon

délután

JOHNSON

And in the afternoon?

És délután?

pastry shop
pastry, cake

cukrászda
sütemény

NAGY

In the afternoon she's taking them to a pastry shop. The children like to eat ice cream very much. But they like pastry also.

Délután cukrászdába viszi őket. A gyerekek nagyon szeretnek fagyaltot enni. De szeretik a süteményt is.

worth while

értelmes

JOHNSON

I'm not acquainted with the city yet. What's there in Budapest worth looking at?

Még nem ismerem a várost. Mit érdemes megnézni Budapesten?

citadel, castle, fort
to show
Matthias
church
fisher, fisherman
bastion

vár, -at
mutatni, megmutatni
Mátyás
templom
halász
bástya

NAGY

The fort is very interesting. After the museum I'll show you the fort also. The famous Matthias Church and the Fishermen's Bastion are there.

A Vár nagyon érdekes. A múzeum után megmutatom a Várat is. Ott van a híres Mátyás-templom és a Halászbástya.

cathedral

bazilika

JOHNSON

Is the Cathedral also in the fort?

A Bazilika is a Várban van?

NAGY

No. The fort is in Buda; the Cathedral, however, is in Pest.

Nem. A Vár Budán van, a Bazilika pedig Pesten.

parliament

országház, -at

JOHNSON

Where's the Parliament? In Pest?

Az Országház hol van? Pesten?

Danube
shore, bank
on the shore, bank
buildingDuna
part
a parton
épület

NAGY

Yes, it's on the bank of the Danube. It's a very beautiful building. It's worth seeing too.

Igen, a Dunaparton van. Nagyon szép épület. Azt is érdemes megnézni.

IV

(Late afternoon in a café on the bank of the Danube)

(Késő délután egy kávéházban a Dunaparton)

such, of this kind
such, of that kind
ship
rowboat
to swim, float, sail
you swim; he, she, it swims,
floats, sails
on the Danubeilyen
olyan
hajó
csónak
úszni
úszik
a Dunán

JOHNSON

Are there always so many ships on the Danube?

Mindig ilyen sok hajó úszik a Dunán?

freight
carrier, transporter
freighter
person, individual
excursion boat, pleasure boatteher, terhet
szállító
teherszállító hajó
személy
kirándulóhajó

NAGY

Yes. There are many freighters and passenger ships. There are, of course, excursion boats also.

Igen. Sok a teherszállító és a személyszállító hajó. Vannak persze kirándulóhajók is.

to transport, carry

szállítani

JOHNSON

What do the freighters transport?

Mit szállítanak a teherszállító hajók?

fruit
vegetable
capital
machine
furniture
village

gyümölcs, -öt
zöldség
főváros
gép
bútor
falu, falut (falvat)

NAGY

The freighters bring fruit and vegetables into the capital. From here, on the other hand, they carry machines into other cities and villages.

A teherszállító hajók hozzák a gyümölcsöt és a zöldséget a fővárosba. Innen pedig a gépeket viszik más városokba és falukba.

to bathe

fürdeni

JOHNSON

Is it possible to swim in the Danube?

Lehet fürdeni a Dunában?

bath
thermal bath, medical bath
man, human being

fürdő
gyógyfürdő
ember

NAGY

It's possible in the summer, but the water is cold. There are many baths in Budapest. Sick people in particular frequent the thermal baths.

Nyáron lehet, de a víz hideg. Budapesten sok fürdő van. A beteg emberek főleg gyógyfürdőkbe járnak.

JOHNSON

How many people there are on the bank of the Danube!

Mennyi ember sétál a Dunaparton!

NAGY

If you aren't tired, let's go for a walk also, shall we?

Ha nem fáradt, mi is menjünk sétálni. Jó?

to drink up
to eat up
my coffee

meginni
megenni
a kávém

JOHNSON

Gladly, only I'll finish my coffee first. Aren't you going to eat your pastry?

Szívesen, csak először megiszom a kávémat. Nem eszi meg a süteményt?

NAGY

Why, yes, I'll finish it. I'll call the waiter right away and pay him.

De igen, megeszem. Mindjárt hívom a pincért fizetni.

to light, to switch on
to burn

meggyújtani, gyújtani
égni

JOHNSON

Right now they're lighting the lamps on the bank of the Danube. Do you see them? They're already on. How beautiful this city is!

Éppen most gyújtják meg a lámpákat a Dunaparton. Látja? Már égnek is. Milyen szép ez a város!

bill

számla

NAGY

Magnificent! But here comes the waiter. Check, please.

Gyönyörű! De itt jön a pincér. Kérem a számlát.

Notes on Pronunciation

Consonant Assimilation (Continued)

In Unit 4 we learned that certain sounds coming before other sounds in Hungarian undergo changes in pronunciation. Under certain circumstances the pronunciation of the first consonant of a combination is not only changed but its length is also affected, and sometimes the pronunciation of the second consonant is modified. Note the following circumstances under which this phenomenon occurs, and listen carefully to your instructor's pronunciation of the examples in each category:

(a) When the sound t, d, ty, or gy comes immediately before the sound represented by the letter s in Hungarian spelling, the first sound is assimilated. The sound of s in turn is modified, with the resulting combination being pronounced as a double cs when between vowels, and as a single cs when before or after a consonant sound.

Practice 1.

agyseb
fádság
nagyságos
hadsereg
fáradtság

tartsad
tekintse
teremtsed
nagy strapa
gyöngysor

(b) When any of these same consonants (t, d, ty or gy) precedes sz, the combination is pronounced as a double c before vowels, and as a single c before consonants or when final.

Practice 2.

hatszáz
egyszerű
tetszik
gyógyszer

játszva
metsz
adsz
hagysz

(c) The combination of any of the above consonants before the sound zs results in the sound of double zs between vowels, and single zs after a consonant sound.

Practice 3.

nagy zsák
két zsemle
szakadt zseb

handzsár
halandzsa
bandzsít

(d) The combination of any of these consonants with z is pronounced as double d plus z between vowels, and as single d plus z before consonants or when final.

Practice 4.

nagyzol
kérődzik
pedzi

pedzve
kérődzve
pedz

(e) When t or ty comes before i the combination is pronounced as ty between vowels, and as ty after consonants.

Practice 5.

barátja	osztja
kabátjuk	boltja
bátyja	lantja
pecsétjeik	tartjuk

(f) The sound d or gy plus i will be pronounced as dy between vowels and dy after consonants.

Practice 6.

adjon	mindjárt
szidja	mondja
hagyja	hordja
fedje	kardjaik

(g) N plus i or ny plus i is pronounced as ny.

Practice 7.

menjünk	hányja
kenjük	anyjuk
bánja	hunyjon
fonja	

(h) Hungarian l plus i results in the sound ly.

Practice 8.

beszéljen	üljön
tanulja	keljen
foglaljon	folyjon
féljen	találjon

Notes on Grammar
(For Home Study)

A. The Definite and the Indefinite Forms of the Verb

Újságot <u>olvasok</u> .	<u>I'm reading</u> a newspaper.
<u>Megkérdezem</u> a portást.	<u>I'll ask</u> the porter.
Hideg sonkát <u>esznek</u> .	<u>They're eating</u> cold ham.
Nem <u>ismerem</u> a várost.	<u>I don't know</u> the city.
Ma hova <u>megyünk?</u>	<u>Where are we going</u> today?
Jól <u>vagyok</u> .	<u>I'm well</u> .
Mennyi ember <u>sétál</u> a Dunaparton!	How many people <u>are walking</u> on the bank of the <u>Danube!</u>

The above examples contain two types of verbs. The words underlined with a single line are known as 'transitive' verbs; that is, the action of the verb is carried over to an object. Thus, a transitive verb usually requires an object to complete its meaning.

The words underlined with a double line are 'intransitive' verbs, forms that do not require a direct object to complete their meaning. Generally the personal endings of the present tense for an intransitive verb in Hungarian are the same as those given in the chart in Unit 2 for the present tense forms.

Every transitive verb in Hungarian has two different sets of endings: the definite and the indefinite. The particular form used in a given case depends on the direct object of the verb: as a rule, if the object refers to a definite person or thing, the definite form of the verb is required; and if the object is indefinite, the verb will take the indefinite personal endings. The indefinite personal endings are identical to the endings of an intransitive verb.

From the forms below of the Present Definite of typical regular verbs, it will be seen that the stem of each verb is identical to the third person singular of the Present Indefinite. The definite personal endings are added to the stem in accordance with the type of vowel contained in the stem: back, front unrounded, or front rounded.

(én)	várom	kérem	töröm
(te)	várod	kéred	töröd
(maga) (ön)	várja várja	kéri kéri	töri töri
(ő)	várja	kéri	töri
(mi)	várjuk	kérjük	törjük
(ti)	várjátok	kéritek	töritek
(maguk) (önök)	várják várják	kérik kérik	törik törik
(ők)	várják	kérik	törik

B. Assimilation of -j- in the Present Definite

Note that in words like the following whenever the sibilants s, z, and sz are followed by the sound j, the resulting combination is pronounced and spelled as a double sibilant, that is,

s plus j becomes sz
z plus j becomes zz
sz plus j becomes ssz (the conventional way of writing sz plus sz)

Stem	Present Definite Ending	Present Definite
olvas- olvas- olvas- olvas- olvas- olvas-	-om -od -ja -juk -játok -ják	olvasom olvasod olvassa olvassuk olvassátok olvassák
hoz- hoz- hoz- hoz- hoz- hoz-	-om -od -ja -juk -játok -ják	hozom hozod hozza hozzuk hozzátok hozzák
halász- halász- halász- halász- halász- halász-	-om -od -ja -juk -játok -ják	halászom halászod halássza halásszuk halásszátok halásszák
főz- főz- főz- főz- főz- főz-	-öm -öd -i -jük -itek -ik	főzöm főzöd főzi főzzük főzitek főzik

C. How to Use the Definite and the Indefinite

1. A lány a magyar könyvet olvassa.	1. A lány magyar könyvet olvas.
2. A férfiak az ebédet kérik.	2. A férfiak ebédet kérnek.
3. Hívom a gyereket.	3. Hívok egy gyereket.
4. Pétert látom.	4. Embereket látok.
5. Nagyon szeretik Magyarországot.	5. Két pár cipőt veszek.
6. Péter magát is látja.	6. Egy kis kenyeret ad.
7. A gyerekek őket keresik.	7. Sok gyümölcsöt eszünk.
8. Az emberek magukat kérdezik.	8. Péter engem kérdez.
9. Látják? (Do you see it?)	9. A gyerekek minket keresnek.
10. Melyiket akarja?	10. Mit akar?
11. Tudja, hogy hol van a városháza?	11. Kit lát?
	12. Milyent vesz?
	13. Hányat kér?

The preceding sentences contain examples of definite verbs (first column) and indefinite verbs (second column). If you will pick out the direct objects in the first column, you will see that those of the first three sentences are identified as definite by the definite article a (az) preceding them. The object of sentence 4 is a proper noun (a definite person), and that of sentence 5 is also a proper noun (name of a definite country). The objects of 6, 7 and 8 are all personal pronouns. Sentence 9 shows by the fact the verb is definite that there is an object of the seeing. There is no separate pronoun used. The English translation must have 'it', 'him' or some other object expressed, which is determined by the context. Sentence 10 in the first column contains an interrogative word that always requires the definite form of the verb. The last sentence contains a subordinate clause used as the object of the verb. Constructions of this type always require the definite form of the verb. In sentences of this type the dependent clause begins with hogy; however this connective is sometimes omitted.

In the second column the first three sentences are identified as indefinite by either an unmodified object or by the indefinite article egy. (You have already seen many cases in previous units where the indefinite article may be omitted.) The vagueness or generality of the object in sentence 4 requires the indefinite form of the verb. Sentences 5, 6 and 7 have objects limited by cardinal numbers or words indicating quantity, all of which the Hungarians consider as indefinite. The first person personal pronoun objects in 8 and 9 require the indefinite form of the verb, even though they refer to specific persons. The final four sentences begin with interrogative words, each of which requires the indefinite form of the verb.

The chart below summarizes the types of direct objects that require the definite form of the verb, and those which require the indefinite:

Definite	Indefinite
<p>Noun preceded by definite article: <u>az állomást</u></p> <p>Proper nouns: <u>Pétert</u>, <u>Magyarországot</u></p> <p>Personal Pronouns: <u>magát</u>, <u>magukat</u>, <u>őt</u>, <u>őket</u></p> <p>Interrogative: <u>melyiket</u></p> <p>Subordinate clause introduced by <u>hogy</u> and used as direct object of main verb.</p>	<p>Noun preceded by indefinite article: <u>egy várost</u></p> <p>Noun with no article: <u>Cigarettdt kérek</u>.</p> <p>Noun preceded by number: <u>Hat ceruzát keresek</u>.</p> <p>Noun preceded by quantity word: <u>Sok pénzt kapok</u>.</p> <p>Personal pronouns: <u>engem</u>, <u>minket</u> (first person)</p> <p>Vagueness of noun: <u>Embereket látok</u>.</p> <p>Interrogatives: <u>mit</u>, <u>kit</u>, <u>milyent</u>, <u>hányat</u></p>

D. The Definite Article Before Nouns Used in a General Sense

A teherszállító hajók hozzák a gyümölcsöt és a zöldséget a fővárosba. Innen pedig a gépeket viszik más városokba és falukba.

The freighters bring fruit and vegetables into the capital. From here, on the other hand, they carry machines into other cities and villages.

Nem a modern képeket szeretem, hanem a régieket.

I don't like modern paintings but old ones.

The above sentences taken from the dialog of this unit contain several examples of a usage where Hungarian employs the definite article before nouns in a construction where English omits it. In cases like this when a noun is used in a general sense to include all of a class, Hungarian as a rule requires the definite article before the noun.

E. The Verbal Prefix Meg

Megkérdezem a portást.	I'll ask the doorman.
Menjünk megnézni a képtárat.	Let's go visit the picture gallery.
Meggyújtják a lámpákat.	They're lighting the lamps.
Délelőtt megfőzi az ebédet.	She cooks the dinner in the morning.
Miért nem kérdezi meg a portást?	Why don't you ask the doorman?
Nem eszi meg a fagyaltot?	Won't you eat the ice cream?
De igen, megeszem.	Why, yes, I'll eat it.

The form meg besides its use as a conjunction ('and') is frequently used as a separable verb prefix. As such it may either modify the basic meaning of a verb or change its meaning completely. Generally it strengthens or emphasizes the action of the verb, or gives to the verb the aspect of completed or inclusive action.

A construction in English that corresponds to Hungarian meg with respect to completeness of action is the word 'up' used with a verb, as in 'he eats up the food'; 'the dog chews up the carpet'; 'the fire burns up the house'.

As indicated above, meg may be separated from its verb, and under certain circumstances comes after it. Meg is only one of many prefixes in Hungarian which behave in this way. An analysis of their position in a sentence will be made in a later unit.

F. Nem Before a Word Other Than a Verb

Nem magyar könyvet olvas, hanem angolt.	She isn't reading a Hungarian book, but an English one.
Nem Budapesten lakik, Bécsben lakik.	He doesn't live in Budapest; he lives in Vienna.
Nem a konyhában van, az ebédlőben van.	It's not in the kitchen; it's in the dining room.
Nem egy pár cipőt hozok, hanem kettőt.	I'm going to bring not one pair of shoes, but two.
Nem angol csekket akarok beváltani, hanem amerikai.	I don't want to cash an English check, but an American one.

In Unit 1 we learned that to make a sentence negative in Hungarian, nem is placed before the verb. However, in the sentences above, nem does not come immediately before the verb. Each of these examples follows a similar pattern: one word or idea negated and opposed by another. The word negated is preceded by nem. Thus, actually, nem as used in these sentences does not negate the sentence. It emphasizes instead the negation of one element contrasted to or opposed by another.

SUBSTITUTION DRILL

1. A gyereket hívom.
visit - see - show -
draw - bring - find
I call the child.
meglátogatom - látom - mutatom -
rajzolom - hozom - megtalálom
2. A lányt ismerem.
look for - look at - take -
ask (for) - understand -
ask (a question)
I know the girl.
keresem - nézem - viszem -
kérem - értem -
kérdeszem
3. A magyar könyvet olvassa.
writes - finds - wants - sees
He reads the Hungarian book.
írja - megtalálja - akarja - látja
4. Az ebédet megfőzi.
takes - eats - asks for -
looks at - looks for
She cooks the dinner.
viszi - eszi - kéri -
nézi - keresi
5. A gyereket rajzoljuk.
ask - look for - look at -
like - understand - take -
bring - see - show -
find
We draw the child.
kérjük - keressük - nézzük -
szeretjük - értjük - visszük -
hozzuk - látjuk - mutatjuk -
megtaláljuk
6. A lámpákat meggyújtják.
show - make - draw -
see - bring
They light the lamps.
mutatják - csinálják - rajzolják -
látják - hozzák
7. A kalapot keresik.
look at - ask for - buy -
take
They look for the hat.
nézik - kérik - megveszik -
viszik
8. Először menjünk a bankba.
suburb - Museum of Fine Arts -
town park - Parliament - park -
picture gallery - zoo - church -
Cathedral
Let's go to the bank first.
külvárosba - Szépművészeti Múzeumba -
városligetbe - Országházba - parkba -
képtárba - állatkertbe - templomba -
Bazilikába
9. Melyik bankba akar menni?
restaurant - hotel - café -
cathedral - shop - movie -
park - forest - school
To which bank do you want to go?
vendéglőbe - szállodába - kávéházba -
bazilikába - boltba - moziba -
parkba - erdőbe - iskolába
10. Úgy tudom a városháza mellett
van egy.
behind - in front of
I think there's one next to the
city hall.
mögött - előtt
11. Az autóbusszmegálló éppen az
ajtó előtt van.
house - church - park - museum -
pastry shop - zoo - statue
The bus stop is just in front of
the door.
ház - templom - park - múzeum -
cukrászda - állatkert - szobor

12. Ma szombat van. It's Saturday today.
 Sunday - Friday - Tuesday - vasárnap - péntek - kedd -
 Monday - Wednesday - Thursday - hétfő - szerda - csütörtök -
 hot - cold - cool meleg - hideg - hűvös
13. Menjünk megnézni a képtárat. Let's go visit the picture gallery.
 museum - town park - villages - múzeumot - városligetet - falukat -
 freighters - downtown - teherszállító hajókat - belvárost -
 Fishermen's Bastion - parliament - Halászbástyát - országházat -
 cathedral - zoo bazilikát - állatkertet
14. A Bazilika is a Várban van? Is the Cathedral also in the fort?
 hotel - Museum of Fine Arts - szálloda - Szépművészeti Múzeum -
 Matthias Church - pastry shop - Mátyás-templom - cukrászda -
 Fishermen's Bastion - zoo Halászbástya - állatkert
15. Mennyi ember sétál a Dunaparton! How many people there are walking
 on the bank of the Danube!
 sitting - standing - reading - ül - áll - olvas -
 coming and going jön-megy

TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: Levelet írok. (I write a letter.)
 Student: Írok egy levelet. (I write a letter.)
 from a levelet. (I write the letter.)

1. Hegyet látok.	Látok egy hegyet.	Látom a hegyet.
2. Gyereket hívok.	Hívok egy gyereket.	Hívom a gyereket.
3. Házat keresek.	Keresek egy házat.	Keresem a házat.
4. Kertet mutatok.	Mutatok egy kertet.	Mutatom a kertet.
5. Ajándékot kapok.	Kapok egy ajándékot.	Kapom az ajándékot.
6. Dobozt hozok.	Hozok egy dobozt.	Hozom a dobozt.
7. Újságot olvasok.	Olvasok egy újságot.	Olvasom az újságot.
8. Böröndöt viszek.	Viszek egy bőröndöt.	Viszem a bőröndöt.
9. Inget kérek.	Kérek egy inget.	Kérem az inget.
10. Lányt nézek.	Nézek egy lányt.	Nézem a lányt.
11. Kávét csinállok.	Csinálok egy kávét.	Csinálok a kávét.
12. Ebédet főzök.	Főzök egy ebédet.	Főzöm az ebédet.

B

Instructor: Hajót látunk. (We see a ship.)
 Student: Látunk egy hajót. (We see a ship.)
 Látjuk a hajót. (We see the ship.)

1. Gyereket hívunk.	Hívunk egy gyereket.	Hívjuk a gyereket.
2. Könyvet írunk.	Írunk egy könyvet.	Írjuk a könyvet.
3. Számlát kapunk.	Kapunk egy számlát.	Kapjuk a számlát.
4. Könyvet kérünk.	Kérünk egy könyvet.	Kérjük a könyvet.
5. Házat nézünk.	Nézünk egy házat.	Nézzük a házat.
6. Vacsorát főzünk.	Főzünk egy vacsorát.	Főzzük a vacsorát.
7. Iskolát keresünk.	Keresünk egy iskolát.	Keressük az iskolát.
8. Levelet olvasunk.	Olvasunk egy levelet.	Olvassuk a levelet.
9. Kabátot viszünk.	Viszünk egy kabátot.	Visszük a kabátot.

10. Ajándékot veszünk.	Veszünk egy ajándékot.	Vesszük az ajándékot.
11. Vacsorát eszünk.	Eszünk egy vacsorát.	Esszük a vacsorát.
12. Pohár bort iszunk.	Iszunk egy pohár bort.	Isszuk a pohár bort.

C

Instructor: Péter levelet ír. (Peter writes a letter.)
 Student: Péter a levelet írja. (Peter writes the letter.)
 Péter írja a levelet. (Peter writes the letter.)

1. A lány gyereket hív.	A lány a gyereket hívja.	A lány hívja a gyereket.
2. Kovács kerttet mutat.	Kovács a kerttet mutatja.	Kovács mutatja a kerttet.
3. Sándor lányt rajzol.	Sándor a lányt rajzolja.	Sándor rajzolja a lányt.
4. A nő kávéét csinál.	A nő a kávéét csinálja.	A nő csinálja a kávéét.
5. Lajos könyvet olvas.	Lajos a könyvet olvassa.	Lajos olvassa a könyvet.
6. A fiú virágot hoz.	A fiú a virágot hozza.	A fiú hozza a virágot.
7. Péter bort iszik.	Péter a bort issza.	Péter issza a bort.
8. Mária sonkát eszik.	Mária a sonkát eszi.	Mária eszi a sonkát.
9. János lemezt vesz.	János a lemezt veszi.	János veszi a lemezt.
10. A fiú kabátot visz.	A fiú a kabátot viszi.	A fiú viszi a kabátot.
11. A férfi tejet kér.	A férfi a tejet kéri.	A férfi kéri a tejet.
12. Éva ebédet főz.	Éva az ebédet főzi.	Éva főzi az ebédet.
13. A lány ruhát néz.	A lány a ruhát nézi.	A lány nézi a ruhát.
14. A hölgy fát keres.	A hölgy a fát keresi.	A hölgy keresi a fát.
15. A gyerek süteményt szeret.	A gyerek a süteményt szereti.	A gyerek szereti a süteményt.

D

Instructor: A fiúk fákat rajzolnak.
 Student: A fiúk a fákat rajzolják.

1. A lányok leveleket írnak.	A lányok a leveleket írják.
2. A férfiak hajókat látnak.	A férfiak a hajókat látják.
3. Az asszonyok gyerekeket hívnak.	Az asszonyok a gyerekeket hívják.
4. Kovácsék házakat mutatnak.	Kovácsék a házakat mutatják.
5. A tanulók könyveket olvasnak.	A tanulók a könyveket olvassák.
6. Rózsáék bort hoznak.	Rózsáék a bort hozzák.
7. Az urak számlát kérnek.	Az urak a számlát kérik.
8. A hölgyek fagylaltot szeretnek.	A hölgyek a fagylaltot szeretik.
9. A fiúk labdákat keresnek.	A fiúk a labdákat keresik.
10. A lányok képeket néznek.	A lányok a képeket nézik.
11. Az asszonyok ebédet főznek.	Az asszonyok az ebédet főzik.
12. A férfiak bőröndöket visznek.	A férfiak a bőröndöket viszik.
13. Szabóék ajándékokat vesznek.	Szabóék az ajándékokat veszik.
14. Johnsonék vacsorát esznek.	Johnsonék a vacsorát eszik.
15. Kovácsék magyar bort isznak.	Kovácsék a magyar bort isszák.

II

A

Instructor: János engem (minket) kérdez.
 Student: János magát (öt, magukat, őket) kérdezi.

1. János engem kér. (magát)	János magát kéri.
2. Péter minket szeret. (őket)	Péter őket szereti.
3. Éva engem néz. (őt)	Éva őt nézi.
4. Mária minket hív. (magukat)	Mária magukat hívja.
5. Kovács engem lát. (magát)	Kovács magát látja.
6. Fekete minket keres. (őket)	Fekete őket keresi.
7. Szabó engem rajzol. (őt)	Szabó őt rajzolja.
8. Johnson minket hoz. (magukat)	Johnson magukat hozza.
9. Nagy minket visz. (őt)	Nagy őt viszi.

B

Instructor: A fiúk engem (minket) hívnak.
 Student: A fiúk magát (magukat, őt, őket) hívják.

1. A lányok minket látnak. (magát)	A lányok magát látják.
2. Kovácsék engem meglátogatnak. (őt)	Kovácsék őt meglátogatják.
3. Az asszonyok engem szeretnek. (őt)	Az asszonyok őt szeretik.
4. Fehérék minket keresnek. (őket)	Fehérék őket keresik.
5. Feketék minket visznek. (magukat)	Feketék magukat viszik.
6. Rózsák engem hoznak. (magát)	Rózsák magát hozzák.
7. Szabók engem kérnek. (őket)	Szabók őket kérik.
8. A férfiak minket néznek. (őket)	A férfiak őket nézik.
9. A fiúk engem rajzolnak. (magát)	A fiúk magát rajzolják.

C

Instructor: Kit hív Mária?
 Student: Engem hív Mária, nem magát hívja.

1. Kit szeret Péter?
(engem, nem magát)	Engem szeret Peter, nem magát szereti.
2. Kit kér János?
(minket, nem őt)	Minket kér János, nem őt kéri.
3. Kit keres Éva?
(minket, nem magukat)	Minket keres Éva, nem magukat keresi.
4. Kit visz Lajos?
(engem, nem őket)	Engem visz Lajos, nem őket viszi.
5. Kit ismer Sándor?
(minket, nem őket)	Minket ismer Sándor, nem őket ismeri.
6. Kit hoz Kovács?
(engem, nem magát)	Engem hoz Kovács, nem magát hozza.
7. Kit rajzol Fehér?
(minket, nem őt)	Minket rajzol Fehér, nem őt rajzolja.
8. Kit kérdez Fekete?
(engem, nem magát)	Engem kérdez Fekete, nem magát kérdezi.

D

Instructor: Kiket hívnak a fiúk?
 Student: Minket hívnak a fiúk, nem őket hívják.

1. Kiket kérdeznek a fiúk?
(minket, nem magukat)	Minket kérdeznek a fiúk, nem magukat kérdezik.
2. Kiket keresnek Kovácsék?
(minket, nem őket)	Minket keresnek Kovácsék, nem őket keresik.
3. Kit hoznak Fehérék?
(engem, nem őt)	Engem hoznak Fehérék, nem őt hozzák.
4. Kit ismernek Johnsonék?
(engem, nem őket)	Engem ismernek Johnsonék, nem őket ismerik.
5. Kiket kérnek Rózsák?
(minket, nem magukat)	Minket kérnek Rózsák, nem magukat kérik.
6. Kiket hoznak Szabók?
(minket, nem őket)	Minket hoznak Szabók, nem őket hozzák.
7. Kit néznek a lányok?
(engem, nem őt)	Engem néznek a lányok, nem őt nézik.
8. Kiket szeretnek a tanulók?
(őket, nem minket)	Őket szeretik a tanulók, nem minket szeretnek.

E

- Instructor: Kit ismer János?
 Student: Engem ismer János, nem magát ismeri.
 or
 Instructor: Kit kérnek Kovácsék?
 Student: Engem kérnek Kovácsék, nem őket kérik.

1. Kit visz Sándor?
(engem, nem magát)	Engem visz Sándor, nem magát viszi.
2. Kit keresnek Kovácsék?
(minket, nem őket)	Minket keresnek Kovácsék, nem őket keresik.
3. Kiket szeretnek a lányok?
(minket, nem magukat)	Minket szeretnek a lányok, nem magukat szeretik.
4. Kit rajzol Péter?
(engem, nem őt)	Engem rajzol Péter, nem őt rajzolja.
5. Kiket néznek a gyerekek?
(minket, nem őket)	Minket néznek a gyerekek, nem őket nézik.
6. Kiket hoznak Feketéék?
(magukat, nem minket)	Magukat hozzák Feketéék, nem minket hoznak.

III

- Instructor: Milyen épületet keres?
 Student: Melyik épületet keresi?

1. Milyen kabátot vesz?	Melyik kabátot veszi?
2. Milyen levelet ír?	Melyik levelet írja?
3. Milyen ruhát mutatnak?	Melyik ruhát mutatják?
4. Milyen üzletet keresnek?	Melyik üzletet keresik?
5. Milyen bőröndöt hoz?	Melyik bőröndöt hozza?
6. Milyen asztalt vesznek?	Melyik asztalt veszik?
7. Milyen bort isznak?	Melyik bort isszák?

VARIATION DRILL

1. <u>Megmutatom a gyógyfürdőket.</u>	<u>I'll show the thermal baths.</u>
a. I'll light the lamps.	Meggyújtom a lámpákat.
b. I'll visit the Johnsons.	Meglátogatom Johnsonékat.
c. I'll tell the news.	Megmondom az újságot.
d. I'll find the road.	Megtalálom az utat.
e. I'll drink the wine.	Megiszom a bort
2. <u>Megnézem a képtárat.</u>	<u>I'll look at the picture gallery.</u>
a. I'll buy the coat.	Megveszem a kabátot.
b. I'll look for the house.	Megkeresem a házat.
c. I'll eat the supper.	Megeszem a vacsorát.
d. I'll cook the dinner.	Megfőzöm az ebédet.
3. <u>Nem ismerem a várost.</u>	<u>I don't know the city.</u>
a. I don't understand the girl.	Nem értem a lányt.
b. I don't call the waiter.	Nem hívom a pincért.
c. I don't see the road.	Nem látom az utat.
d. I don't find the pencil.	Nem találom a ceruzát.
4. <u>Ismeri a várost?</u>	<u>Do you know the city?</u>
a. Do you like Budapest?	Szereti Budapestet?
b. Are you looking for the letter?	Keresi a levelet?
c. Are you looking at the child?	Nézi a gyereket?
d. Do you want the coffee now?	Most kéri a kávé?

5. Meggyújtja a lámpát.
 a. He tells the news.
 b. She visits the Fehérs.
 c. She writes the letter.
 d. He finds the pencil.
 e. He shows the zoo.
 f. He drinks the coffee.
6. Hívja a pincért.
 a. He's seeing the child.
 b. She's making the coffee.
 c. He's drawing the girl.
 d. He's bringing the suitcase.
 e. She's reading the letter.
7. Szeretik a fagyaltot.
 a. They know the man.
 b. They look for the street.
 c. They ask for the dinner.
 d. They look at the city.
8. Meggyújtják a lámpákat.
 a. They show the suits.
 b. They visit the Nagys.
 c. They invite the Johnsons.
 d. They tell the news.
9. Hívjuk a lányokat.
 a. We're seeing the ships.
 b. We're drawing the children.
 c. We're reading the Hungarian book.
 d. We're bringing the present.
 e. We're drinking the strong wine.
10. Megfőzzük az ebédet.
 a. We look at the city.
 b. We buy the pastry.
 c. We look for the street.
 d. We eat the supper.
 e. We'll ask the doorman.
11. Megnézem a múzeumot.
 a. We'll visit the Fehérs.
 b. They drink up the wine.
 c. He listens to the news.
 d. I'll buy the wood.
12. A gyerekek szeretik a fagyaltot.
 a. Mary knows Johnson.
 b. The woman is looking for the child.
 c. The girls are looking at the pictures.
 d. I find the pencil.
- She lights the lamp.
 Megmondja az újságot.
 Meglátogatja Fehéréket.
 Megírja a levelet.
 Megtalálja a ceruzát.
 Megmutatja az állatkertet.
 Megissza a kávé.
- He's calling the waiter.
 Látja a gyereket.
 Csinálja a kávé.
 Rajzolja a lányt.
 Hozza a bőröndöt.
 Olvassa a levelet.
- They like the ice cream.
 Ismerik az embert.
 Keresik az utcát.
 Kérik az ebédet.
 Nézik a várost.
- They light the lamps.
 Megmutatják a ruhákat.
 Meglátogatják Nagyékat.
 Meghívják Johnsonékat.
 Megmondják az újságot.
- We're calling the girls.
 Látjuk a hajókat.
 Rajzoljuk a gyerekeket.
 Olvassuk a magyar könyvet.
 Hozzuk az ajándékot.
 Isszuk az erős bort.
- We cook the dinner.
 Megnézzük a várost.
 Megvesszük a süteményt.
 Megkeressük az utcát.
 Megesszük a vacsorát.
 Megkérdezzük a portást.
- I'll look at the museum.
 Meglátogatjuk Fehéréket.
 Megisszák a bort.
 Meghallgatja az újságot.
 Megveszem a fát.
- The children like the ice cream.
 Mária ismeri Johnstont.
 Az asszony keresi a gyereket.
 A lányok nézik a képeket.
 Én megtalálom a ceruzát.

13. Péter meglátogatja Évát. Peter visits Eve.
- a. John kisses the little girl. János megcsókolja a kislányt.
 b. Eve shows the city. Éva megmutatja a várost.
 c. The woman lights the lamp. Az asszony meggyújtja a lámpát.
 d. The hostess cooks the dinner. A háziasszony megfőzi az ebédet.
 e. The lady looks at the house. A hölgy megnézi a házat.
 f. The girl buys the skirt. A lány megveszi a szoknyát.
 g. The child eats the ham. A gyerek megeszi a sonkát.
 h. The boy drinks the milk. A fiú megissza a tejet.
14. Engem lát a gyerek, nem magát látja. The child sees me; he doesn't see you.
- a. Kovács calls us; he doesn't call them. Minket hív Kovács, nem őket hívja.
 b. Fekete draws me; he doesn't draw him. Engem rajzol Fekete, nem őt rajzolja.
 c. The little boy kisses me; he doesn't kiss you. Engem csókol a kisfiú, nem magát csókolja.
 d. Johnson brings us; he doesn't bring you. Minket hoz Johnson, nem magukat hozza.
15. Engem keres az úr, nem magát keresi. The gentleman looks for me; he doesn't look for you.
- a. Eve's looking at us; she isn't looking at them. Minket néz Éva, nem őket nézi.
 b. Mary likes me; she doesn't like you. Engem szeret Mária, nem magát szereti.
 c. The doorman's asking us; he isn't asking you. Minket kérdez a portás, nem magát kérdezi.
 d. Louis is taking me; he isn't taking them. Engem visz Lajos, nem őket viszi.
16. Nem őt keresik az emberek, engem keresnek. People aren't looking for him; they're looking for me.
- a. The Kovácses aren't calling them; they're calling us. Nem őket hívják Kovácsék, minket hívnak.
 b. They aren't seeing the children; they're seeing us. Nem a gyerekeket látják, minket látnak.
 c. The Feketes aren't taking him; they're taking me. Nem őt viszik Feketéék, engem visznek.
 d. The women aren't looking at you; they're looking at me. Nem magát nézik az asszonyok, engem néznek.

TRANSLATION DRILL

1. Kovács is in Washington. Kovács Washingtonban van.
 2. He isn't acquainted with the city yet. Még nem ismeri a várost.
 3. He asks the doorman what's worth seeing in the city. Megkérdezi a portást, hogy mit érdemes megnézni a városban.
 4. The doorman tells him. A portás megmondja.
 5. First Kovács goes to a bank and cashes a check. Kovács először egy bankba megy, és bevált egy csekket.
 6. Then he starts looking around the city. Azután indul megnézni a várost.
 7. The White House isn't far from there. A Fehér Ház nincs messze onnan.
 8. In front of the building to the right is a streetcar stop. Az épület előtt jobbra van a villamosmegálló.
 9. The White House is in a big park. A Fehér Ház egy nagy parkban van.

10. There are many beautiful trees and flowers in the garden.
A kertben sok szép fa és virág van.
11. The White House is an old building, about 150 years old.
A Fehér Ház régi épület, körülbelül százötven éves.
12. There's a lot of beautiful old furniture in the house.
A házban sok szép régi bútor van.
13. Then Kovács looks at the downtown section.
Azután Kovács megnézi a belvárost.
14. Downtown there are beautiful shops and department stores.
A belvárosban szép üzletek és áruházak vannak.
15. Next to the station is the Capitol.
Az állomás mellett van a Capitol.
16. The Capitol is a beautiful, big building.
A Capitol egy gyönyörű nagy épület.
17. The National Gallery is also near there, in a modern building.
Ott van közel egy modern épületben a Nemzeti Képtár is.
18. There are mainly old paintings in the Gallery, but also many modern pictures.
A képtárban főleg régi képek vannak, de sok a modern kép is.
19. In Washington there are many beautiful statues and monuments.
Washingtonban sok szép szobor és emlékmű van.
20. There are several statues in every park.
Minden parkban van néhány szobor.
21. There are three beautiful monuments on the bank of the river: the Washington Monument, Lincoln Memorial and Jefferson Memorial.
Három szép emlékmű van a folyóparton: a Washington, a Lincoln és a Jefferson emlékmű.
22. The Potomac is a large river, but it isn't wide in Washington.
A Potomac egy nagy folyó, de nem széles Washingtonban.
23. Ships travel on the Potomac, but not big ones.
Hajók járnak a Potomacra, de nem nagyok.
24. It's possible to see many row-boats on the Potomac.
Sok csónakot lehet látni a Potomacra.
25. People can't swim in the Potomac because the water is dirty.
Nem lehet fürdeni a Potomacban, mert a víz piszkos.
26. There are many baths in Washington but there are no thermal baths.
Sok fürdő van Washingtonban, de gyógyfürdők nincsenek.
27. Kovács also looks at the zoo.
Az állatkertet is megnézi Kovács.
28. The zoo is not very far.
Az állatkert nincs nagyon messze.
29. It's in a large park.
Egy nagy parkban van.
30. There are many animals in the zoo.
Sok állat van az állatkertben.
31. Many people visit the zoo.
Sok ember látogatja az állatkertet.
32. The people come and go and look at the animals.
Az emberek jönnek-mennek és nézik az állatokat.
33. Kovács goes into a restaurant because he's hungry and tired.
Kovács bemegy egy vendéglőbe, mert éhes és fáradt.
34. He orders a meal and a glass of beer.
Ebédet és egy pohár sört kér.
35. The waiter brings the beer and dinner.
A pincér hozza a sört és az ebédet.
36. Kovács eats the dinner and drinks the beer.
Kovács megeszi az ebédet és megissza a sört.
37. Then he asks for the check and pays.
Azután kéri a számlát és fizet.
38. The bus comes, Kovács gets on and goes back downtown.
Jön az autóbusz, Kovács felszáll és visszamegy a belvárosba.
39. The bus stops just in front of the hotel.
Az autóbusz éppen a szálloda előtt áll meg.
40. Kovács gets off and goes into the hotel.
Kovács leszáll és bemegy a szállodába.

RESPONSE DRILL

1. Kit lát?	Whom do you see?
2. Kit kérdez?	Whom do you ask?
3. Kit rajzol a gyerek?	Whom does the child draw?
4. Mit rajzol a gyerek?	What does the child draw?
5. Milyen könyvet olvas?	What kind of book are you reading?
6. Milyen kalapot vesz?	What kind of hat are you buying?
7. Hány kalapot vesz?	How many hats are you buying?
8. Kit hív az asszony?	Whom does the woman call?
9. Kit csókol a kisfiú?	Whom does the little boy kiss?
10. Kit keres?	Whom are you looking for?
11. Mit keres?	What are you looking for?
12. Mit főz?	What are you cooking?
13. Engem kérdez?	Do you ask me?
14. Engem néz?	Is he looking at me?
15. Engem rajzol?	Is she drawing me?
16. Engem keres?	Are you looking for me?
17. Minket keresnek a lányok?	Are the girls looking for us?
18. Minket rajzol a gyerek?	Are the girls looking for us?
19. Minket visznek az urak?	Is the child drawing us?
20. Minket kérdeznek az emberek?	Are the gentlemen taking us?
21. Magukat kérdezik az emberek?	Are the people asking us?
22. Magát nézi a lány?	Are the people asking you (pl.)?
23. Magát szeretik a lányok?	Is the girl looking at you?
24. Magát látogatják Kovácsék?	Do the girls like you?
25. Őket hozzák Johnsonék?	Are the Kovácses visiting you?
26. Őt rajzolja a gyerek?	Are the Johnsons bringing them?
27. Maga melyiket szereti?	Is the child drawing him?
28. Ő melyiket rajzolja?	Which one do you like?
29. Ő melyiket nézi?	Which one does he draw?
30. Maga melyiket veszi?	Which one is she looking at?
31. Magát nézi Péter?	Which one are you buying?
32. Melyiket rajzolják?	Is Peter looking at you?
33. Ők milyent rajzolnak?	Which one are they drawing?
34. Ők hányat rajzolnak?	What kind are they drawing?
35. Maga hányat lát?	How many are they drawing?
36. Maga hányat szeret?	How many do you see?
37. Maga hányat vesz?	How many do you like?
38. Hány pohár sört iszik?	How many are you buying?
	How many glasses of beer are you drinking?
39. Hány könyvet olvas?	How many books are you reading?
40. Hol van a Szépművészeti Múzeum Budapesten?	Where's the Museum of Fine Arts in Budapest?
41. Hol van a Szépművészeti Múzeum Washingtonban?	Where's the Museum of Fine Arts in Washington?
42. Hol van a Halászbástya?	Where's the Fishermen's Bastion?
43. Hol van a Bazilika? Budán vagy Pesten?	Where's the Cathedral? Is it in Buda or Pest?
44. Mi van a Várban?	What is there in the fort?
45. Hány múzeum van Washingtonban?	How many museums are there in Washington?
46. Vannak hegyek Magyarországon?	Are there mountains in Hungary?
47. Vannak nagy hegyek az Egyesült Államokban?	Are there big mountains in the United States?
48. Vannak nagy folyók az Egyesült Államokban?	Are there big rivers in the United States?
49. Vannak villamosok Washingtonban?	Are there streetcars in Washington?
50. Van sok autóbusz New Yorkban?	Are there many busses in New York?

CONVERSATION PRACTICE

1

A: Hova megy ma?
 B: A Magyar Nemzeti Bankba.
 A: Melyik bankfiókba akar menni?
 B: Úgy tudom, a városháza mellett van egy. Az közel van.
 A: Tudja, hogy hol van a városháza?
 B: Nem tudom pontosan, de megkérdezem a portást.
 A: Miért megy a bankba?
 B: Egy csekket akarok beváltani.
 A: Mit csinál azután?
 B: Azután találkozom Jánossal, és megnézzük a várost.

3

A: Sok najó úszik a Dunán!
 B: Igen, teherszállító és személyszállító hajók.
 A: Mit szállítanak a teherszállító hajók?
 B: Főleg gyümölcsöt és zöldséget hoznak a fővárosba.
 A: És innen mit visznek?
 B: Innen gépeket és bútorokat szállítanak.
 A: Lehet fürdeni a Dunában?
 B: Lehet, de a víz nagyon hideg.
 A: Vannak fürdők Budapesten?
 B: Igen, főleg gyógyfürdők. Sok beteg ember jár oda.
 A: Akar sétálni egy kicsit a Dunaparton?
 B: Szívesen, csak megiszom a kávémat.

2

A: Milyen nap van ma?
 B: Ma csütörtök van.
 A: Hova megy bank után?
 B: Sétálni megyek. Szeretném megnézni a Szépművészeti Múzeumot.
 A: Milyen képeket szeret? A moderneket?
 B: Szeretem a moderneket is és a régieket is.
 A: Mit akar még megnézni Budapesten?
 B: A Várat is meg akarom nézni.
 A: A Bazilikát is megnézi?
 B: Igen, azt hiszem azt is érdemes megnézni.

4

A: Ismeri Washington-t?
 B: Nem nagyon. Mit érdemes megnézni Washingtonban?
 A: Sok mindent. A Fehér Ház nagyon érdekes.
 B: Régi épület a Fehér Ház?
 A: Elég régi. Körülbelül 150 éves.
 B: Közel van a Capitol?
 A: Elég messze van. Az állomás mellett van.
 B: Milyen a Nemzeti Képtár?
 A: Nagy és modern. Sok szép régi és modern kép van ott.
 B: Akkor azt is megnézem.

SITUATIONS

1. You want to have a check cashed in Budapest. You're told that you can have that done only at the National Bank. You ask for directions on how to get there. You find the bank without difficulty. After cashing your check you go to a stationery store and buy a pen and some stationery because you want to write a letter. You also would like to get a present for your wife and children, but you can't find anything suitable there.

2. You are not yet acquainted with Budapest, but would like to see the museums, the Cathedral, Parliament, the Fort, Matthias Church and Fishermen's Bastion. Mr. Nagy offers to go with you and show you the town. You take a bus to the various places and end up at the picture gallery, where there's an exhibition of modern paintings. You remark that you can't understand modern art and that frankly you don't like the paintings.

3. You're sitting in a café on the bank of the Danube with a friend of yours. You order pastry and ice cream and watch the freighters, passenger ships, and excursion boats pass by on the Danube. You ask for information about where they're going and what they're transporting. Afterwards you watch the people walking along the bank of the Danube, and admire the lights of the city reflected on the river.

NARRATIVE

Szombat reggel Johnson és a felesége a városba mennek. Johnson először egy bankba akar menni, mert egy csekket akar beváltani. Megkérdezi a portást, hogy hol van egy bankfiók. A portás azt mondja, hogy a városháza mellett van egy, de a Magyar Nemzeti Bank az amerikai követség mellett van.

A városba villamoson mennek. A villamosmegálló éppen az ajtó előtt van. A jegyszedő megmondja, hogy hol kell leszállni.

Bank után találkoznak Nagy Jánossal, vele mennek megnézni a várost. Először megnézik a Szépművészeti Múzeumot. A múzeum a Városligetben van. Ott volt közel a híres Sztálin-szobor is.

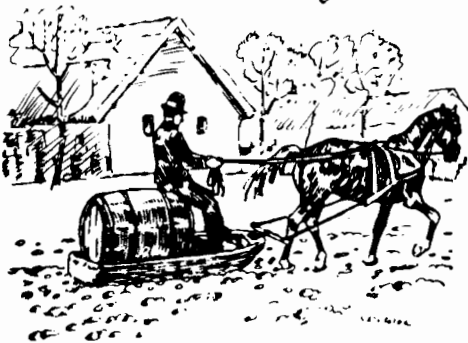
Johnson még nem ismeri a várost. A múzeum után a Várba mennek. A Vár Budán van. Ott megnézik a híres Mátyás-templomot és a Halászbástyát. Sok ember sétál ott, mert szép a kilátás. A Bazilikát és az Országházat is lehet onnan látni. Sok szép régi és új épület van Budapesten.

Késő délután Johnsonék a Dunaparton sétálnak és nézik a hajókat. Sok személyszállító és teherszállító hajó úszik a Dunán. Kirándulóhajók is jönnek-mennek.

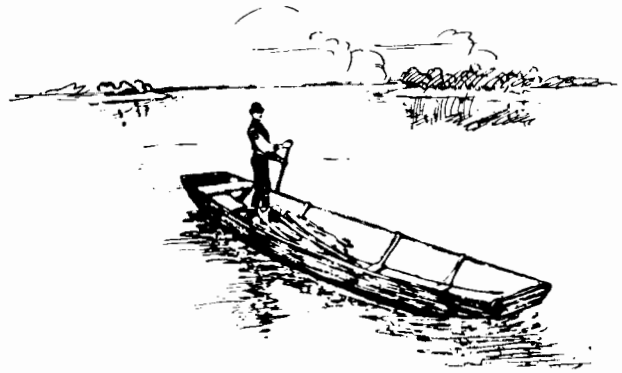
A Dunában csak nyáron lehet fürdeni, mert a víz hideg. De sok fürdő van Budapesten, főleg gyógyfürdő. A beteg emberek gyógyfürdőkbe járnak.

Este van. A Dunaparton égnek már a lémpák. Nagyon szép a város este.

Az asszonyok hívják a gyerekeket és hazaviszik őket. Johnsonék is hazamennek.

SÁRHAJÓ. (Tiszakarád, Zemplén m.)

LADIK. Dráva völgye

*Halászat BILLEGHÁLÓVAL.
(Közép-Tisza.)*

*KULLOGÓN ülő ha-
lasz, amint VASAS SZÁK-
KAL halászik. (Felső-
Tisza.)*

HIVATAL UTÁN BUDAPESTEN

Basic Sentences

apartment house
to knock
on the door

bérház
kopogni
az ajtón

The Kises and the Nagys live in an apartment house on Bajza Street. Kis knocks on the door.

Kisék és Nagyék egy bérházban laknak a Bajza utcában. Kis kopog az ajtón.

to come in

bejönni

NAGY

Please come in.

Tessék bejönni.

typewriter
to borrow
office
fountain pen
bad, out of order
empty

írógép, -e, -je
kölcsönkérni
hivatal, -a
töltőtoll, -at, -a
rossz
üres

KIS

Excuse me, Mr. Nagy! I'd like to borrow a typewriter. I want to write a few letters, but my typewriter is in the office and my fountain pen is broken.

Bocsánat, Nagy úr! Szeretnék egy írógépet kölcsönkérni. Néhány levelet akarok írni, de az írógépem a hivatalban van, a töltőtollam pedig rossz.

(here) at home
it isn't, there isn't...either
sister
to lend, loan

itthon
sincs, sincsen
nővér, -e
kölcsönadni

NAGY

Unfortunately my typewriter isn't here either. But here's my sister's machine. She'll be glad to lend it to you.

Sajnos, az én írógépem sincs itthon. De itt van a nővérem írógépe. Ő szívesen kölcsönadja magának.

dear, kind, nice

kedves

KIS

Is your (dear) sister at home?

Itthon van a kedves nővére?

NAGY

She's not at home. She's still in her office.

Nincs itthon. Még a hivatalában van.

KIS

Is her office far?

Messze van a hivatala?

you work; he, she, it works
one
director
secretary

dolgozik
egyik
igazgató
titkár

NAGY

It's not far. She works in the National Bank. She's the secretary to one of the directors.

Nincs messze. A Nemzeti Bankban dolgozik. Az egyik igazgató titkárnöje.

KIS

Does she like her office?

Szereti a hivatalát?

decent, fair, right, fine

rendes

NAGY

Yes. Her director is a fine man. Please sit down, Mr. Kis!

Igen. Az igazgatója rendes ember. Tessék helyet foglalni, Kis úr!

minute
for a minute
post, mail

perc
egy percre
posta

KIS

Thanks, just for a minute, because it's late. I still want to go to the post office. Don't you want something from there?

Köszönöm, csak egy percre, mert késő van. Még a postahivatalba akarok menni. Nem akar valamit onnan?

postcard
air mail

levelezőlap, -ja
légiposta

NAGY

If you bring me ten post cards and five aerogrammes, I'll be grateful.

Ha hoz tíz levelezőlapot és öt légipostalevelet, megköszönöm.

peace
last
number, issue

béke
utolsó
szám, -a

KIS

I see that you have the last issue of Béke és Szabadság. Do you read it?

Látom, hogy itt van a Béke és Szabadság utolsó száma. Maga olvassa?

my son
illustrated magazine
to take, to subscribe to
a paper
my daughter

a fiam
képeslap, -ja
újságot járattani
a lányom

NAGY

No, I don't read it. That's my son's picture magazine. My daughter takes the Ország-Világ.

Nem, nem én olvasom. Ez a fiam képeslapja. A lányom az Ország-Világot járattja.

KIS

Which newspaper do you read?

Maga melyik újságot olvassa?

nation

nemzet, -e

NAGY

I read the Magyar Nemzet.

Én a Magyar Nemzetet olvasom.

KIS

Does your wife like to read also?

A felesége is szeret olvasni?

novel
poem
favorite
foreign
writer

regény
vers, -et
kedvenc
külföldi
író

NAGY

Yes. She reads novels and poems
mostly. Petőfi is her favorite poet.
But she likes foreign writers also.

Igen. Ő főleg regényeket és verseket
olvas. Petőfi a kedvenc költője.
De szereti a külföldi írókat is.

to recommend

ajánlani

KIS

Petőfi is my favorite poet too.
Can you recommend a good book?
I'd like to borrow one.

Petőfi az én kedvenc költőm is.
Tud egy jó könyvet ajánlani?
Szeretnék egyet kölcsönkérni.

NAGY

Do you like the new Hungarian
writers?

Szereti az új magyar írókat?

to be silent, to listen
lately, nowadays
to hear
communist
system, method, regime

hallgatni
mostanában
hallani
kommunista
rendszer, -e

KIS

Very much. Unfortunately many of our
good writers remain silent these days.
I hear that they don't want to write
for the Communist regime.

Nagyon! Sajnos, sok jó írónk hallgat
mostanában. Úgy hallom, nem akarnak
a kommunista rendszernek írni.

to carry, take away

elvinni

NAGY

I can understand that. But here's an
interesting book. I recommend it.
Will you take it?

Megértem. De itt van egy érdekes
könyv. Ezt ajánlom. Elviszi?

to bring back

visszahozni

KIS

Yes, thank you. I'll bring it back
next week.

Köszönöm, igen. A jövő héten
visszahozom.

urgent, pressing

sürgős

NAGY

There's no hurry.

friend
sweet
father

Nem sürgős.

barát, -ja
édes
apa, apja

KIS

Tell me, my dear friend, how's your
(dear) father?

old
young, youthful
gratitude, thanks

Mondja, kedves barátom, hogy van az
édesapja? ¹

öreg
fiatal, -t
hála

NAGY

My father is already quite old, but
thank goodness he's well.

whole, entire

Az édesapám már elég öreg, de hála
Isten jól van.

egész

KIS

What does he do all day?

weather, time, period
to enjoy, take pleasure in

Mit csinál egész nap?

idő, ideje
gyönyörködni

NAGY

There's a small garden behind their
house. If the weather is good he sits
there and enjoys their garden. Their
house is in the outskirts of Pest on
the bank of the Danube.

mother

A házuk mögött van egy kis kert. Ha
jó idő van ott ül és gyönyörködik a
kertjükben. Az ő házuk Pest-környékén
van, a Dunaparton.

anya, anyja

KIS

And your (dear) mother?

to take care of, look after
to nurse, tend
brother

És az édesanyja?

gondozni
ápolni
fivér, -e

NAGY

My mother is well also. She takes
care of my father. One of my
brothers lives there too.

who (relative pronoun)
Moscow

Az édesanyám is jól van. Ő gondozza
az apámat. Az egyik fivérem is ott
lakik.

aki
Moszkva

KIS

Which brother of yours? The one who
was in Moscow?

Melyik fivére? Aki Moszkvában volt?

older brother
in Russian
in German
in French
to teach
to learn, study
university
at the university

bátya, bátyja
oroszul
németül
franciául
tanítani
tanulni
egyetem, -e
az egyetemen

NAGY

Yes, my older brother was in Moscow for two years. He speaks Russian well. He's now teaching in one of the universities.

Igen, a bátyám két évig Moszkvában volt. Ő jól beszél oroszul. Most tanít az egyik egyetemen.

KIS

And what is your other brother doing?

És mit csinál a másik fivére?

my younger brother
engineer
lawyer
doctor
soldier
flier
clerk, official
teacher
German
Russian
French
car

az öcsém
mérnök, -öt, -e
ügyvéd, -je
orvos
katona
repülő
hivatalnok, -a
tanár, -a
német
orosz
francia
kocsi

NAGY

My younger brother? He's an engineer. He's just buying a German car.

Az öcsém? Ő mérnök. Most vesz egy német kocsit.

your, his, her younger brother
automobile
rich
poor

az öccse
autó
gazdag, -ot
szegény, -t

KIS

Is your brother buying a new car? Then he certainly is a rich man.

Új autót vesz az öccse? Akkor biztosan gazdag ember.

to make good money,
earn a good living

jól keresni

NAGY

He isn't exactly rich, but he's earning a lot of money.

Nem éppen gazdag, de jól keres.

rent

laklér, -e

KIS

You have a nice apartment, Mr. Nagy. Do you pay much rent?

Szép lakásuk van, Nagy úr. Sok lakbért fizetnek?

since

óta

NAGY

Our rent isn't high. We have been living here for ten years and we still pay the old rent.

although

A mi lakbérünk nem magas. Tíz év óta lakunk itt és még a régi lakbért fizetjük.

pedig

KIS

Unfortunately my apartment is very expensive, although our bedroom is small. I'd like to buy a house.

telephone
to speak, say, talk

(The phone rings.)

to phone

NAGY

Excuse me for a minute. I believe one of my friends is on the phone.

anyway

KIS

I'll have to be leaving now, anyway. I'm taking your sister's typewriter, and will bring it back this evening. All right?

NAGY

There's no hurry, Mr. Kis.

Sajnos, az én lakásom nagyon drága, pedig a hálószobánk kicsi. Szeretnék egy házat venni.

telefon, -ja
szólni

(A telefon szól.)

telefonálni

Bocsánat egy percre. Azt hiszem, az egyik barátom telefonál.

úgyis

Én már úgyis megyek. Elviszem a nővére írógépét. Ma este visszahozom. Jó?

Nem sürgős, Kis úr.

Note to the Basic Sentences

¹ In addition to its basic meaning of 'sweet', 'dear', édes is also used to connote the idea of 'own', 'natural', 'original' when combined with a noun referring to a family member. Thus, for example, édesapá always refers to one's natural father as contrasted with stepfather or foster father. The most common adjective used before a personal noun to express affection, respect or polite concern is kedves: Kedves édesapám: 'My dear father'

Notes on Pronunciation

Voiceless Stops

A. Hungarian p

In English there are at least two conspicuously different kinds of p-sounds: the p of pin, pill, which has the puff of air called aspiration, and the p of spin, spill, which has no aspiration.

The Hungarian p is always produced without aspiration. One way for an American to get at the mastery of it is by thinking of an s before Hungarian words that begin with p in order to transfer the English pattern of producing unaspirated p after s.

The following list will give you a basis for comparing the p-sound in the two languages and learning to reproduce the difference. (The English words of course are not all translations of the Hungarian!)

Practice 1.

paper	papír
pelota	palota
pap	pap
paprika	paprika
paradise	paradicsom
pair	pár
pains	péNZ
pilot	pilóta
push	puska
post	posta
pipe	pipa
pinch	pincér

B. Hungarian t

The pronunciation of t presents the same basic difference: In English t is aspirated when it precedes a stressed vowel except when the t itself is preceded by s; in Hungarian it is never aspirated. In addition, in the production of the Hungarian t, the tongue touches a point that is more forward in the mouth: it actually touches the back side of the upper teeth, which it does not do in English.

Practice 2.

tart	tart
taxi	taxi
tar	tár
textile	textil
tail	tél
tint	tinta
'tis	tíz
toe	tó
tool	túl
tear	tér
tempo	tempó
tilt	tilt

C. Hungarian k

Hungarian k, like p and t, is unaspirated compared to English k.

Practice 3.

kilo	kiló
key	ki
cake	kék
cape	kép
care	kér
core	kór
kin	kinn
case	kész
Kate	két
cart	kárt
closet	klozet

D. Hungarian n

Hungarian n in most positions is similar to English n, so you should have no trouble with it. However, pay special attention to it when it comes before k or g. Ng is always assimilated in the same way as n before g in finger, never as in singer. The combination nk is pronounced about as in English.

When n comes before p or b it is pronounced as m.

The digraph ny before k and g is pronounced as n.

Practice 4.

láng	fánk	azonban	kínpad	lányka	bizonygat
harang	szánkó	ellenben	színpad	fénykor	
tenger	bank	különben	kénpor	hánykor	
hangos	csonk	Dérecbenben			
kongó	csonka	katlanba			
csengő					
inga					

Notes on Grammar
(For Home Study)

The Possessive in Hungarian

Possession in English is expressed by such words as 'my', 'your', 'his', 'her', 'our', and 'their', or by the use of the apostrophe with s after a noun. Hungarian has no forms corresponding to the above English ways of expressing possession. Instead possession is shown by suffixes added to the stem of the noun indicating the person or thing possessed. The following table gives the forms of the possessive for singular nouns in all persons.

Singular Possessive Forms in Hungarian

	My	Thy	His, Her, Its, Your	Our	Your (familiar)	Their, Your
ceruza	ceruzám	ceruzád	ceruzája	ceruzánk	ceruzátok	ceruzájuk
kefe	kefém	keféd	keféje	kefénk	kefétek	keféjük
cipő	cipőm	cipőd	cipője	cipőnk	cipőtök	cipőjük
kocsi	kocsim	kocsid	kocsija	kocsink	kocsitok	kocsijuk
kés	késem	késed	kése	késünk	késetek	késük
kert	kertem	kerted	kertje	kertünk	kertetek	kertjük
ing	ingem	inged	inge	ingünk	ingetek	ingük
kabát	kabátom	kabátod	kabátja	kabátunk	kabátotok	kabátjuk
asztal	asztalom	asztalod	asztala	asztalunk	asztalotok	asztaluk
ház	házam	házad	háza	házunk	házatok	házuk
szűcs	szűcsöm	szűcsöd	szűcse	szűcsünk	szűcsötök	szűcsük
hegy	hegyem	hegyed	hegye	hegyünk	hegyetek	hegyük
tó	tavam	tavad	tava	tavunk	tavatok	tavuk
mű	művem	műved	műve	művünk	művetek	művük
kéz	kezem	kezed	keze	kezünk	kezetek	kezük
tükör	tükröm	tükröd	tükre	tükrünk	tükrötök	tükrük

Note from the above examples that the stem together with the auxiliary vowel preceding the possessive ending is exactly the same as that used before the plural ending -k. Note also that the auxiliary vowel preceding the possessive -m ('my'), -d ('thy'), and -tok (plural familiar 'your') is identical for these three forms. As the chart shows, the first person plural 'our' is expressed by adding -nk to a noun stem that ends in a vowel (with lengthening of a to á and e to é) and -unk or -ünk to a stem ending in a consonant.

The third person his (her, its) and their end in -ja (je) and -juk (jük) respectively for regular nouns whose stem ends in a vowel (again with modification of a to á and e to é for those stems that end in these vowels). For those noun stems ending in the sounds represented in traditional Hungarian spelling by j, gy, ly, ny, c, cs, s, sz, z, and zs, the third person possessive singular and plural lacks -j. For words ending in any other consonant sound, there is no easy way of knowing whether -j- will occur in the suffix. Most monosyllabic words that end in g, l, m, n and r require -j-, and most words of more than one syllable ending in b, d, f, k, p and t also require -j-. But since there are many exceptions to most of these rules, the student must memorize the particular form when he comes across it. Therefore, as a help to the student, beginning with this unit, the third person singular possessive suffix will be given with the basic form in the build-ups for the following types of substantives:

- (1) All words ending in a vowel that do not require -j- in the possessive.
- (2) All words ending in a consonant other than j, gy, ly, ny, c, cs, s, sz, z, and zs.
- (3) All words that undergo a change in the stem when a suffix is added.
- (4) Nouns that are used with both endings.

Nouns that fall into one of the above four categories and that have been included in the first six units are listed with their third person possessive in an appendix to this unit.

The student will keep in mind that the third person plural possessive will contain or lack a -j- in accordance with whether it is included or not in the corresponding third person singular.

Remember also that whenever there is a change in the stem with the addition of the accusative -t or plural -k that same change will occur in all of the possessive forms; for example:

név - nevet - nevek - nevem - neve - nevük
 ló - lovát - lovak - lovam - lova - lovunk
 bokor - bokrot - bokrok - bokrunk - bokra

Some substantives have irregular forms in the possessive. Note the following used in this unit:

apa - apám, apád, apánk, apátok. BUT apja, apjuk
 anya - anyám, anyád, anyánk, anyátok. BUT anyja, anyjuk
 bátya - bátyám, bátyád, bátyánk, bátyátok. BUT bátyja, bátyjuk

(These three nouns of personal relationship lose their final vowel before the -j- preceding the third person suffixes.)

fiú - fiam, fiad, fiunk, fiatok, fia, fiuk
 öccs - öcsém, öcséd, öcsénk, öcsétek, öccse, öccsük

(The basic form öccs is not generally used except in some compounds, such as unokaöccs, 'nephew'.)

Possessive Patterns

The form corresponding to the English pattern: possessive adjective plus noun is generally preceded by the definite article in Hungarian except when the substantive is a proper noun or when it is used in address:

<u>A barátom</u> az iskolában tanul.	<u>My friend</u> is studying in the school.
BUT: <u>Jánosom</u> az iskolában van. Mondja, <u>barátom</u> , mit csinál?	<u>My John</u> is in school. Tell me, <u>my friend</u> , what are you doing?

To emphasize possession, Hungarian usage requires the pattern: definite article plus personal pronoun before the usual possessive form:

Ez az <u>én</u> barátom.	This is <u>my</u> friend.
Az az <u>ő</u> apja, nem a <u>mi</u> apánk.	That's <u>his</u> father, not <u>our</u> father.

However, in the case of ő, the pattern is different. Ő means 'his', 'her', 'its' when followed by the 'his' form of the possessive noun. When ő comes before a possessive noun with 'their' endings, ő means 'their'. The plural form ők is never used in this possessive construction. Examples:

Az <u>ő</u> kabátja.	His (her) coat.
Az <u>ők</u> kabátjuk.	Their coat.

When the possessor is a noun (either singular or plural) followed by the thing possessed, as John's book, the boys' money, the girl's friend, or the girls' family, or when the idea of possession is rendered by 'of' in English, as the door of the hotel, the corresponding Hungarian pattern is basic form of noun (either singular or plural) indicating possessor plus third person possessive ('his' form) of noun indicating the thing possessed:

János könyve.	John's book.
A szálloda ajtaja.	The door of the hotel.
A fiúk pénze.	The boys' money.
A lány barátja.	The girl's friend.
A lányok családjá.	The girls' family.

In the preceding pattern if the possessor in turn is modified by a possessive adjective in English, as my friend's pencil, the corresponding Hungarian construction will require both possessor and thing possessed to be in possessive forms: a barátom ceruzája.

An alternative way of expressing possession with a possessive noun will be discussed in Unit 9.

The Possessive as Direct Object

All possessive forms require the linking vowel -a- or -e- before the direct object ending. (Note that the linking vowel is modified to -á- and -é- for those possessive forms ending in -a and -e.) When the direct object of a sentence contains a possessive, the verb is in the definite form.

Nagyon szeretik a feleségemet.	They like my wife a lot.
Látjuk a házukat.	We see their house.

SUBSTITUTION DRILL

1. Itt van a titkárnőm. Here's my secretary.
 shoe - necktie - handkerchief - cipőm - nyakkendőm - zsebkendőm -
 glove - village - ship - coffee - kesztyűm - falum - hajóm - kávé -
 radio - student - director - rádióm - tanulóm - igazgatóm -
 car - door kocsim - ajtó
2. A töltőtollam üres. My fountain pen is empty.
 house - café - box office - házam - kávéházam - pénztáram -
 bed - department store - picture ágyam - áruházam - képtáram
 gallery
3. Ez az én autóbuszom. This is my bus.
 window - table - station - ablakom - asztalom - állomásom -
 consulate - church - city - konzulátusom - templomom - városom -
 streetcar - doctor - bank - villamosom - orvosom - bankom -
 rowboat - coat - hat - csónakom - kabátom - kalapom -
 teacher - train tanárom - vonatom
4. Hol van az írógépem? Where's my typewriter?
 wife - child - fillér - feleségem - gyereke - fillérem -
 place - shirt - book - knife - helyem - ingem - könyvem - késem -
 cabinet - chair - sister - szekrényem - székem - nővérem -
 brother - money fivérem - pénzem
5. Ott van a ceruzám. There's my pencil.
 suit - stocking - school - ruhám - harisnyám - iskolám -
 country - ball - kitchen - post - hazám - labdám - konyhám - postám -
 brandy - handbag - lamp - pálinkám - táskám - lámpám -
 fork - older brother villám - bátyám
6. A hajóm nagy. My ship is big.
 bed - shirt - school - ágyam - ingem - iskolám -
 cabinet - coat - kitchen - szekrényem - kabátom - konyhám -
 handbag - child - church - táskám - gyereke - templomom -
 café - village - hat kávéházam - falum - kalapom
7. Az ágya kicsi. His bed is small.
 table - window - state - box - asztala - ablaka - állama - doboza -
 department store - capital - áruháza - fővárosa - múzeuma -
 museum - consulate - suburb - konzulátusa - külvárosa -
 apartment - church - city - lakása - temploma - városa -
 office - picture gallery hivatala - képtára
8. A lánya szeret olvasni. Her daughter likes to read.
 doctor - clerk - doorman - orvos - hivatalnok - portása -
 teacher - fisherman - gypsy tanára - halásza - cigány
9. Hol van a nővére? Where's your sister?
 wife - child - brother - shirt - felesége - gyereke - fivére - inge -
 typewriter - book - cabinet - írógépe - könyve - szekrénye -
 chair - record - money - knife széke - lemeze - pénze - kése

10. Az autója nagy.
 smoker - river - ship -
 movie - living room - jacket -
 phonograph
His car is big.
 dohányzója - folyója - hajója -
 mozija - nappalija - zakója -
 lemezjátszója
11. A bankja új.
 rowboat - coat - hat -
 park - plate - magazine -
 newspaper - phone - friend
His bank is new.
 csónakja - kabátja - kalapja -
 parkja - tányérja - képeslapja -
 újságja - telefonja - barátja
12. A nyakkendője régi.
 shoe - dining room - glove -
 handkerchief - secretary - flier
His necktie is old.
 cipője - ebédlője - kesztyűje -
 zsebkendője - titkárnője - repülője
13. Hol van a szállodája?
 cathedral - bastion - pencil -
 cigarette - pastry shop - room -
 tree - rose - bill - tea -
 supper - vase
 Where's your hotel?
 bazilikája - bástyája - ceruzája -
 cigarettája - cukrászdája - szobája -
 fája - rózsája - számlája - teája -
 vacsorája - vázája
14. Melyik az autója?
 apartment - cabinet - living room -
 suitcase - garden - park -
 picture gallery - tree - kitchen -
 museum - fork - doctor
 Which is your car?
 lakása - szekrénye - nappalija -
 bőröndje - kertje - parkja -
 képtára - fája - konyhája -
 múzeuma - villája - orvosa
15. Az ebédlőnk új.
 bath - smoker - ship -
 living room - radio - car -
 movie - secretary - flier -
 director
Our dining room is new.
 fürdőnk - dohányzónk - hajónk -
 nappalink - rádiónk - kocsink -
 mozink - titkárnőnk - repülőnk -
 igazgatónk
16. Itt van a vacsoránk.
 pencil - pastry shop - room -
 tree - school - kitchen - ball -
 lamp - rose - hotel -
 bill - vase
 Here's our supper.
 ceruzánk - cukrászdánk - szobánk -
 fánk - iskolánk - konyhánk - labdánk -
 lámpánk - rózsánk - szállodánk -
 számlánk - vázánk
17. Hol van a gyerekünk?
 check - building - typewriter -
 place - book - legation -
 waiter - cabinet - chair -
 shop - university - suitcase
 Where's our child?
 csekkünk - épületünk - írógépünk -
 helyünk - könyvünk - követségünk -
 pincérünk - szekrényünk - székünk -
 üzletünk - egyetemünk - bőröndünk
18. Melyik a mi ablakunk?
 table - bus - station -
 furniture - song - box -
 consulate - doorman -
 church - streetcar - teacher -
 doctor
 Which is our window?
 asztalunk - autóbuszunk - állomásunk -
 bútorunk - dalunk - dobozunk -
 konzulátusunk - portásunk -
 templomunk - villamosunk - tanárunk -
 orvosunk

19. Ez a lakásunk.
 building - window - room -
 auto - station - legation -
 consulate - garden - vase -
 suitcase - school - bank
 This is our apartment.
 épületünk - ablakunk - szobánk -
 autónk - állomásunk - követségünk -
 konzulátusunk - kertünk - vázánk -
 bőröndünk - iskolánk - bankunk
20. Milyen szép a lakásuk!
 state - department store - view -
 daughter - consulate - capital -
 museum - picture gallery - suburb -
 church - furniture
 How nice their apartment is!
 államuk - áruházuk - kilátásuk -
 lányuk - konzulátusuk - fővárosuk -
 múzeumuk - képtáruk - külvárosuk -
 templomuk - bútoruk
21. Melyik a gyerekük?
 university - brother - valley -
 waiter - shop - embassy -
 chair - cabinet - pastry -
 book - water - beer
 Which is your (pl.) child?
 egyetemük - fivérük - völgyük -
 pincérük - üzletük - követségük -
 székük - szekrényük - süteményük -
 könyvük - vizük - sörük
22. Ez a dohányzójuk?
 living room - radio - student -
 door - director - writer -
 village - river - ship -
 car - movie
 Is this their smoker?
 nappalijuk - rádiójuk - tanulójuk -
 ajtójuk - igazgatójuk - írójuk -
 falujuk - folyójuk - hajójuk -
 kocsijuk - mozijuk
23. Hol van a bankjuk?
 rowboat - ice cream - forint -
 coat - friend - paper -
 plate - phone - hat -
 park
 Where's their bank?
 csónakjuk - fagyaltjuk - forintjuk -
 kabátjuk - barátjuk - papírjuk -
 tányérjuk - telefonjuk - kalapjuk -
 parkjuk
24. Itt van a kertjük.
 suitcase - dining room - bath -
 secretary - flier
 Here's their garden.
 bőröndjük - ebédlőjük - fürdőjük -
 titkárnőjük - repülőjük
25. Milyen szép a konyhájuk!
 cathedral - pastry shop - tree -
 school - hotel - lamp -
 rose - ball - vase -
 piano - room
 How nice your (pl.) kitchen is!
 bazilikájuk - cukrászdájuk - fájuk -
 iskolájuk - szállodájuk - lámpájuk -
 rózsájuk - labdájuk - vázájuk -
 zongorájuk - szobájuk
26. Nagy a házuk?
 embassy - consulate - movie -
 dining room - garden - ship -
 suitcase - office - hotel -
 child - kitchen - park
 Is their house big?
 követségük - konzulátusuk - mozijuk -
 ebédlőjük - kertjük - hajójuk -
 bőröndjük - hivataluk - szállodájuk -
 gyerekük - konyhájuk - parkjuk
27. Itt van a nővérem írógépe.
 child - picture - money -
 box - apartment - church -
 house - store - car -
 director - bank
 Here's my sister's typewriter.
 gyereke - képe - pénze -
 doboza - lakása - temploma -
 háza - üzlete - kocsija -
 igazgatója - bankja

28. Ez a gyerekek képeslapja.
 book - cabinet - lamp -
 school - teacher - rowboat -
 hotel - pastry shop - room -
 bed - place - car
 This is the children's magazine.
 könyve - szekrénye - lámpája -
 iskolája - tanára - csónakja -
 szállodája - cukrászdája - szobája -
 ágya - helye - kocsija
29. Hol van a gyereke?
 my coat - our lamp - their book -
 his picture - the boys' book -
 their father - the girl's toy -
 our waiter - his train - your
 kitchen - the men's ship - my boat
 Where's your child?
 kabátom - lámpánk - könyvük -
 képe - fiúk könyve -
 apjuk - lány játéka -
 pincérünk - vonatja - konyhája -
 férfiak hajója - csónakom
30. A söröm meleg.
 your beer - our beer -
 the man's beer - their beer
 My beer is warm.
 a maga söre - a mi sörünk -
 a férfi söre - a sörük
31. A lány bőröndje nehéz.
 my suitcase - your (pl.) suitcase -
 our suitcase - their suitcase
 The girl's suitcase is heavy.
 az én bőröndöm - a maguk bőröndje -
 a mi bőröndünk - az ő bőröndjük
32. Itt van a fiam levele.
 my son's hand - my letter -
 my hand - his letter -
 our letter - their letter
 Here's my son's letter.
 a fiam keze - a levelem -
 a kezem - az ő levele -
 a levelünk - az ő levelük
33. A nevem magyar.
 their name - his name -
 the boy's name - your name -
 the Kovácses' name
 My name is Hungarian.
 a nevük - az ő neve -
 a fiú neve - a maga neve -
 Kovácsék neve
34. A kenyerünk fehér.
 Mrs. Kovács' bread - my bread -
 their bread - the restaurant bread
 Our bread is white.
 Kovácsné kenyere - a kenyerem -
 az ő kenyérük - a vendéglő kenyere
35. A férfi pohara üres.
 the men's glass - our glass -
 Peter and John's glass -
 my glass - their glass
 The man's glass is empty.
 a férfiak pohara - a mi poharunk -
 Péter és János pohara -
 az én poharam - az ő poharuk
36. A fiam fiatal.
 their son - our son -
 your son - his son
 My son is young.
 a fiuk - a fiunk -
 a maga fia - az ő fia
37. A tükre nagy.
 my mirror - their mirror -
 our mirror - my daughter's mirror -
 your mirror
 Her mirror is big.
 a tükröm - a tükrük -
 a tükrünk - a lányom tükre -
 a maga tükre
38. A tavunk széles.
 their lake - my lake -
 your lake - his lake
 Our lake is wide.
 az ő tavuk - az én tavam -
 a maguk tava - az ő tava

TRANSFORMATION DRILL

Instructor: Az ő apja öreg. (His father's old.)
 Student: Az ő apjuk öreg. (Their father's old.)

1. Az ő anyja szép.	Az ő anyjuk szép.
2. Az ő lánya gazdag.	Az ő lányuk gazdag.
3. Az ő iskolája jó.	Az ő iskolájuk jó.
4. Az ő autója piros.	Az ő autójuk piros.
5. Az ő egyeteme Pesten van.	Az ő egyetemük Pesten van.
6. Az ő szobája üres.	Az ő szobájuk üres.
7. Az ő lakása meleg.	Az ő lakásuk meleg.
8. Az ő csónakja fehér.	Az ő csónakjuk fehér.
9. Az ő lámpája ég.	Az ő lámpájuk ég.
10. Az ő cukrászdája jó.	Az ő cukrászdájuk jó.

VARIATION DRILL

1. <u>A kávé'm hideg.</u>	<u>My coffee's cold.</u>
a. My radio's broken.	A rádióm rossz.
b. My ship's white.	A hajóm fehér.
c. My car's new.	Az autóm új.
d. My door's brown.	Az ajtóm barna.
e. My director's a good man.	Az igazgató'm jó ember.
2. <u>A ceruzám a lámpa mellett van.</u>	<u>My pencil's beside the lamp.</u>
a. My hotel's behind the church.	A szállodám a templom mögött van.
b. My school's in front of the movie.	Az iskolám a mozi előtt van.
c. My supper's in the kitchen.	A vacsorám a konyhában van.
d. My suit's in the cabinet.	A ruhám a szekrényben van.
e. My pastry shop's on the other street.	A cukrászdám a másik utcában van.
3. <u>A töltőtollam üres.</u>	<u>My fountain pen's empty.</u>
a. My bed's new.	Az ágyam új.
b. My house is big.	A házam nagy.
c. My café's cool.	A kávéházam hűvös.
d. My picture gallery's interesting.	A képtáram érdekes.
4. <u>Sok virág van az ablakomban.</u>	<u>There are many flowers in my window.</u>
a. There's much old furniture in my apartment.	Sok régi bútor van a lakásomban.
b. There's no water in my wine.	Nincs víz a boromban.
c. There are 3 forints in my box.	Három forint van a dobozomban.
d. There are big tables in my office.	Nagy asztalok vannak a hivatalomban.
e. There are many clerks working in my bank.	Sok hivatalnok dolgozik a bankomban.

5. Keresem a könyvemet. I'm looking for my book.
 a. I don't see my wife. Nem látom a feleségemet.
 b. I'm writing my book. Írom a könyvemet.
 c. I'm drinking my milk. Iszom a tejemet.
 d. I love my husband. Szeretem a férjemet.
 e. I'll cash my check. Beváltom a csekkemet.
6. Az apám nagyon öreg. My father's very old.
 a. My mother's still young. Az anyám még fiatal.
 b. My son's ten years old. A fiam tíz éves.
 c. My daughter's already going to school. A lányom már iskolába jár.
 d. My younger brother's in Vienna. Az öcsém Bécsben van.
 e. My older brother's studying in Moscow. A bátyám Moszkvában tanul.
7. Az ingem a szekrényemben van. My shirt's in my cabinet.
 a. My teacher's teaching in my school. A tanárom az iskolámban tanít.
 b. My cigarette's in my handbag. A cigarettám a táskámban van.
 c. My doctor lives on my street. Az orvosom az utcámban lakik.
 d. My wife sits in my rowboat. A feleségem a csónakomban ül.
 e. My friend writes in my office. A barátom a hivatalomban ír.
8. Kovács felesége szép. Kovács' wife is pretty.
 a. Kis' typewriter's broken. Kis írógépe rossz.
 b. John's sister's young. János nővére fiatal.
 c. Mary's husband's a writer. Mária férje író.
 d. Rose's rent's high. Rózsa lakbére magas.
 e. Eve's brother's a flier. Éva fivére repülő.
9. A ház ablaka kicsi. The window of the house is small.
 a. The downtown of Budapest is beautiful. Budapest belvárosa szép.
 b. The girl's apartment is big. A lány lakása nagy.
 c. The child's box is empty. A gyerek doboza üres.
 d. The city museum is interesting. A város múzeuma érdekes.
 e. Louis' office is pleasant. Lajos hivatala kellemes.
10. A férfi kabátja szürke. The man's coat is grey.
 a. The brook of the valley is clean. A völgy patakja tiszta.
 b. The city bank is big. A város bankja nagy.
 c. The boy's rowboat is green. A fiú csónakja zöld.
 d. The little girl's plate is empty. A kislány tányérja üres.
 e. The director's phone is out of order. Az igazgató telefonja rossz.
11. A katona hajója fehér. The soldier's ship is white.
 a. The boy's coffee is cold. A fiú kávéja hideg.
 b. Kovács' car is old. Kovács autója régi.
 c. Eve's radio doesn't work. Éva rádiója rossz.
 d. The writer of the book is English. A könyv írója angol.
 e. The girl's director is a Hungarian. A lány igazgatója magyar.

12. Washington állatkerje nagy. The Washington zoo is big.
- a. The girl's suitcase is brown. A lány bőröndje barna.
 b. The child's shoe is dirty. A gyerek cipője piszkos.
 c. The man's handkerchief is white. A férfi zsebkendője fehér.
 d. Mrs. Kis' dining room is small. Kisné ebédlője kicsi.
 e. The director's secretary is pretty. Az igazgató titkárnöje szép.
13. A kislány ruhája tiszta. The little girl's dress is clean.
- a. The woman's skirt is black. Az asszony szoknyája fekete.
 b. The flier's suit is blue. A repülő ruhája kék.
 c. The child's school is good. A gyerek iskolája jó.
 d. The lady's tea is cold. A hölgy teája hideg.
 e. My father's cup is light green. Az apám csészéje világoszöld.
14. Az apja magyar. His father's a Hungarian.
- a. His mother's an American. Az anyja amerikai.
 b. Is your wife French? Francia a felesége?
 c. Her sister's English. A nővére angol.
 d. Her older brother's a Russian. A bátyja orosz.
 e. Her younger brother's a German. Az öccse német.
15. Kölcsönkérem Sándor írógépét. I'll borrow Alexander's typewriter.
- a. I'll invite Eve's husband. Meghívom Éva férjét.
 b. I'll bring Peter's money back. Visszahozom Péter pénzét.
 c. I'll drink the child's milk. Megiszom a gyerek tejét.
 d. I don't know John's wife. Nem ismerem János feleségét.
 e. I can't find Mary's book. Nem találok Mária könyvét.
16. Megkérdezem a szálloda portását. I'll ask the doorman of the hotel.
- a. I see the child's bus. Látom a gyerek autóbuszát.
 b. I haven't seen the capital of Hungary yet. Nem láttam még Magyarországot fővárosát.
 c. I'm going to buy the girl's table. Megveszem a lány asztalát.
 d. I'm going to drink my friend's wine. Megiszom a barátom borát.
 e. I'm going to look at the city picture gallery. Megnézem a város képtárát.
17. Van magyar tanár az iskolájában? Is there a Hungarian teacher in your school?
- a. Is there any money in your bank? Van pénz a bankjában?
 b. Are there any magazines in your living room? Vannak képeslapok a nappalijában?
 c. Are there any trees in your garden? Vannak fák a kertjében?
 d. Are there any pretty girls in your village? Vannak szép lányok a falujában?

18. Az ajtónk nem zöld. Our door isn't green.
 a. Our car isn't new. A kocsink nem új.
 b. Our coffee isn't hot. A kávénk nem meleg.
 c. Our secretary isn't pleasant. A titkárnőnk nem kellemes.
 d. Our dining room isn't big. Az ebédlőnk nem nagy.
19. A szállodánk drága. Our hotel's expensive.
 a. Our cup's blue. A csészénk kék.
 b. Our evening's pleasant. Az esténk kellemes.
 c. Our piano's black. A zongoránk fekete.
 d. Our pastry shop's good. A cukrászdánk jó.
 e. Our cathedral's ancient. A bazilikánk régi.
20. Nem nagy az ablakunk. Our window isn't big.
 a. Our suburb isn't clean. Nem tiszta a külvárosunk.
 b. Our park isn't pretty. Nem szép a parkunk.
 c. Our plate isn't empty. Nem üres a tányérunk.
 d. Our picture gallery isn't interesting. Nem érdekes a képtárunk.
 e. Our apartment isn't cool. Nem hűvös a lakásunk.
21. Nincs patak a völgyünkben. There isn't any creek in our valley.
 a. There isn't any Hungarian record in our shop. Nincs magyar lemez az üzletünkben.
 b. There isn't any clean cup in our cabinet. Nincs tiszta csésze a szekrényünkben.
 c. There isn't any dirty suit in our suitcase. Nincs piszkos ruha a bőröndünkben.
 d. There isn't any animal in our zoo. Nincs állat az állatkertünkben.
22. Az apánk magas. Our father's tall.
 a. Our mother's sick. Az anyánk beteg.
 b. Our younger brother's young. Az öcsénk fiatal.
 c. Our older brother's old. A bátyánk öreg.
 d. Our sister's hungry. A nővérünk éhes.
 e. Our daughter's rich. A lányunk gazdag.
23. Megfőzöm a kávémat. I'll cook our coffee.
 a. I'll eat our bread. Megeszem a kenyérünket.
 b. I'll look for our glass. Megkeresem a poharunkat.
 c. I'll write our letter. Megírom a levelünket.
 d. I'll look at our garden. Megnézem a kertünket.
 e. I'll drink our wine. Megiszom a borunkat.
24. Az épületük nagy. Their building's big.
 a. Their seat's good. A helyük jó.
 b. Their sister's pretty. A nővérük szép.
 c. Their embassy's big. A követségük nagy.
 d. Their store's expensive. Az üzletük drága.
 e. Their valley's green. A völgyük zöld.

25. Nem ismerem a titkárnőjüket. I don't know their secretary.
 a. I'll look at their dining room. Megnézem az ebédlőjüket.
 b. I see their future. Látom a jövőjüket.
 c. I'll pack their suitcase. Becsomagolom a bőröndjüket.
 d. I don't like their flier. Nem szeretem a repülőjüket.
 e. I'll look for their handkerchief. Megkeresem a zsebkendőjüket.
26. Sok bútor van a lakásukban. There's much furniture in their apartment.
 a. There are large windows in their house. Nagy ablakok vannak a házukban.
 b. There are three pencils in their box. Három ceruza van a dobozukban.
 c. There are old pictures in your (pl.) church. Régi képek vannak a templomukban.
 d. There's no water in their wine. Nincs víz a borukban.
 e. There aren't enough doctors in their city. Nincs elég orvos a városukban.
27. Egy német úr van a nappalijukban. There's a German gentleman in their sitting room.
 a. There are Russians in their village. Oroszok vannak a falujukban.
 b. Six men are sitting in their automobile. Hat ember ül az autójukban.
 c. There isn't any milk in their coffee. Nincs tej a kávéjukban.
 d. Children are playing in their car. Gyerekek játszanak a kocsijukban.
28. Az iskolájuk a városban van. Their school's in the city.
 a. Their cigarettes are in the box. A cigarettájuk a dobozban van.
 b. I'm putting their matches into the box also. A gyufájukat is a dobozba teszem.
 c. They're cooking dinner in their kitchen. Ebédét főznek a konyhájukban.
 d. Their hotel isn't in our city. A szállodájuk nincs a városunkban.
 e. I'm lighting their lamp. Meggyújtom a lámpájukat.
29. Péter felesége a kertjükben ül. Peter's wife's sitting in their garden.
 a. The teacher's pencil is in the student's box. A tanár ceruzája a tanuló dobozában van.
 b. My dress is in my daughter's cabinet. A ruhám a lányom szekrényében van.
 c. Kovács' two daughters are sitting in our rowboat. Kovács két lánya a csónakunkban ül.
 d. Rózsa's three children are in our living room. Rózsa három gyereke a nappalinkban van.
 e. Your book's in his office. A maga könyve az ő hivatalában van.

13. It's late; his time is limited; he has to hurry.	Késő van; kevés az ideje; sietni kell.
14. He carries his coat and bag in his hands.	Kezében viszi a kabátját és a táskáját.
15. His wife goes with him into the city.	A felesége vele megy a városba.
16. His wife goes to a dress shop.	A felesége egy ruhaüzletbe megy.
17. There she tries on her new coat.	Ott felpróbálja az új kabátját.
18. Afterwards she visits her girl friend.	Azután meglátogatja a barátnőjét.
19. Her girl friend's name is Mary.	A barátnője neve Mária.
20. Mary's apartment is very attractive.	Mária lakása nagyon szép.
21. Her husband's a clerk at the American Consulate.	Az ő férje az amerikai konzulátus hivatalnoka.
22. Her two sons attend high school.	A két fia középiskolába jár.
23. The boys' school is very good.	A fiúk iskolája nagyon jó.
24. They study German, French, English and Russian also in the school.	Németül, franciául, angolul és oroszul is tanulnak az iskolában.
25. Her little daughter is only four years old. She doesn't go to school yet.	A kislánya csak négy éves. Még nem jár iskolába.
26. Mrs. Kis looks at her girl friend's new dining room.	Kisné megnézi a barátnője új ebédlőjét.
27. Afterwards they go to their favorite café.	Azután a kedvenc kávéházukba mennek.
28. The old waiter of the café knows them well.	A kávéház öreg pincére jól ismeri őket.
29. He immediately brings them their coffee and their favorite pastry.	Mindjárt hozza a kávéjukat és a kedvenc süteményüket.
30. Mary's younger brother comes there also.	Mária öccse is oda jön.
31. He's studying at one of the universities.	Ő tanul az egyik egyetemen.
32. He wants to be a lawyer.	Ügyvéd akar lenni.
33. In his free time he works in one of the restaurants.	Szabad idejében az egyik vendéglőben dolgozik.
34. They drink their coffee, eat their pastry and ask for their bill.	Megisszák a kávéjukat, megeszik a süteményüket és kérik a számlájukat.
35. Then they pay and go home.	Azután fizetnek és hazamennek.

RESPONSE DRILL

1. Hány éves a lánya?	How old is your daughter?
2. Mit csinál a fia?	What's your son doing?
3. Szép a felesége?	Is his wife pretty?
4. Öreg az apja?	Is your father old?
5. Fiatal az anyja?	Is your mother young?
6. Gazdag a fivére?	Is your brother rich?
7. Szegény az öccse?	Is your younger brother poor?
8. Itthon van a nővére?	Is your sister at home?
9. Költő a barátja?	Is your friend a poet?
10. Hol lakik az orvosa?	Where does your doctor live?
11. Sok orvos van Washingtonban?	Are there many doctors in Washington?
12. Jól keresnek az orvosok az Egyesült Államokban?	Do doctors earn a lot in the United States?
13. Melyik egyetemen tanul a nővére fia?	At which university is your sister's son studying?
14. Ki a kedvenc írója?	Who's your favorite writer?
15. Szereti a magyar írókat?	Do you like Hungarian writers?

16. Ismeri a magyar írókat?	Do you know the Hungarian writers?
17. Beszél franciául?	Do you speak French?
18. Volt már Moszkvában?	Have you already been in Moscow?
19. Olvas német könyveket?	Do you read German books?
20. Olvas oroszul?	Do you read Russian?
21. Melyik iskolában tanítanak franciául?	In which school do they teach French?
22. Ismer maga magyar repülőket?	Do you know any Hungarian fliers?
23. Melyik szobában van a telefonja?	In which room is your telephone?
24. Nagy a telefonszámlája?	Is your telephone bill high?
25. Sokat telefonál?	Do you telephone a lot?
26. Kölcsönadja a ceruzáját?	Will you lend me your pencil?
27. Miért piszkos mindig a gyerekek cipője?	Why are the children's shoes always dirty?
28. Melyik a hálószobája?	Which is your bedroom?
29. Milyen színű a kocsija?	What's the color of your car?
30. Közel van a férje hivatala?	Is your husband's office near?
31. Tudja, hogy hol van az én hivatalom?	Do you know where my office is?
32. A barátja kocsija amerikai kocsi?	Is your friend's car an American car?
33. A felesége öccse repülő?	Is your wife's younger brother a flier?
34. Hány óra van?	What time is it?
35. Hány óra van egy napban?	How many hours are there in a day?
36. Fél hétkor jön haza a felesége?	Is your wife coming home at half past six?
37. Olvas orosz újságot?	Do you read a Russian newspaper?
38. Járat magyar újságot?	Do you take a Hungarian newspaper?
39. Milyen képeslapokat vesz a felesége?	What kind of magazines does your wife buy?
40. Melyik amerikai író a kedvenc írója?	Which American writer is your favorite author?
41. Melyik könyv a kedvenc könyve?	Which book is your favorite book?
42. Melyik fagyalt a kedvenc fagyaltja?	Which ice cream is your favorite ice cream?
43. Milyen nap van ma?	What day is it today?
44. Milyen idő van?	What's the weather like?
45. Jó idő van ma?	Is the weather good today?

CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Mondja, kedves barátom, hogy van az öccse?
 B: Köszönöm, nagyon jól van.
 A: Mit dolgozik az öccse?
 B: Hivatalnok az orosz nemzeti bankban.
 A: Akkor biztosan jól beszél oroszul.
 B: Igen, jól beszél. Négy évig Moszkvában volt az egyetemem.
 A: És a bátyja?
 B: A bátyám orvos.
 A: Jól keres?
 B: Igen, elég jól keres. Most vesz egy kis kocsit.
 A: Német kocsit vesz?
 B: Nem németet, franciát.

2

- A: Jó estét! Itthon van a nővére?
 B: Jó estét! Még nincs itthon a nővérem. Még a hivatalában van.
 A: Hol dolgozik a nővére?
 B: A Nemzeti Bankban. Az egyik igazgató titkárnője.
 A: Szeret a bankban dolgozni?
 B: Igen. A főnöke* nagyon rendes ember.
 A: Egy írógépet szeretnék kölcsönkérni.
 B: Sajnos, az én írógépem nincs itthon. A hivatalomban van. A nővérem gépe pedig rossz.
 A: Akkor talán kölcsönkérem Kovács írógépet. Néhány sürgős levelet kell írni.
 B: Azt hiszem, az ő írógépe otthon van.

*boss

3

- A: Jó estét, Kovács úr! Szeretnék egy képeslapot kölcsönkérni.
 B: Tessék, itt van az Ország-Világ utolsó száma.
 A: Köszönöm. Ma este visszahozom.
 B: Nem sürgős. Én nem olvasom.
 A: Nem maga járattja?
 B: A lányom járattja. De ő nincs itthon.
 A: Hol van a kedves lánya?
 B: Bécsben van. Csak a jövő héten jön haza.

4

- A: Milyen szép az a kocsi! Ez Kovácsék kocsija?
 B: Nem. Az ő kocsijuk piros. Ez Éva kocsija.
 A: Milyen színű a maga kocsija?
 B: Az én kocsim fehér.
 A: Új a maga kocsija?
 B: Nem új. Már elég régi. De még mindig nagyon jó!

SITUATIONS

1. Leveleket akar írni, de az írógépe rossz. Az egyik barátja, Nagy, közel lakik. Megy kölcsönkérni Nagy írógépét. Nagy írógépe nincs otthon, de ott van a fivére írógépe, azt kölcsönadja. A fivére Moszkvában volt, most tanár az egyik egyetemen Budapesten. Megkérdezi, hogy van Nagy úr apja, anyja, nővére, bátyja és öccse. Hol laknak és mit csinálnak?

2. Nincs mit olvasni, megy kölcsönkérni egy jó könyvet vagy képeslapot. Megkérdezi, ki mit szeret olvasni. Nagy felesége a külföldi írókat szereti, a gyerekek főleg képeslapokat olvasnak. Maga a klasszikus írókat szereti.

3. Kovács meglátogatja Nagyt. Megnézi a lakását. Megkérdezi, hogy mennyi a lakbér. Nagy lakása nem drága, mert a régi lakbért fizeti. Kovács lakása nagyon drága, pedig a szobák kicsinyek. Házát akar venni. Most keres egyet. Nagy tud néhány házat ajánlani. Megmondja hol vannak, milyenek és mibe kerülnek.

NARRATIVE

Nagyék Budán laknak a Költő utcában. Ott laknak nem messze Kisék is egy másik bérházban. Kis gyakran meglátogatja Nagyt. Most is odamegy. Egy írógépet akar kölcsönkérni. Leveleket akar írni, de az ő írógépe rossz, a töltőtolla pedig üres. Nagy kölcsönadja a nővére írógépét.

Nagy nővére a Nemzeti Bankban dolgozik. Ott az egyik igazgató titkárnője. Elég jól fizetik. Nagyon szereti a hivatalát, mert a hivatalában kellemes emberek dolgoznak, az igazgatója pedig jó ember. Nagy fia az egyetemen tanul. Orvos akar lenni. A lánya még középiskolába jár. Az ő iskolájában oroszul, németül és franciául is tanítanak. A két gyerek sok képeslapot járát. Az apjuk is azokat olvassa. Az anyjuk nem szeret újságokat és képeslapokat olvasni. Azt mondja, hogy nincsen semmi érdekes az újságokban. Csak regényeket olvas: orosz, német és francia könyveket. De a kedvenc írója és a kedvenc költője magyar. A gyerekek kedvenc költője nem magyar, hanem angol.

Kis apja és anyja öregek. A házuk Pest-környékén van, a Dunaparton. Ott laknak. A házuk előtt egy kis kert van. A kertjükben sok a rózsafa. Az öreg Kis egész nap a kertjében ül és nézi a Dunát. Szeret a kertben ülni. Kis bátyja is ott lakik. Ő két évig Moszkvában volt az egyetemen. Most tanít itt az egyik egyetemen.

Kis öccse mérnök. Állami hivatalban dolgozik. Jól keres. A lánya férje egy orvos. Ő is nagyon jól keres. Az ő fiuk is az egyetemen tanul. Ügyvéd akar lenni.

Kis nagyon szeret olvasni. Most is kölcsönkér egy könyvet. Nagy ad egyet. Kis megköszöni a könyvet és megígéri, hogy a jövő héten visszahozza, az írógépet pedig még ma este visszaadja. Hazaviszi az írógépet és a könyvet, azután pedig elmegy a postahivatalba bélyeget venni.

megígérni - to promise

SUPPLEMENTARY LIST

The following is a list of nouns which have occurred in the first six units. (Note that the accusative or possessive is given for a noun only when there is some irregularity.)

ablak, -a	ház, -at
ajándék, -a	házaspárj, -ja
ajtó, -ja, ajtaja	hely, -et
anyag, -a, -ja	hét, hetet, hete
arcrém, -e	holnap, -ja
aszpirin, -je, -ja	illatszerbolt, -ja
asztal, -a	ing, -e
állam, -a	Isten, -e
állat, -a, -ja	játék, -a, -ja
állatkert, -je	kabát, -ja
ár, -at, -a	kalap, -ja
áruház, -at	kanál, kanalat, kanala
bank, -ja	kedd, -je
barack, -ja	kenyér, kenyeret, kenyere
beteg, -e	kert, -je
bélyeg, -e, -je	kép, -e
bolt, -ja	képtár, -at, -a
bor, -a	kéz, kezét, keze
bőrönd, -öt, -je	kirakat, -a, -ja
bútor, -a	konyak, -ja
cím, -e	könyv, -e
csekk, -je	környék, -e
csónak, -ja	követség, -e
csütörtök, -öt, -je	közép, közepet, közepe
dal, -a	levél, levelet, levele
délelőtt, -öt, -je	Magyarország, -a
délután, -ja	méret, -e
dohánybolt, -ja	molnár, -a
egészség, -e	mosdószappan, -ja
ember, -e	mosószappan, -ja
emlékmű, -vet, -ve	múzeum, -a
erdő, -je, erdeje	naдрág, -ja
épület, -e	nap, -ja
év, -e	név, nevet, neve
fagylalt, -ja	nyár, nyarat, nyara
falu, -t, (falvat), -ja, (falva)	papír, -ja
feleség, -e	park, -ja
fél, felet, fele	part, -ja
fillér, -e, -je	patak, -ja
forint, -ja	péntek, -je
gép, -e, -je	pénztár, -a
gyerek, -e	pincér, -e
gyógyszertár, -at, -a	pohár, poharat, pohara
gyümölcs, -öt	porcelán, -ja

reggel, -e
 repülőtér, -teret, -tere
 sör, -ök, -e
 sport, -ja
 szappan, -ja
 szabadság, -a
 szék, -e
 szépművészet, -e
 szobor, szobrot, szobra
 szombat, -ja
 tányér, -ja
 tegnap, -ja
 teher, terhet, terhe
 templom, -a
 tél, telet, tele
 tér, teret, tere
 tó, tavat, tava
 toll, -at, -a

tucat, -ja
 tükör, tükröt, tükre
 újság, -a, -ja
 úr, urat, ura
 út, utat, útja
 útlevel, útlevelet, útlevele
 üveg, -e, -je
 üzlet, -e
 vasárnap, -ja
 vám, -ja
 vár, -at, -a
 világ, -a
 virág, -a, -ja
 víz, vizet, vize
 vizsgálat, -a
 vonat, -a, -ja
 zöldség, -e

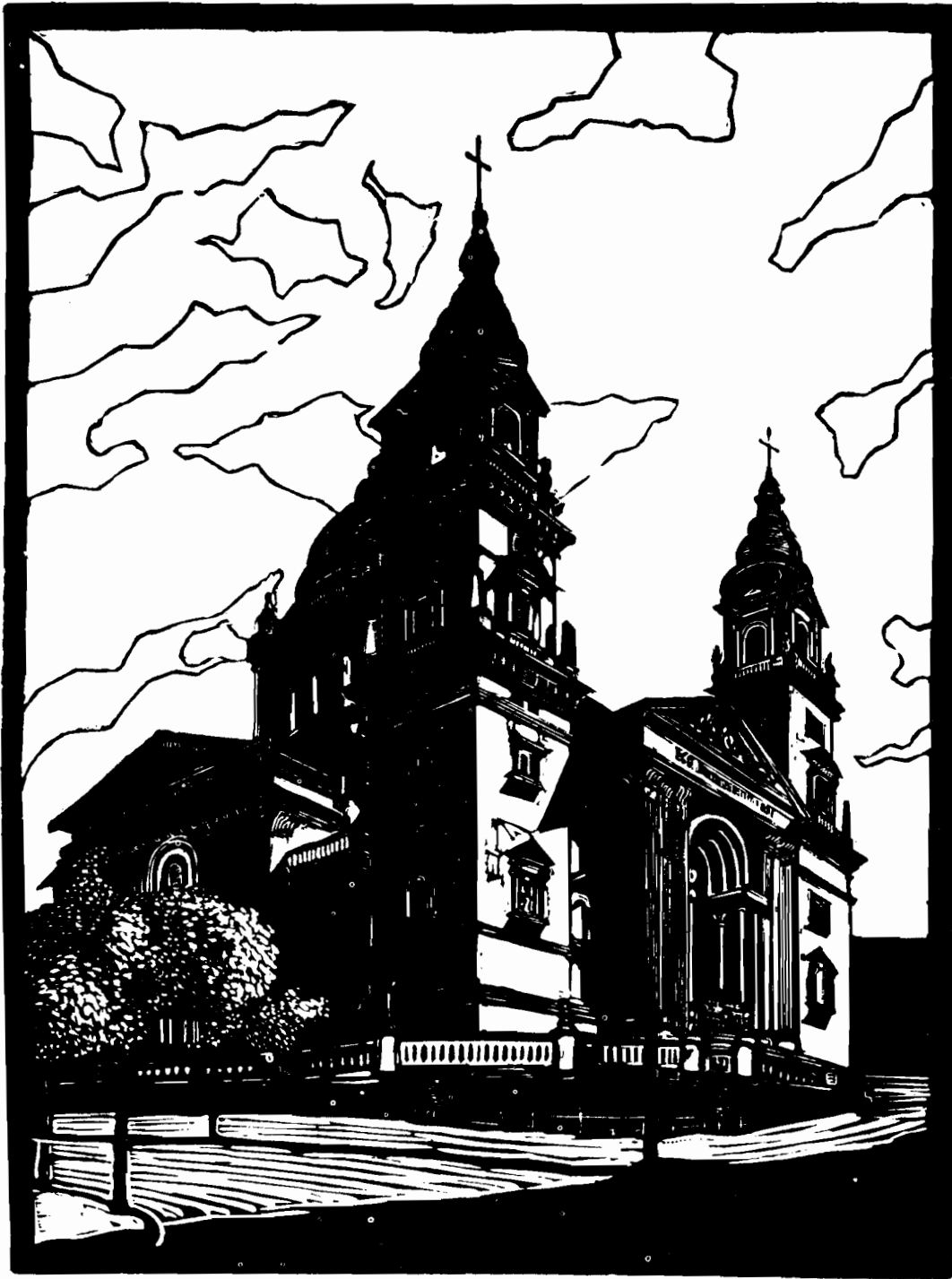
PALÓC KANÁSZ TÚLÓKKEL. (Ipoly-
 mellék, Homz m.)

JUHNYÍRÓ OLLÓ.
 (Jéssapát.)

RÜHRSÍROS SZARU-
 KUPA. (Bihar m.)

KÜLFÖLDI DIPLOMATÁK BUDAPESTEN

Basic Sentences

I

consul since when	konzul, -ja mióta
NAGY	
How long have you been here in Hungary, Consul?	Konzul úr, mióta van Magyarországon?
month	hónap, -ja
KONZUL	
I've been here for three months.	Három hónap óta vagyok itt.
family	család, -ja
NAGY	
Is your family also in Budapest?	A családjá is Budapestén van?
to wait	várni
KONZUL	
Not yet. I'm expecting them now.	Még nincsen. Most várom őket.
airplane	repülőgép, -e, -je
NAGY	
Are they coming from America by ship or plane?	Hajón vagy repülőgépen jönnek Amerikából?
KONZUL	
By plane.	Repülőgépen.
from where	honnan
NAGY	
Where are they starting from?	Honnan indulnak?
to fly with them	repülni velük
KONZUL	
They're flying from New York to Vienna. I'm meeting them in Vienna.	New Yorkból Bécsbe repülnek. Én Bécsben találkozom velük.
NAGY	
How are you going to Vienna? By train?	Hogy megy Bécsbe? Vonaton?

either ... or

vagy ... vagy

KONZUL

I don't know for sure. Either by train or by car.

Még nem tudom biztosan. Vagy vonaton, vagy kocsin.

to imagine
how.

képzeln
mennyire

NAGY

I can imagine how happy you are that your family's coming.

Képelem mennyire örül, hogy jön a családja.

happy
at last, finally

boldog
végre

KONZUL

Yes, I'm very happy that they'll be here at last.

Igen, nagyon boldog vagyok, hogy végre itt lesznek.

II

KONZUL

How's your son?

Hogy van a fia?

country
Russia
Szeged (city in Hungary)

ország, -a
Oroszország
Szeged

SZABÓ

Thank you, he's fine. He was in Russia, but he's studying now at the University of Szeged.

Köszönöm, jól van. Oroszországban volt, de most Szegeden tanul az egyetemen.

abroad

külföldön

KONZUL

Has your daughter also (already) been abroad?

A kedves lánya is volt már külföldön?

many times, frequently, often
as, like
sportsman, athlete

sokszor
mint
sportoló
kelet

east
west
north
south

nyugat
észak
dél

Germany
Sweden
Italy
France

Németország
Svédország
Olaszország
Franciaország

SZABÓ

Yes, she's been abroad many times. As a sportswoman she goes often to other countries. She has already been in East Germany, Sweden and Italy also. She's coming home next week from France.

Igen, ő sokszor volt külföldön. Mint sportoló gyakran megy más országokba. Volt már Kelet-Németországban, Svédországban és Olaszországban is. A jövő héten jön haza Franciaországból.

to play tennis
to play golf

teniszezni
golfozni

KONZUL

I suppose your daughter plays tennis?

Talán teniszezik a lánya?

nearly, almost
international
tournament, match, race
to take part

majdnem
nemzetközi
verseny
részt venni

SZABÓ

Yes, she does. She takes part in nearly every international tournament.

Igen, teniszezik. Majdnem minden nemzetközi versenyen részt vesz.

she's married

férjnél van

KONZUL

Is she married?

Férjnél van?

foreign affairs
ministry
Ministry of Foreign Affairs
press
department, class

külügy
minisztérium, -a
külügyminisztérium¹
sajtó
osztály

SZABÓ

Yes. Her husband works in the Ministry of Foreign Affairs. He's in the press department.

Igen. A férje a külügyminisztériumban dolgozik. A sajtóosztályon van.

KONZUL

Then I'll surely meet them sometime.

Akkor biztosan találkozom majd velük.

III

KONZUL

Tell me, who's the gentleman coming out of the other room now?

Mondja, ki az az úr, aki most jön ki a másik szobából?

Swedish, Swede
military
attaché

svéd
katonai
attasé

FEHÉR

That's the Swedish Military Attaché.

Az a svéd katonai attasé.

KONZUL

Is his wife here also?

A felesége is itt van?

on Monday
on Tuesday
on Wednesday
on Thursday
on Friday
on Saturday

hétfőn
kedden
szerdán
csütörtökön
pénteken
szombaton

FEHÉR

No, she isn't here. I believe she's arriving from Sweden on Monday.

to converse, to chat

KONZUL

And who are those people chatting with him now?

minister
ambassador

FEHÉR

That's the French Minister and his wife.

KONZUL

And that beautiful woman standing next to the attaché?

Italian
Spanish
Greek
Turk, Turkish
Finn, Finnish
Pole, Polish
chargé d'affaires

FEHÉR

That's the wife of the Italian Chargé d'Affaires.

western
eastern
northern
southern

KONZUL

Are there only Western diplomats here?

oh
corner
press attaché
journalist
legation secretary
legation counselor

FEHÉR

Oh, no. Do you see those gentlemen in the corner? One of them is the Russian press attaché; the other is a Polish journalist. A Turkish Legation secretary's chatting with them.

Nem, ő nincs itt. Úgy tudom, hogy hétfőn érkezik Svédországból.

beszélgetni

És kik azok, akik most beszélgetnek vele?

követ, -e
nagykövet

Az a francia követ és a felesége.

És az a szép asszony, aki az attaché mellett áll?

olasz
spanyol
görög, -öt
török, -öt
finn
lengyel
ügyvivő

Az az olasz ügyvivő felesége.

nyugati
keleti
északi
déli

Csak nyugati diplomaták vannak itt?

óh
sarok, sarkot, sarka
sajtóattasé
újságíró
követségi titkár, -a
követségi tanácsos

Óh, nem. Látja azokat az urakat a sarokban? Az egyik az orosz sajtóattasé, a másik egy lengyel újságíró. Egy török követségi titkár beszélget velük.

KONZUL

Are they drinking cognac?

Tokay (wine)
to taste, try, sample

Konyakot isznak?

tokaji
megkóstolni

FEHÉR

I believe they're drinking Tokay wine. Shall we not have some also? There's some there on the table.

Azt hiszem, tokaji bort isznak. Nem kóstoljuk meg mi is? Ott van az asztalon.

IV

many (people)
away, off
to go, go away, leave

sokan
el
elmenni

NAGY

I see many people are leaving already. What time is it?

Látom, már sokan elmennek. Hány óra van?

past, last

múlt

FEHÉR

It isn't late yet. It's only five minutes past ten.

Még nincs késő. Csak öt perccel múlt tíz.

at ... o'clock

órákor

NAGY

At what time do you want to leave?

Maga hány órákor akar elmenni?

FEHÉR

I'll be going at half past ten.

Fél tizenegykor megyek.

V

to say goodbye, take leave
from the hostess
minister, cabinet member
Minister of Foreign Affairs

búcsúzni
a háziasszonytól
miniszter, -e
külügyminiszter²

NAGY

Do you see that gentleman now saying goodbye to the hostess? He's the Minister of Foreign Affairs.

Látja azt az urat, aki most búcsúzik a háziasszonytól? Ő a külügy-miniszter.

KONZUL

Are there many here from the Ministry of Foreign Affairs?

Sokan vannak itt a külügy-minisztériumból?

political
chief, principal, boss
leader, chief
department head

politikai
főnök, -öt, -e
vezető
osztályvezető

NAGY

Not many. The chief of the political section and one or two department heads are here.

deputy, assistant

Nem sokan. A politikai osztály főnöke van itt és egy vagy két osztályvezető.

helyettes

KONZUL

Is the Under Secretary of State also here?

Poland
Greece
Turkey
Finland
Spain

A külügyminiszter helyettese is itt van?

Lengyelország
Görögország
Törökország
Finnország
Spanyolország

NAGY

No, he isn't here. I believe he's in Poland.

Nem, ő nincs itt. Azt hiszem, Lengyelországban van.

VI

on this

ezen

SZABÓ

What are you going to do this summer?

Mit csinálnak ezen a nyáron?

lake in Hungary
to spend the summer holidays,
pass the summer
this year
last year
a summer resort on the Balaton

Balaton
nyaralni

idén
tavaly
Földvár

NAGY

We want to spend our summer vacation at the Balaton this year. Perhaps in Földvár.

A Balatonon akarunk nyaralni az idén. Talán Földváron.

SZABÓ

Have you already been at the Balaton?

Volt már a Balatonon?

of course
to enjoy, have a good time
on that
side
deep

hogyne
szórakozni
azon
oldal, -a
mély

NAGY

Of course! We always have a good time there. The children also like the Balaton very much. On that side the water isn't deep.

Hogyne! Mindig jól szórakozunk ott. A gyerekek is nagyon szeretik a Balatont. Azon az oldalon a víz nem mély.

SZABÓ

What do you do all day long?

Mit csinálnak egész nap?

under
to go boat riding
to lie
to sleep

alatt
csónakázni
feküdni
aludni

NAGY

The children play in the water. My wife swims or goes boat riding; however, I lie under the trees and sleep.

A gyerekek a vízben játszanak. A feleségem úszik vagy csónakázik, én pedig fekszem a fák alatt és alszom.

SZABÓ

When do you plan to go?

Mikor akarnak menni?

June
July
August
September
October
November
December
January
February
March
April
May
end

június
július
augusztus
szeptember
október
november
december
január
február
március
április
május
vége

NAGY

We'll go in June, the end of the month. Then it will (already) be warm enough.

Júniusban megyünk, a hónap végén. Akkor már elég meleg lesz.

Notes to the Basic Sentences

¹ Corresponds to U.S. Department of State.

² Corresponds to U.S. Secretary of State.

Notes on Grammar
(For Home Study)

A. 'Ik' Verbs

Teniszezik.
A férje dolgozik.
Hétfőn érkezik.
Búcsúzik.

She plays tennis.
Her husband works.
She arrives on Monday.
He says goodbye.

The above sentences from the dialog of this unit all contain examples of a small group of verbs that do not fit into the pattern of conjugation of most other verbs we have had thus far. The characteristic of these verbs is the ending -ik of the third person singular present, in contrast to the "zero" ending of the regular type of verb. Most 'ik' verbs are irregular only in the singular. The majority of them are intransitive and so are inflected only in the indefinite form. Two examples of 'ik' verbs are listed in Unit 4. Although Enni and Inni in that unit are classified as irregular, they may also be identified as 'ik' verbs. Since these two are transitive, they have both definite and indefinite forms.

The following examples give the patterns for the conjugation of the present tense of 'ik' verbs:

fázni	érkezni	ugrani	fürdeni	feküdni
fázom (fázok)	érkezem (érkezek)	ugrom (ugrok)	fürdöm (fürdök)	fekszem (fekszek)
fázol	érkezel	ugrasz (ugorsz)	fürdesz (fürödsz)	fekszel
fázik	érkezik	ugrik	fürdik	fekszik
fázunk	érkezünk	ugrunk	fürdünk	fekszünk
fáztok	érkezték	ugrotok (ugortok)	fürdötök (fürödtök)	feküsztek
fáznak	érkeznek	ugranak (ugornak)	fürdenek (fürödnek)	fekszenek (feküdnnek) (feküsznek)

The definite forms of the present of ENNI and INNI are:

eszem	iszom
eszed	iszod
eszi	issza
esszük	isszuk
eszitek	isszátok
eszik	isszák

Note: In the speech of some Hungarians you will find a tendency to use the -k ending instead of the -m in the first person singular present indefinite of ik verbs. However, the -m ending is more prevalent and is considered preferable.

B. The Infinitive

In the preceding examples of conjugation, and on numerous other occasions in your Hungarian lessons thus far, you have come across verb forms ending in -ni. This ending identifies a verb form as an 'infinitive', a form correspond-

ing to the basic English verb form preceded by the word 'to', as for example, 'to go', 'to be', and 'to have'.

For most verbs in Hungarian, the infinitive ending is attached directly to the root, as állni, fázni, várni, látni, adni, főzni, ülni.

For other verbs an auxiliary vowel (-a- or -e-) is required before the infinitive ending -ni: mondani, küldeni, tanítani, segíteni, érteni. In this class of verbs the auxiliary vowel breaks up what would otherwise in most cases comprise a cluster of three consonants, a combination not occurring in Hungarian except in word-initial position. Note in the examples of this type of verb inflected in the chart below that an auxiliary vowel is required before any suffix beginning with a consonant. (However, note that when the verb stem ends in d and the ending begins with t, the d may be assimilated in pronunciation with the auxiliary vowel dropping out.)

mondok	küldök	tanítok	segítek	érték
mond <u>asz</u>	küld <u>esz</u>	tanít <u>asz</u>	segít <u>esz</u>	ért <u>esz</u>
mond	küld	tanít	segít	ért
mondunk	küldünk	tanítunk	segítünk	értünk
mondotok (mond <u>t</u> ok)	küldötök (küld <u>t</u> ök)	tanítotok	segítetek	értetek
mondan <u>ak</u>	külden <u>ek</u>	tanítan <u>ak</u>	segít <u>en</u> ek	ért <u>en</u> ek

One common use of the infinitive in Hungarian corresponds to its English use as a dependent infinitive, that is, associated in a construction with another verb:

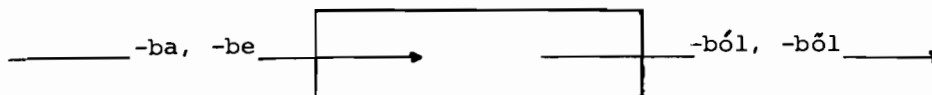
Leül olvasni.	He sits down to read.
A konyhába megy főzni.	She's going into the kitchen to cook.
Segítenek neki ruhát venni.	They're helping her to buy a dress.
Hol kell leszállni?	Where do I have to get off?

The infinitive is a verbal noun and occurs in many nominal uses, for example, as the object of a verb:

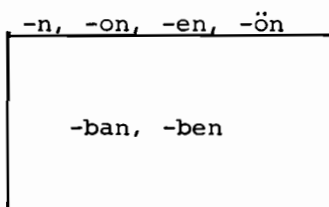
Nem jó egész nap aludni.	It isn't good to sleep all day.
Nagyon kellemes úszni.	It's very pleasant to swim.
Jobb adni, mint kapni.	It's better to give than to receive.

C. The Suffixes -ból, -ből and -n, -on, -en, -ön

The suffix -ból (-ből) contrasts with -ba (-be) in that whereas -ba (-be) indicates motion into, -ból (-ből) basically means out of, from the inside of. (Both suffixes are used with motion verbs.)

The suffix -n (-on, -en, -ön) contrasts with -ban (-ben) in that while -ban (-ben) means in, inside of, -on (-en, -ön) signifies on, on top of, over. (Both suffixes are used with verbs that do not indicate motion.)

Note: When the suffix -n (-on, -en, -ön) is used with Magyarország (Hungary), with certain Hungarian cities and a few other words, it corresponds in meaning to the word 'in' in English. In addition to Magyarország, the following words that we have had thus far require this suffix to express 'in':

Buda	külföld	követség	észak	tél
Pest	állomás	konzulátus	dél	nyár
Szeged	tér	egyetem	kelet	hét
Földvár	környék		nyugat	

D. Telling Time

Some of the patterns Hungarians use in telling time are based on quite a different concept from that of English. For instance, when Americans verbalize the time expressed by the figures 1:15, we have the past hour in mind and usually say 'a quarter past one' or 'one-fifteen'. Hungarians, on the other hand, use the hour following as a point of reference, and say negyed kettő - 'a quarter of the way to two o'clock!'. Likewise, 'half past' in Hungarian is expressed by fél - 'half' of the way to the next hour. 'Quarter to (of)' is háromnegyed - 'three quarters' of the way to the next hour. Thus our concept of telling time uses the past a great deal as a point of reference, while the Hungarian is more apt to look to the future in verbalizing the time.

In colloquial speech Hungarians reckon time according to the quarter hour, as suggested above. Minutes (perc) after or past (múlt) the hour will be given in relation to the nearest quarter or half. Thus, the pattern for

1:05	is	- öt <u>perccel múlt</u> egy.
10:16	- egy <u>perccel múlt</u> negyed tizenegy.	
2:32	- két <u>perccel múlt</u> fél három.	
5:51	- hat <u>perccel múlt</u> háromnegyed hat.	

E. The Suffix -kor

The ending -kor meaning 'at' has occurred many times in basic sentences of preceding units. It is always used with reference to time, and so can occur only with expressions indicating time. Note that -kor is not affected by the rule of vowel harmony, so its form is invariable. Note also that there is no modification of the stem to which it is added.

Hány órakor?	At what time?
Ötkor.	At five o'clock.
Mikor?	When?
Máskor.	At another time.

SUBSTITUTION DRILL

1. A szekrényen van. It's on the cabinet.

chair - dish - building - széken - edényen - épületen -
 picture - water - airplane - képen - vízen - repülőgépen -
 square - mountain - typewriter téren - hegyen - írógépen
2. Ott van az asztalon. It's there on the table.

bus - streetcar - station - autóbuszon - villamoson - állomáson -
 box - paper - plate - house - dobozon - papíron - tányéron - házon -
 newspaper - train - bed - újságon - vonaton - ágyon -
 magazine - on the other side képeslapon - másik oldalon
3. Van valami a könyvön? Is there something on the book?

suitcase - fruit bőröndön - gyümölcsön
4. Mi van az ajtón? What's on the door?

shoe - glove - necktie - cipőn - kesztyűn - nyakkendőn -
 handkerchief - river - ship - zsebkendőn - folyón - hajón -
 radio - jacket - car rádió - zakón - autón
5. Mi van a fán? What's on the wood?

pencil - match - suit - ball - ceruzán - gyufán - ruhán - labdán -
 stocking - lamp - rose - harisnyán - lámpán - rózsán -
 bill - handbag - piano számlán - táskán - zongorán
6. Mióta van Budapest? How long have you been in Budapest?

in Szeged - in Földvár - in Buda - Szegeden - Földváron - Budán -
 in Pest - at the Balaton - Pesten - a Balatonon -
 abroad - in the East - külföldön - keleten -
 in the West - in the South - nyugaton - délen -
 in the North északon
7. Mióta van Oroszországban? How long have you been in Russia?

Germany - Sweden - Németországban - Svédországban -
 Italy - France - Olaszországban - Franciaországban -
 Spain - Greece - Spanyolországban - Görögországban -
 Turkey - Finland - Törökországban - Finnországban -
 the United States - Vienna - az Egyesült Államokban - Bécsben -
 New York - the Ministry of New Yorkban - a külügyminisztériumban
 Foreign Affairs

8. Hétfőn érkezik Svédországból.
 Tuesday - Thursday - Saturday -
 Wednesday - Friday - next week
 She's arriving from Sweden on Monday.
 kedden - csütörtökön - szombaton -
 szerdán - pénteken - a jövő héten
9. Valószínűleg júniusban megyünk.
 May - August - October -
 January - March - July -
 April - February -
 November - September -
 December
 We'll probably go in June.
 májusban - augusztusban - októberben -
 januárban - márciusban - júliusban -
 áprilisban - februárban -
 novemberben - szeptemberben -
 decemberben
10. Repülőgépen jönnek Amerikából?
 New York - Washington -
 London - Germany -
 Sweden - France -
 Russia - Turkey -
 Greece - Poland -
 Spain
 Are they coming from America by plane?
 New Yorkból - Washingtonból -
 Londonból - Németországból -
 Svédországból - Franciaországból -
 Oroszországból - Törökországból -
 Görögországból - Lengyelországból -
 Spanyolországból
11. Kijön a szobából.
 house - church - school -
 hotel - apartment - class -
 office - village - city -
 bank - kitchen -
 Ministry of Foreign Affairs
 He's coming out of the room.
 házból - templomból - iskolából -
 szállodából - lakásból - osztályból -
 hivatalból - faluból - városból -
 bankból - konyhából -
 külügyminisztériumból
12. A lány kiszalad a kertből.
 restaurant - building - store -
 forest - valley - dining room
 The girl is running out of the garden.
 vendéglőből - épületből - üzletből -
 erdőből - völgyből - ebédlőből
13. Az ablakból a kocsit látom.
 door - hotel - restaurant -
 café - village - store -
 class - dining room - building -
 school - office - bank
 I see the car from the window.
 ajtóból - szállodából - vendéglőből -
 kávéházból - faluból - boltból -
 osztályból - ebédlőből - épületből -
 iskolából - hivatalból - bankból
14. Kiszállunk a kocsiból.
 auto - train - airplane -
 streetcar - ship - boat
 We get out of the car.
 autóból - vonatból - repülőgépből -
 villamosból - hajóból - csónakból
15. Beszállunk a kocsiba.
 auto - airplane - train -
 streetcar - ship - boat
 We get into the car.
 autóba - repülőgépbe - vonatba -
 villamosba - hajóba - csónakba
16. A feleségem úszik.
 sleeps - plays - says goodby -
 smokes - enjoys herself -
 is fishing - eats supper -
 plays tennis - plays golf -
 arrives - works
 My wife swims.
 alszik - játszik - búcsúzik -
 dohányzik - szórakozik -
 halászik - vacsorázik -
 teniszezik - golfozik -
 érkezik - dolgozik
17. Én alszom.
 play - say goodby - smoke -
 have a good time - eat supper -
 fish - play tennis - play golf -
 work - go boat riding - swim
 I sleep.
 játszom - búcsúzom - dohányzom -
 szórakozom - vacsorázom - halászom -
 teniszezem - golfozom - dolgozom -
 csónakázom - úszom

18. Fél hétkor jön haza.

half past three - half past eleven -
 half past ten - half past eight -
 half past seven - half past two -
 half past nine - half past four

She comes home at half past six.

fél négykor - fél tizenkettőkor -
 fél tizenegykor - fél kilenckor -
 fél nyolckor - fél háromkor -
 fél tízkor - fél ötkor

19. Negyed egykor indulunk.

quarter past ten - quarter past
 one - quarter past eleven -
 quarter past seven - quarter past
 five - quarter past three -
 quarter past six - quarter past
 four

We leave at a quarter past twelve.

negyed tizenegykor - negyed kettőkor
 - negyed tizenkettőkor -
 negyed nyolckor - negyed hatkor -
 negyed négykor - negyed hétkor -
 negyed ötkor

20. Háromnegyed négykor megyek haza.

quarter to three - quarter to
 seven - quarter to two -
 quarter to twelve - quarter to
 six - quarter to five -
 quarter to eight

I'll go home at a quarter to four.

háromnegyed háromkor - háromnegyed
 hétkor - háromnegyed kettőkor -
 háromnegyed tizenkettőkor - három-
 negyed hatkor - háromnegyed ötkor -
 háromnegyed nyolckor

21. Hatkor érkeznek.

a quarter to six - a quarter past
 six - half past ten - a quarter to
 four - half past seven - a quarter
 to twelve - a quarter past eleven -
 a quarter to one - half past five

They arrive at six.

háromnegyed hatkor - negyed hétkor -
 fél tizenegykor - háromnegyed négy-
 kor - fél nyolckor - háromnegyed
 tizenkettőkor - negyed tizenkettőkor
 - háromnegyed egykor - fél hatkor

22. Két perccel múlt hat.

7:09
 6:05
 8:08
 2:10
 5:01
 9:06
 1:13
 12:25
 7:14
 4:04
 11:07
 1:20

It is 6:02.

kilenc perccel múlt hét
 öt perccel múlt hat
 nyolc perccel múlt nyolc
 tíz perccel múlt kettő
 egy perccel múlt öt
 hat perccel múlt kilenc
 tizenhárom perccel múlt egy
 huszonöt perccel múlt tizenkettő
 tizennégy perccel múlt hét
 négy perccel múlt négy
 hét perccel múlt tizenegy
 húsz perccel múlt egy

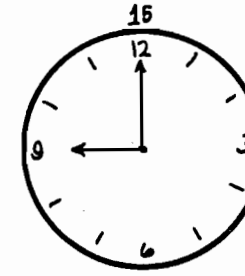
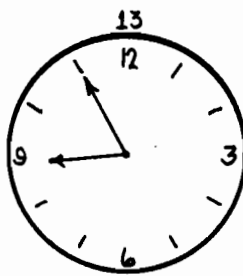
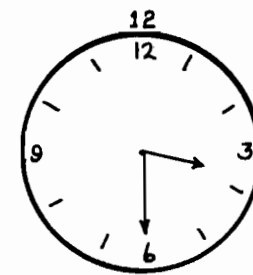
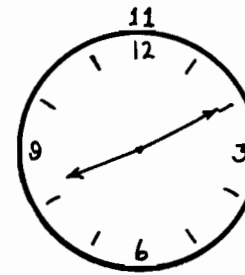
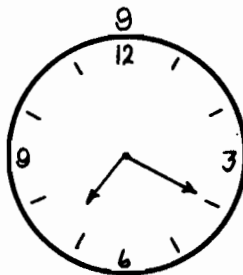
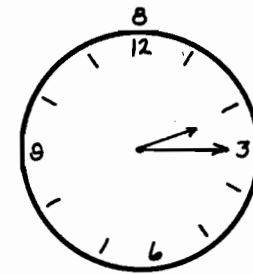
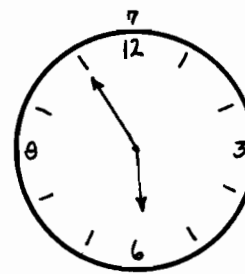
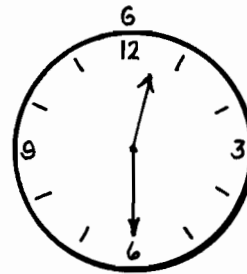
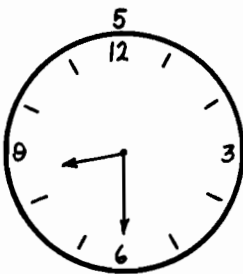
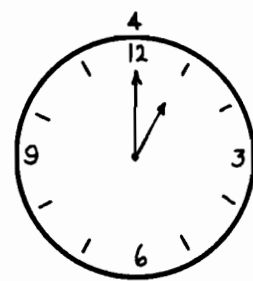
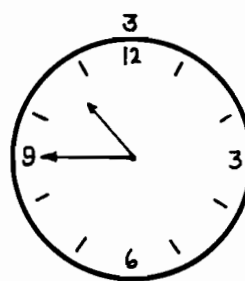
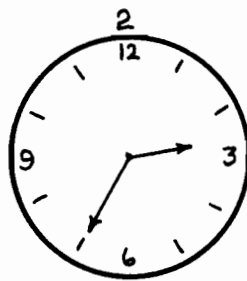
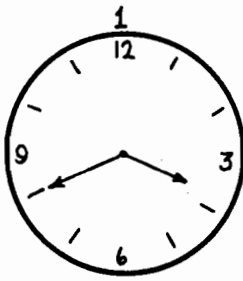
23. Fél hat múlt öt perccel.

1:36
 3:37
 2:32
 11:40
 4:42
 6:35
 9:31
 10:33
 12:34
 8:36
 4:32
 7:35

It is 5:35.

fél kettő múlt hat perccel
 fél négy múlt hét perccel
 fél három múlt két perccel
 fél tizenkettő múlt tíz perccel
 fél öt múlt tizenkét perccel
 fél hét múlt öt perccel
 fél tíz múlt egy perccel
 fél tizenegy múlt három perccel
 fél egy múlt négy perccel
 fél kilenc múlt hat perccel
 fél öt múlt két perccel
 fél nyolc múlt öt perccel

HÁNY ÓRA VAN?

nr

24. Negyed hat múlt egy perccel.

2:17
7:19
9:16
12:20
3:16
1:25
6:20
10:16
4:18
5:17
11:25
8:21

It is 5:16.

negyed három múlt két perccel
negyed nyolc múlt négy perccel
negyed tíz múlt egy perccel
negyed egy múlt öt perccel
negyed négy múlt egy perccel
negyed kettő múlt tíz perccel
negyed hét múlt öt perccel
negyed tizenegy múlt egy perccel
negyed öt múlt három perccel
negyed hat múlt két perccel
negyed tizenkettő múlt tíz perccel
negyed kilenc múlt hat perccel

25. Két perccel múlt háromnegyed egy.

4:46
7:47
9:49
8:48
1:50
6:55
5:48
2:50
1:55
10:47
12:55
11:48

It is 12:47.

egy perccel múlt háromnegyed öt
két perccel múlt háromnegyed nyolc
négy perccel múlt háromnegyed tíz
három perccel múlt háromnegyed kilenc
öt perccel múlt háromnegyed kettő
tíz perccel múlt háromnegyed hét
három perccel múlt háromnegyed hat
öt perccel múlt háromnegyed három
tíz perccel múlt háromnegyed kettő
két perccel múlt háromnegyed tizenegy
tíz perccel múlt háromnegyed egy
három perccel múlt háromnegyed
tizenkettő

26. Egy óra múlt egy perccel.

3:47
9:12
8:33
6:18
9:32
1:20
7:48
4:18
3:49
10:50
12:37
11:55

It is 1:01.

háromnegyed négy múlt két perccel
kilenc múlt tizenkét perccel
fél kilenc múlt három perccel
negyed hét múlt három perccel
fél tíz múlt két perccel
negyed kettő múlt öt perccel
háromnegyed nyolc múlt három perccel
negyed öt múlt három perccel
háromnegyed négy múlt négy perccel
háromnegyed tizenegy múlt öt perccel
fél egy múlt hét perccel
háromnegyed tizenkettő múlt tíz
perccel

VARIATION DRILL

1. Két gyerek van a hegyen.There are two children on the hill.

- There are many boats on the water.
- There's a case of beer on the cabinet.
- There are big windows in the building.
- There's a beautiful picture on the bottle.

Sok csónak van a vízen.
Egy doboz sör van a szekrényen.
Nagy ablakok vannak az épületen.
Szép kép van az üvegen.

2. Magyar katonák vannak a vonaton.

- a. There are some pretty girls on the street car.
- b. There are some warm coats on the bed.
- c. There are some white plates on the table.
- d. There are some yellow pencils on the box.

There are some Hungarian soldiers on the train.

Szép lányok vannak a villamoson.
Meleg kabátok vannak az ágyon.
Fehér tányérok vannak az asztalon.
Sárga ceruzák vannak a dobozon.

3. Van név az ajtón?

- a. Is there a lamp on the radio?
- b. Are there many people on the ship?
- c. Is there a boat on the river?
- d. Are there many boxes on the car?

Is there a name on the door?

Van lámpa a rádión?
Van sok ember a hajón?
Van egy csónak a folyón?
Van sok doboz a kocsin?

4. Budapesten tanul.

- a. He lives in Hungary.
- b. She waits at the legation.
- c. He works at the consulate.
- d. He eats supper at the station.
- e. He teaches at the university.

He's studying in Budapest.

Magyarországon lakik.
A követségen vár.
A konzulátuson dolgozik.
Az állomáson vacsorázik.
Az egyetemen tanít.

5. A gyerek kijön a vízből.

- a. The woman's looking out of the shop.
- b. The soldiers are going out of the restaurant.
- c. The minister's hurrying out of the building.
- d. The girl brings the glasses out of the dining room.

The child is coming out of the water.

Az asszony kinéz az üzletből.
A katonák kimennek a vendéglőből.
A követ kisiet az épületből.
A lány kihozza poharakat az ebédlőből.

6. Az ablakból a kávéházat látom.

- a. I see the school from the café.
- b. I see the bank from the school.
- c. I see the hotel from the bank.
- d. I see the church from the hotel.
- e. I see the city from the church.

I see the café from the window.

A kávéházból az iskolát látom.
Az iskolából a bankot látom.
A bankból a szállodát látom.
A szállodából a templomot látom.
A templomból a várost látom.

7. A lány a szobából a konyhába megy.

- a. The children are going from the school to the church.
- b. The men are going from the office to the café.
- c. Peter's going from the hotel to the restaurant.
- d. The boy's going from the kitchen to the living room.
- e. The child's going from the house to the garden.

The girl's going from the room to the kitchen.

A gyerekek az iskolából a templomba mennek.
A férfiak a hivatalból a kávéházba mennek.
Péter a szállodából a vendéglőbe megy.
A fiú a konyhából a nappaliba megy.
A gyerek a házból a kertbe megy.

8. Hétfőn érkezik Svédországból.

- We're arriving from Vienna on Thursday.
- The Kovácses are coming from New York on Tuesday.
- Eve's flying from France on Friday.
- Alexander's arriving from California on Wednesday.
- Peter starts from Washington on Saturday.

He's arriving from Sweden on Monday.

Csütörtökön érkezünk Bécsből.

Kovácsék kedden jönnek New Yorkból.

Éva pénteken repül Franciaországból.

Sándor szerdán érkezik Kaliforniából.

Péter szombaton indul Washingtonból.

9. Éva sokat úszik.

- John plays golf well.
- The train's arriving now.
- Kovács has a very good time.
- The Minister of Foreign Affairs is saying goodbye now.
- The child sleeps a lot.

Eve swims a lot.

János jól golfozik.

A vonat most érkezik.

Kovács jól szórakozik.

A külügyminiszter most búcsúzik.

A gyerek sokat alszik.

10. A nővérem fél hétkor jön haza.

- The children go to school at nine.
- My wife goes to the store at quarter to six.
- I'm coming home at a quarter past four.
- My train starts at half past eight.
- We eat supper at a quarter to eight.

My sister comes home at half past six.

A gyerekek kilenckor mennek az iskolába.

A feleségem háromnegyed hatkor megy az üzletbe.

Én negyed ötkor jövök haza.

Fél kilenckor indul a vonatom.

Háromnegyed nyolckor vacsorázunk.

TRANSFORMATION DRILL

A

Instructor: A lány beszalad a szobába.

Student: A lány kiszalad a szobából.

- Beszállunk az autóba.
- Bemegyek a házba.
- Bejövök az iskolába.
- Benézek a kocsiba.
- Beszállok a vonatba.
- Beszáll a csónakba.
- Bemennek a templomba.
- Besietnek az üzletbe.
- Besétálunk a szállodába.
- Bejárnak a városba.
- Beszállunk a kocsimba.
- Belátok a kertbe.

- Kiszállunk az autóból.
- Kimegyek a házból.
- Kijövök az iskolából.
- Kinézek a kocsiból.
- Kiszállok a vonatból.
- Kiszáll a csónakból.
- Kimennek a templomból.
- Kisietnek az üzletből.
- Kisétálunk a szállodából.
- Kijárnak a városból.
- Kiszállunk a kocsimból.
- Kilátok a kertből.

B

Instructor: Kiveszem a zsebkendőt a táskámból.

Student: Beteszem a zsebkendőt a táskámba.

- Kiviszik az asztalt a konyhából.
- Kihozzuk a széket a nappaliból.
- Kiteszem a szekrényt a dohányzóba.
- Kihozza az edényt az ebédlőből.

- Beviszik az asztalt a konyhába.
- Behozzuk a széket a nappaliba.
- Beteszem a szekrényt a dohányzóba.
- Behozza az edényt az ebédlőbe.

TRANSLATION DRILL

1. The American Consul has been in Hungary since last year.	Az amerikai konzul tavaly óta van Magyarországon.
2. His wife has been there only three months.	A felesége csak három hónap óta van ott.
3. The Military Attaché is expecting his family now.	A katonai attasé most várja a családját.
4. They're arriving from America on Thursday.	Csütörtökön érkeznek Amerikából.
5. They're departing from New York by ship.	New Yorkból indulnak hajón.
6. They're coming to Budapest from Germany by train.	Németországból vonaton jönnek Budapestre.
7. The Military Attaché's going to Vienna and meeting them there.	A katonai attasé Bécsbe megy, ott találkozik velük.
8. He's going to Vienna by train.	Vonaton megy Bécsbe.
9. He's very happy that his family's coming.	Nagyon örül, hogy jön a családja.
10. He's eagerly awaiting them.	Nagyon várja őket.
11. Szabó's son is studying at the University of Szeged.	Szabó fia Szegeden tanul az egyetemen.
12. He has been abroad many times.	Ő sokszor volt külföldön.
13. As a sportsman he often travels to foreign countries.	Mint sportoló gyakran utazik külföldi országokba.
14. He has already been in Turkey, Greece and Poland.	Volt már Törökországban, Görögországban és Lengyelországban.
15. Next month he goes to Finland.	A jövő hónapban megy Finnországba.
16. He takes part in many international tournaments. He plays tennis.	Sok nemzetközi versenyen játszik. Teniszezik.
17. His daughter is married.	A lánya férjnél van.
18. Her husband works in the Ministry of Foreign Affairs.	A férje a külügyminisztériumban dolgozik.
19. He's the secretary of the Minister of Foreign Affairs.	Ő a külügyminiszter titkára.
20. You will surely meet him soon.	Biztosan találkozik majd vele.
21. A gentleman's coming out of the other room.	Egy úr jön ki a másik szobából.
22. He's the French Legation Secretary.	Ő a francia követségi titkár.
23. His wife isn't here; she's arriving from Paris on Wednesday.	A felesége nincs itt, ő szerdán érkezik Párizsból.
24. A beautiful woman's standing next to the Swedish Charge d'Affaires.	Egy szép asszony áll a svéd ügyvivő mellett.
25. The wife of the Italian Military Attaché is chatting with him.	Az olasz katonai attasé felesége beszélget vele.
26. Not only are there some Western diplomats there, but some Eastern ones also.	Nemcsak nyugati diplomaták vannak ott, vannak keletiek is.
27. The two gentlemen who are chatting in the corner are the Polish Minister and a Russian journalist.	A két úr, aki a sarokban beszélget, a lengyel követ és egy orosz újságíró.
28. Now a Turkish diplomat is going there.	Most egy török diplomata megy oda.
29. They're not drinking cognac but Tokay wine.	Nem konyakot, hanem tokaji bort isznak.
30. The wine and the cognac are on the table. We're going to try the Tokay wine also.	A bor és a konyak az asztalon van. Mi is megkóstoljuk a tokaji bort.
31. It's late. Many people are leaving already.	Késő van. Már sokan elmennek.
32. The Minister of Foreign Affairs is saying goodbye to the hostess.	A külügyminiszter a háziasszonytól búcsúzik.

33. There aren't many from the Ministry of Foreign Affairs here. 34. The department heads and the chief of the political section are here. 35. The Under Secretary of State is in Russia. He's spending his summer vacation there. 36. We want to spend our summer vacation at the Balaton this year. 37. The children always have a good time at the Balaton. 38. My wife lies on the shore and sleeps. I, on the other hand, swim or go boat riding. 39. We're going on our summer vacation the end of June. 40. In June, July and August it's always good and warm at the Balaton.	Nincsenek sokan itt a külügy-minisztériumból. Az osztályvezetők vannak itt és a politikai osztály főnöke. A külügyminiszter helyettese Oroszországban van. Ott nyaral. Mi a Balatonon akarunk nyaralni az idén. A gyerekek mindig jól szórakoznak a Balatonon. A feleségem fekszik a parton és alszik. Én pedig úszom vagy csónakázom. Június végén megyünk nyaralni. Júniusban, júliusban és augusztusban mindig jó meleg van a Balatonon.

RESPONSE DRILL

1. Mi van az asztalon? 2. Mi van a széken? 3. Mi újság van Magyarországon? 4. Honnan jönnek? 5. Honnan indul? 6. Honnan jön a repülőgép? 7. Honnan jön az autóbusz? 8. Honnan jön a vonat? 9. Honnan jönnek a gyerekek? 10. Hol vannak a gyerekek? 11. Hova mennek a gyerekek? 12. Honnan vár levelet? 13. Honnan ír a felesége? 14. Hova megy? 15. Hol van? 16. Mióta van Budapesten? 17. A jövő héten megy New Yorkba? 18. Kedden indul New Yorkból? 19. Csütörtökön érkezik a barátja? 20. Vonaton megy Baltimoreba? 21. Örül, hogy jön a családja? 22. Volt már külföldön? 23. Szeret a felesége külföldön lenni? 24. Volt már sportversenyen? 25. Szokott részt venni nemzetközi sportversenyeken? 26. Volt már Olaszországban? 27. Ismeri Törökországot? 28. Merre van kelet? 29. Sok ember dolgozik Budapesten az amerikai követségen? 30. Hány titkár van az amerikai követségen? 31. Van titkárnő is az amerikai követségen?	What's there on the table? What's there on the chair? What's new in Hungary? Where are they coming from? Where are you starting from? Where's the airplane coming from? Where's the bus coming from? Where's the train coming from? Where are the children coming from? Where are the children? Where are the children going? From where are you expecting a letter? From where is your wife writing? Where are you going? Where are you? How long have you been in Budapest? Are you going to New York next week? Are you starting from New York on Tuesday? Is your friend arriving on Thursday? Are you going to Baltimore by train? Are you happy that your family's coming? Have you ever been abroad? Does your wife like to be abroad? Have you ever been in any athletic tournaments? Do you usually take part in international tournaments? Have you ever been in Italy? Do you know Turkey? Which way is east? Are there many people working at the American Legation in Budapest? How many secretaries are there at the American Legation? Is there also a (woman) secretary at the American Legation?

32. Maga követségi titkár?	Are you a legation secretary?
33. Mikor lesz maga követségi tanácsos?	When will you be a legation counselor?
34. Hány katonai attasé van Budapesten?	How many military attachés are there in Budapest?
35. Hány újságíró van New Yorkban?	How many journalists are there in New York?
36. Hány követség van Washingtonban?	How many legations are there in Washington?
37. Vannak nagykövetek is Washingtonban?	Are there ambassadors also in Washington?
38. Mikor lesz maga követ?	When will you be a minister?
39. Ismeri a külügyminisztert?	Do you know the Secretary of State?
40. Melyik osztályon dolgozik a külügyminisztériumban?	In which section do you work in the State Department?
41. Hol volt az idén nyáron?	Where have you been this summer?
42. Hova megy nyaralni?	Where are you going to spend the summer vacation?
43. Szeret maga csónakázni?	Do you like boat riding?
44. Milyen követségek vannak Washingtonban?	What sort of legations are there in Washington?
45. Csak nyugati diplomaták vannak Washingtonban?	Are there only Western diplomats in Washington?
46. Vannak keleti diplomaták is Washingtonban?	Are there Eastern diplomats also in Washington?
47. Hány keleti diplomata van Washingtonban?	How many Eastern diplomats are there in Washington?
48. Szerdán indul Franciaországba?	Are you leaving for France on Wednesday?

CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Ki az a házaspár, aki a sarokban beszélget?
 B: Az az angol katonai attasé és a felesége.
 A: Mióta vannak Magyarországon?
 B: Azt hiszem, tavaly óta.
 A: Itt van az angol követ is?
 B: Úgy tudom, ő nincsen Budapesten. Londonban van. De itt van a követség ügyvivője.

3

- A: Kik azok, akik most szállnak ki a kocsiból?
 B: Az egy francia követségi titkár és a családja.
 A: Sokan vannak a francia követségen?
 B: Nincsenek sokan.
 A: Ki a vezetője a francia követségnek?
 B: A követ. Ha ő nincsen itt, akkor egy ügyvivő van.
 A: Ismeri a francia követet?
 B: Igen, ismerem. Nagyon kellemes ember.

2

- A: Mit csinál a fivére?
 B: A külügyminisztériumban dolgozik.
 A: Melyik osztályon dolgozik?
 B: A politikai osztályon.
 A: Volt már a fivére külföldön?
 B: Már sokszor volt. Most éppen Törökországban van.
 A: Mikor jön haza Törökországból?
 B: Azt hiszem, a jövő héten.

4

- A: Mit csinál a kedves lánya?
 B: Svédországban van egy nemzetközi teniszversenyen.
 A: Ő is teniszezik?
 B: Igen. Majdnem minden versenyen játszik.
 A: Férjnél van?
 B: Igen. Egy olasz követségi tanácsos a férje.
 A: Budapesten laknak?
 B: Nem, Bécsben laknak.

5

- A: Hogy van a kedves felesége?
 B: Köszönöm, nagyon jól van. Földváron nyaral.
 A: Balaton-Földváron, vagy Duna-Földváron?
 B: Balaton-Földváron.
 A: Mióta van ott a felesége?
 B: Június óta.
 A: Szeret ott nyaralni?
 B: Igen. Sokat úszik, csónakázik és teniszeznek.
 A: És a gyerekek?
 B: Ők is nagyon szeretnek ott. Azon a parton a víz nem mély. Egész nap a vízben játszanak.
 A: Maga nem szokott lemenni?
 B: De igen. Minden vasárnap lemegyek.

SITUATIONS

1. Találkozik egy barátjával, aki amerikai diplomata. Megkérdezi, hogy mióta van Magyarországon és mikor érkeznek meg a családja. Hogy jönnek Amerikából? Hol akar találkozni velük?

2. Megkérdezi egy barátjától, hogy hol van a fia és a lánya. Voltak már külföldön? Mit csinálnak? Férjnél van a lánya? Ki a férje?

3. Az egyik követségen 'kocképartó' van. Maga egy másik diplomatával beszélget. Megkérdezi, hogy kik a férfiak és a hölgyek, akiket lát. Az egyik úr mellett egy szép asszony áll. Egy sarokban az orosz sajtóattasé és egy lengyel titkár beszélget. Megkérdezi az egyik hölgyet, hogy bort vagy konyakot parancsol. Sokan mennek haza. Maga is búcsúzik. Az ajtó előtt találkozik a külügyminiszter helyettesével.

4. Beszélget egy barátjával. Maguk ezen a nyáron a Balatonon akarnak nyaralni. Már volt ott és szeret ott. Mit szoktak csinálni a Balatonon? Mikor akarnak menni? - A barátja a hegyekbe akar menni. Ők a hegyekben szeretnek nyaralni.

NARRATIVE

Magyarország fővárosa Budapest. Budapesten vannak a minisztériumok és a követségek.

A követség vezetője a követ. Ha nincsen követ, vagy ha nincs ott a követ, akkor az ügyvivő a követség vezetője. Minden követségen van egy katonai attasé, egy sajtóattasé, egy követségi tanácsos és egy vagy két követségi titkár. Természetesen hivatalnokok és titkárnők is vannak a követségen. A konzulátus vezetője a konzul.

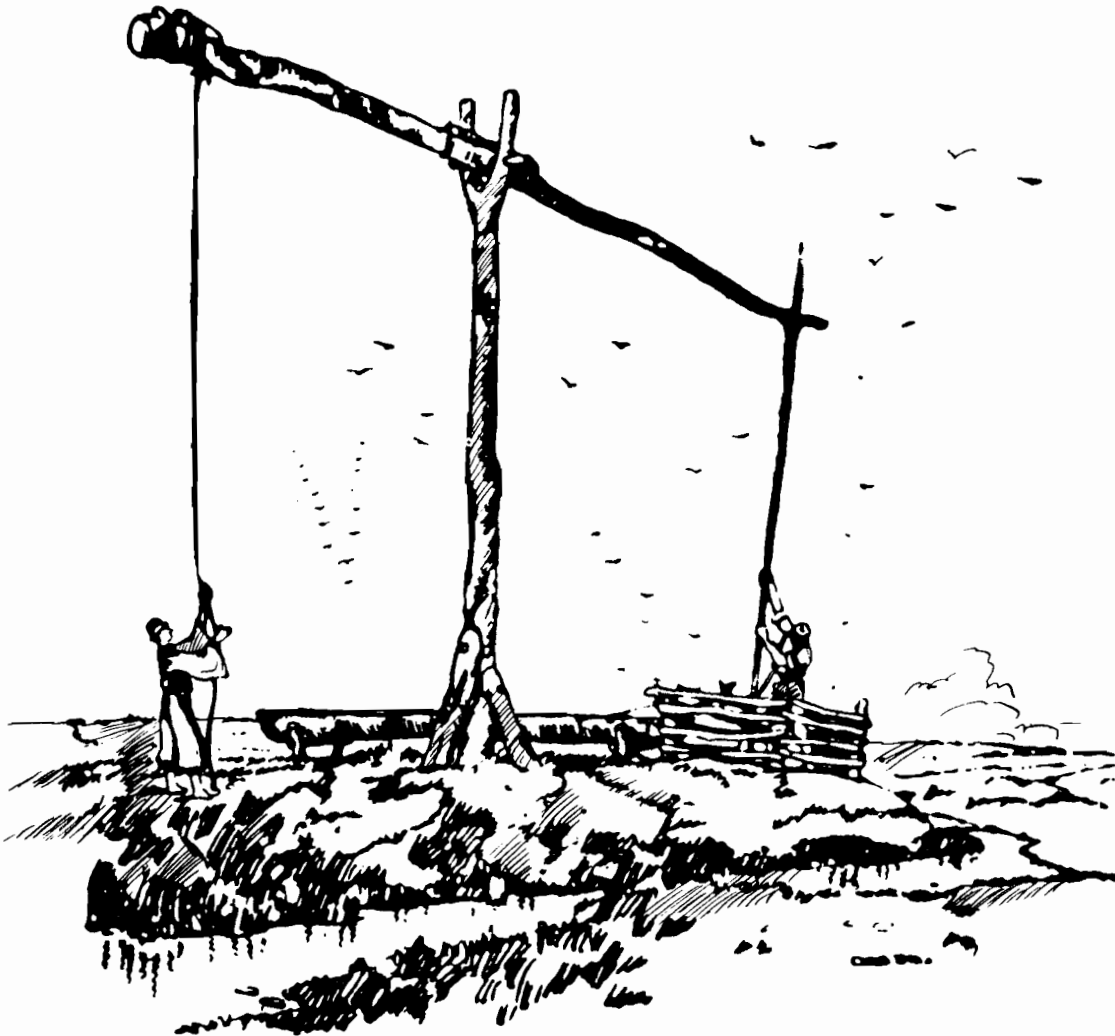
Budapesten sok keleti és sok nyugati diplomata van. A diplomáciai testület doyenje az orosz követ.

Budapest nagyon szép város. A Duna két oldalán fekszik. Pest az egyik oldalon van, Buda pedig a másik oldalon. Pesten vannak a minisztériumok, a követségek és az áruházak. Pesten van az Országház, a Bazilika, a Városliget és sok múzeum. Budán van a Várhegy, a Gellérthegy és a Szabadság-hegy. A Várhegyen van a Mátyás-templom és a Halászbástya. Sok szép régi ház van Budán. Az emberek szeretnek Budán lakni.

Budapesten sok szép szálloda, vendéglő és kávéház van. Sok vendéglőben zene szól. Odajárnak a külföldi diplomaták cigányzenét hallgatni és magyar borokat inni. A diplomaták nagyon jól szórakoznak Budapesten. Sokat teniszeznek és golfoznak. Golfozni a Szabadság-hegyen lehet.

A diplomaták vagy külföldön, vagy a Balatonon nyaralnak. A Balaton egy szép nagy tó. A vize tiszta és kék. Fehér hajók úsznak a kék vízben; kirándulóhajók és halászhajók. Az egyik oldalon a víz nem mély. A gyerekek azon az oldalon szeretnek nyaralni. Egész nap a vízben vannak, vagy a parton játszanak. Az emberek pedig úsznak, csónakáznak, halásznak, vagy nem csinálnak semmit; csak a parton fekszenek és beszélgetnek. Nyaralnak.

diplomáciai testület - diplomatic corps
doyen - dean

A NAGY MAGYAR ALFÖLDÖN

Basic Sentences

lowland, plain coöperative	alföld, -je szövetkezet, -e
The Johnsons visit the Tóths. The Tóths live in the Alföld. Tóth works in a coöperative.	Johnsonék meglátogatják Tóthékat. Tóthék az Alföldön laknak. Tóth egy szövetkezetben dolgozik.
JOHNSON	
Do you see that house? It belongs to the Tóths.	Látja azt a házat? Az Tóthék háza.
gate	kapu
MÁRIA	
Isn't that Tóth standing at the gate?	Nem Tóth áll a kapuban?
JOHNSON	
Why, yes... Here we are.	De igen... Itt is vagyunk.
TÓTH	
Welcome! Have you had a nice trip?	Isten hozta magukat! Jó útjuk volt?
I knew, was able quickly, fast, rapidly slowly to drive cart, wagon truck tractor road, way	tudtam gyorsan lassan hajtani szekér, szekeret, szekere teherautó traktor, -a, -ja út, utat, útja
JOHNSON	
Not bad, only I wasn't able to drive fast. There were many carts, trucks and tractors on the road.	Nem rossz, csak nem tudtam gyorsan hajtani. Sok szekér, teherautó és traktor volt az úton.
dusty highway, main road	poros országút
TÓTH	
Was the highway very dusty?	Nagyon poros volt az országút?
MÁRIA	
It certainly was quite dusty.	Bizony elég poros volt.
farm, homestead	gazdaság, -a
JOHNSON	
You have a beautiful small farm, Mr. Tóth.	Szép kis gazdasága van, Tóth úr!

TÓTH

It's nice enough, but unfortunately too small.

member

Elég szép, de sajnos túl kicsi.

tag, -ja

JOHNSON

Are you also a member of the coöperative?

everybody

Maga is tagja a szövetkezetnek?

mindenki

TÓTH

Yes, everybody in this village is a member.

acre
soil, earth, ground, floor

Igen, ebben a faluban mindenki tagja.

hold, -at, -ja ¹
föld, -je

JOHNSON

How many acres of land does the coöperative have?

crop, grain, corn
wheat
rye
barley
corn
potato
to grow, cultivate, produce
on it, her, him

Hány hold földje van a szövetkezetnek?

gabona
búza
rozs
árpa
kukorica
krumpli
termelni
rajta

TÓTH

It has 5000 acres. It's all good land. We grow crops on it for the most part.

farm, farmstead

Ötezer holdja van. Mind jó föld. Főleg gabonát termelünk rajta.

tanya

MÁRIA

What's in that farm building?

stable, barn
to keep, hold
horse
cow
pig

Mi van abban a tanyaépületben?

istálló
tartani
ló, lovat, lova
tehén, tehenet, tehene
disznó, disznaja

TÓTH

It's a stable. That's where they keep the horses and the cows belonging to the coöperative.

own

Az egy istálló. Ott tartják a szövetkezet lovait és teheneit.

saját

JOHNSON

Do people have their own cows in Hungary?

Vannak saját teheneik az embereknek Magyarországon?

TÓTH

Every family may own one or two cows.

poultry
chicken
hen
duck
goose
turkey

Minden családnak lehet egy vagy két saját tehene.

baromfi
csirke
tyúk, -ja
kacsa
liba
pulyka

MÁRIA

Can they keep their own poultry also?
around

Lehet saját baromfit is tartani?
körül

TÓTH

Yes, they can keep them around the house.

Igen, a ház körül lehet tartani.

to sell

eladni

JOHNSON

What do you do with them?
Do you sell them?

Mit csinálnak velük? Eladják őket?

market

piac

TÓTH

We eat them or sell them at the market.

Megesszük vagy eladjuk a piacon.

MÁRIA

Is the market nearby?
neighbor

Közel van a piac?

szomszéd, -ja

TÓTH

It's not far. It's in the neighboring city.

Nincs messze. A szomszéd városban van.

orchard

gyümölcsös, -ök

JOHNSON

I see you have a nice orchard. What kind of fruit trees do you have?

Látom, hogy szép gyümölcsöse van. Milyen gyümölcsfái vannak?

apple
pear
cherry
plum, prune
few, some
crop, yield, harvest, produce

alma
körte
cseresznye
szilva
egy-két
termés

TÓTH

I have apple and apricot trees for the most part. But I also have a few pear and cherry trees. I think we'll have a good crop this year.

bush

MÁRIA

Are those bushes there yours?

raspberry

TÓTH

No, they're my neighbor's raspberry shrubs.

JOHNSON

Your neighbor has a beautiful big house! And how large the windows of the house are!

war
farmer
wealthy peasant

TÓTH

Yes, it's nice. Before the war he was a farmer. He had some large farms. Now he is called a "kulák".

to whom
dog
to bark
to run

MÁRIA

Whose dogs are those barking on the road? Yours?

watch dog
to us

TÓTH

No, they're not ours. They're my neighbor's son's dogs. We have only one dog, a watch dog.

MÁRIA

Where's your dog?

TÓTH

He's lying there in front of the gate.

Főleg alma- és barackfáim vannak. De van egy-két körte- és cseresznyefám is. Azt hiszem, jó termésünk lesz az idén.

bokor, bokrot, bokra

Azok a maga bokrai ott?

málna

Nem, azok a szomszédom málnabokrai.

Szép nagy háza van a szomszédjának! A ház ablakai is milyen nagyok!

háború
gazdálkodó
kulák

Igen, szép. A háború előtt gazdálkodó volt. Nagy tanyái voltak. Most kuláknak hívják.

kinek
kutya
ugatni
szaladni

Kinek a kutyái ugatnak az úton? A maguk kutyái?

házőrző kutya
nekünk

Nem, azok nem a mi kutyáink. Azok a szomszédom fiának a kutyái. Nekünk csak egy kutyánk van, egy házőrző kutya.

Hol van a maguk kutyája?

Ott fekszik a kapu előtt.

JOHNSON

Is that your garden behind the house?

all kinds, sorts
tomato
green pepper
lettuce, salad
cucumber
strawberry

TÓTH

Yes, that's my wife's kitchen garden. There are all sorts of vegetables in the garden, tomatoes in particular. There are also strawberries in one corner of the garden.

alone
to water, irrigate

JOHNSON

Does your wife water the garden alone?

to help
to her, him, it

TÓTH

No. My daughters help her.

MÁRIA

Are your daughters grown-up?

TÓTH

Yes, they're grown-up now. They attend high school.

MÁRIA

Do they like to study?

to sew

TÓTH

Yes they do, but they work hard at home also. They're good at sewing. They sew my wife's dresses also.

smart, clever, able, skillful

JOHNSON

You have clever daughters, Mr. Tóth!

TÓTH

Yes, they're quite skillful.

Az a maguk kertje a ház mögött?

mindenféle
paradicsom, -ja
paprika
saláta
uborka
eper, epres, epre

Igen, az a feleségem konyhakertje. Mindenféle zöldség van a kertben, főleg paradicsom. Eper is van a kert egyik sarkában.

egyedül
öntözni

A felesége egyedül öntözi a kertet?

segíteni
neki

Nem. A lányaim segítenek neki.

Nagyok a lányai?

Igen, már nagyok. Középiskolába járnak.

Szeretnek tanulni?

varrni

Szeretnek, de itthon is sokat dolgoznak. Jól varrnak. A feleségem ruháit is ők varrják.

ügyes

Ügyes lányai vannak, Tóth úr!

Hála Isten, elég ügyesek.

JOHNSON	
Do you have sons also?	Fiai is vannak?
TÓTH	
Yes, I have two sons. They work in the State Farm. They look after the horses.	Igen, két fiam van. Az Állami Gazdaságban dolgoznak. A lovakat gondozzák.
salary	fizetés
JOHNSON	
Do they get a good salary?	Jó fizetést kapnak?
TÓTH	
Quite good.	Elég jót.
feather	toll, -at, -a
bird	madár, madarat, madara
MÁRIA	
What beautiful feathers those birds have!	Milyen szép tolluk van azoknak a madaraknak!
to sing	énekelni
TÓTH	
My neighbor says that these are his birds and they sing only for him!	A szomszédom azt mondja, hogy ezek az ő madarai, és csak neki énekelnek!
JOHNSON	
I think your wife is calling you, Mr. Tóth.	Azt hiszem, a felesége hívja magát, Tóth úr.
voice	hang, -ja
it seems	úgy látszik
for dinner	ebédre
chicken (seasoned with)	paprikás csirke
paprika	
strudel	rétes
apple strudel	almás rétes
TÓTH	
Yes, I hear her voice. Dinner apparently is ready. We'll have chicken paprika and apple strudel for dinner. I hope you'll like it.	Igen, hallom a hangját. Úgy látszik, kész az ebéd. Paprikás csirke és almás rétes lesz ebédre. Remélem, hogy szeretik.

Note to the Basic Sentences

¹ 1 hold - 1.42 English acres or 0.57 hectares.

Notes on Grammar
(For Home Study)

A. The Indirect Object (Dative Case)

Mikor fizetik ki a pénzt az <u>embernek</u> ?	When will they pay the money <u>to the man</u> ?
Eladjuk a házat <u>nekik</u> .	We're selling <u>them</u> the house.
Holnap írok <u>magának</u> .	I'll write <u>to you</u> tomorrow.
Megcsinálja ezt <u>nekem</u> ?	Is he going to do that <u>for me</u> ?

The expressions underlined in English, which include the 'indirect object', correspond to what is called the Dative Case in Hungarian. The ending of this case is -nak for back-vowel words and -nek for front-vowel words. Note also the use of nek- together with a special set of endings in forming the dative personal pronouns.

nekem	to, for me
neked	" " thee
neki	" " him, her, it
nekünk	" " us
nektek	" " you
nekik	" " them

However, the dative of maqa (maguk) is magának (maguknak).

Besides its use to convey the idea of the indirect object, the dative case is employed in other ways also. One is in special expressions, such as the one used in the dialog of this unit: A lányaim segítenek neki, which literally would mean, 'My daughters help to her.' Another use of the dative is in conjunction with expressing the idea of 'to have' in Hungarian.

B. Concept of 'To Have' in Hungarian

The English word 'to have', in the sense 'to possess', has no exact equivalent in Hungarian. Instead of a specific verb form, 'having' (or 'possessing') is expressed by the possessive form of the thing or person possessed (or 'had') plus the appropriate form of van. Thus, for example, the Hungarian equivalent for 'We have a house' is: Házunk van (literally, 'Our house is'). Likewise, 'I have friends' is Barátaim vannak (literally, 'My friends are').

When it is desired to emphasize the possessor in this construction, and a personal pronoun is used, this pronoun is in the dative form.

<u>Nekünk</u> nagy házunk van.	<u>We</u> have a big house.
Nem <u>neki</u> van családja, hanem <u>nekem</u> van családom.	Not <u>he</u> but <u>I</u> have a family.

When the possessor in this construction is a noun, this noun is in the dative form.

<u>Pálnak</u> van egy háza.	Paul has a house.
<u>Péternek</u> nincs felesége.	Peter doesn't have a wife.

C. Possessive with Plural Nouns

The examples given in the table in Unit 7 are repeated in the plural possessive forms below:

My	Thy	His, Her, Its, Your	Our	Your (familiar)	Their, Your
ceruzáim	ceruzáid	ceruzái	ceruzáink	ceruzáitok	ceruzáik
keféim	keféid	keféi	keféink	keféitek	keféik
cipőim	cipőid	cipői	cipőink	cipőitek	cipőik
kocsijaim	kocsijaid	kocsijai	kocsijaink	kocsijaitok	kocsijaik
késeim	késeid	kései	késeink	késeitek	késeik
kertjeim	kertjeid	kertjei	kertjeink	kertjeitek	kertjeik
ingeim	ingeid	ingei	ingek	ingek	ingek
kabátjaim	kabátjaid	kabátjai	kabátjaink	kabátjaitok	kabátjaik
asztalaim	asztalaid	asztalai	asztalaink	asztalaitok	asztalaik
házaim	házaid	házaik	házaik	házaik	házaik
szúcseim	szúcseid	szúcsei	szúcseink	szúcseitek	szúcseik
hegyeim	hegyeid	hegyei	hegyeink	hegyeitek	hegyeik
tavaim	tavaid	tavai	tavaink	tavaik	tavaik
műveim	műveid	művei	műveink	műveitek	műveik
kezeim	kezeid	kezei	kezeink	kezeitek	kezeik
tükreim	tükreid	tükrei	tükreink	tükreitek	tükreik

Explanation: The sign of the possessive plural is -i-, which always precedes the possessive suffix. Note in the table above that the plural possessive stem of any given noun is identical for every person. For words ending in -a or -e it is formed by lengthening the final letter of the basic form to -á or -é respectively. If the word ends in any other vowel (excepting -i), the plural possessive stem is identical to the basic form. The plural possessive stem of words ending in -i is identical to the 'his' form of the singular noun. The stem for all regular words ending in consonants is also identical to the third person possessive of the singular noun.

D. Uses of the Possessive

In a preceding unit we discussed the Hungarian pattern: possessive noun plus noun possessed. In addition to the pattern explained in that unit, Hungarians use the following frame to express the same idea: dative form of possessor plus definite article plus third person possessive of noun indicating the thing possessed. The last element, whether singular or plural, must always be the 'his' type (see charts of Units 7 and 9):

Jánosnak a könyve.	John's book. ('To John his book.')
Jánosnak a könyvei.	John's books.
A barátomnak a ceruzája.	My friend's pencil.
A barátomnak a ceruzái.	My friend's pencils.
A tanárainknak a ceruzái.	My teachers' pencils.
A tanároknak a ceruzái.	The teachers' pencils.

Note: When the possessor is a relative or interrogative pronoun, the above pattern is the only one that can be used:

Az úr, akinek a felesége itt van...	The man whose wife is here...
Kinek a könyvét olvassa?	Whose book are you reading?

When the possessor is maguk (your), the same pattern as above as well as the pattern referred to in the note of Unit 7 may be used. In either case the thing possessed is in the 'his' form of the possessive, singular or plural, depending on the noun:

A maguk szállodája.	Maguknak a szállodája.	Your hotel.
A maguk szállodái.	Maguknak a szállodái.	Your hotels.

In the case of a double possessive, the pattern is: Basic form of the first possessive (or corresponding possessive form if modified by a possessive adjective in English) plus dative of the third person 'his' form of the second possessive plus definite article plus third person 'his' form of word possessed, to agree in number and case according to its form and use in the sentence:

János barátjának a kocsija nagyon nagy.	John's friend's car is very large.
A barátom fivérének a tanárai magyarok.	My friend's brother's teachers are Hungarian.
A szálloda szobájának az ajtaját látom.	I see the hotel room door.

SUBSTITUTION DRILL

1. A titkárnőim szépek.

shoes - gloves - handkerchiefs - neckties - cars - ships

My secretaries are beautiful.

cipőim - kesztyűim - zsebkendőim - nyakkendőim - autóim - hajóim
2. Azok nem az én kutyáim.

ducks - plum trees - pencils - rooms - suits - stockings - balls - handbags - vases - forks - farms

Those are not my dogs.

kacsáim - szilvafáim - ceruzáim - szobáim - ruháim - harisnyáim - labdáim - táskáim - vázák - villáim - tanyáim
3. Házaim is vannak.

beds - pens - windows - wines - daughters - sons - teachers - friends - flowers - doctors - clerks - apartments

I also have houses.

ágyaim - tollaim - ablakaim - boraim - lányaim - fiaim - tanárain - barátaim - virágaim - orvosaim - hivatalnokaim - lakásaim

4. Nincsenek bankjaim.
 hens - rowboats - coats -
 hats - parks - newspapers -
 trains - neighbors
 I don't have banks.
 tyúkjaim - csónakjaim - kabátjaim -
 kalapjaim - parkjaim - újságjaim -
 vonatjaim - szomszédjaim
5. Hol vannak a gyerekeim?
 dishes - shirts - pictures -
 books - cabinets - brothers -
 shops - sisters - addresses
 Where are my children?
 edényeim - ingeim - képeim -
 könyveim - szekrényeim - fivéremeim -
 üzleteim - nővéreim - címeim
6. Ezek nem az én bőröndjeim.
 gardens - checks - lawyers
 Those are not my suitcases.
 kertjeim - csekkjeim - ügyvédjeim
7. A kanalaim nem tiszták.
 glasses - horses - letters -
 cows - carts
 My spoons are not clean.
 poharaim - lovaim - leveleim -
 teheneim - szekereim
8. A fiam nyakkendői tiszták.
 shoes - gloves - handkerchiefs -
 cars - ships
 My son's neckties are clean.
 cipőí - kesztyűi - zsebkendői -
 autói - hajói
9. A szomszédomnak pulykái is vannak.
 geese - ducks - pencils -
 pastry shops - schools -
 kitchens - lamps - roses -
 bills - forks - cups
 My neighbor has turkeys also.
 libái - kacsái - ceruzái -
 cukrászdái - iskolái -
 konyhái - lámpái - rózsái -
 számlái - villái - csészéi
10. A könyvei is ott vannak.
 addresses - shirts - pictures -
 shops - typewriters - sisters -
 poems - engineers
 Her books are there also.
 címei - ingei - képei -
 üzletei - írógépei - nővérei -
 versei - mérnökei
11. Ezek az ő ablakai.
 tables - buses - department
 stores - wines - furniture -
 boxes - apartments - daughters -
 streetcars - horses
 These are his windows.
 asztalai - autóbuszai -
 áruházai - borai - bútorai -
 dobozai - lakásai - lányai -
 villamosai - lovai
12. Itt vannak a kabátjai.
 newspapers - banks - hats -
 trousers - plates - flowers -
 post cards - magazines -
 apricots - shops
 Here are her coats.
 újságjai - bankjai - kalapjai -
 nadrágjai - tányérjai - virágjai -
 levelezőlapjai - képeslapjai -
 barackjai - boltjai
13. A folyóink szélesek.
 ships - shoes - neckties -
 gloves - cars
 Our rivers are wide.
 hajóink - cipőink - nyakkendőink -
 kesztyűink - autóink
14. Szilvafáink is vannak.
 lamps - hotels - schools -
 soldiers - suits - stockings -
 pencils - balls -
 pastry shops - rooms -
 geese
 We have plum trees also.
 lámpáink - szállodáink - iskoláink -
 katonáink - ruháink - harisnyáink -
 ceruzáink - labdáink -
 cukrászdáink - szobáink -
 libáink

15. A könyveink rosszak.
 children - chairs - buildings -
 pictures - cabinets - stores -
 waiters - years
Our books are bad.
 gyerekeink - székeink - épületeink -
 képeink - szekrényeink - üzleteink -
 pincéreink - éveink
16. Az ablakaink nagyok.
 houses - boxes - daughters -
 sons - streetcars -
 buses - museums -
 picture galleries - churches
Our windows are big.
 házaink - dobozaink - lányaink -
 fiaink - villamosaink -
 autóbuszaink - múzeumaink -
 képtáraink - templomaink
17. Az ő asztalaik tiszták.
 windows - boxes - pens -
 apartments - beds - houses -
 stations - wines
Their tables are clean.
 ablakaik - dobozaik - tollaik -
 lakásaik - ágyaik - házaik -
 állomásaik - boraik
18. Milyen kabátjaik vannak?
 trousers - hats -
 rowboats - parks - creeks -
 trains - shops
 What kind of coats do they have?
 nadrágjaik - kalapjaik -
 csónakjaik - parkjaik - patakjaik -
 vonatjaik - boltjaik
19. Jók a könyveik?
 pictures - shirts - chairs -
 knives - seats - dishes -
 cabinets - children - addresses
 Are their books good?
 képeik - ingeik - székeik -
 késeik - helyeik - edényeik -
 szekrényeik - gyerekeik - címeik
20. A lámpáik piszkosak.
 pastry shops - rooms - dresses -
 schools - vases - balls -
 handbags - hotels
Their lamps are dirty.
 cukrászdáik - szobáik - ruháik -
 iskoláik - vázáik - labdáik -
 táskáik - szállodáik
21. A fiúk lovai piszkosak.
 spoons - letters - glasses -
 cups - mirrors - carts - cows
 The boys' horses are dirty.
 kanalai - levelei - poharai -
 csészéi - tükrei - szekerei - tehenei
22. A gyerekeim nagyok.
 his houses - their boats -
 her sons - the boys' horses -
 my chickens - her flowers -
 the girls' toys - my wife's hens -
 the buildings of my city -
 the windows of the house -
 my neighbor's cows
My children are big.
 a házai - a csónakjaik -
 a fiai - a fiúk lovai -
 a csirkéim - a virágai -
 a lányok játékaik - a feleségem
 tyúkjai - a városom épületei -
 a ház ablakai -
 a szomszédom tehenei
23. Azok a szomszédom fiának a kutyái.
 books - horses - toys - shirts -
 glasses - cows - birds -
 daughters
 Those are my neighbor's son's dogs.
 könyvei - lovai - játékaik - ingei -
 poharai - tehenei - madarai -
 lányai

VARIATION DRILL

1. A kutyáim a ház mögött vannak. My dogs are behind the house.
- a. My apple trees are next to the house. Az almafáim a ház mellett vannak.
- b. My shoes are in front of the door. A cipőim az ajtó előtt vannak.
- c. My pencils are behind the box. A ceruzáim a doboz mögött vannak.
- d. My ducks are beside the row-boat. A kacsáim a csónak mellett vannak.
- e. My geese are in front of the stable. A libáim az istálló előtt vannak.
2. A házaim nagyok. My houses are big.
- a. My doctors are good. Az orvosaim jók.
- b. My daughters are pretty. A lányaim szépek.
- c. My friends are rich. A barátaim gazdagok.
- d. My windows are wide. Az ablakaik szélesek.
- e. My teachers are Hungarian. A tanáraim magyarok.
3. Fehér ingeim vannak. I have white shirts.
- a. I have good pastries. Jó süteményeim vannak.
- b. I have beautiful poems. Szép verseim vannak.
- c. I have interesting novels. Érdekes regényeim vannak.
- d. I have black cabinets. Fekete szekrényeim vannak.
- e. I have German books. Német könyveim vannak.
4. A fiaim jól rajzolnak. My sons draw well.
- a. My daughters sew beautifully. A lányaim szépen varrnak.
- b. My teachers teach well. A tanáraim jól tanítanak.
- c. My dogs bark a lot. A kutyáim sokat ugatnak.
- d. My birds sing beautifully. A madaraim szépen énekelnek.
- e. My friends swim well. A barátaim jól úsznak.
5. Ezek a szomszédom ablakai. These are my neighbor's windows.
- a. Those are Kovács' sons. Azok Kovács fiai.
- b. These are my daughter's blouses. Ezek a lányom blúzai.
- c. Those are your boxes. Azok a maga dobozai.
- d. These are the city buses. Ezek a város autóbuszai.
6. Jánosnak angol könyvei vannak. John has English books.
- a. Mary has beautiful poems. Máriának szép versei vannak.
- b. Alexander has large shops. Sándornak nagy üzletei vannak.
- c. Kovács has black horses. Kovácsnak fekete lovai vannak.
- d. Molnár has expensive suits. Molnárnak drága ruhái vannak.
- e. Fehér has red neckties. Fehérnek piros nyakkendői vannak.
7. Fizetést ad a fiainak. He pays his sons a salary.
- a. He writes post cards to his teachers. Levelezőlapokat ír a tanárainak.
- b. He brings fruit to his secretaries. Gyümölcsöt hoz a titkárnőinek.
- c. He buys presents for his daughters. Ajándékokat vesz a lányainak.
- d. She takes books to her sisters. Könyveket visz a nővéreinek.
- e. He brings the money back to his brothers. Visszahozza a pénzt a fivéreinek.

8. A gyerekeink az iskolában tanulnak.

- a. Our daughters are singing in the church.
- b. Our friends are shopping in Vienna.
- c. Our doctors are working in the city.
- d. Our dogs are barking in the garden.

Our children are studying in the school.

A lányaink a templomban énekelnek.
A barátaink Bécsben vásárolnak.
Az orvosaink a városban dolgoznak.
A kutyáink a kertben ugatnak.

9. A hegyeink magasak.

- a. Our rivers are wide.
- b. Our cities are clean.
- c. Our picture galleries are interesting.
- d. Our pastry shops are good.
- e. Our furniture is new.

Our mountains are high.

A folyóink szélesek.
A városaink tiszták.
A képtáraink érdekesek.
A cukrászdáink jók.
A bútoraink újak.

10. Üresek a poharaik.

- a. Their beds are wide.
- b. Their apartments are clean.
- c. Their houses are big.
- d. Their birds are beautiful.
- e. Their streets are dirty.

Their glasses are empty.

Szélesek az ágyaik.
Tiszták a lakásaik.
Nagyok a házaik.
Szépek a madaraik.
Piszkosak az utcáik.

11. A tanulók könyvei újak.

- a. The girls' skirts are beautiful.
- b. The boys' suits are dirty.
- c. The men's glasses are empty.
- d. The Kovácses' children are big.
- e. The neighbors' horses are tired.

The students' books are new.

A lányok szoknyái szépek.
A fiúk ruhái piszkosak.
A férfiak poharai üresek.
Kovácsék gyerekei nagyok.
A szomszédok lovai fáradtak.

12. Nekem három szép lányom van.

- a. I have many interesting books.
- b. I have horses also.
- c. I have an orchard behind my house.
- d. I have houses in Budapest.

I have three pretty daughters.

Nekem sok érdekes könyvem van.
Nekem lovaim is vannak.
Nekem egy gyümölcsösöm van a házam mögött.
Nekem házaim vannak Budapesten.

13. Neki egy nyolc éves lánya van.

- a. He has much money.
- b. He has trucks also.
- c. He doesn't have cows.
- d. He doesn't have a wife.
- e. She has a very good director.

She has an eight-year-old daughter.

Neki sok pénze van.
Neki teherautói is vannak.
Neki nincsenek tehenei.
Neki nincs felesége.
Neki egy nagyon jó igazgatója van.

14. Nekünk nincsen házuk.

- a. We don't have children.
- b. We don't have chickens.
- c. We don't have a big apartment.
- d. We don't have much money.
- e. We have a great many friends.

We don't have a house.

Nekünk nincsenek gyerekeink.
Nekünk nincsenek csirkéink.
Nekünk nincs nagy lakásunk.
Nekünk nincsen sok pénzünk.
Nekünk nagyon sok barátunk van.

15. Nekik három kocsijuk van. They have three cars.
 a. They have a big kitchen garden. Nekik nagy konyhakertjük van.
 b. They have a nice school. Nekik szép iskolájuk van.
 c. They have old churches. Nekik régi templomaik vannak.
 d. They have wide windows. Nekik széles ablakaik vannak.
 e. They have good teachers. Nekik jó tanáraik vannak.
16. Magának vannak lovai? Do you have horses?
 a. Do you have fruit trees? Magának vannak gyümölcsfái?
 b. Do you (pl.) have French books? Maguknak vannak francia könyveik?
 c. Do you have brothers? Magának vannak fivérei?
 d. Do you (pl.) have a car? Maguknak van autójuk?
 e. Do you have any hens? Magának vannak tyúkjai?
17. Nem Jánosnak van itt a kocsija, hanem nekem van itt a kocsim. John doesn't have his car here, but I have my car here.
 a. It's not the Kovácses that have horses, but we are the ones that have them. Nem Kovácséknak vannak lovaik, hanem nekünk vannak lovaink.
 b. Alexander doesn't have a black dog, but I have a black dog. Nem Sándornak van egy fekete kutyája, hanem nekem van egy fekete kutyám.
 c. We don't have three sons, but they do. Nem nekünk van három fiunk, hanem nekik van három fiuk.
 d. I don't have a black suit, but Peter does. Nem nekem van fekete ruhám, hanem Péternek van fekete ruhája.
18. János levelet ír nekem. John writes a letter to me.
 a. My wife cooks a good dinner for us. A feleségem jó ebédet főz nekünk.
 b. I'm selling my car to you. A kocsimat eladom magának.
 c. I'm bringing back the typewriter to them. Visszahozom az írógépet nekik.
 d. Eve's making coffee for me. Éva kávét csinál nekem.
 e. They're giving a Hungarian book to you (pl.). Magyar könyvet adnak maguknak.
19. A nővéreim férjei magyarok. My sisters' husbands are Hungarian.
 a. My horses are black. A lovaim feketék.
 b. The Szabós' dog is sick. Szabóék kutyája beteg.
 c. My mother's hens are white. Az anyám tyúkjai fehérek.
 d. My sons' school is big. A fiaim iskolája nagy.
 e. My daughters' dresses are beautiful. A lányaim ruhái szépek.
20. A feleségem elad zöldséget az embereknek. My wife sells vegetables to the people.
 a. John writes a letter to Mary. János levelet ír Máriának.
 b. Eve cooks lunch for Alexander. Éva ebédet főz Sándornak.
 c. My son phones Peter. A fiam telefonál Péternek.
 d. My daughters are showing the garden to the teacher. A lányaim megmutatják a kertet a tanárnak.
 e. Kovács brings my daughters presents. Kovács ajándékot hoz a lányaimnak.

TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: Az orvosom jó.
Student: Az orvosaim jók.

1. A lányom nagy.	A lányaim nagyok.
2. A lova fekete.	A lovai feketék.
3. A városuk tiszta.	A városaik tiszták.
4. A bútorunk új.	A bútoraink újak.
5. Az ingem fehér.	Az ingeim fehérek.
6. Az utcánk széles.	Az utcáink szélesek.
7. A barátom gazdag.	A barátaim gazdagok.
8. A szekrényük barna.	A szekrényeik barnák.
9. Az almám szép.	Az almáim szépek.
10. A fia ügyes.	A fiaim ügyesek.

B

Instructor: A fia bemegy a vízbe.
Student: A fiaim bemennek a vízbe.

1. A lányunk Bécsben tanul.	A lányaink Bécsben tanulnak.
2. A fivérem jövő héten jön New Yorkból.	A fivéreim jövő héten jönnek New Yorkból.
3. Az amerikai követség titkára sokat dolgozik.	Az amerikai követség titkárai sokat dolgoznak.
4. A bankba megyek beváltani a csekkemet.	A bankba megyek beváltani a csekkjeimet.
5. Kovács gyereke a folyóban úszik.	Kovács gyerekei a folyóban úsznak.
6. A fiuk Franciaországban lakik.	A fiaik Franciaországban laknak.
7. A magyar könyvemet olvasom.	A magyar könyveimet olvasom.
8. A nővérem fia jól keres.	A nővéreim fiaim jól keresnek.

C

Instructor: A fiú kutyája az utcán ugat.
Student: A fiúknak a kutyái az utcán ugatnak.

1. Kovács barátja ajándékot hoz.	Kovácsnak a barátjai ajándékokat hoznak.
2. A ház ablaka széles.	A háznak az ablakai szélesek.
3. Nagyék lánya szépen énekel.	Nagyéknak a lányai szépen énekelnek.
4. Kisné barátnője vásárolni megy.	Kisnének a barátnői vásárolni mennek.
5. Mária öccse az egyetemre jár.	Máriának az öccsei az egyetemre járnak.
6. A kávéház pincére ismer minket.	A kávéháznak a pincérei ismernek minket.
7. Szabó rózsafáján sok rózsa van.	Szabónak a rózsafái sok rózsa van.
8. A szomszédom lova a ház előtt áll.	A szomszédaimnak a lovai a ház előtt állnak.

II

A

Instructor: A lány szoknyája szép.
Student: A lánynak szép szoknyája van.

1. Kovács gyereke nagy.	Kovácsnak nagy gyereke van.
2. A város templomai régiek.	A városnak régi templomai vannak.
3. Az anyám tyúkjai fehérek.	Az anyámnak fehér tyúkjai vannak.
4. Az igazgató titkárnője ügyes.	Az igazgatónak ügyes titkárnője van.
5. A követ kocsija amerikai.	A követnek amerikai kocsija van.
6. Mária férje beteg.	Máriának beteg férje van.
7. Tóth cseresznyefái nagyok.	Tóthnak nagy cseresznyefái vannak.
8. Kisné málnabokrai szépek.	Kisnének szép málnabokrai vannak.
9. A maga libái kövérek.	Magának kövér libái vannak.

B

Instructor: Az én gyerekeim nagyok.
Student: Nekem nagy gyerekeim vannak.

1. Az ő lányai szépek.	Neki szép lányai vannak.
2. Az ő házuk nagy.	Nekik nagy házuk van.
3. Az én könyveim érdekesek.	Nekem érdekes könyveim vannak.
4. A mi lakásunk nagy.	Nekünk nagy lakásunk van.
5. Az ő iskolájuk jó.	Nekik jó iskolájuk van.
6. A mi orvosunk öreg.	Nekünk öreg orvosunk van.
7. Az ő földje jó.	Neki jó földje van.
8. Az én feleségem szép.	Nekem szép feleségem van.

C

Instructor: Kovácsék háza nagy.
Student: Kovácséknak nagy házuk van.

1. Tóthék földje jó.	Tóthéknak jó földjük van.
2. Fehérék lánya szép.	Fehéréknek szép lányuk van.
3. A fiúk iskolája jó.	A fiúknak jó iskolájuk van.
4. Kovácsék konyhakertje nagy.	Kovácséknak nagy konyhakertjük van.
5. A madarak tolla kék.	A madaraknak kék tolluk van.
6. A házak ablakai szélesek.	A házaknak széles ablakaik vannak.
7. A lányok tanárai magyarok.	A lányoknak magyar tanáraik vannak.
8. Szabóék fia ügyes.	Szabóéknak ügyes fiuk van.
9. A maguk lánya szép.	Maguknak szép lányuk van.

D

Instructor: Kovácsék kertje kicsi.
Student: Kovácséknak kicsi kertjük van.

1. Az ő apja öreg.	Neki öreg apja van.
2. A maguk fia nyolc éves.	Maguknak nyolc éves fiuk van.
3. A katonák ruhája piszkos.	A katonáknak piszkos ruhájuk van.
4. A fiú kutyája fekete.	A fiúnak fekete kutyája van.
5. Az ő kocsijuk kék.	Nekik kék kocsijuk van.
6. A mi konyhánk tiszta.	Nekünk tiszta konyhánk van.
7. A gyerekek iskolája nagy.	A gyerekeknek nagy iskolájuk van.
8. A maga ebédlője nagy.	Magának nagy ebédlője van.

TRANSLATION DRILL

1. Nagy has a nice farm in the United States.
 2. His sons and his wife help Nagy on the farm.
 3. Their friends visit them on Sunday morning.
 4. Nagy stands at the gate waiting for them.
 5. Finally he sees a beautiful red car coming on the road.
 6. Nagys' friends, the Embers, are sitting in the car.
 7. "Welcome", says Nagy. "I hope you had a nice trip."
 8. "It was very pleasant," says Ember. "There weren't many cars on the road."
 9. Then Nagy shows them the farm.
 10. Nagy has 3000 acres of land. Next year he wants to buy 500 acres more.
 11. It's very good land. He grows barley and corn on it mainly.
 12. He has four tractors and many other machines.
 13. He has animals also. His horses and cows are very beautiful. He has thirty cows.
 14. Every day his son takes the milk into the city in their truck. There he sells it.
 15. The cow barn is behind the house.
 16. They keep the chickens in another building.
 17. When the chickens are big they sell them also in the city.
 18. A new car is parked in front of Nagy's house. It cost 4000 dollars.
 19. His trucks are in front of the stable.
 20. He also transports the corn into the city in his trucks.
 21. Nagy's wife has her own car also.
 22. The Nagys have a beautiful kitchen garden also.
 23. The garden has to be irrigated. Nagy's daughters help water the garden.
 24. But they not only work, they study also. They go to high school.
 25. Every morning they go to the city by bus.
 26. They come home in the afternoon at four.
 27. Nagy has an orchard also.
 28. He has apple and apricot trees for the most part.
 29. But he has a few cherry and plum trees too.
 30. There are raspberry shrubs around the house.
- Nagynak egy szép tanyája van az Egyesült Államokban.
A fiai és a felesége segítenek Nagynak a tanyán.
Vasárnap délelőtt barátaik meglátogatják őket.
Nagy a kapuban áll és várja őket.
- Végre lát egy szép piros kocsit jönni az úton.
Nagyék barátai, Emberék, ülnek a kocsiban.
"Isten hozta magukat" - mondja Nagy. - "Remélem jó útjuk volt."
"Nagyon kellemes volt," mondja Ember. "Nem volt sok kocsiz az úton."
Azután Nagy megmutatja a gazdaságot. Nagynak háromezer hold földje van. A jövő évben akar venni még ötszáz holdat.
Nagyon jó föld. Főleg árpát és kukoricát termel rajta.
Van négy traktora és sok más gépe.
- Állatai is vannak. A lovai és a tehenei nagyon szépek. Harminc tehene van.
A tejet mindennap a fia a városba viszi a teherautójukon.
Ott eladja.
A tehének istállója a ház mögött van. Egy másik épületben tartják a csirkéket.
Mikor a csirkék nagyok, azokat is eladják a városban.
Nagy háza előtt egy új kocsiz áll. Négyezer dollár volt az ára.
- A teherautói az istálló előtt vannak.
A teherautóin szállítja a gabonát is a városba.
Nagy feleségének is van saját kocsija.
Szép konyhakertjük is van Nagyéknek.
- A kertet öntözni kell. Nagy lányai segítenek öntözni a kertet.
- De nemcsak dolgoznak, hanem tanulnak is. Középiskolába járnak.
Minden reggel autóbusszal mennek a városba.
Délután négykor jönnek haza.
- Gyümölcsöse is van Nagynak.
Főleg alma- és barackfái vannak.
- De van egynéhány cseresznye- és szilvafája is.
A ház körül málnabokrok vannak.

31. The Nagys have a beautiful big house. The windows of the house are big and wide.	Szép nagy házuk van Nagyéknak. A ház ablakai nagyok és szélesek.
32. Nagy's wife stands in the doorway. She calls her husband. Dinner is ready.	Nagy felesége az ajtóban áll. Hívja a férjét. Kész az ebéd.
33. They have chicken paprika and apple strudel for dinner.	Paprikás csirke és almás rétes van ebédre.
34. They eat raspberry ice cream and drink white wine.	Málnafagyaltot esznek és fehér bort isznak.
35. Late in the afternoon the Embers drive back into the capital.	Késő délután Emberék visszahajtanak a fővárosba.

RESPONSE DRILL

1. Vannak gyerekei?	Do you have children?
2. Van tanyája?	Do you have a farm?
3. Hol van a tanyája?	Where is your farm?
4. Hány hold földje van?	How many acres of land do you have?
5. Hány pár cipője van?	How many pairs of shoes do you have?
6. Vannak lovai?	Do you have horses?
7. Gyorsan hajt?	Do you drive fast?
8. Milyenek az amerikai országutak?	What are the American highways like?
9. Poros a lakása?	Is your apartment dusty?
10. Szereti a búzakenyeret?	Do you like wheat bread?
11. Szoktak kukoricát enni?	Do they usually eat corn?
12. Mit termel a konyhakertjében?	What do you grow in your kitchen garden?
13. Szereti a paprikás csirkét?	Do you like chicken paprika?
14. Vannak szomszédjai?	Do you have neighbors?
15. Van gyümölcs piac Washingtonban?	Is there a fruit market in Washington?
16. Tud teherautót hajtani?	Can you drive a truck?
17. Ki varrja a felesége ruháit?	Who sews your wife's dresses?
18. Úgyesek a gyerekei?	Are your children smart?
19. Jó fizetése van?	Do you have a good salary?
20. Vannak almafái a kertjében?	Do you have apple trees in your garden?
21. Szereti az eperfagyaltot?	Do you like strawberry ice cream?
22. Mikor énekelnek a madarak?	When do the birds sing?
23. Mi lesz ma ebédre?	What will there be for dinner today?
24. Sok salátát esznek?	Do you eat a lot of lettuce?
25. Szereti a paradicsom salátát?	Do you like tomato salad?
26. Kinek a felesége az a hölgy?	Whose wife is that lady?
27. Kinek a férje maga?	Whose husband are you?
28. Kinek a lovai szaladnak ott?	Whose horses are running there?
29. Kinek a kacsái azok?	Whose ducks are those?
30. Kinek a cipője piszkos?	Whose shoes are dirty?
31. Kinek a lányai járnak az angol iskolába?	Whose daughters go to the English school?
32. Kinek a zsebkendője van a földön?	Whose handkerchief is on the floor?
33. Kinek a barátja maga?	Whose friend are you?
34. Kik a maga barátjai?	Who are your friends?
35. Kik a maga tanárai?	Who are your teachers?
36. Szépek a város iskolái?	Are the city schools beautiful?
37. Szélesek a ház ablakai?	Are the windows of the house wide?
38. Mit termelnek Amerikában?	What do they grow in America?
39. Mit termelnek Magyarországon?	What do they grow in Hungary?
40. Milyen gyümölcsöt termelnek az Egyesült Államokban?	What kind of fruit do they grow in the United States?
41. Milyen gabonát termelnek Magyarországon?	What kind of crops do they grow in Hungary?

42. Termelnek rozst Magyarországon?	Do they grow rye in Hungary?
43. Termelnek árpát az Egyesült Államokban?	Do they grow barley in the United States?
44. Szereti maga a paprikás csirkét?	Do you like chicken paprika?
45. Hol volt maga a háború előtt?	Where were you before the war?
46. Vannak szilvafái?	Do you have plum trees?
47. Énekelnek a madarak a kertjében?	Do the birds sing in your garden?
48. Sok madár van a bokrokon?	Are there many birds in the bushes?
49. Keskenyek az utcák Washingtonban?	Are the streets narrow in Washington?
50. Szereti az almás rétest?	Do you like apple strudel?

CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Szép gazdasága van, Kovács úr!
 B: Sajnos, nem az én földem, a szövetkezet földje. Nekem csak fél hold földem van a ház körül.
 A: Hány hold földje van a szövetkezetnek?
 B: Hatezer holdja van.
 A: Mit termelnek rajta?
 B: Főleg búzát, kukoricát és krumplit.
 A: Mi az az épület ott?
 B: Az a szövetkezet istállója. Ott tartják a lovakat és teheneket.
 A: Magának nincsenek saját tehenei?
 B: Nekem nincsenek, csak a szövetkezetnek vannak.

2

- A: Szép nagy háza van a szomszédjának!
 B: Igen. A háború előtt gazdag ember volt.
 A: Azok a maga kutyái az úton?
 B: Nem az én kutyáim, a szomszédom kutyái.
 A: Magának is van kutyája?
 B: Igen, ott fekszik az ajtó előtt.
 A: Milyen kert az ott?
 B: Az a feleségem konyhakertje. Sok zöldség van a kertben.
 A: Ki öntözi a kertet?
 B: A feleségem, de a lányaim segítenek neki.

3

- A: Szép lányai vannak, Kovács úr!
 B: Hála Isten nemcsak szépek, de ügyesek is.
 A: A fiai is a szövetkezetben dolgoznak?
 B: Nem a szövetkezetben, hanem az állami gazdaságban. A gazdaság lovait gondozzák.
 A: Jól keresnek?
 B: Nem nagyon jól.
 A: Látom, nagy gyümölcsöse is van. Milyen gyümölcsfái vannak?
 B: Főleg alma- és barackfáim vannak. De van néhány cseresznyefám is.
 A: Jó gyümölcsstermése lesz az idén?
 B: Azt hiszem, hogy elég jó lesz.

SITUATIONS

1. Egy barátját megy látogatni, aki az Alföldön lakik. Ő már várja magukat. A barátja megkérdezi, hogy milyen volt az útjuk. Maga megkérdezi, hogy mennyi földje van a barátjának, mennyi földje van a szövetkezetnek. Mit termel a saját földjén, mit termelnek a szövetkezet földjén? Az istálló előtt baromfit lát. Hol adják el a baromfit? Megnézik a gyümölcsöst és a konyhakertet is. Kik dolgoznak a gyümölcsösben és kik a konyhakertben? Hány gyereke van? Mit csinálnak a fiai és mit csinálnak a lányai? A ház előtt kutyák fekszenek. Kinek a kutyái azok, a maga kutyái? Lovakat és teheneket lát jönni

az úton. Lehet tartani saját teheneket? Ki gondozza azokat? - Bemennek a házba. Mit kapnak ebédre?

2. Találkozik Kovács úrral. Megkérdezi hány fivére, nővére, fia és lánya van; mit csinálnak, hol laknak, férjnél vannak, hány évesek? - Kovácsnak nagy családja van.

NARRATIVE

Tóth János az Alföldön lakik. Egy kis faluban van a háza. A háború előtt szép tanyája volt; harminc hold kukoricaföldje. Most a szövetkezet tagja, mint minden ember a faluban. A felesége is a szövetkezetben dolgozik.

A szövetkezetnek ötezer hold földje van. A szövetkezet tagjai dolgoznak rajta. Van gyümölcsösük, konyhakertjük, de a jó fekete földben főleg gabonát termelnek: búzát, kukoricát, árpát és rozst. A gabonát a szövetkezet teherautói a városba viszik. Ott eladják az államnak. A pénzből traktorokat és más gépeket vesznek. Abból fizetik a szövetkezet tagjait is. Ha a termés nem jó, a szövetkezet tagjai csak kevés pénzt kapnak.

A szövetkezet állatait istállóban tartják. Tóth egyik fia a lovakat gondozza, a másik pedig a teheneket. A tejet minden reggel és este a szövetkezet teherautóján a városba viszik. A városban az embereknek és a gyerekeknek kell a tej. A gyerekek szeretnek sok friss tejet inni. A teherautót Tóth egyik fia vezeti.

A szövetkezet gyümölcsöse sincs messze. Tóth lánya ott dolgozik. A gyümölcsösben almafák, barackfák, szilvafák, körtefák és cseresznyefák vannak. Az idén sok cseresznye és barack terem. A gyümölcsöt is a városban adják el a piacon.

A szövetkezet konyhakertje a gyümölcsös mellett van. Főleg asszonyok és lányok dolgoznak ott. Tóth felesége is ott dolgozik. A konyhakertben sokat kell dolgozni. Közel van egy folyó, onnan öntözik mindennap a kertet. A konyhakertben sok zöldséget termelnek. Az emberek a piacon sok paradicsomot, salátát, paprikát és uborkát vesznek, főleg tavasszal.

Tóthnak pár hold saját földje is van. Krumplit és kukoricát termel rajta. Az udvarában baromfit tart. A kutya és a macskája az ajtó előtt fekszik az udvarban. A konyhakertjében a felesége zöldséget termel. A gyümölcsösében sok szép barackfa, szilvafa és cseresznyefa van. A gyümölcsöt vagy megeszik, vagy eladják. Ősszel barackpálinkát és szilvapálinkát is szoktak főzni. Tóth és a barátai nagyon szeretik a jó erős pálinkát, főleg télen, mikor hideg van.

udvar	court, yard
macska	cat
vezetni	to drive
terem	it grows (intrans.)

UTAZÁS DUNÁNTÚLRA

Basic Sentences

I

Government Travel Agency
travel
office, bureau

IBUSZ (abbr.)
utazási
iroda

(In the IBUSZ Travel Bureau.)

(Az IBUSZ Utazási Irodájában.)

city on Lake Balaton
to inquire, show interest in

Siófok
érdeklődni

JOHNSON

Good morning! I want to go to
Siófok. I'd like to inquire about
how one can travel to Siófok.

Jó reggelt kívánok! Siófokra akarok
menni. Érdeklődni szeretnék, hogyan
lehet Siófokra utazni.

HIVATALNOK

Do you want to go by train or by bus?

Vonaton vagy autóbusszon akar menni?

JOHNSON

By train.

Vonaton.

fast, rapid, quick
slow
express train
local train
freight train
railroad station
which, that (relative pronoun)
noon

gyors
lassú
gyorsvonat, -a, -ja
személyvonat
tehervonat
pályaudvar, -a
ami
dél, delet, dele'

HIVATALNOK

There's an express train that starts
at nine in the morning from the East
Station. It's in Siófok at eleven.
There's a local train also which
starts at eight, but doesn't arrive
in Siófok before noon.

Reggel kilenckor indul egy
gyorsvonat a Keleti pályaudvarról.
Az tizenegykor van Siófokon. Van
egy személyvonat is, ami nyolckor
indul, de az csak délben érkezik
Siófokra.

JOHNSON

Then I'll go on the express.
Can I get a ticket here?

Akkor gyorsvonaton megyek.
Lehet itt jegyet kapni?

cushion, pillow
cushioned, padded (2nd class)
bench
railway carriage with wooden
benches (third class)

párna
párnás
pad, -ja
fapados

HIVATALNOK

Yes. What do you want? A cushioned seat or a hard one?

Igen. Milyen tetszik? Párnás vagy fapados?

JOHNSON

What do you mean by 'párnás'?

Mi az a párnás?

first
second
fourth
fifth
seat
soft
hard

első
második
negyedik
ötödik
ülés
puha
kemény

HIVATALNOK

The cushioned is the old first or second class; there the seat is soft.

A párnás a régi első vagy második osztály, ott az ülés puha.

JOHNSON

And the 'fapados'?

És a fapados?

where

ahol

HIVATALNOK

The 'fapados' is the old third class, where people sit on wooden benches.

A fapados a régi harmadik osztály, ahol az emberek fapadokon ülnek.

JOHNSON

Then I want two 'párnás' tickets. How much is that altogether?

Akkor kérek két jegyet a párnásra. Mennyi az összesen?

HIVATALNOK

Ninety forints.

Kilencven forint.

to arrive, come

jutni

JOHNSON

Here you are. I'd like to ask something else. How can we get out to the station in the morning?

Tessék. Szeretnék még valamit kérdezni. Hogy jutunk ki reggel az állomásra?

HIVATALNOK

Where do you live?

Hol laknak?

JOHNSON

We live near Szabadság Square.

A Szabadság tér mellett lakunk.

get in (command)
entrance
exit
to stop

szálljanak fel (imperative)
bejárat, -a
kijárat, -a
megállni

HIVATALNOK

The American Legation is on Szabadság Square. The bus stop is to the left of the building. Get into the bus there. It stops in front of the entrance to the East Station.

information

JOHNSON

Thank you very much for the information.

journey, trip

HIVATALNOK

Don't mention it. Have a pleasant trip.

A Szabadság téren van az amerikai követség. Az épülettől balra van az autóbuszmegálló. Ott szálljanak fel az autóbuszra. Az a Keleti pályaudvar bejárata előtt áll meg.

felvilágosítás

Nagyon köszönöm a felvilágosítást.

utazás

Szívesen. Kellemes utazást kívánok.

II

(At the station.)

porter

JOHNSON

Porter!

you
luggage, parcel

HORDÁR

Is this your luggage, sir?

ours
which
track, platform

JOHNSON

These two suitcases are ours. We're going first class to Siófok, on the express. On which track is the train?

right
left

HORDÁR

Fourth track, on the right side.

JOHNSON

Is it possible to get on board yet?

(Az állomáson.)

hordár, -ja

Hordár!

ön, -ök
csomag, -ja

Ezek az ön csomagjai, uram?

mienk, miénk
hányadik
vágány

Ez a két bőrönd a miénk. Siófokra utazunk, gyorsvonaton, párnáson. Hányadik vágányon áll a vonat?

jobb
bal

Jobboldalon, a negyedik vágányon.

Lehet már beszállni?

after, to, till (with
reference to time)
to put up
to reserve

múlva
feltenni
foglalni

HORDÁR

You can get on only after 15 minutes.
But I'll put the luggage into the
train now. I'll reserve two seats.
Do you want a smoker?

Negyed óra múlva lehet csak
beszállni. De én felteszem a
csomagokat most a vonatra. Foglalok
két helyet. Dohányzó tetszik?

JOHNSON

We want a non-smoker.
Can I still buy a newspaper?

Nemdohányzót kérünk.
Tudok még újságot venni?

newsdealer, newsboy

újságárus

HORDÁR

Yes. The newsdealer is next to the
exit. But please hurry.

Igen. Az újságárus a kijárat
mellett van. De tessék sietni.

III

(In the train.)

(A vonaton.)

JOHNSON

Hello, Mr. Horváth! Where are you
traveling?

Jó napot, Horváth úr. Hova utazik?

Transdanubia
city in Dunántúl

Dunántúl
Székesfehérvár

HORVÁTH

I'm going to Dunántúl, to Székes-
fehérvár.

Dunántúlra megyek, Székesfehérvárra.

together

együtt

JOHNSON

Then we'll travel together.
Do you have a seat yet?

Akkor együtt utazunk.
Van már helye?

HORVÁTH

Not yet. I'm looking for a vacant
seat now.

Még nincsen. Most keresek egy üres
helyet.

JOHNSON

Do you have a lot of luggage?

Sok csomagja van?

never

soha

HORVÁTH

I never have much luggage when I
travel. I have only this one
suitcase.

Ha utazom, soha sincs sok csomagom.
Csak ez az egy bőröndöm van.

JOHNSON

I don't have much baggage either.
Are you alone?

nowhere
neither, nor, not...either

Nekem sincs sok csomagom. Egyedül
van?

sehova
se, sem

HORVÁTH

Yes. My wife doesn't want to go
anywhere. She doesn't like to travel.

come (command)
compartment
nobody
down
put down (command)

Igen. A feleségem sehova sem akar
menni. Nem szeret utazni.

jöjjön (imperative)
fülke
senki
le
tegye le (imperative)

JOHNSON

My wife doesn't like to travel either.
But now we're going for a few days to
Siófok. Come into our compartment -
nobody is there yet. Put your coat
down on the seat. - Mary, let me
introduce Mr. Horváth.

Az én feleségem sem szeret utazni.
De most néhány napra Siófokra
megyünk. Jöjjön a mi fülkénkbe, még
nincs ott senki sem. Tegye le a
kabátját az ülésre. - Mária,
bemutatom Horváth urat.

MÁRIA

We have already met. Good morning,
Mr. Horváth!

through, across, over
railroad
bridge
corridor
island
Margaret Island

Már találkoztunk. Jó reggelt,
Horváth úr!

át
vasút
híd, hidat, hídja
folyosó
sziget, -e
Margitsziget

HORVÁTH

Good morning, Madam! We're now going
over the railway bridge. Perhaps we
can see Margaret Island from the
corridor. Don't you want to come out?

idea, notion

Jó reggelt, asszonyom! Most megyünk
át a vasúti hídon. A folyosóról
talán lehet látni a Margitszigetet.
Nem akarnak kijönni?

ötlet, -e

MÁRIA

Good idea! Now we're passing through
to the Dunántúl, aren't we?

therefore (for that reason)
therefore (for this reason)
to name, call
countryside, region, district
beyond, over

Jó ötlet! Most megyünk át a
Dunántúlra, nem?

azért
ezért
nevezni
vidék, -e
túl

HORVÁTH

Yes. The other side of the Danube is already the Dunántúl. They call this region Dunántúl because it's beyond the Danube.

Igen. A Duna másik oldalán már a Dunántúl van. Azért nevezik ezt a vidéket Dunántúlnak, mert a Dunán túl van.

JOHNSON

Do you know the Dunántúl well?

Jól ismeri a Dunántúlt?

HORVÁTH

Yes. I have a small orchard near Székesfehérvár. I go there often. And I go to the Balaton to spend my summer vacation.

Igen. Van egy kis gyümölcsösöm Székesfehérvár mellett. Oda gyakran megyek. Meg a Balatonra járok nyaralni.

MÁRIA

This year we're going to spend our summer vacation also at the Balaton. Is Siófok far from Székesfehérvár?

Az idén mi is a Balatonon nyaralunk. Messze van Siófok Székesfehérvártól?

kilometer

kilóméter

HORVÁTH

No, it's not far - about 45 kilometers.

Nincs messze. Körülbelül negyvenöt kilométerre van.

look (command)

nézzé (imperative)

JOHNSON

In Hungary nothing is far. Look how beautiful that cornfield next to the farm is!

Magyarországon semmi sincs messze. Nézzé, milyen szép az a kukoricaföld a tanya mellett!

nothing at all
meadow

semmit sem
mező, mezeje

HORVÁTH

Yes, the land is good there. But on the other side they don't grow anything at all. It's all meadow.

Igen, ott jó a föld. De a másik oldalon nem termelnek semmit sem. Az mező.

MÁRIA

It's interesting but I don't see anyone at all working in the fields.

Érdekes, nem látok senkit sem dolgozni a földeken.

holiday
nowhere, no place

ünnep, -e
sehol

HORVÁTH

Since today is a holiday, nobody is working anywhere.

Ma ünnep van, nem dolgoznak sehol sem.

to climb, to crawl
to jump
to fall (down, off)
bicycle

mászni
ugrani
esni (leesni)
kerékpár, -ja

MÁRIA

Look how many children there are playing on the road! One child is just climbing down from the tree and getting on his bicycle.

childhood, childhood days
conductor
whether it is, there is
dining car
to eat breakfast

Nézze, mennyi gyerek játszik az úton! Egy gyerek éppen most mászik le a fáról és felül a kerékpárjára.

gyermekévek
kalauz
van-e
étkezőkocsi
reggelizni

JOHNSON

Happy childhood days! - But I'll ask the conductor if there's a dining car on the train. I'd like to have breakfast.

from him
from them

Boldog gyermekévek! - De megkérdezem a kalauztól, hogy van-e étkezőkocsi a vonaton. Szeretnék reggelizni.

tőle
tőlük

MÁRIA

I've already asked him. It's the second after our car.

Én már megkérdeztem tőle. A mi kocsink után a második az étkezőkocsi.

Notes on Grammar
(For Home Study)

A. Negative Forms

In Unit 2 we had an example of a double negative in Hungarian:

Nem talál semmit.

As illustrated in the above pattern, nem is always used before the verb when the 'compound' negative (sem plus mit, se plus hol) follows the verb. Other examples of double negatives are:

Nem láttam sehol.
Nem beszélünk senkivel.
Nem ismer senkit.
Nincsenek soha ott.
Nem csinállok semmit.

I didn't see him anywhere.
We don't speak to anyone.
He doesn't know anyone.
They're never there.
I'm not doing anything.

If a compound negative precedes the verb, the negative of the predicate will be either nem or sem (se), nem indicating stronger negation than sem. Examples:

Senki nem jön.	(Senki sem jön.)	Nobody is coming.
Sehol nem láttam.	(Sehol sem láttam.)	I didn't see him anywhere.
Senkit nem látok.	(Senkit sem látok.)	I don't see anyone.

Other common negative expressions:

(1) sem (se).....sem (se) corresponds to the English 'neither....nor'. With this expression, the verb must always be preceded by nem. It may be used only in paired words or phrases, just as the English 'neither...nor'. If the words or phrases they negate precede the verb, sem (se) will also precede each word or phrase negated; if the words or phrases come after the verb, then sem (se) will be placed after the negated items.

Sem Pált sem Pétert nem látom.	I see neither Paul nor Peter.
Se pénzem se családom nincs.	I have neither money nor family.
Nem látom Pált se és Pétert se.	I see neither Paul nor Peter.
Nincs pénzem sem és családom sem.	I have neither money nor family.

(2) sincs (sincsen) corresponds to nincs (nincsen) in meaning when it is used with a compound negative which precedes it. (Note that this is similar to the use of nem and sem after a compound negative.)

Senki sincs itt. (Senki nincs itt.)	Nobody is here. (There is nobody here.)
Semmi sincs a dobozban. (Semmi nincs a dobozban.)	There is nothing in the box.

In all other positions sincs (sincsen) means 'is not either'; 'nor is (there)'. The plural form sincsenek means 'are not either'; 'nor are (there)'.

Itt sincs meleg.	It's not warm here either. (Nor is it warm here.)
Ott sincsenek a gyerekek. A kertben sincs senki.	The children aren't there either. There's nobody in the garden either. (Nor is there anybody in the garden.)
A dobozban sincs a toll. Az iskolában sincsenek a tanárok.	The pen isn't in the box either. The teachers aren't in the school either.
A feleségem sincs Washingtonban.	My wife isn't in Washington either.
A gyerekeim sincsenek otthon.	My children aren't home either.

(3) When sem (se) comes after a compound negative, it serves as an emphasizing particle. (In this construction it is not used to negate the predicate, but instead modifies and reinforces the compound negative.) Likewise the pattern egy plus noun plus sem (se) or sincs is used to stress the negative idea 'not even one'.

Nem láttam sehhol sem.	I didn't see him anywhere at all.
Nem csinálunk semmit se.	We're not doing anything at all.
Nem ismernek senkit se.	They don't know anyone at all.
Nem olvasunk sohasem.	We never read.
Egy tanár se ül.	Not even one teacher is sitting.
Egy diák sincs az iskolában.	There's not even one student in the school.

(4) Sem may also be used in a negative sentence with the meaning of '(not) either'. In this construction it is never used with a compound negative. When it comes after the verb, nem must be used before the predicate. Sem is always placed after the word it negates. (Note that in this meaning it is the negative of the Hungarian word is ('also'), just as 'not either' in English is the negative counterpart of the affirmative 'also'.)

Péter nem eszik húst sem.
Péter sem eszik húst.

Nincs meleg az ebédlőben sem.

A városban nincs vendéglő sem.

János sincs az iskolában.

Peter does not eat meat either.
Nor does Peter eat meat. (Peter likewise does not eat meat.)

It's not warm in the dining room either.

In the town there's no restaurant either.

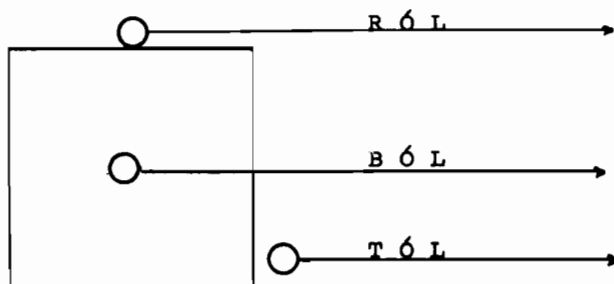
John isn't in school either.

B. The Suffixes -ra, -re, -ról, -ről, and -tól, -től

The relationship of motion onto is given to a word by the suffix -ra, -re. This suffix contrasts with -ba, -be in that the latter signifies penetration into, whereas -ra, -re implies only as far as the surface, onto the surface. It also contrasts with -n, -on, -en, in that it is used when the verb implies motion of the object, whereas -n, -on, -en is used when the verb does not indicate motion. (In connection with the ending -n, -on, -en, note that all those words which require the -n suffix to express the idea of 'in', e.g., Budapesten, Magyarországon, will also require the ending -ra, -re to express the concept 'into'.)

The suffix -ról, -ről signifies away from, off the outside of. It is used when motion is expressed or implied, and contrasts with the suffix -ból, -ből, which expresses motion from the inside of; -ról, -ről implies movement from the surface of. (Note again here that all words requiring the -n suffix to express the idea of 'in' will also require the ending -ról, -ről to express the concept of 'from the inside of'.)

The ending -tól, -től implies from the vicinity of, from near, and is used when motion is expressed or implied. The chart below shows the position differences between the suffixes -ból, -ról, and -tól:

(The arrows indicate motion away from.)

Besides the literal meanings of the suffixes given above and others we have had, each is used in certain constructions with extended meanings. The student must memorize these special constructions as he comes across them.

The above analysis of the suffixes -ra, -ról, -tól is in their relation to nouns. However, they may all be used as independent forms which themselves may take personal suffixes. Note the following:

<u>-ra</u>	<u>-től</u>	<u>-ról</u>
rám	tőlem	rólam
rád	tőled	rólad
rá (rája)	tőle	róla
ránk	tőlünk	rólunk
rátok	tőletek	rólatok
rájuk	tőlük	róluk

SUBSTITUTION DRILL

1. Felszáll az autóbuszra.

train - airplane - ship -
car - streetcar - cart

He gets on the bus.

vonatra - repülőgépre - hajóra -
kocsira - villamosra - szekérré

2. Leszálok a vonatról.

bus - streetcar -
cart - airplane -
ship - bicycle

I get off the train.

autóbuszról - villamosról -
- szekérről - repülőgépről -
hajóról - kerékpárról

3. Leteszi a ceruzát a dobozra.

table - phonograph - radio -
paper - bench

She puts the pencil down on the box.

asztalra - lemezjátszóra - rádióra
- papírra - padra

4. A toll a földre esik.

suitcase - chair - dish -
picture - shirt - mirror - glass

The pen drops on the floor.

bőröndre - székre - edényre -
képre - ingre - tükörré - üvegre

5. Felveszi a papírt a földről.

typewriter - book - suitcase -
bottle - chair

He picks the paper up from the floor.

írógépről - könyvről - bőröndről -
üvegről - székről

6. Felveszem a levelet az asztalról.

bench - handbag - box -
radio - vase

I pick the letter up from the table.

padról - táskáról - dobozról -
rádióról - vázáról

7. A gyerek felmászik az asztalra.
 gate - tree - bed - window -
 door - boat - bicycle
 The child's climbing up on the table.
 kapura - fára - ágyra - ablakra -
 ajtóra - csónakra - kerékpárra
8. A fiú feláll a székre.
 suitcase - cabinet - cart -
 machine - book - seat
 The boy's stepping on the chair.
 bőröndre - szekrényre - székérre -
 gépre - könyvre - ülésre
9. A kislány lemászik a fáról.
 gate - seat - bed -
 cart - bench - car -
 tractor
 The little girl's climbing down from the tree.
 kapuról - ülésről - ágyról -
 székérről - padról - kocsiról -
 traktorról
10. A lány leül a padra.
 chair - cabinet - ground -
 shore - bed - book
 The girl sits down on the bench.
 székre - szekrényre - földre -
 partra - ágyra - könyvre
11. Az asszony feláll a székről.
 ground - bed - bench -
 seat - suitcase
 The woman's getting up from the chair.
 földről - ágyról - padról -
 ülésről - bőröndről
12. Tízkor indul a Déli pályaudvarról.
 East Station - West Station -
 Balaton -
 station - legation -
 consulate
 He starts from the South Station at
 ten o'clock.
 Keleti pályaudvarról - Nyugati
 pályaudvarról - Balatonról -
 állomásról - követségéről -
 konzulátusról
13. Délben érkezik Siófokra.
 Budapest - Hungary -
 Szeged - Buda - Pest -
 Székesfehérvár
 He arrives in Siófok at noon.
 Budapestre - Magyarországra -
 Szegedre - Budára - Pestre -
 Székesfehérvárra
14. Délben indulunk Budapestről.
 Hungary - Szeged -
 Siófok - Földvár -
 Székesfehérvár - home
 We start from Budapest at noon.
 Magyarországról - Szegedről -
 Siófokról - Földvarról -
 Székesfehérvárról - otthonról
15. Messze van Budapest Siófoktól?
 Szeged - Vienna - Sweden -
 Germany - London -
 France - Moscow
 Is Budapest far from Siófok?
 Szegedtől - Béctől - Svédországtól
 - Németországtól - Londontól -
 Franciaországtól - Moszkvától
16. Megkérdezem a kalauztól.
 my father - his friend -
 our teacher - my mother -
 our daughter - the Foreign Minister
 - the legation secretary - the
 Swedish Envoy - the Assistant
 Secretary of State
 I'm going to ask the conductor.
 az apámtól - a barátjától -
 a tanárunktól - az anyámtól -
 a lányunktól - a külügyminisztertől
 - a követségi titkártól - a svéd
 követtől - a külügyminiszter
 helyettesétől

17. Nem beszél senki sem. Nobody at all is speaking.
 writing - reading - studying - ír - olvas - tanul -
 cooking - swimming - playing főz - úszik - teniszeznek -
 tennis - going boat riding - csónakázik -
 eating - drinking eszik - iszik
18. A feleségem sem szeret utazni. My wife doesn't like to travel
 either.
 draw - study - drink - rajzolni - tanulni - inni -
 play the piano - play golf - zongorázni - golfozni -
 write letters - read Hungarian - leveleket írni - magyarul olvasni -
 shop - swim vásárolni - úszni

VARIATION DRILL

1. A gyerek felmászik a kapura. The child climbs on the gate.
 a. The lady gets on the train. A hölgy felszáll a vonatra.
 b. I'm going up on the mountain. Felmegyek aへgyre.
 c. The man gets on the horse. A férfi felül a lóra.
 d. The little girl's stepping onto a chair. A kislány feláll egy székre.
2. Leülök a padra. I sit down on the bench.
 a. The soldiers lie down on the bed. A katonák lefekszenek az ágyra.
 b. The child lies down on the ground. A gyerek lefekszik a földre.
 c. We sit down on the shore. Leülünk a partra.
 d. The tired woman sits down on the chair. A fáradt asszony leül a székre.
 e. The man puts his coat down on the seat. A férfi leteszi a kabátját az ülésre.
3. Az emberek leszállnak a vonatról. People get off the train.
 a. The children come down from the mountain. A gyerekek lejönnek a hegyről.
 b. The little girl gets off the chair. A kislány leszáll a székről.
 c. The child climbs down from the gate. A gyerek lemászik a kapuról.
 d. The boy gets off the bus. A fiú leszáll az autóbusról.
4. Messze van Siófok Székesfehérvártól? Is Siófok far from Székesfehérvár?
 a. Is Budapest far from Vienna? Messze van Budapest Bécsből?
 b. Is Hungary far from America? Messze van Magyarország Amerikától?
 c. Is New York far from Washington? Messze van New York Washingtontól?
 d. Is Sweden far from Italy? Messze van Svédország Olaszországtól?
 e. Is East far from West? Messze van Kelet Nyugattól?

5. Budapest nincs messze a Balatontól. Budapest isn't far from the Balaton.
- a. My house isn't far from your house. A házam nincs messze a maga házától.
- b. His apartment isn't far from the school. A lakása nincs messze az iskolától.
- c. His farm isn't far from the city. A tanyája nincs messze a várostól.
- d. The highway isn't far from the farm. Az országút nincs messze a tanyától.
- e. The hotel isn't far from the legation. A szálloda nincs messze a követségtől.
6. A tanuló valamit kérdez a tanártól. The student's asking the teacher something.
- a. The child's asking his father for two dollars. A gyerek két dollárt kér az apjától.
- b. My wife's buying apples from the child. A feleségem almát vesz a gyerektől.
- c. My daughter gets a beautiful gift from her husband. A lányom egy szép ajándékot kap a férjétől.
- d. My sister gets a letter from her daughter. A nővérem levelet kap a lányától.
- e. The boys are just coming from the Kovácses. A fiúk éppen most jönnek Kovácséktól.
7. Egy könyvet veszek tőle. I'm buying a book from him.
- a. My friend asks me for two dollars. A barátom két dollárt kér tőlem.
- b. I'm getting a letter from them. Levelet kapok tőlük.
- c. They don't get anything at all from her. Nem kapnak semmit sem tőle.
- d. He's taking flowers from us. Virágot visz tőlünk.
- e. I'd like to buy the car from you (pl.). Szeretném az autót megvenni maguktól.
- f. I'm getting ten dollars from you. Tíz dollárt kapok magától.
8. Senki sem tanul. Senki nem tanul. Nobody's studying.
- a. Nobody's playing tennis. Senki sem teniszezik.
- b. Nobody's running. Senki sem szalad.
- c. Nobody's drawing. Senki sem rajzol.
- d. Nobody's eating. Senki sem eszik.
- e. Nobody's sleeping. Senki sem alszik.
9. Senkit se (sem) látok. Senkit nem látok. I don't see anyone.
- a. I don't ask for anyone. Senkit se kérek.
- b. I don't buy anything. Semmit se veszek.
- c. I don't spend anything. Semmit se költök.
- d. I don't study anything. Semmit se tanulok.
- e. I don't ask anyone. Senkit se kérdezek.

10. A dobozban sincs a toll.

- a. The book isn't in the dining room either.
- b. The children aren't in the school either.
- c. It's not warm in the room either.
- d. There are no good shops in the city either.
- e. My coat isn't in the cabinet either.

The pen isn't in the box either.

- Az ebédlőben sincs a könyv.
- Az iskolában sincsenek a gyerekek.
- A szobában sincs meleg.
- A városban sincsenek jó üzletek.
- A szekrényben sincs a kabátom.

11. Nincs a szekrényben semmi sem.

- a. There's nobody at all in the house.
- b. There's nothing at all in the shop.
- c. There's nobody at all in the movie.
- d. There's nothing at all on the table.
- e. There's nothing at all in my bag.

There's nothing at all in the cabinet.

- Nincs a házban senki sem.
- Nincs az üzletben semmi sem.
- Nincs a moziban senki sem.
- Nincs az asztalon semmi sem.
- Nincs a táskámban semmi sem.

12. Nem tanul senki sem.

- a. Nobody at all is speaking.
- b. Nobody at all is drinking.
- c. Nobody at all is playing.
- d. Nobody at all is swimming.
- e. Nobody at all is going to the city.

Nobody at all is studying.

- Nem beszél senki sem.
- Nem iszik senki sem.
- Nem játszik senki sem.
- Nem úszik senki sem.
- Nem megy a városba senki sem.

13. Senki sincs a fülkében.

- a. There's nobody in the garden.
- b. There's nobody in the room.
- c. There's nobody in the school anymore.
- d. There's nobody on the shore.
- e. There's nobody at home yet.

There's nobody in the compartment.

- Senki sincs a kertben.
- Senki sincs a szobában.
- Senki sincs már az iskolában.
- Senki sincs a parton.
- Senki sincs még otthon.

14. Semmi sincs a dobozban.

- a. There's nothing in the vase.
- b. There's nothing in the car.
- c. There's nothing in the house.
- d. There's nothing in the cabinet.
- e. There's nothing in the suitcase.

There's nothing in the box.

- Semmi sincs a vázában.
- Semmi sincs a kocsiban.
- Semmi sincs a házban.
- Semmi sincs a szekrényben.
- Semmi sincs a bőröndben.

15. Nem látok senkit se.

- a. I don't hear anyone at all.
- b. I don't look at anyone at all.
- c. I don't expect anyone at all.
- d. I don't look for anyone at all.
- e. I don't ask anyone at all.

I don't see anyone at all.

- Nem hallok senkit se.
- Nem nézek senkit se.
- Nem várok senkit se.
- Nem keresek senkit se.
- Nem kérdezek senkit se.

16. Nem látok semmit se. I don't see anything at all.
 a. I don't speak anything at all. Nem beszélek semmit se.
 b. I don't buy anything at all. Nem veszek semmit se.
 c. I don't drink anything at all. Nem iszom semmit se.
 d. I don't learn anything at all. Nem tanulok semmit se.
 e. I don't ask anything at all. Nem kérdezek semmit se.
17. Nekem soha sincs sok csomagom. I never have much luggage.
 a. The boy never has money. A fiúnak soha sincs pénze.
 b. The child is never here. A gyerek soha sincs itt.
 c. It's never cold in California. Kaliforniában soha sincs hideg.
 d. It's never very warm in Alaska. Alaszkában soha sincs nagyon meleg.
18. A feleségem sehova sem akar elmenni. My wife doesn't want to go anywhere.
 a. I don't go anywhere lately. Mostanában sehova sem megyek.
 b. We're not going anywhere for a summer vacation this year. Az idén sehova sem megyünk nyaralni.
 c. The waiter doesn't put glasses anywhere. A pincér sehova sem tesz poharakat.
 d. I'm not taking flowers anywhere. Sehova sem viszek virágot.
19. A lányom sem szeret utazni. My daughter doesn't like to travel either.
 a. I don't like to cook either. Én sem szeretek főzni.
 b. I don't speak French well either. Én sem beszélek jól franciául.
 c. He doesn't go to Hungary either. Ő sem megy Magyarországra.
 d. My friend doesn't like to play tennis either. A barátom sem szeret teniszezni.
 e. We're not going home yet either. Mi sem megyünk még haza.
20. A gyerek sohasem éhes. The child's never hungry.
 a. The apartment's never warm. A lakás sohasem meleg.
 b. This man never sleeps. Ez az ember sohasem alszik.
 c. He was never in Hungary. Sohasem volt Magyarországon.
 d. We never go home. Sohasem megyünk haza.
 e. There has never yet been such a hot summer. Sohasem volt még ilyen meleg nyár.
21. Sehol sem dolgoznak a földeken. They're not working anywhere in the fields.
 a. The children aren't playing anywhere on the street. A gyerekek sehol sem játszanak az utcán.
 b. My wife doesn't find her shoes anywhere. A feleségem sehol sem találja a cipőjét.
 c. They're not growing much corn anywhere this year. Sehol sem termelnek az idén sok kukoricát.
 d. I can't get chicken paprika anywhere. Sehol sem kapok paprikás csirkét.

TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: Leteszem a tollat a dobozra.
 Student: Felveszem a tollat a dobozról.

1. Leteszem a kalapomat a székre.	Felveszem a kalapomat a székről.
2. Letesszük a poharakat az asztalra.	Felvesszük a poharakat az asztalról.
3. Leteszi a virágot a kis szekrényre.	Felveszi a virágot a kis szekrényről.
4. Leteszik a kabátjukat az ágyra.	Felveszik a kabátjukat az ágyról.
5. Leteszi a dobozt a földre.	Felveszi a dobozt a földről.
6. Leteszem a könyveket a padra.	Felveszem a könyveket a padról.

B

Instructor: A faluból kijárnak a mezőre.
 Student: A mezőről bejárnak a faluba.

1. A házból kiszaladnak a partra.	A partról beszaladnak a házba.
2. A városból kirándulunk a környékre.	A környékről berándulunk a városba.
3. A kertből kimennek az útra.	Az útról bemennek a kertbe.
4. A házból kijön az udvarra.	Az udvarról bejön a házba.
5. Az épületből kisétálok az utcára.	Az utcáról besétálok az épületbe.

C

Instructor: Az emberek felszállnak a vonatra.
 Student: Az emberek leszállnak a vonatról.

1. A gyerek felmászik a fára.	A gyerek lemászik a fáról.
2. A férfi felugrik az autóbuszra.	A férfi leugrik az autóbuszról.
3. A lányok felmennek a hegyre.	A lányok lemennek a hegyről.
4. Felszálllok a repülőgépre.	Leszálllok a repülőgépről.

D

Instructor: Az asszony leszáll a vonatról.
 Student: Az asszony felszáll a vonatra.

1. A gyerek lemászik a kapuról.	A gyerek felmászik a kapura.
2. A kislány leszáll a kerékpárról.	A kislány felszáll a kerékpárra.
3. Az ember lemegy a hegyről.	Az ember felmegy a hegyre.
4. A fiú leugrik a vonatról.	A fiú felugrik a vonatra.

II

A

Instructor: Ha Péter megy, én is megyek.
 Student: Ha Péter nem megy, én se megyek.

1. Ha Mária eszik, én is eszem.	Ha Mária nem eszik, én sem eszem.
2. Ha a feleségem hazamegy, én is hazamegyek.	Ha a feleségem nem megy haza, én sem megyek haza.
3. Ha maga leül a székre, a gyerek is leül.	Ha maga nem ül le a székre, a gyerek se ül le.
4. Ha bemennek a házba, mi is bemegyünk.	Ha nem mennek be a házba, mi sem megyünk be.
5. Ha mi fizetünk, ők is fizetnek.	Ha mi nem fizetünk, ők sem fizetnek.
6. Ha egyik tanuló tanul, a másik is tanul.	Ha egyik tanuló nem tanul, a másik sem tanul.

B

Instructor: Az anya is szép és a lánya is.
Student: Az anya se szép és a lánya se.

1. A kislány is játszik és a kisfiú is.	A kislány se játszik és a kisfiú se.
2. A férfi is éhes és a gyerek is.	A férfi se éhes és a gyerek se.
3. A ház is nagy és a kert is.	A ház se nagy és a kert se.
4. Az apja is gazdag és a felesége is.	Az apja se gazdag és a felesége se.
5. A bazilika is régi és az országház is.	A bazilika se régi és az országház se.
6. A bor is hideg és a sör is.	A bor se hideg és a sör se.

TRANSLATION DRILL

1. I want to travel from Budapest to Debrecen.	Budapestről Debrecenbe akarok utazni.
2. I want to go by bus or train, not by plane.	Autóbuszon vagy vonaton akarok menni, nem repülőgépen.
3. I inquire at the IBUSZ Travel Bureau.	Az Ibusz Utazási Irodájában érdeklődöm.
4. There's a local train at 7 o'clock in the morning, but that's too slow.	Hét órakor reggel van egy személyvonat, de az túl lassú.
5. I'll go on an express train which starts at 8.	Gyorsvonaton megyek, ami nyolckor indul.
6. It's already in Debrecen at 3 in the afternoon.	Az délután háromkor már Debrecenben van.
7. One can get a ticket at the IBUSZ Bureau.	Az IBUSZ Irodában lehet jegyet kapni.
8. There aren't always enough seats on the 'fapados.'	A fapadoson nincs mindig elég hely.
9. The 'fapados' is the old third class; there people sit on wooden benches.	A fapados a régi harmadik osztály, ott az emberek fapadokon ülnek.
10. The 'párnás' is the old first or second class. There are always seats there.	A párnás a régi első vagy második osztály. Ott mindig van hely.
11. I'm buying two tickets for the 'párnás'.	Két jegyet veszek a párnásra.
12. The two tickets cost 150 forints.	A két jegy százötven forintba kerül.
13. In the morning we go to the station by bus.	Reggel autóbuszon megyünk az állomásra.
14. The bus stops just in front of the station entrance.	Az autóbusz éppen a pályaudvar bejárata előtt áll meg.
15. The train is on the fifth track to the left.	A vonat balra, az ötödik vágányon áll.
16. You can't get in until after a half an hour.	Egy fél óra múlva lehet csak beszállni.
17. The redcap puts the luggage on the train.	A hordár felteszi a csomagokat a vonatra.
18. We want a non-smoker. He reserves seats there.	Nemdohányzó kocsit kérünk. Ott foglal helyet.
19. We want to sit next to the window.	Az ablak mellett akarunk ülni.
20. We want to see the 'Alföld'.	Látni akarjuk az Alföldet.
21. We meet Mr. Horváth on the train. He's traveling to the Alföld also, to Szolnok.	A vonaton találkozunk Horváth úrral. Ő is az Alföldre utazik, Szolnokra.
22. He's now looking for a vacant seat.	Most keres egy üres helyet.

23. He has only one suitcase.
He never has much luggage.	Csak egy táskája van. Neki soha
sincs sok csomagja.
24. He doesn't take much luggage
anywhere.	Sehova sem visz sok csomagot.
25. My wife doesn't like to take much
luggage either.	Az én feleségem sem szeret sok
csomagot vinni.
26. She didn't bring her coat either
because it's summer.	A kabátját sem hozta, mert nyár van.
27. In our compartment nobody's
sitting yet.	A mi fülkénkben még senki sem ül.
28. Nobody's standing in the corridor
yet.	A folyosón még senki sem áll.
29. We're just going over the railway
bridge.	Éppen most megyünk át a vasúti hídon.
30. From the corridor one can see the
'Tisza', Hungary's second largest
river.	A folyosóról lehet látni a Tiszát,
Magyarország második nagy folyóját.
31. We're already in Szolnok, at the
gate of the 'Alföld'.	Már Szolnokon vagyunk, az Alföld
kapujában.
32. Many people are traveling to the
Alföld.	Sok ember utazik az Alföldre.
33. Szolnok is about 100 kilometers
from Budapest.	Szolnok Budapesttől körülbelül száz
kilóméterre van.
34. In Hungary nothing's far because
the country's small.	Magyarországon semmi sincs messze,
mert az ország kicsi.
35. My brother doesn't live far from
Budapest either.	Az én bátyám sem lakik messze
Budapesttől.
36. In the field there they don't
grow anything.	Ott a mezőn semmit sem termelnek.
37. Today's a Communist holiday;
therefore nobody's working.	Ma kommunista ünnep van, azért nem
dolgozik senki sem.
38. One can't see people anywhere in
the fields.	Sehol sem lehet látni embereket a
röldeken.
39. Only children are playing on the
road everywhere.	Csak a gyerekek játszanak mindenhol
az úton.
40. One of the children is climbing
up the tree.	Az egyik gyerek felmászik a fára.
41. The other child's getting on his
bicycle.	A másik gyerek felül a kerékpárjára.
42. They're all having a very good
time.	Mind nagyon jól szórakoznak.
43. I don't know if there's a dining
car on the train.	Nem tudom van-e étkezőkocsi a
vonaton.
44. The conductor says that the third
car is the dining car.	A kalauz azt mondja, hogy a harmadik
kocsi az étkező.
45. We go into the dining car and
have breakfast.	Bemegyünk az étkezőkocsiba és
megreggelizünk.

RESPONSE DRILL

1. Melyik a Keleti pályaudvar?	Which is the East Station?
2. Melyik a Déli pályaudvar?	Which is the South Station?
3. Hol van a Nyugati pályaudvar?	Where's the West Station?
4. Az ablak mellett akar ülni?	Do you want to sit by the window?
5. Gyorsvonaton akar menni?	Do you want to go on the express?
6. Mibe kerül egy jegy Budapestre a
párnáson?	How much does a 'párnás' ticket to
Budapest cost?
7. Gyorsvonaton vagy személyvonaton?	On the express or the local?
8. Hol vannak a csomagok?	Where's the baggage?
9. Szeret kinézni az ablakon?	Do you like to look out of the window?
10. Melyik városba érkezünk most meg?	In what city are we arriving now?
11. Megáll ez a vonat Baltimoreban?	Does this train stop in Baltimore?

12. Hat perc múlva indul a vonat?	Does the train leave in six minutes?
13. Hova ugrik fel a katona?	Where does the soldier jump?
14. Hova megy maga?	Where are you going?
15. Hova esik le a toll?	Where does the pen drop?
16. Honnan száll le az ember?	Where does the man get down from?
17. Honnan száll ki az asszony?	Where does the woman get off from?
18. Honnan esik le a ceruza?	Where does the pencil drop from?
19. Hova esik le a ceruza?	Where does the pencil drop?
20. Honnan szalad ki a gyerek?	Where does the child run out from?
21. Hova szalad ki a gyerek?	Where does the child run out?
22. Hol repülnek a madarak?	Where do the birds fly?
23. Hova repülnek a madarak?	Where (to what place) do the birds fly?
24. Hova ül le?	Where do you sit down?
25. Hol ül?	Where are you sitting?
26. Honnan áll fel?	Where are you getting up from?
27. Milyen messze van New York Washingtontól?	How far is New York from Washington?
28. Milyen messze van Budapest Béctől?	How far is Budapest from Vienna?
29. Milyen messze van Franciaország Magyarországtól?	How far is France from Hungary?
30. Milyen messze van Svédország Olaszországtól?	How far is Sweden from Italy?
31. Hány óra van?	What time is it?
32. Hány órakor indul az iskolába?	At what time do you start for school?
33. Hány órakor megy haza az iskolából?	At what time do you go home from school?
34. Hány órakor fekszik le?	What time do you go to bed?
35. Mikor indul a gyorsvonat New Yorkba?	What time does the express start for New York?
36. Milyen vonatok mennek New Yorkba?	What kind of trains go to New York?
37. Sok állomás van New Yorkban?	Are there many stations in New York?
38. Maga gyors vagy lassú?	Are you fast or slow?
39. A gyorsvonat megáll minden állomáson?	Does the express train stop at every station?
40. Mibe kerül egy jegy New Yorkba, gyorsvonaton?	How much does a ticket to New York cost on the express?

CONVERSATION PRACTICE

- 1
- A: Jó reggelt kívánok. Érdeklődni szeretnék, hogy lehet Szegedre utazni.
- B: Vonaton, autóbuszon vagy repülőn akar utazni?
- A: Vonaton. Látni akarom a Magyar Alföldet.
- B: Reggel nyolckor indul egy gyorsvonat a Keleti pályaudvarról.
- A: Az mikor van Szegeden?
- B: Az délben érkezik Szegedre. De van egy személyvonat is kilenckor.
- A: Gyorsvonaton megyek. Lehet itt jegyet kapni?
- B: Igen. Milyen tetszik? Fapados vagy párnás?
- A: Van mindig elég hely a fapadoson?
- B: Sajnos, ott nincs mindig elég hely.

- 2
- A: Két jegyet kérek a párnásra. Mennyi az összesen?
- B: Száznegyven forint.... Köszönöm.. .. Itt van a visszajáró pénz.
- A: Hogy jutunk ki reggel az állomásra?
- B: Hol laknak?
- A: Itt lakunk nem messze.
- B: Az IBUSZ előtt van az autóbuszmegálló. Az autóbusz a pályaudvar mellett áll meg.
- A: Lehet hordárt kapni a pályudvaron?
- B: Igen, ott biztosan találják hordárt.

3

A: Melyik vágányon áll a vonat?
 B: A jobboldalon, az ötödiken.
 A: Mikor lehet beszállni?
 B: Egy fél óra múlva lehet beszállni. Dohányzó tetszik?
 A: Nemdohányzót kérünk. Ha lehet az ablak mellett.
 B: Akkor foglalok két helyet az ablak mellett.
 A: Még van időm újságot venni. Hol van az újságárus?
 B: A kijárattól jobbra van.

4

A: Nem látok senkit sem a földeken.
 B: Ma ünnep van, azért nem dolgoznak sehol sem.
 A: Milyen szép az a búzaföld!
 B: Igen, az Alföldön jó a föld.
 A: Jó termés lesz az idén?
 B: Azt mondják, hogy nagyon jó lesz.
 A: Nem tudom, hogy van-e étkezőkocsi a vonaton.
 B: A második kocsi innen az étkezőkocsi. Reggelizni akar?
 A: Igen, megyek reggelizni.

SITUATIONS

1. Nagyon meleg van Budapesten. Maga és a családja a Balatonra akarnak utazni. Nem tudja, hogy lehet oda utazni, megérdeklődik az IBUSZ irodájában. Ott megmondják, milyen vonatok és autóbuszok mennek a Balatonra. A jegyeket is megveszi ott. Megkérdezi, hogy milyen osztályok vannak a vonaton, hogy van-e mindig hely a fapadoson vagy a párnáson. Nem tudja, hogyan jut ki reggel az állomásra, azt is megkérdezi. Megköszöni a felvilágosítást.

2. Az állomáson hordárt hív. Megkérdezi, hogy hol áll a vonat, és mikor indul. Mikor lehet beszállni? A hordárt megkéri, hogy foglaljon két helyet és megmondja, hogy hol akar ülni. Még van elég ideje újságot és képeslapokat venni.

3. A vonatban találkozik egy barátjával. Ő helyet keres. A maga fülkéjében még van hely. Nincsen sok csomagja, mert nem szeret csomagot vinni. Bemutatja a feleségének. A vonat éppen a vasúti hídon megy át. Kimennek a folyosóra. Mit látnak az ablakból? Megkérdezi a barátját, miért nevezik ezt a vidéket Dunántúlnak? Azután nézik a földeket a két oldalon, ahol nem dolgozik senki sem. Miért nem dolgoznak az emberek? Egy falu mellett sok gyereket látnak játszani. Éhes és reggelizni akar. Megkérdezi, hol van az étkezőkocsi és hívja a feleségét és a barátját reggelizni.

NARRATIVE

Johnson és a felesége a Balatonra akarnak utazni. A kocsija nem jó, ezért vonaton vagy autóbuszon akarnak menni. Érdeklődni megy az IBUSZ Utazási Irodába. Ott pontosan megmondják, hogy mikor és honnan indulnak a vonatok és az autóbuszok. Johnson vonaton akar menni, mert a vidéket akarja látni. Meg akarja nézni a Dunántúlt.

Az IBUSZ hivatalnok megmondja, hogy reggel hétkor indul egy személyvonat, ami délben van Siófokon. Nyolc órakor indul egy gyorsvonat, az már tíz után ott van. Johnson megkérdezi, hogy honnan indul a vonat. Budapesten három pályaudvar van, a Keleti, Nyugati, és Déli pályaudvar. A vonatok a Balatonra a Déli pályaudvarról szoktak indulni, de van egy vagy két vonat, ami a Keleti pályaudvarról indul. Johnson vonata a Keletiről indul.

Az IBUSZ Irodájában lehet venni jegyeket. A hivatalnok megkérdezi, hogy fapados vagy párnás osztályon akar utazni. Johnson nem ismeri egyiket sem. A hivatalnok megmondja, hogy a fapados a régi harmadik osztály, ott az emberek fapadokon ülnek. A párnás osztályon puha ülések vannak és az régen az első és második osztály volt. Johnson a párnásra vesz két jegyet.

Reggel Johnsonék kimennek a pályaudvarra. Johnson hordárt hív és odaadja a hordárnak a csomagját. A hordár felteszi a csomagot a vonatra és két helyet foglal Johnsonéknak. Egy nemdohányzó kocsiban foglal helyet, ahol nem szabad dohányozni, csak a folyosón.

A vonat csak egy fél óra múlva indul. Még nem lehet beszállni. Sok ember vár az állomáson, a Balatonra utaznak a hét végére. A vonat jobbra, a harmadik vágányon áll. Még van elég idő. Johnson újságot megy venni. Az újságárus a kijárattól balra van. Mikor visszajön beszállnak a vonatba.

A vonat lassan elindul. Horváth úr az utolsó percben érkezik. Nagyon fáradt. Nincs semmi csomagja, mert sohasem visz csomagot, ha utazik. A kabátját sem hozza, mert meleg van. Még nincs helye. Johnsonék fülkéjében van egy üres hely. Johnson bemutatja Horváthot a feleségének.

A vonat a vasúti hídon megy át. Kimennek a folyosóra. Nem sokan állnak a folyosón. Az ablakból jól lehet látni a Margitszigetet és a hidakat. Horváth úr Veszprémbe utazik. Székesfehérváron leszáll és egy másik vonaton utazik Veszprémbe. A fiát megy meglátogatni. Van ott egy kis gyümölcsöskertje is. Veszprém nincs messze Székesfehérvártól. Magyarországon semmi sincs nagyon messze.

A kalauz kéri a jegyeket. Megnézi, azután visszaadja az embereknek. Johnson megkérdezi a kalauztól, hogy van-e étkezőkocsi a vonaton. A kalauz azt mondja, hogy a harmadik kocsi az étkező. Johnsonék reggelizni mennek.

A vonat már a Dunántúlon jár. Senkit sem lehet látni a földeken. Az emberek nem dolgoznak sehol sem. Még állatok sincsenek a mezőkön. Ünnepek van.

Az emberek a fülkében beszélgetnek. Elmondják, hogy honnan jönnek, hova mennek, mit csinálnak. Elmondják, hogy nemcsak a városban drága minden, hanem a vidéken is. Elmondják, hogy milyen volt az idén a termés, hogy mit főz ebédre az asszony és hogy milyen nagyok a gyerekek. Azután csak hallgatnak és az ablakon át nézik a magyar vidéket.

NYOMASZTÁS SZEKÉRREL gyűrtalakú szérán. A szérán közepén látható a garmada. (Balatonkövesd.)

Palóc ló-
cak, székek hátának
FÜPÉSZELT DISZ-
TÉSE. (Kazár és Lit-
ke, Nögros m.) Fönt,
jobbról: Jézus elfoga-
tása; ez alatt: Jézus
születése; ettől balra:
kanasz és kutyója küz-
delme a kannel; az
alsó sorban balról: szó-
nába menők.

A SZÍNHÁZBAN

Basic Sentences

I

TÓTH

I didn't know that you were in Budapest already. When did you come back?

Nem tudtam, hogy már Budapesten vannak. Mikor jöttek vissza?

three weeks ago
the first (with reference to the day of the month)
the second "
the third "
the fourth "

három hete
elseje
másodika
harmadika
negyedike

JOHNSON

We got back (already) three weeks ago. We arrived in Budapest on April first.

Már három hete visszajöttünk. Április elsején érkeztünk Budapestre.

TÓTH

Did you have a pleasant trip?

Kellemes útjuk volt?

during the entire time

az egész idő alatt

JOHNSON

Yes, it was pleasant. Thank goodness everything went well. Only my poor daughter was sick all the time.

Igen, kellemes. Hála Isten minden jól ment. Csak szegény kislányom az egész idő alatt beteg volt.

sea
seasick

tenger, -e
tengeri beteg

TÓTH

Was she seasick?

Tengeri beteg volt?

calm, still, tranquil

nyugodt

JOHNSON

Yes, although the sea was quite calm.

Igen, pedig a tenger elég nyugodt volt.

to last

tartani

TÓTH

How long did the voyage last?

Meddig tartott a tengeri út?

JOHNSON

It lasted five days.

Öt napig tartott.

to tie, bind
to anchor, land (a ship)

kötni
kikötni

TÓTH

Where did your ship land?

England
Denmark
Norway
Holland
Belgium
Portugal
to spend (time)

JOHNSON

We landed in England.
We spent a week in London.
My older brother came as far as
England with us also.

TÓTH

What did you do in America?

long
would be
to tell
to our home, to us
to tell a tale
to tell (a story), narrate,
relate

JOHNSON

That would take long to tell now.
Why don't you come over some evening?
Then we'll talk about everything.

TÓTH

I'll be very glad to. Are you still
living in your old apartment? I
heard that you had been looking for
another apartment.

to move
to move away
farm
villa, bungalow

JOHNSON

We don't live there anymore. We
moved to Városmajor Street two weeks
ago. We live in a beautiful villa
there.

TÓTH

The Smiths are also living on
Városmajor Street, aren't they?

Hol kötött ki a hajójuk?

Anglia
Dánia
Norvégia
Hollandia
Belgium
Portugália
tölteni

Angliában kötöttünk ki.
Egy hetet töltöttünk Londonban.
A bátyám is velünk jött Angliáig.

Mit csináltak Amerikában?

hosszú
volna
elmondani
hozzánk
mesélni
elmesélni

Azt hosszú volna most elmondani.
Miért nem jön át egyik este hozzánk?
Akkor mindent elmesélünk.

Nagyon szívesen. Még mindig a régi
lakásukban laknak? Hallottam, hogy
kerestek egy másik lakást.

költözni
elköltözni
major, -ja
villa

Már nem lakunk ott. Két hete
elköltöztünk a Városmajor utcába.
Egy szép villában lakunk ott.

Smithék is a Városmajor utcában
laknak, nem?

to place, put, set, lay
to transfer
Switzerland
Albania
Austria
Bulgaria
Czechoslovakia
Rumania
Yugoslavia

helyezni
áthelyezni
Svájc
Albánia
Ausztria
Bulgária
Csehszlovákia
Románia
Jugoszlávia

JOHNSON

They used to live there. Smith was transferred to Switzerland. We moved into the house where they used to live.

Csak laktak. Smithet áthelyezték Svájcba. Mi abba a házba költöztünk, ahol ők laktak.

TÓTH

How long was Smith in Hungary?

Meddig volt Smith Magyarországon?

JOHNSON

He was here for three years.

Három évig volt itt.

TÓTH

And how long are you going to stay in Pest?

És maga, meddig marad Pesten?

JOHNSON

Perhaps one more year.

Talán még egy évig maradok.

TÓTH

I believe that's John Ember sitting over there in the corner.

Azt hiszem, Ember János ül ott a sarokban.

JOHNSON

Yes. I'm going over to his table. I haven't talked to him for a very long time. Won't you come over too?

Igen, ő az. Odamegyek az asztalához. Régen nem beszéltem vele. Maga nem jön oda?

TÓTH

Sorry, I don't have time. My wife has already been waiting for me for ten minutes. We're going to Buda to the Kovácses.

Sajnos, nincs időm. A feleségem már tíz perce vár. Kovácsékhoz megyünk Budára.

JOHNSON

Then, see you later!

Akkor, viszontlátásra!

II

opera
theater

opera
színház, -at

EMBER

I saw you at the opera last night.

Tegnap este láttam magukat az operában.

to regret, be sorry	sajnálni
JOHNSON	
Yes, we were there. I'm sorry that I didn't see you. Why didn't you come over and talk to us?	Igen, ott voltunk. Sajnálom, hogy nem láttam magát. Miért nem jött oda hozzánk?
to disturb box	zavarni páholy
EMBER	
I didn't want to disturb you. You were sitting in the Ambassador's box, weren't you?	Nem akartam zavarni magukat. A követ páholyában ültek, nem?
season ticket to invite	bérlet, -e meghívni
JOHNSON	
Yes, he has a season ticket and invited us.	Igen, neki bérlete van és meghívott minket.
one and a half to stand in line for the ticket	másfél sorba állni a jegyért
EMBER	
Aren't you lucky! I had to stand in line an hour and a half for the ticket.	Maga szerencsés! Én másfél óráig álltam sorba a jegyért.
when singer woman singer to perform, act it's worth while	amikor énekes énekesnő szerepelni megéri
JOHNSON	
When foreign opera singers are (perform) on the program it's always hard to get a ticket. But it was worth it, wasn't it?	Amikor külföldi operaénekesek szerepelnek, mindig nehéz jegyet kapni. De megérte, nem?
to please, to like performance beautifully, magnificently	tetszeni előadás gyönyörűen
EMBER	
Yes. I liked the performance very much. The Italian singers sang beautifully.	Igen. Nekem nagyon tetszett az előadás. Az olasz énekesek gyönyörűen énekeltek.
JOHNSON	
I like Italians and Italian operas also.	Én is szeretem az olaszokat és az olasz operákat.

formerly, in former times
occasion, opportunity

ezelőtt
alkalom, alkalmat, alkalma

EMBER

Two years ago I worked at the embassy in Rome. Then I had the opportunity to see just about all the Italian operas.

Két évvel ezelőtt Rómában dolgoztam a követségen. Akkor volt alkalmam majdnem minden olasz operát megnézni.

to envy
a few
up to the present, till now
till then, as far as that

irigyelni
egypár
eddig
addig

JOHNSON

I envy you! Up to now I have seen only a few.

Irigylem magát! Én csak egypárat láttam eddig.

The Vienna Philharmonic

a Bécsi Filharmónikusok (pl.)

EMBER

Did you hear that the Vienna Philharmonic is coming to Pest this summer?

Hallotta, hogy a nyáron a Bécsi Filharmónikusok jönnek Pestre?

concert

hangverseny

JOHNSON

I read about it in the newspaper last week. Are you going to the concert?

A múlt héten olvastam az újságban. Megy a hangversenyre?

to get, obtain

szerezni

EMBER

Of course, if I can get a ticket.

Természetesen, ha tudok jegyet szerezni.

ticket office
to promise

jegyiroda
ígérni, megígérni

JOHNSON

We already phoned the ticket office from the Legation. They promised us that we'd get enough tickets. Perhaps I can get you one also.

Mi már telefonáltunk a követségről a jegyirodába. Megígérték, hogy kapunk elég jegyet. Talán tudok magának is szerezni egyet.

EMBER

I'll be very grateful if you do. I couldn't go in Vienna because I didn't have enough time.

Nagyon hálás leszek, ha szerez. Bécsben nem tudtam menni, mert nem volt elég időm.

to think

gondolni

JOHNSON

I thought so. I heard that you had been working hard in Vienna. But this will be a good opportunity.

Gondoltam. Hallottam, hogy Bécsben sokat dolgozott. De ez jó alkalom lesz.

in advance, beforehand

előre

EMBER

Thank you very much in advance.

Előre is köszönöm.

JOHNSON

Don't mention it. It's nothing at all.

Szívesen. Nincs mit.

Notes on Grammar
(For Home Study)

A. Past Tense Forms

Hungarian has only one past tense which comprises the English simple past ('I studied', 'I used to study'), past emphatic ('I did study'), past progressive ('I was studying'), present perfect ('I have studied'), and pluperfect ('I had studied').

The sign of the past in Hungarian is -t. The basic rule for the formation of the past is the addition of -t (or, in certain cases, a linking vowel plus -tt) and the personal endings to the verb root.

The following classification may assist the student in determining the form of the past for a particular verb:

(1) Verbs whose root ends in -ad, -ed, -j, -l, (-ly), -n, (-ny), -r generally form the past by adding -t plus the personal endings to the root. (Exception: adni, which ends in -ott in the third person singular of the past indefinite but is otherwise conjugated like akarni below.)

<u>Past Definite</u>	<u>Past Indefinite</u>
akartam	akartam
akartad	akartál
akarta	akart
akartuk	akartunk
akartátok	akartatok
akarták	akartak

Other verbs in this group thus far covered in units:

állni	foglalni	kirándulni	próbálni	találni
ápolni	igérni	kívánni	rajzolni	tanulni
beszélni	indulni	maradni	remélni	telefonálni
csinálni	írni	megkóstolni	repülni	termelni
csókolni	ismerni	menni	sajnálni	ülni
csomagolni	járni	nyaralni	sétálni	várni
ebédelni	képzelnéni	örülni	szaladni	vásárolni
énekelni	kérni	parancsolni	szerepelni	zavarni

(2) Verbs whose root ends in a sibilant (-s, -sz and -z), or in -b or -d (other than -ad or -ed), -g, (-gy), -k, -m, -p, -v, or the consonant -t preceded by a short vowel, form the past in the same way as verbs above except for the third person singular of the indefinite which ends in -ott (-ett, -ött). (Exceptions: aludni, feküdni both of which are inflected like 'akarni' in the past. The past of kötni is similar to that of tanítani.)

<u>Past Definite</u>	<u>Past Indefinite</u>
kaptam	kaptam
kaptad	kaptál
kapta	kapott
kaptuk	kaptunk
kaptátok	kaptatok
kapták	kaptak

Other verbs in this group:

adni	dolgozni	hívni	mászni	tudni
bemutatni	golfozni	hozni	mondani	ugatni
búcsúzni	gondozni	járatni	olvasni	úszni
csónakázni	halászni	kopogni	szórakozni	vacsorázni
dohányozni	hallgatni	látni	találkozni	
	esni	áthelyezni	érdeklődni	
	égni	nevezni	költözni	
	érkezni	reggelizni	öntözni	
	fizetni	sietni		
	keresni	teniszezni		

(3) Verbs whose root ends in -t preceded by a long vowel or in a double consonant (which may be two different ones as in ért or the same as in hall) comprise a third group. In order to avoid a cluster of three consonants, these verbs take an auxiliary vowel plus -tt, plus the personal endings in both the definite and indefinite forms of the past. (Note that for these verbs an auxiliary vowel appears in the infinitive also.) (Exceptions: varrni and szállni, which are conjugated like verbs in (1) above, and látni, like (2) above.)

<u>Past Definite</u>	<u>Past Indefinite</u>
tanítottam	tanítottam
tanítottad	tanítottál
tanította	tanított
tanítottuk	tanítottunk
tanítottátok	tanítottatok
tanították	tanítottak

Other verbs in this group:

ajánlani	hallani	érteni	fürdeni
bevéltani	játszani	segíteni	költeni
gyűjtani	szállítani	tetszeni	tölteni

(4) The following verbs are irregular in the past:

<u>venni</u>	- Definite:	vettem	vetted	vette	vettük	vettétek	vették
	- Indefinite:	vettem	vettél	vett	vettünk	vettetek	vettek
<u>tenni</u>	- Definite:	tettem	tetted	tette	tettük	tettétek	tették
	- Indefinite:	tettem	tettél	tett	tettünk	tettetek	tettek
<u>vinni</u>	- Definite:	vittem	vitted	vitte	vittük	vittétek	vitték
	- Indefinite:	vittem	vittél	vitt	vittünk	vittetek	vittek
<u>hinni</u>	- Definite:	hittem	hitted	hitte	hittük	hittétek	hitték
	- Indefinite:	hittem	hittél	hitt	hittünk	hittetek	hittek
<u>enni</u>	- Definite:	ettem	etted	ette	ettük	ettétek	ették
	- Indefinite:	ettem	ettél	evett	ettünk	ettetek	ettek
<u>inni</u>	- Definite:	ittam	ittad	itta	ittuk	ittátok	itták
	- Indefinite:	ittam	ittál	ivott	ittunk	ittatok	ittak
<u>jönni</u>	- (Intransitive):	jöttem	jöttél	jött	jöttünk	jöttetek	jöttek
<u>lenni</u>	- (Intransitive):	voltam	voltál	volt	voltunk	voltatok	voltak
		lettem	lettél	lett	lettünk	lettetek	lettek

(Note: The two forms of the past tense of lenni are different in meaning: voltam corresponds to 'I was', whereas lettem denotes 'I became'.)

B. Use of the Present and Past Tenses in Hungarian

Although the Hungarian past tense encompasses various past forms as expressed in English, Hungarian usage sometimes requires a different tense from the corresponding English:

(1) In speaking about an action or occurrence that started in the past and is still going on, Hungarian uses the present tense, where English uses the present perfect. (Note that the period of time is rendered by the possessive form of the noun in Hungarian.)

Három éve tanulnak magyarul.	They have been studying Hungarian for three years.
Mióta lakik az Egyesült Államokban?	How long have you been living in the United States?
Már két hónapja vagyok itt.	I've already been here two months.

(2) With reference to an action that started in the past and was still continuing at a later period in the past, Hungarian uses the past tense, where English uses the past perfect progressive.

Három hete tanult magyarul, amikor új tanárt kaptak.	He had been studying Hungarian for three weeks when they got a new teacher.
Két éve lakott Amerikában, amikor férjhez ment.	She had been living in America for two years when she got married.

(3) Our rules of sequence of tenses do not always apply in Hungarian. Compare the following English sentences with the corresponding Hungarian:

a. Tudom, hogy vár.	I know that he's waiting.
b. Tudtam, hogy vár.	I knew that he was waiting.
c. Tudom, hogy várt.	I know that he was waiting.
d. Tudtam, hogy várt.	I knew that he had been waiting.

In the Hungarian sentences a and b, the present tense of the verb in the dependent clause (vár) refers to action simultaneous to the action expressed by the verb in the main clause. Note that in the first sentence vár is translated as 'is waiting', whereas in the second sentence English requires the past, 'was waiting'.

In sentences c and d, the past tense (várt) of the verb, the dependent clause refers to an action preceding or antecedent to that indicated by the main verb.

Thus, in this kind of construction, the present tense of the verb in a dependent clause expresses action simultaneous with the action of the main verb; the past tense of the dependent verb expresses action antecedent to that of the main verb.

C. The Suffixes -ig and -hoz, -hez, -höz

The ending -ig corresponds in meaning to the English 'until', 'up to', 'as far as', and may refer to place as well as time:

<u>Tíz</u> ig dolgozik.	He works <u>until ten</u> .
<u>Az ajtó</u> ig szaladt.	He ran <u>as far as the door</u> .
<u>Eddig</u> nem jött.	He hasn't come <u>up to now</u> .

The basic distinction between -ig, and -hoz (-hez, -höz) which has the connotation of 'to', 'as far as (the outside of)', is that -ig emphasizes the limit or termination of an action or period of time; -hoz (-hez, -höz) on the other hand is more concerned with direction of movement. The suffix -hoz is usually used with a verb indicating motion; -ig does not always require a motion verb when used with time expressions.

Bécsig repülnek.	They fly as far as Vienna.
A parkig sétáltunk.	We walked as far as the park.
Odamegyek az asztalához.	I'm going over to his table.
Lesétálunk a folyóhoz.	We're walking down to the river.
Kovácsék házához hajtottam.	I drove to the Kovácses' house.

In the sentences below the suffix -ig denotes the limit or termination of a period of time, corresponding, for example, to English 'for...'. The accusative, on the other hand, indicates the duration of a period of time. While either may be used in many instances (and with the same English equivalent), -ig is more common with intransitive verbs, whereas the accusative is used with transitive verbs.

Három évig (évet) tanult magyarul.	He studied Hungarian for three years.
Két hétig (hetet) volt Budapesten.	She was in Budapest for two weeks.
Négy napig (napot) leszek itt.	I'll be here for four days.
Meddig laktak Washingtonban?	How long did you live in Washington?
Hány évet töltöttek Franciaországban?	How many years did you spend in France?

D. How to Express 'Ago' in Hungarian

Egy órája jöttem ide.	I came here an hour ago.
Öt éve tanultam németül.	I studied German five years ago.
Három hónapja visszamentek Budapestre.	They went back to Budapest three months ago.

As illustrated in the above sentences, Hungarian uses the third person singular possessive form of the word denoting time to express the idea of the English 'ago'. (Compare with usage outlined in B(2).)

This concept may also be expressed by the -val (-vel) suffix added to the noun indicating time plus ezelőtt.

Két órával ezelőtt jöttem ide.	Két órája jöttem ide.
Három évvel ezelőtt jártam egyetemre.	Három éve jártam egyetemre.
Két héttel ezelőtt Párizsban volt.	Két hete Párizsban volt.
Hány hónappal ezelőtt volt New Yorkban?	Hány hónapja volt New Yorkban?

(The variants -tel, -pal etc. are discussed in a later unit.)

SUBSTITUTION DRILL

1. Mikor jöttek vissza Budapestre? When did they come back to Budapest?

Hungary - Szeged - Siófok - Vienna - Germany - New York - the United States - Washington	Magyarországra - Szegedre - Siófokra - Bécsbe - Németországba - New Yorkba - az Egyesült Államokba - Washingtonba
--	---
2. Láttam magukat az operában. I saw you at the opera.

them - him - your father - his son - the Smiths - the children - the Ambassador - the Military Attaché	őket - őt - az apját - az ő fiát - Kovácsékat - a gyerekeket - a követet - a katonai attasét
--	--
3. Hogy tetszett az előadás? How did you like the performance?

the movie - the university - the book - the girl - the view - Budapest - Hungary - New York	a mozi - az egyetem - a könyv - a lány - a kilátás - Budapest - Magyarország - New York
---	---

4. Mi már telefonáltunk a követségről. We already phoned from the Legation.
 consulate - station - konzulátusról - állomásról -
 West Station - home Nyugati pályaudvarról - otthonról
5. Angliában kötöttünk ki. We landed in England.
 France - Germany - Franciaországban - Németországban -
 Belgium - Denmark - Holland - Belgiumban - Dániában - Hollandiában -
 the United States - New York az Egyesült Államokban - New Yorkban
6. Három évig volt itt. He was here for three years.
 two months - four weeks - két hónapig - négy hétig -
 five days - three hours - öt napig - három óráig -
 one minute egy percig
7. Már három hete visszajöttünk. We came back three weeks ago.
 five weeks - two months - öt hete - két hónapja -
 two days - a year - két napja - egy éve -
 a half a year - six weeks fél éve - hat hete
8. Két évvel ezelőtt Rómában voltam. I was in Rome two years ago.
 thr@ months - a half a year - három hónappal - fél évvel -
 four weeks - five days - négy héttel - öt nappal -
 one and a half weeks másfél héttel
9. Egy hetet töltöttünk Londonban. We spent a week in London.
 two months - three days - a year - két hónapot - három napot - egy évet -
 five hours - a half a year öt órát - fél évet
10. A bátyám is velünk jött Angliáig. My brother came with us as far as England.
 Vienna - Budapest - London - Bécsig - Budapestig - Londonig -
 the restaurant - the hotel - a vendéglőig - a szállodáig -
 the White House - the station - a Fehér Házig - az állomásig -
 the State Department a külügyminisztériumig
11. Odamentem az asztalhoz. I went over to the table.
 tree - child - door - fához - gyerekekhez - ajtóhoz -
 car - building - window - autóhoz - épülethez - ablakhoz -
 gate - bush - dog kapuhoz - bokorhoz - kutyához

VARIATION DRILL

1. Délben vendéglőben ebédeltem. I had dinner in a restaurant at noon.
 a. I went to school in the morning. Reggel az iskolába mentem.
 b. I wrote a letter during the forenoon. Délelőtt levelet írtam.
 c. I walked in the city in the afternoon. Délután a városban sétáltam.
 d. Later I studied in the garden. Azután a kertben tanultam.
 e. I made coffee in the evening. Este kávé csináltam.

2. Könyvet olvastam I read a book.
 a. I cooked dinner. Ebédet főztem.
 b. I didn't bring a newspaper. Nem hoztam újságot.
 c. I introduced my daughter. A lányomat bemutatattam.
 d. I played tennis for two hours. Két órát teniszeztam.
 e. I moved into another apartment. Egy másik lakásba költöztem.
3. A csekket beváltottam. I cashed the check.
 a. I taught the child. A gyereket tanítottam.
 b. I spent much money. Sok pénzt költöttem.
 c. I drove fast. Gyorsan hajtottam.
 d. I tied my necktie. A nyakkendőmet megkötöttem.
 e. I lit the lamp. A lámpát meggyújtottam.
4. Teát ittam. I drank tea.
 a. I ate chicken paprika. Paprikás csirkét ettem.
 b. I bought a nice coat. Szép kabátot vettem.
 c. I took flowers. Virágot vittem.
 d. I came yesterday. Tegnap jöttem.
 e. I put flowers in the vase. A vázába virágot tettem.
5. Mit csinált tegnap? What did you do yesterday?
 a. He slept all day long. Egész nap aludt.
 b. He walked for two hours. Két órát sétált.
 c. She sang in the church. A templomban énekelt.
 d. You started at ten. Tízkor indult.
 e. He reserved two seats. Két helyet foglalt.
6. Cigányzenét hallgatott. She listened to gypsy music.
 a. He was fishing in the river. A folyóban halászott.
 b. She was working a lot. Sokat dolgozott.
 c. He brought a present. Ajándékot hozott.
 d. He was enjoying the children. A gyerekekben gyönyörködött.
 e. He was looking for me. Engem keresett.
7. Jó szállodát ajánlott. He recommended a good hotel.
 a. He jumped up on the train. (A vonatra) felugrott.*
 b. He took a bath in the lake. A tóban fürdött.
 c. The ship landed in England. A hajó Angliában kikötött.
 d. The girl helped me a lot. A lány sokat segített.
 e. He understood Hungarian. Magyarul értett.
8. Megitta a bort. He drank the wine.
 (He finished drinking the wine.)
 a. He ate (finished eating) the dinner. Megette az ebédet.
 b. He drank up the milk. Megitta a tejet.
 c. She carried out the dishes. Kivitte az edényt.
 d. He put down the pencil. Letette a ceruzát.
 e. He bought the car. Megvette a kocsit.
9. A ház előtt ültünk. We sat in front of the house.
 a. We were standing around the table. Az asztal körül álltunk.
 b. We swam under the bridge. A híd alatt úsztunk.
 c. We stopped near the cathedral. A bazilika mellett megálltunk.
 d. We went behind the car. A kocsi mögött mentünk.
 e. We ate under the tree. A fa alatt ettünk.

17. Három évig voltam Magyarországon.
 a. The Smiths were in Budapest for two weeks.
 b. We were in London for six days.
 c. My friend was in France for four months.
 d. I was in Vienna for one and a half years.
 e. We were at the Balaton for two and a half weeks.
18. Két hónapja jött Amerikába.
 a. I wrote the letter three weeks ago.
 b. I studied Hungarian ten years ago.
 c. He went to New York a year and a half ago.
 d. He already arrived five days ago.
 e. I bought the car seven months ago.
19. Már tíz perce vár.
 a. They have been studying Hungarian for three months.
 b. He has already been here for two weeks.
 c. I've been living in Washington for five years.
 d. He has been waiting for two hours.
20. Két hete tanult magyarul, amikor új tanárt kaptak.
 a. He had been working in the State Department for two years when he was transferred to Rome.
 b. I had been waiting a half an hour already when the train came.
 c. We had been traveling for three days when my daughter became sick.
 d. They had been living in Washington for a year when they bought a house.
21. Odamentem az asztalához.
 a. The boys went over to the window.
 b. We're going out to the train.
 c. The child went down to the river.
 d. They went by car to the church.
- I was in Hungary for three years.
 Smithék két hétig voltak Budapesten.
 Hat napig voltunk Londonban.
 A barátom négy hónapig volt Franciaországban.
 Másfél évig voltam Bécsben.
 Két és fél hétig voltunk a Balatonon.
- He came to America two months ago.
 Három hete írtam a levelet.
 Tíz éve tanultam magyarul.
 Másfél éve ment New Yorkba.
 Már öt napja megérkezett.
 Hét hónapja vettem a kocsit.
- She has already been waiting for ten minutes.
 Három hónapja tanulnak magyarul.
 Már két hete itt van.
 Öt éve lakom Washingtonban.
 Két órája vár.
- He had been studying Hungarian for two weeks when they got a new teacher.
 Két éve dolgozott a külügyminisztériumban, amikor áthelyezték Rómába.
 Fél órája vártam már, amikor jött a vonat.
 Három napja utaztunk, amikor a kislányom beteg lett.
 Egy éve laktak Washingtonban, amikor házat vettek.
- I went over to his table.
 A fiúk odamentek az ablakhoz.
 Kimegyünk a vonathoz.
 A gyerek lement a folyóhoz.
 Kocsin mentek a templomhoz.

TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: Beteget ápolt.
Student: A beteget ápolta.

1. Lányt csókolt.	A lányt csókolta.
2. Ruhát próbált.	A ruhát próbálta.
3. Gyufát kért.	A gyufát kérte.
4. Gyereket rajzolt.	A gyereket rajzolta.
5. Vonatot várt.	A vonatot várta.
6. Ruhát varrt.	A ruhát varrta.
7. Kabátot hozott.	A kabátot hozta.
8. Lovat hajtott.	A lovat hajtotta.
9. Gyereket tanított.	A gyereket tanította.
10. Pénzt költött.	A pénzt költötte.
11. Ajándékot vitt.	Az ajándékot vitte.
12. Újságot járatott.	Az újságot járatta.
13. Könyvet olvasott.	A könyvet olvasta.
14. Ebédet főzött.	Az ebédet főzte.
15. Virágot öntözött.	A virágot öntözte.
16. Bort ivott.	A bort itta.
17. Almás rétest evett.	Az almás rétest ette.

B

Instructor: Ajándékot vettünk.
Student: Megvettük az ajándékot.

1. Bort ittunk.	Megittuk a bort.
2. Ebédet ettünk.	Megettük az ebédet.
3. Lámpát gyújtottunk.	Meggyújtottuk a lámpát.
4. Dalokat hallgattunk.	Meghallgattuk a dalokat.
5. Egy fiút hívtunk.	Meghívtuk a fiút.
6. Kenyeret hoztunk.	Meghoztuk a kenyeret.
7. Egy gyereket láttunk.	Megláttuk a gyereket.
8. Vacsorát főztünk.	Megfőztük a vacsorát.
9. Utat kérdeztünk.	Megkérdeztük az utat.
10. Beteget ápoltunk.	Megápoltuk a beteget.
11. Kávét csináltunk.	Megcsináltuk a kávét.
12. Kabátot próbáltunk.	Megpróbáltuk a kabátot.
13. Egy házat rajzoltunk.	Megrajzoltuk a házat.
14. Egy utcát kerestünk.	Megkerestük az utcát.
15. Verset tanultunk.	Megtanultuk a verset.
16. Kertet öntöztünk.	Megöntöztük a kertet.

C

Instructor: Virágot hoztak.
Student: A virágot hozták.

1. Ruhákat próbáltak.	A ruhákat próbálták.
2. Bort kóstoltak.	A bort kóstolták.
3. Ajándékot vettek.	Az ajándékot vitték.
4. Lovakat hajtottak.	A lovakat hajtották.
5. Magyar bort ittak.	A magyar bort itták.
6. Kislányokat láttak.	A kislányokat látták.
7. Jó ebédet főztek.	A jó ebédet főzték.
8. Virágokat öntöztek.	A virágokat öntözték.
9. Nagy beteget ápoltak.	A nagy beteget ápolták.
10. Kék ceruzát kértek.	A kék ceruzát kérték.
11. Bútort szállítottak.	A bútort szállították.
12. Angol könyvet olvastak.	Az angol könyvet olvasták.
13. Meleg kabátot hoztak.	A meleg kabátot hozták.
14. Amerikai pénzt költöttek.	Az amerikai pénzt költötték.

D

Instructor: Engem kért.
Student: Magát kérte.

1. Engem keresett.	(magát)	Magát kereste.
2. Engem nézett.	(magát)	Magát nézte.
3. Minket kérdezett.	(magukat)	Magukat kérdezte.
4. Minket hozott.	(őket)	Őket hozta.
5. Minket ápolt.	(magukat)	Magukat ápolta.
6. Engem kérdeztek.	(magát)	Magát kérdezték.
7. Minket láttak.	(magukat)	Magukat látták.
8. Engem vittek.	(őt)	Őt vitték.
9. Minket várt.	(magukat)	Magukat várta.
10. Engem tanítottak.	(őket)	Őket tanították.

II

A

Instructor: Három hónap óta van itt.
Student: Három hónapja van itt.

1. Két év óta van Párizsban.	Két éve van Párizsban.
2. Tíz perc óta vár.	Tíz perce vár.
3. Két óra óta van az állomáson.	Két órája van az állomáson.
4. Másfél év óta lakik Amerikában.	Másfél éve lakik Amerikában.
5. Fél év óta tanulnak magyarul.	Fél éve tanulnak magyarul.
6. Négy hét óta nem láttam.	Négy hete nem láttam.

B

Instructor: Három hete voltam New Yorkban.
Student: Három héttel ezelőtt voltam New Yorkban.

1. Két órája jött.	Két órával ezelőtt jött.
2. Négy hete érkeztek Magyarországra.	Négy héttel ezelőtt érkeztek Magyarországra.
3. Két éve Rómában voltam.	Két évvel ezelőtt Rómában voltam.
4. Tíz perc jött a vonat.	Tíz perccel ezelőtt jött a vonat.
5. Másfél éve tanultak magyarul.	Másfél évvel ezelőtt tanultak magyarul.
6. Öt napja ment el.	Öt nappal ezelőtt ment el.

C

Instructor: Két évig tanult angolul.
Student: Két évet tanult angolul.

1. Egy hétig volt ott.	Egy hetet volt ott.
2. Hat hónapig nem dolgozott.	Hat hónapot nem dolgozott.
3. Másfél óráig állt a vonat.	Másfél órát állt a vonat.
4. Öt napig volt Budapesten.	Öt napot volt Budapesten.
5. Még egy óráig itt leszek.	Még egy órát itt leszek.
6. Három évig várt.	Három évet várt.

TRANSLATION DRILL

1. This year I spent the summer in England.	Az idén Angliában töltöttem a nyarat.
2. I came back to Budapest two weeks ago.	Két hete jöttem vissza Budapestre.
3. My friend didn't know that I had returned.	A barátom nem tudta, hogy már visszaérkeztem.
4. My wife and my small daughter aren't arriving from Vienna until tomorrow.	A feleségem és a kislányom csak holnap érkeznek Bécsből.
5. My friend asked me to tell him what we were doing.	A barátom kérte, hogy mondjam el mit csináltunk.
6. We went by train from Budapest to Vienna.	Budapestről vonaton mentünk Bécsig.
7. We flew from Vienna to London. The trip lasted three hours.	Bécsből repültünk Londonig. Három óráig tartott az út.
8. My small daughter was sick on the plane. The weather was bad.	A kislányom beteg volt a repülőgépen. Rossz volt az idő.
9. My brother came with us as far as London. From there he went to America a week later.	A bátyám velünk jött Londonig. Onnan Amerikába ment egy hét múlva.
10. We spent two months in England.	Angliában két hónapot töltöttünk.
11. I invited my friend over one evening.	Meghívtam a barátomat egyik este hozzánk.
12. He has heard that we don't live in our old apartment any more.	Hallotta, hogy már nem lakunk a régi lakásunkban.
13. We moved to Balaton Street a week ago.	Egy hete költöztünk a Balaton utcába.
14. We live where the Johnsons used to live.	Ott lakunk, ahol Johnsonék laktak.
15. Johnson was transferred to Sweden last month.	Johnsont múlt hónapban Svédországba helyezték.
16. Johnson was in Hungary for two years.	Johnson két évig volt Magyarországon.
17. We didn't like our old apartment because there was no garden.	Mi nem szerettük a régi lakásunkat, mert nem volt kert.
18. My wife and my daughter were happy when we moved into the new house.	A feleségem és a lányom örült, amikor az új házba költöztünk.
19. The children were already playing in the garden the first day.	A gyerekek már az első nap játszottak a kertben.
20. We went to the theater last night.	Tegnap este színházba mentünk.
21. Mr. Kovács was there also; he was sitting in the ambassador's box.	Kovács úr is ott volt, a követ páholyában ült.
22. We saw him, but he didn't see us.	Láttuk őt, de ő nem látott minket.
23. We didn't go over because we didn't want to disturb him.	Nem mentünk oda, mert nem akartuk zavarni.
24. The secretary invited Kovács to the theater. The ambassador wasn't in Budapest.	Kovácsot a titkár hívta meg a színházba. A követ nem volt Budapesten.
25. We had to stand in line for the tickets for an hour.	Mi egy óráig álltunk sorba a jegyekért.
26. Some German singers were coming to Budapest.	Német énekesek jöttek Budapestre.
27. When foreigners sing it's always hard to get tickets.	Amikor külföldiek énekelnek, mindig nehéz jegyet kapni.
28. The singers sang beautifully.	Az énekesek gyönyörűen énekeltek.
29. I liked the performance very much. I hadn't seen this opera before.	Nagyon tetszett az előadás. Még nem láttam ezt az operát.
30. A year ago I was in Rome.	Egy évvel ezelőtt Rómában voltam.
31. There I had the chance to hear many Italian singers.	Sok olasz énekest volt alkalmam hallani.
32. I like Italian singers very much.	Nagyon szeretem az olasz énekeseket.

33. I read in the newspaper that the Berlin Philharmonic is coming to Pest.	Olvastam az újságban, hogy a Berlinei Filharmónikusok jönnek Pestre.
34. I'm going to try to get two tickets.	Megpróbálok két jegyet szerezni.
35. In the ticket office they promised that they'd have enough tickets.	A jegyirodában megígérték, hogy lesz elég jegy.
36. I couldn't go to the theater in Berlin because I didn't have time.	Berlinben nem tudtam színházba menni, mert nem volt időm.
37. I worked a great deal and didn't have the opportunity.	Sokat dolgoztam és nem volt alkalmam.
38. Now this will be a good opportunity to hear them.	Most ez jó alkalom lesz meghallgatni őket.

RESPONSE DRILL

1. Mikor jöttek vissza Johnsonék Budapestre?	When did the Johnsons come back to Budapest?
2. Hajón jöttek Amerikából?	Did they come by ship from America?
3. Meddig tartott az út a tengeren?	How long did the ocean voyage last?
4. Milyen volt a tenger?	What was the sea like?
5. Hol kötöttek ki?	Where did they land?
6. Mennyi időt töltöttek Angliában?	How much time did they spend in England?
7. Megálltak Párizsban is?	Did they stop in Paris too?
8. Még mindig a régi lakásukban laknak Budapesten?	Do they still live in their old apartment in Budapest?
9. Hova költöztek, melyik utcába?	Where did they move, to which street?
10. Ki lakott még abban az utcában?	Who else lived on that street?
11. Smith még mindig ott lakik?	Does Smith still live there?
12. Hova helyezték át Smithet?	Where was Smith transferred to?
13. Ki látta Johnsonékat az operában?	Who saw the Johnsons at the opera?
14. Magyar énekesek énekeltek az operában?	Did Hungarian singers sing in the opera?
15. Johnson látta Embert az operában?	Did Johnson see Ember at the opera?
16. Hol ültek Johnsonék?	Where did the Johnsons sit?
17. Miért nem kellett Johnsonéknak jegyet venni az operába?	Why didn't the Johnsons have to buy tickets for the opera?
18. Amikor külföldi énekesek énekelnek, könnyű jegyet kapni az előadásra?	Is it easy to get tickets for performances when foreign opera singers sing?
19. Hol volt Embernek alkalma sok olasz operát látni?	Where did Ember have the occasion to see many Italian operas?
20. Johnson eddig csak hányat látott?	How many has Johnson seen up to now?
21. Kik jönnek a nyáron Budapestre hangversenyt tartani?	Who are coming to Budapest this summer to give a concert?
22. Hova telefonáltak a követségről hangverseny-jegyekért?	Where did they phone from the Legation for concert tickets?
23. Miért nem tudta Ember Bécsben meghallgatni őket?	Why couldn't Ember hear them in Vienna?
24. Maguk szoktak hangversenyre járni?	Do you usually attend concerts?
25. Hallotta már a Philadelphiai Filharmónikusokat?	Have you ever heard the Philadelphia Philharmonic?
26. Volt alkalma gyakran operába járni?	Have you had the opportunity to go to the opera often?
27. Volt már operabérlete?	Did you have season tickets for the opera?
28. Az olasz vagy a német operákat szereti?	Do you like Italian or German operas?
29. Dolgozott már külföldön?	Have you worked abroad yet?
30. Hol dolgozott külföldön?	Where did you work abroad?
31. Mikor helyezték külföldre?	When were you transferred abroad?

32. Hány évet töltött külföldön?
 33. Hogy tetszett magának ott?
 34. Mikor költöztek Washingtonba?
 35. Meddig maradnak Washingtonban?

- How many years did you spend abroad?
 How did you like it there?
 When did you move to Washington?
 How long are you staying in Washington?

CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Nem tudtam, hogy már visszajöttek Washingtonból. Mikor érkeztek meg?
 B: A múlt héten érkeztünk meg.
 A: Repülőgépen jöttek?
 B: Nem, hajón jöttünk Franciaországig. Onnan pedig vonaton.
 A: Milyen volt az útjuk? Kellemes?
 B: Hála Isten minden jól ment. Csak a kisfiam két napig beteg volt.
 A: Tengeri beteg volt?
 B: Igen, pedig a tenger elég nyugodt volt.
 A: Meddig utaztak a hajón?
 B: Öt napig. Negyedikén kötöttünk ki.

2

- A: Megálltak Párizsban?
 B: Igen, egypár napot töltöttünk ott. A bátyám is velünk jött Párizsig.
 A: Mit csináltak Párizsban?
 B: Azt hosszú volna most elmondani. Nem akar átjönni holnap este hozzánk?
 A: Nagyon szívesen. Akkor majd mindent elmesélnék?
 B: Természetesen. Tudja az új címünket?
 A: Csak a régi lakásuk címét tudom. Elköltöztek?
 B: Igen, most a Balaton utcában lakunk.
 A: Azt hiszem, Johnsonék is abban az utcában laknak.
 B: Már nem laknak ott. Johnsont áthelyezték Ausztriába. Mi abba a lakásba költöztünk, ahol ők laktak.

3

- A: Láttuk magát egyik este a színházban.
 B: Igen, ott voltam. De én nem láttam magukat. Miért nem jöttek oda?
 A: Nem akartuk zavarni. Az ügyvivő páholyában ült, nem?
 B: Igen, nekik bérletük van és meghívott. A felesége nem tudott jönni.
 A: Maga szerencsés. Mi egy fél óráig álltunk sorba a jegyekért.
 B: Amikor külföldi énekesek szerepelnek nem könnyű jegyet kapni.
 A: Tetszett az előadás?
 B: Nagyon tetszett. Az oroszok gyönyörűen énekeltek.
 A: Szereti az orosz dalokat?
 B: Igen. Két évvel ezelőtt Moszkvában sok orosz dalt hallottam.

4

- A: Hallotta, hogy a jövő hónapban a Berliini Filharmonikusok jönnek Pestre?
 B: Tegnap olvastam az újságban. Megy a hangversenyre?
 A: Igen, ha tudok jegyet szerezni.
 B: Én már telefonáltam a jegyirodába. Megígérték, hogy kapok jegyet.
 A: Ha tud nekem is szerezni egyet, hálás leszek.
 B: Megpróbálom. Maga még nem hallotta őket?
 A: Még nem. Amikor Berlinben voltam, nem volt időm meghallgatni őket.
 B: Mondták, hogy sokat dolgozott. Ez most jó alkalom lesz.

SITUATIONS

1. Találkozik az utcán egy amerikai diplomata barátjával. Nem tudta, hogy már visszajött Budapestre. Megérdeklődik, hogyan utaztak, milyen volt az út, hol kötöttek ki, merre jártak Amerikában. A barátjának nincs ideje mindent elmesélni, maga meghívja a barátját, hogy jöjjön át egyik este magukhoz. Megmondja az új címét, mert új lakásba költöztek.

2. A kávéházban egyik barátja odajön a maga asztalához. Mondja, hogy látta magát egyik este az operában. Maga egy külföldi diplomata páholyában ült, és a barátja nem akarta zavarni magát, azért nem ment oda. Maga nem látta őt. Beszélgetnek az operáról, a külföldi operaénekesekről, milyen operákat szeretnek, hol volt alkalmuk operába járni, mikor nehéz jegyet kapni. Olvasta az újságban, hogy a Philadelphiai Filharmónikusok jönnek. Elmennek a hangversenyre?

NARRATIVE

Johnsonnak a nyáron egy hónap szabadsága volt. A múlt évben ő és a családja a Balatonra mentek nyaralni. Az idén Angliába utaztak és meglátogatták Johnsonné bátyját. Már négy éve nem találkoztak vele.

Június másodikán indultak el Budapestről. Már meleg nyár volt Budapesten. Johnson megvette a jegyeket az IBUSZ irodájában. Vonaton mentek Frankfurtig. A vonat reggel fél kilenckor indult a Keleti pályaudvarról.

A vonaton nem utazott sok ember. Bécsig kellemesen utaztak. Ott átszálltak egy másik vonatra. A hordár feltette a csomagjaikat a fülkékbe. Azután a gyorsvonat elindult. Johnsonék az étkezőkocsiba mentek és megebédeltek. Ebéd után a gyerekek fagyaltot ettek, Johnson pedig sört ivott.

Este volt, amikor megérkeztek Frankfurtba. Smith úr, Johnson barátja, várta őket az állomáson. Johnson még Bécsből telefonált neki. Smith elvitte őket a szállodába, ahol szobát foglalt nekik. Ott egy szép nagy szobát kaptak. Fáradtak és éhesek voltak. Elmentek egy vendéglőbe vacsorázni. Vacsora után visszamentek a szállodába és lefeküdtek.

Egy hetet töltöttek Frankfurtban. Megnézték a várost és kirándultak a hegyekbe. A városban sok szép régi épület és múzeum van. Elmentek az amerikai konzulátusra is. Johnson barátja ott dolgozik. Szerzett jegyeket a színházba és péntek este megnézték egy német operát.

A színházban a konzul páholyában ültek. A konzul és a felesége nem voltak ott, mert Washingtonba utaztak. Még nem jöttek vissza. Csak Johnsonék, a gyerekek, Smith úr és a felesége ültek a páholyban. A másik páholyban két francia diplomata ült. Johnson ismerte őket. Két évvel ezelőtt találkoztak Rómában. Akkor Johnson ott dolgozott a követségben.

A német énekesek nagyon szépen énekeltek. Johnsonné nem értette, hogy mit énekelnek, mert nem ért németül, de ismerte már az operát. Egy olasz énekesnő is énekelt ott, akit már hallottak énekelni Rómában. Nagyon tetszett nekik az előadás. Az előadás után a két francia diplomata és Johnsonék elmentek együtt egy kis vendéglőbe jó német sört inni. Ott beszélgettek az előadásról és az énekesekről.

Vasárnap utaztak Londonba repülőgépen. A repülőtérre Smith vitte ki őket a kocsiján. Mondta, hogy a jövő évben meglátogatja őket Budapesten. Már régóta meg akarja nézni Budapestet, de még eddig nem volt alkalma. Azután elbúcsúzott és elment.

Londonban hűvös volt, amikor megérkeztek. Johnsonné sajnálta, hogy a kabátokat becsomagolta. Az állomásról autóbusszon mentek be a belvárosba. Ott lakott Johnsonné bátyja. Nagyon örültek, amikor megérkeztek. Három hetet töltöttek Londonban. Megnézték a múzeumokat és kirándultak a környékre megnézni a régi várakat.

A második héten hangversenyre mentek. A Bécsi Filharmonikusok jöttek Londonba. Johnson örült, hogy hallotta játszani őket. Bécsben sohasem volt ideje meghallgatni a Filharmonikusokat.

Azután, egy reggel, a repülőtérre mentek. Jegyet vettek, és felszálltak a repülőgépre. Négy óra múlva megérkeztek Budapestre. Nagyon jól szórakoztak az egész szabadság alatt.

szabadság - holiday, leave
régóta - for a long time

NYOMTATÁS hat lóval. (Kecskemét.)

SAJTÓÉRTEKEZLET BUDAPESTEN

Basic Sentences

conference, meeting
prime minister
president

értekezlet, -e
miniszterelnök
elnök, -öt, -e

KEMÉNY

Were you at the press conference that
the Prime Minister held?

Ott volt azon a sajtóértekezleten,
amit a miniszterelnök tartott?

work, task
I'm busy, I have something
to do

dolog, dolgot, dolga
dolgom van

JOHNSON

I couldn't go because I had some other
business. Were there many people
there?

Nem tudtam elmenni, mert más dolgom
volt. Sokan voltak?

commerce, trade
commercial

kereskedelem, kereskedelmet,
kereskedelme
kereskedelmi

KEMÉNY

Quite a number. The commercial
attachés of almost all the legations
were there.

Elég sokan. Majdnem minden követség-
ről ott volt a kereskedelmi attasé.

foreign trade

külkereskedelem

JOHNSON

Wasn't there anyone from the Ministry
of Foreign Trade?

A külkereskedelmi minisztériumból nem
volt senki?

government, cabinet
party
representative

kormány
párt, -ja
képviselő

KEMÉNY

Oh, yes. The representatives of the
government, party and press are
always present.

De igen. A kormány, a párt és a
sajtó képviselői mindig ott vannak.

about, of what

miről

JOHNSON

What did the Prime Minister talk
about?

Miről beszélt a miniszterelnök?

production
work, labor, job
work competition
life
living standard

termelés
munka
munkaverseny
élet, -e
életszínvonal, -at, -a

raising, increasing, lifting
of that, from that,
of this, from this

emelés
arról
erről

KEMÉNY

The production, work competition and raising of living standards. He spoke about how high the living standard will be after five years.

A termelésről, a munkaversenyről és az életszínvonal emeléséről. Beszélt arról, hogy milyen magas lesz az életszínvonal öt év múlva.

JOHNSON

We've already heard that many times. Did he discuss anything else?

Ezt már sokszor hallottuk. Beszélt valami másról is?

lately, not long ago
treaty, contract, pact
to make a treaty
Soviet Union
to sign

nemrég
szerződés
szerződést kötni
Szovjetunió
aláírni

KEMÉNY

Yes. He told us that they have recently concluded a new commercial treaty with the Soviet Union. They signed it last Tuesday.

Igen. Elmondta, hogy nemrég kötöttek egy új kereskedelmi szerződést a Szovjetunióval. Múlt kedden írták alá.

JOHNSON

Where did they sign the treaty?
In Moscow?

Hol írták alá a szerződést?
Moszkvában?

between, among

között

KEMÉNY

As far as I know, in Budapest. This is already the 16th treaty between Hungary and the Soviet Union.

Úgy tudom, hogy Budapesten. Ez már a tizenhatodik szerződés Magyarországnak és a Szovjetunió között.

JOHNSON

When did they make the first one?

Mikor kötötték az első szerződést?

KEMÉNY

After the war, on the 7th of November, 1945.

A háború után, 1945. november hetedikén.

Soviet
Albanian
Austrian
Belgian
Bulgarian
Czechoslovakian
Danish, Dane
Dutch
Norwegian
Portuguese
Romanian
Swiss
Yugoslavian
delegation

szovjet
albán
osztrák
belga
bolgár, bulgár
csehszlovák
dán
holland
norvég
portugál
román
svájci
jugoszláv
bizottság, -a

JOHNSON

I didn't know that a Soviet delegation had come to Budapest.

about, of him, her, it
to remember
article
people
page

Nem tudtam, hogy szovjet bizottság jött Budapestre.

róla
emlékezni
cikk, -e
nép, -e
oldal, -a

KEMÉNY

The newspapers wrote about it two weeks ago. Don't you remember the article in the Népszabadság? It was on the first page.

Az újságok két héttel ezelőtt írtak róla. Nem emlékszik a cikkekre a Népszabadságban? Az első oldalon volt.

JOHNSON

I didn't know that they had written about this delegation. And what's in the new treaty?

according to
to increase
various, different
goods, merchandise
transportation, shipment

Nem tudtam, hogy erről a bizottságról írtak. És mi van az új szerződésben?

szerint
növelni
különböző
áru
szállítás

KEMÉNY

According to the treaty Hungary is increasing its shipments of various types of merchandise.

A szerződés szerint Magyarország növeli a különböző áruk szállítását.

it means, indicates
after this
more, several

azt jelenti
ezután
több

JOHNSON

Does this mean that from now on Hungary is going to transport more than it has up to the present time?

Ez azt jelenti, hogy Magyarország ezután többet szállít, mint eddig?

clause, paragraph, point
short
term, time limit, deadline
time of delivery

pont, -ja
rövid
határidő
szállítási határidő

KEMÉNY

Yes. And this treaty has an interesting clause. The times of delivery are short.

Igen. És van ennek a szerződésnek egy érdekes pontja. Rövidek a szállítási határidők.

to send
exchange

küldeni
csere

JOHNSON

And what is the Soviet Union sending in exchange?

És mit küld cserébe a Szovjetunió?

dance
group

tánc
csoport, -ja

KEMÉNY

It's sending the Moisejev dance group.

A Mojszejev tánccsoportot.

to joke

viccelni

JOHNSON

You're always joking. But tell me,
what else did the Prime Minister say?

Maga mindig viccel. De mondja, mit
mondott még a miniszterelnök?

plan
twice
 once
 three times
 four times
as much, as many

terv, -e
kétszer
 egyszer
 háromszor
 négyyszer
annyi

KEMÉNY

He was talking about the five-year
plan and about production. Next year
we have to grow twice the quantity
of crops as last year.

Beszélt az ötéves tervről meg a
termelésről. A jövő évben kétszer
annyi gabonát kell termelni, mint
a múlt évben.

JOHNSON

This year the harvest hasn't been
good.

Ebben az évben nem volt jó a termés.

KEMÉNY

They hope next year it'll be good.

Remélik, hogy jövőre jó lesz!

what date
following, next

hányadika
következő

JOHNSON

When will the next press conference
take place?

Hányadikán lesz a következő sajtó-
értekeztetés?

KEMÉNY

It'll be two weeks from now, on the
24th.

Két hét múlva lesz, huszonnegyedikén.

JOHNSON

Do you know where they're holding it?

Tudja, hogy hol tartják?

finance

penzügy

KEMÉNY

I don't know exactly, but the Deputy
Minister of Finance is holding it.

Nem tudom pontosan, de a pénzügy-
miniszter helyettese tartja.

JOHNSON

Do you know the Deputy Minister of
Finance?

Ismeri a pénzügyminiszter
helyettesét?

clever, smart
stupid

okos
buta

KEMÉNY

Yes, I know him well. He's a pleasant and smart man. His name is Kertész.

Igen, jól ismerem. Kellemes és okos ember. Kertésznek hívják.

on this, onto this
on that, onto that
you, he, she, it will

erre
arra
fog

JOHNSON

I'm going to this conference if I can. I have often wanted to hear Mr. Kertész but have never had the opportunity. What's he going to talk about?

Erre az értekezletre én is elmegyek, ha tudok. Sokszor meg akartam hallgatni Kertész urat, de sohasem volt alkalmam. Miről fog beszélni?

economic
high cost of living
reason
to explain
question, problem

gazdasági
drágaság
ok, -a
magyarázni, megmagyarázni
kérdés

KEMÉNY

About the economic life and the reasons for the high cost of living. He wants to explain why we don't have enough merchandise in the country. I believe you're familiar with this problem.

A gazdasági életről és a drágaság okairól. Meg akarja magyarázni, hogy miért nincs elég áru az országban. Gondolom, ismeri ezt a kérdést.

JOHNSON

Why, yes, they've tried to explain it many times.

Oh igen, sokszor próbálták már megmagyarázni.

fact, act, deed
worker, laborer

tény
munkás

KEMÉNY

Everybody knows the reasons. But the fact is that the workers can't make enough money.

Mindenki ismeri az okokat. De a tény az, hogy a munkás nem tud eleget keresni.

to do

tenni

JOHNSON

Do you think anybody will ask what the government intends to do?

Gondolja, hogy valaki megkérdezi, hogy mit akar tenni a kormány?

KEMÉNY

I'm not going to ask, but somebody will surely ask Mr. Kertész to talk about this question also.

Én nem kérdezem meg, de valaki biztosan megkéri Kertész urat, hogy beszéljen erről a kérdéstről is.

solution	megoldás
JOHNSON	
I hope the government can find a solution to these economic problems.	Remélem, talál a kormány megoldást ezekre a gazdasági kérdésekre.
carry, take to use	vigyen el használni
KEMÉNY	
I want to ask you to take me in your car on the 24th. My wife's using mine.	Meg akarom kérni, hogy vigyen el 24-én a kocsiján. Az én kocsimat a feleségem használja.
JOHNSON	
I'll be glad to.	Nagyon szívesen elviszem.
to find out, get to know	megtudni
KEMÉNY	
Thank you in advance. In the meantime I'll find out exactly where the meeting will be.	Előre is köszönöm. Addig megtudom pontosan, hol lesz az értekezés.

Notes on Grammar
(For Home Study)

A. Prefixes with Verbs

As we have seen in previous units, some verbs may take prefixes which modify or change the basic meaning of the verb completely, or which emphasize the completion of the action expressed by the verb. There are two types of prefixes: those that may be used alone as well as combined with verbs, such as vissza, 'back', rá, 'onto', and bele, 'into'; and those that occur only with verbs, such as be, 'into', ki, 'out', el, 'away', fel or föl, 'up' and meg, 'wholly' or 'completely'. In the usual word order (subject plus predicate) the prefix combines with the verb it precedes to form one word, with the stress falling on the prefix. This is the normal order also in statements where the emphasis is on the prefix and its verb, if the verb is in a finite form.

János bemegy a házba.

John goes into the house; or
John goes into the house.

Under certain circumstances the prefix is separated from its verb, and is treated as a separate word, either preceding the verb or coming after it. If emphasis is on the prefix and its verb and the verb is in the infinitive form following a modal auxiliary or an impersonal expression the prefix comes before the auxiliary, usually at the beginning of the statement. (Note that the placing of the stressed element in the first part of the statement is in accord with the principle that in a Hungarian sentence the most emphatic position is immediately before the verb.)

Ki akarok menni.
Vissza kell jönni.

I want to go out.
We must come back.

When emphasis is on some element other than the prefix or verb, and the verb is in the infinitive form, the stressed element will precede the auxiliary, and the prefix will be attached to the infinitive following. (Note in this

connection that in a negative sentence nem occupies the emphatic position before the auxiliary verb, and the prefix will follow, attached to its infinitive.)

Sok pénzt kell kiadni.	It'll be necessary to spend a lot of money.
Nem akarok bemenni.	I don't want to go in.

When the verb is inflected and stress is on any word other than the verb or its prefix, the prefix follows immediately after the verb:

Ki ül le a székre?	Who's sitting down on the chair?
A vidékre megy ki a fiú?	Is the boy going out to the country?
Nem főzték meg a vacsorát.	They didn't cook the dinner.

Keep in mind that in accordance with the principle of placing the stressed element immediately before the verb, an interrogative word always occupies the emphatic position; likewise, an answer to such a question always requires word order paralleling that of the interrogation:

Hova megy a tanár?	Iskolába megy a tanár.
Hol játszik a gyerek?	A kertben játszik a gyerek.
Ki vitte el a kocsit?	János vitte el a kocsit.
Hány órákor indulnak?	Tíz órákor indulunk.

B. The Future Tense

Hungarian, as English, often uses the present tense with a time expression to indicate future time. Another way of denoting the future in Hungarian is by using the infinitive of the main verb plus the present tense of fogni:

Fizetni fogok (fogom).	I'll pay (it).
Írni fogsz (fogod).	You'll write (it).
Olvasni fog (fogja).	He'll read (it).
Enni fogunk (fogjuk).	We'll eat (it).
Inni fogtok (fogjátok).	You'll drink (it).
Adni fognak (fogják).	They'll give (it).

The future of 'to be' is identical to the present of 'to become' in Hungarian:

leszek	I become, I'll be
leszel	you become, you'll be
lesz	he becomes, he'll be
leszünk	we become, we'll be
lesztek	you become, you'll be
lesznek	they become, they'll be

C. Demonstratives

The words ez a, 'this' and az a, 'that', with their plurals ezek a, 'these', and azok a, 'those', point out, designate, and so are called 'demonstratives'. We have already had many examples of demonstratives in Hungarian. Basically this form before a noun consists of two definite articles, the first of which agrees in number and case with the noun it precedes or refers to. The following list contains the demonstratives in combination with various suffixes that we have studied. You will note that in many of the forms the -z of the basic form of the article is assimilated by the following consonant, resulting in a double (long) consonant:

ez a lány	ezek a lányok
az a lány	azok a lányok
ezt a képet	ezeket a képeket
azt a képet	azokat a képeket
ezen az asztalon	ezeken az asztalokon
azon az asztalon	azokon az asztalokon
ebben a szállodában	ezekben a szállodákban
abban a szállodában	azokban a szállodákban
ebbe a vendéglőbe	ezekbe a vendéglőkbe
abba a vendéglőbe	azokba a vendéglőkbe
ebből a szobából	ezekből a szobákból
abból a szobából	azokból a szobákból
erről a fáról	ezekről a fákról
arról a fáról	azokról a fákról
erre a székre	ezekre a székekre
arra a székre	azokra a székekre
ettől a fiútól	ezeztől a fiúktól
attól a fiútól	azoktól a fiúktól
ennek a gyereknek	ezeknek a gyerekeknek
annak a gyereknek	azoknak a gyerekeknek

D. Tudni and Ismerni

The English verb 'to know' may be rendered into Hungarian in two different ways, depending on the meaning. If the verb means 'to know' in the sense of having information or intellectual knowledge of, being able, knowing how, then the form tudni is used. However, if 'to know' means to be acquainted with, the corresponding form in Hungarian is ismerni.

Tudja, hogy hol van az állomás?	Do you know where the station is?
Hány órakor tud indulni?	What time can he start?
Tud magyarul beszélni?	Can you speak Hungarian?
Jól tud főzni.	You can cook well.
Ismerem a lányát.	I know his daughter.
Ismerem Európát.	I know Europe.
Ismeri ezt a könyvet?	Do you know this book?

E. Kérni and Kérdezni

The Hungarian verbs kérni and kérdezni both mean 'to ask', but they cannot be used interchangeably. Kérdezni always means 'to ask a question', and with that meaning requires the 'from' ending (-től, -től) added to the word indicating the person 'from' whom the question is asked. Thus, 'I'm asking you a question' is equal to 'I'm asking a question from you', and must be thus rendered into Hungarian.

Kérni never implies a question, and basically means 'to ask for', 'to request', 'to beg'.

Megkérdezi, hogy hány óra van.	He's asking what time it is.
Azt kérdezik, hogy mit csinálunk.	They're asking what we're doing.
Bocsánatot kérek.	I beg your pardon.
Kérek egy pohár bort.	I want a glass of wine.
Egy könyvet szeretnék kérni.	I'd like to ask for a book.

F. Ordinal Numbers

The ordinal numbers in Hungarian are:

első	first
második	second
harmadik	third
negyedik	fourth
ötödik	fifth
hatodik	sixth
hetedik	seventh
nyolcadik	eighth
kilencedik	ninth
tizedik	tenth
tizenegyedik	eleventh
tizenkettedik	twelfth
tizenharmadik	thirteenth
huszonegyedik	twenty-first
harminckettedik	thirty-second

Note that the ordinals beginning with negyedik are formed by adding an auxiliary vowel plus -dik to the cardinal, with shortening of long vowels wherever they occur in the basic form.

Ordinals generally are used as in English. However, the following patterns require special attention:

(1) A proper noun in English followed by an ordinal, as 'John the Second' in Hungarian becomes Második János. Note that in the Hungarian pattern the ordinal precedes the name and that no definite article is required.

(2) To express the day of the month: e.g., 'July 10th', and 'the 10th of July', both are rendered into Hungarian as Július tizedike. Note in this pattern that Hungarian requires the third person singular possessive form of the ordinal, which is always placed after the month. Other examples:

December 25th	-	<u>December huszonötödike</u>
April 3rd	-	<u>Április harmadika</u>
January 1st	-	<u>Január elseje</u>

(3) 'On July 10th' and 'On the tenth of July' are expressed as Július tizedikén. In this pattern the final vowel of the possessive form of the ordinal is lengthened before the suffix -n. Other examples:

On December 25th	-	<u>December huszonötödikén</u>
On the Fourth of July	-	<u>Július negyedikén</u>

SUBSTITUTION DRILL

I

1. Ott volt azon az értekezleten,
amit a miniszterelnök tartott?

Secretary of State -
Secretary of the Treasury -
Deputy Secretary of the Treasury -
President - English Ambassador

Were you at the press conference
which the Prime Minister held?

külügyminiszter -
pénzügyminiszter -
pénzügyminiszter helyettese -
elnök - angol nagykövet

2. Nem tudtam, hogy erről a bizottságról írtak.
treaty - school - man -
plan - transportation
3. Ebben a vendéglőben van Kovács úr.
room - café - hotel -
compartment - building
4. Ebbe az iskolába megyek.
department store - store -
church - museum - restaurant
5. Tud főzni?
play tennis - sing - start -
come - go
6. Tudja, hol van az amerikai
követség?
what time it is - who this man is -
what time the train starts -
that I know - how old he is
7. Ismeri ezt az embert?
this book - the Americans -
Hungary - the Ambassador - the
Hungarian diplomats
8. A könyveit kérte.
his car - her coat - her money -
my pencil - the lunch
9. Megkérdezem, hány óra van.
what time we eat -
where the school is -
how old the children are -
what time he arrives -
how many daughters she has
10. Én első vagyok az osztályban.
third - second - fifth -
tenth - twelfth - eighth -
fourth - seventh - eleventh -
sixth - ninth - twentieth
11. Május elseje van.
third - fifth - seventh -
second - sixth - tenth -
twentieth - thirtieth - fourth -
thirteenth - thirty-first -
twenty-fifth
- I didn't know that they had written
about this delegation.
szerződésről - iskoláról - emberről -
tervről - szállításról
- Mr. Kovács is in this restaurant.
szobában - kávéházban - szállodában -
fülkében - épületben
- I'm going to this school.
áruházba - boltba -
templomba - múzeumba - vendéglőbe
- Can you cook?
teniszezni - énekelni - indulni -
jönni - menni
- Do you know where the American
Legation is?
hány óra van - ki ez az ember -
mikor indul a vonat -
hogyan tudom - hány éves
- Do you know this man?
ezt a könyvet - az amerikaiakat -
Magyarországot - a követet - a
magyar diplomatákat
- He was asking for his books.
autóját - kabátját - pénzt -
ceruzámat - ebédet
- I'm asking what time it is.
mikor eszünk -
hol van az iskola -
hány évesek a gyerekek -
mikor érkezik -
hány lánya van
- I'm first in the class.
harmadik - második - ötödik -
tizedik - tizenkettedik - nyolcadik -
negyedik - hetedik - tizenegyedik -
hatodik - kilencedik - huszadik
- It's the first of May.
harmadika - ötödike - hetedike -
másodika - hatodika - tizedike -
huszadika - harmincadika - negyedike -
tizenharmadika - harmincegyedike -
huszonötödike

12. Március tizenötödikén indulok.

I'm starting on the 15th of March.

1st - 11th -
23rd - 6th -
30th - 4th -
22nd - 2nd -
12th - 5th -
27th - 31st

elsején - tizenegyedikén -
huszonharmadikán - hatodikán -
harmincadikán - negyedikén -
huszonkettedikén - másodikán -
tizenkettedikén - ötödikén -
huszonhetedikén - harmincegyedikén

II

Read the following sums, column by column:

Example: $2 \times 2 = 4$ (Kétszer kettő az négy.)

$2 \times 3 = 6$	$3 \times 6 = 18$	$5 \times 25 = 125$
$2 \times 4 = 8$	$3 \times 7 = 21$	$4 \times 20 = 80$
$2 \times 5 = 10$	$3 \times 8 = 24$	$6 \times 60 = 360$
$2 \times 6 = 12$	$3 \times 9 = 27$	$2 \times 75 = 150$
$2 \times 7 = 14$	$5 \times 5 = 25$	$7 \times 50 = 350$
$2 \times 8 = 16$	$4 \times 4 = 16$	$3 \times 80 = 240$
$2 \times 9 = 18$	$6 \times 6 = 36$	$2 \times 55 = 110$
$3 \times 2 = 6$	$7 \times 7 = 49$	$9 \times 15 = 135$
$3 \times 3 = 9$	$8 \times 8 = 64$	$10 \times 100 = 1000$
$3 \times 4 = 12$	$9 \times 9 = 81$	$10 \times 10 = 100$
$3 \times 5 = 15$	$4 \times 5 = 20$	$100 \times 100 = 10\ 000$

TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: Éva bement a konyhába. (nappaliba)
Student: Azt hiszem Éva a nappaliba ment be.

1. János megveszi a bort. (Péter)	Nem, Péter veszi meg a bort.
2. Sándor elhozza a fiúkat. (lányokat)	Úgy tudom, Sándor a lányokat hozza el.
3. Mária megfőzte az ebédet. (Éva)	Azt hiszem, az ebédet Éva főzte meg.
4. Két éve elment. (három)	Azt hiszem, három éve ment el.
5. Kovács megmutatta a várost. (Kemény)	Nem, Kemény mutatta meg.
6. Feketéék bementek egy vendéglőbe.
(kávéházba)	Úgy tudom, Feketéék egy kávéházba mentek be.
7. Visszament Párisba. (Londonba)	Úgy tudom, Londonba ment.
8. Megvette a ruhát. (kabátot)	Azt hiszem, a kabátot vette meg.

B

Instructor: A kislány felszállt a kerékpárra.
Student: A kislány nem szállt fel a kerékpárra.

1. A lányok felszálltak az autóbuszra.	A lányok nem szálltak fel az autóbuszra.
2. Az emberek felmentek a hegyre.	Az emberek nem mentek fel a hegyre.
3. Megvettem a házat.	Nem vettem meg a házat.
4. Megkérdeztem az utat.	Nem kérdeztem meg az utat.
5. Elhoztuk a könyvet.	Nem hoztuk el a könyvet.
6. Kovács elküldte a csomagot.	Kovács nem küldte el a csomagot.
7. Kihajtottam a városból.	Nem hajtottam ki a városból.
8. Kihozták a házból.	Nem hozták ki a házból.
9. Bementek a fülkébe.	Nem mentek be a fülkébe.
10. A gyerek beszaladt a konyhába.	A gyerek nem szaladt be a konyhába.

C

Instructor: Be lehet szállni a vonatba.

Student: Nem lehet beszállni a vonatba.

1. Be lehet tenni a szobába.	Nem lehet betenni a szobába.
2. Ki kell költözni a lakásból.	Nem kell kiköltözni a lakásból.
3. Ki kell csomagolni a bőröndből.	Nem kell kicsomagolni a bőröndből.
4. El tudja hozni a gyereket.	Nem tudja elhozni a gyereket.
5. El tudja szállítani a bútorokat.	Nem tudja elszállítani a bútorokat.
6. Meg akarja venni a házat.	Nem akarja megvenni a házat.
7. Meg akarja inni a sört.	Nem akarja meginni a sört.
8. Be lehet hozni a konyhába.	Nem lehet behozni a konyhába.
9. Meg akarja gyűjtani a lámpát.	Nem akarja meggyűjtani a lámpát.
10. Ki kell vinni a szobából.	Nem kell kivinni a szobából.

D

Instructor: A férfi felszállt a vonatra.

Student: A férfi nem szállt fel a vonatra.

1. Be lehet hozni a konyhába.	Nem lehet behozni a konyhába.
2. El tudja kérni az írógépet.	Nem tudja elkérni az írógépet.
3. A fiú felmászott a fára.	A fiú nem mászott fel a fára.
4. Elfoglalta a helyemet.	Nem foglalta el a helyemet.
5. Ki kell menni az osztályból.	Nem kell kimenni az osztályból.
6. Kiszálltak a kocsiból.	Nem szálltak ki a kocsiból.
7. A ceruzát betettem a dobozba.	A ceruzát nem tettem be a dobozba.
8. A gyerekek ki akartak menni a partra.	A gyerekek nem akartak kimenni a partra.

E

Instructor: Sok pénzt kell kiadni.

Student: Nem kell sok pénzt kiadni.

1. Holnap tudja elszállítani.	Nem tudja holnap elszállítani.
2. Lehet beszállni a vonatba.	Nem lehet beszállni a vonatba.
3. Nyolckor kell elindulni.	Nem kell nyolckor elindulni.
4. Ezt a házat akarom megvenni.	Nem akarom ezt a házat megvenni.
5. Holnap kell visszaadni.	Holnap nem kell visszaadni.
6. Tegnap tudta megvenni a kabátot.	Nem tudta tegnap megvenni a kabátot.

II

A

Instructor: Megvette a házat. (Ki?)

Student: Ki vette meg a házat?

1. Megitta a tejet. (Ki?)	Ki itta meg a tejet?
2. Meggyújtotta a lámpát. (János?)	János gyújtotta meg a lámpát?
3. Bement a házba. (Éva?)	Éva ment be a házba?
4. Elküldte a csomagot. (Mária?)	Mária küldte el a csomagot?
5. Kiszálltak a kocsiból. (Kisék?)	Kisék szálltak ki a kocsiból?

B

Instructor: Megvette a ruhát. (Mikor?)
 Student: Mikor vette meg a ruhát?

1. Megöntözte a rózsafát. (Mit?)	Mit öntözött meg?
2. Beszaladt a házba. (Hova?)	Hova szaladt be?
3. Megitta a tejet. (Mit?)	Mit ivott meg?
4. Kijött az iskolából. (Honnan?)	Honnan jött ki?
5. Felszálltak a repülőgépre. (Mikor?)	Mikor szálltak fel a repülőgépre?

C

Instructor: Ki öntözte meg a kertet? (Péter)
 Student: Péter öntözte meg a kertet.

1. Ki kérdezte meg az utat? (Kovács)	Kovács kérdezte meg az utat.
2. Ki foglalta el a helyét? (Kemény)	Kemény foglalta el a helyét.
3. Ki szállt ki a vonatból? (Sándor)	Sándor szállt ki a vonatból.
4. Ki ment be a fülkébe? (Fekete)	Fekete ment be a fülkébe.
5. Ki ette meg a paprikás csirkét?
(Kertész)	Kertész ette meg a paprikás csirkét.

D

Instructor: Honnan szálltak ki? (kocsi)
 Student: A kocsiból szálltak ki.

1. Honnan jöttek ki? (ház)	A házból jöttek ki.
2. Hova mentek be? (fülke)	A fülkébe mentek be.
3. Honnan hozták ki? (ebédlő)	Az ebédlőből hozták ki.
4. Hova vitték be? (konyha)	A konyhába vitték be.
5. Hova szálltak be? (autó)	Az autóba szálltak be.

III

A

Instructor: Mit csinált a katona?
 Student: A katona felszállt a vonatra.

1. Ki szállt fel a vonatra?	A katona szállt fel a vonatra.
2. Hova szállt fel a katona?	A vonatra szállt fel a katona.
3. A katona hova szállt fel?	A katona a vonatra szállt fel.
4. A katona szállt fel a vonatra?	Igen, a katona szállt fel a vonatra.

B

Instructor: Mit csinált Kovács?
 Student: Kovács bement a fülkébe.

1. Ki ment be a fülkébe?	Kovács ment be a fülkébe.
2. Hova ment be Kovács?	A fülkébe ment be Kovács.
3. Kovács hova ment be?	Kovács a fülkébe ment be.
4. Kovács ment be a fülkébe?	Igen, Kovács ment be a fülkébe.

C

Instructor: Mit csináltak a lányok?
 Student: A lányok kiszaladtak az udvarból.

1. Kik szaladtak ki az udvarból?	A lányok szaladtak ki az udvarból.
2. Honnan szaladtak ki a lányok?	Az udvarból szaladtak ki a lányok.
3. A lányok honnan szaladtak ki?	A lányok az udvarból szaladtak ki.
4. A lányok szaladtak ki az udvarból?	Igen, a lányok szaladtak ki az udvarból.

D

Instructor: Mit csináltak az emberek?

Student: Az emberek lejöttek a hegyről.

1. Kik jöttek le a hegyről?	Az emberek jöttek le a hegyről.
2. Honnan jöttek le az emberek?	A hegyről jöttek le az emberek.
3. Az emberek honnan jöttek le?	Az emberek a hegyről jöttek le.
4. Az emberek jöttek le a hegyről?	Igen, az emberek jöttek le a hegyről.

E

Instructor: Mit csinált az apa?

Student: Az apa megvette az ajándékot.

1. Ki vette meg az ajándékot?	Az apa vette meg az ajándékot.
2. Mit vett meg az apa?	Az ajándékot vette meg az apa.
3. Az apa mit vett meg?	Az apa az ajándékot vette meg.
4. Az apa vette meg az ajándékot?	Igen, az apa vette meg az ajándékot.

IV

A

Instructor: Melyik iskolában tanultak?

Student: Abban az iskolában tanultunk.

1. Melyik szobában játszanak a gyerekek?	Abban a szobában játszanak a gyerekek.
2. Melyik bankban dolgozik Kovács?	Abban a bankban dolgozik Kovács.
3. Melyik kabátot vette meg?	Ezt a kabátot vettem meg.
4. Melyik cikket olvasta el?	Azt a cikket olvastam el.
5. Melyik kocsiból szálltak ki?	Abból a kocsiból szálltunk ki.
6. Melyik dobozból vette ki?	Ebből a dobozból vettem ki.
7. Melyik fülkébe mentek be?	Abba a fülkébe mentünk be.
8. Melyik kocsiba szállnak be?	Ebbe a kocsiba szállunk be.
9. Melyik autóbusról szállt le?	Erről az autóbusról szálltam le.
10. Melyik székről állt fel?	Arról a székről állt fel.
11. Melyik vonatra szállt fel?	Arra a vonatra szálltam fel.
12. Melyik székre ül le?	Erre a székre ülök le.
13. Melyik asztalhoz megy?	Ahhoz az asztalhoz megyek.
14. Melyik ablakhoz teszik a virágot?	Ahhoz az ablakhoz tesszük a virágot.
15. Melyik asztalon van a doboz?	Ezen az asztalon van a doboz.
16. Melyik hídon megyünk át?	Azon a hídon megyünk át.
17. Melyik fától szaladtak?	Attól a fától szaladtak.
18. Melyik lánytól kapta a virágot?	Ettől a lánytól kaptam a virágot.
19. Melyik lánynak van szép ruhája?	Ennek a lánynak van szép ruhája.
20. Melyik embernek van sok pénze?	Annak az embernek van sok pénze.

B

Instructor: Ez az ember sokat iszik.

Student: Ezek az emberek sokat isznak.

1. Ez az ember az én barátom.	Ezek az emberek az én barátaim.
2. Ezt a könyvet megveszem.	Ezeket a könyveket megveszem.
3. Ebben a házban a szobák nagyok.	Ezekben a házakban a szobák nagyok.
4. Ebbe az üzletbe megyek.	Ezekbe az üzletbe megyek.
5. Ebből a szobából kihozzák a székeket.	Ezekből a szobákból kihozzák a székeket.
6. Erről az autóbusról szálltak le a katonák.	Ezekről az autóbuszokról szálltak le a katonák.

7. Ezen a fán sok gyümölcs van.	Ezeken a fákon sok gyümölcs van.
8. Ennek az embernek sok pénze van.	Ezeknek az embereknek sok pénzük van.
9. Erre a székre ült le.	Ezekre a székekre ültek le.
10. Ehhez az ablakhoz megyünk.	Ezekhez az ablakokhoz megyünk.
11. Ettől az asszonytól vettem a zöldséget.	Ezektől az asszonyoktól vettem a zöldséget.

C

Instructor: Az az én könyvem.
Student: Azok az én könyveim.

1. Azt a kocsit láttam.	Azokat a kocsikat láttam.
2. Abba a vendéglőbe jár.	Azokba a vendéglőkbe jár.
3. Arról az asztalról veszem le.	Azokról az asztalokról veszem le.
4. Attól a férfitől kaptam.	Azoktól a férfiaktól kaptam.
5. Arra az ágyra tettem le.	Azokra az ágyakra tettem le.
6. Az az én fiam.	Azok az én fiaim.
7. Abban a csomagban vannak az edények.	Azokban a csomagokban vannak az edények.
8. Abból a házból szaladt ki a gyerek.	Azokból a házakból szaladtak ki a gyerekek.
9. Azon az asztalon vannak a könyvek.	Azokon az asztalokon vannak a könyvek.
10. Annak a lánynak szép ruhája van.	Azoknak a lányoknak szép ruhájuk van.
11. Ahhoz a fához megyünk.	Azokhoz a fákhöz megyünk.

V

A

Instructor: Megkérdezem, hány óra van.
Student: Meg fogom kérdezni hány óra van.

1. Megveszi a kabátot?	Meg fogja venni a kabátot?
2. Elviszi a feleségét?	El fogja vinni a feleségét?
3. Megvesszük a kocsit.	Meg fogjuk venni a kocsit.
4. Megnézik a várost.	Meg fogják nézni a várost.
5. Megöntözöm a virágokat.	Meg fogom öntözni a virágokat.
6. Megvárja a barátját.	Meg fogja várni a barátját.
7. Hazaviszi a gyerekeket.	Haza fogja vinni a gyerekeket.
8. Elkérjük az írógépet.	El fogjuk kérni az írógépet.

B

Instructor: Kovács felszáll a vonatra.
Student: Kovács fel fog szállni a vonatra.

1. Az emberek kimennek a partra.	Az emberek ki fognak menni a partra.
2. Kicsomagolok a bőröndből.	Ki fogok csomagolni a bőröndből.
3. Először megebédelünk.	Először meg fogunk ebédelni.
4. Péter virágot hoz.	Péter virágot fog hozni.
5. Ha jó idő lesz, kirándulunk.	Ha jó idő lesz, ki fogunk rándulni.
6. Ebédet főzök.	Ebédet fogok főzni.
7. Maga mit csinál holnap?	Maga mit fog csinálni holnap?
8. Ma este moziba mennek.	Ma este moziba fognak menni.

C

Instructor: Engem visznek.
 Student: Engem fognak vinni.

1. Magukat viszik.	Magukat fogják vinni.
2. Engem vár.	Engem fog várni.
3. Őt ajánlják.	Őt fogják ajánlani.
4. Magát visszük.	Magát fogjuk vinni.
5. Minket kérdeznek meg.	Minket fognak megkérdezni.
6. Őket viszem.	Őket fogom vinni.
7. Engem elvisznek.	Engem el fognak vinni.
8. Magukat küldik Magyarországra.	Magukat fogják Magyarországra küldeni.

VARIATION DRILL

1. <u>Ez az ember sokat iszik.</u>	<u>This man drinks a lot.</u>
a. Is that your luggage?	Az a maga csomagja?
b. These books are very expensive.	Ezek a könyvek nagyon drágák.
c. Those are our boys.	Azok a mi fiaink.
d. This man is the conductor.	Ez az ember a kalauz.
e. That's our car.	Az a mi kocsink.
2. <u>Ezt a képet már megnéztem.</u>	<u>I have already looked at this picture.</u>
a. She bought that dress.	Azt a ruhát megvette.
b. I'm asking those soldiers.	Azokat a katonákat megkérdezem.
c. He read these books.	Ezeket a könyveket elolvasta.
d. I wrote this letter.	Ezt a levelet megírtam.
e. He's carrying these chairs out.	Ezeket a székeket kiviszi.
3. <u>Ezen a vidéken lakik.</u>	<u>He lives in this region.</u>
a. The cigarettes are on that table.	Azon az asztalon van a cigaretta.
b. These ladies have pretty dresses on.	Ezeken az asszonyokon szép ruha van.
c. Those trees have a lot of fruit.	Azokon a fákon sok gyümölcs van.
d. There isn't any dining car on this train.	Ezen a vonaton nincs étkezőkocsi.
e. I go to Washington over that bridge.	Azon a hídon megyek Washingtonba.
4. <u>Ebben a városban szép lányok vannak.</u>	<u>There are pretty girls in this town.</u>
a. The students study in these classes.	Ezekben az osztályokban a tanulók tanulnak.
b. In those shops you can get foreign newspapers.	Azokban az üzletekben lehet külföldi újságot venni.
c. In that school there are many teachers.	Abban az iskolában sok tanár van.
d. In this book there's nothing interesting.	Ebben a könyvben nincs semmi érdekes.
e. Many people work in those buildings.	Azokban az épületekben sok ember dolgozik.

5. Ebbe a vendéglőbe mentünk.
- I put the pencil in that box.
 - We brought the chairs into these rooms.
 - I'm going to those countries this summer.
 - I'm putting my coat into this cabinet.
 - I went to that church.
6. Abból a repülőgépből szálltak ki.
- The child ran out of this garden.
 - The furniture must be taken out of those rooms.
 - I took the books out of these boxes.
 - He takes his coat out of that cabinet.
7. Ettől a lánytól kaptam a könyvet.
- I'll be sick from that cigarette.
 - He asked those children.
 - I bought the flowers from these girls.
 - I brought the pencil from that man.
8. Ennek a lánynak szép ruhája van.
- That boy has big hands.
 - Those houses have white windows.
 - These children have lots of toys.
 - This city has many old churches.
9. Erre a székre ülök le.
- They're putting the baggage up on those cars.
 - The children lay down on these beds.
 - The boys are climbing up on that gate.
 - I put my handbag down on this table.
10. Erről a hegyről lejönnek az emberek.
- I'm taking the box down from that table.
 - People are getting down from those airplanes.
 - Children are climbing down from those trees.
 - The birds flew away from those bushes.
- We went into this restaurant.
- Abba a dobozba tettem a ceruzát.
Ezekbe a szobákba vittük a székeket.
Azokba az országokba megyek a nyáron.
Ebbe a szekrénybe teszem a kabátomat.
Abba a templomba jártam.
- They got out of that airplane.
- Ebből a kertből szaladt ki a gyerek.
Azokból a szobákból ki kell vinni a bútorokat.
Ezekből a dobozokból vettem ki a könyveket.
Abból a szekrényből veszi ki a kabátját.
- I got the book from this girl.
- Attól a cigarettától beteg leszek.
Azoktól a gyerekektől kérdezte meg.
Ezekről a lányoktól vettem a virágot.
Attól az embertől hoztam a ceruzát.
- This girl has a pretty dress.
- Annak a fiúnak nagy keze van.
Azoknak a házaknak fehér ablakaik vannak.
Ezeknek a gyerekeknek sok játéuk van.
Ennek a városnak sok régi temploma van.
- I'm sitting down on this chair.
- Azokra a kocsikra teszik fel a csomagokat.
Ezekre az ágyakra feküdtek le a gyerekek.
Arra a kapura másznak fel a fiúk.
Erre az asztalra tettem le a táskámat.
- People are coming down from this mountain.
- Arról az asztalról leveszem a dobozt.
Azokról a repülőgépekről leszállnak az emberek.
Azokról a fákról másznak le a gyerekek.
Azokról a bokrokról elrepültek a madarak.

11. Második Sándor.

- a. Mary the Third.
- b. Alexander the First.
- c. Peter the Fifth.
- d. John the Fourth.
- e. Louis the Sixth.

Alexander the Second.

Harmadik Mária.
Első Sándor.
Ötödik Péter.
Negyedik János.
Hatodik Lajos.

12. Május elseje van.

- a. It's the 2nd of February.
- b. It's the 10th of April.
- c. It's the 21st of June.
- d. It's the 25th of December.
- e. It's the 11th of August.

It's the first of May.

Február másodika van.
Április tizedike van.
Június huszonegyedikike van.
December huszonötödike van.
Augusztus tizenegyedikike van.

13. Ma vasárnap van, szeptember huszadika.

- a. Today's Monday, the 12th of October.
- b. Yesterday was Tuesday, the 3rd of November.
- c. Tomorrow will be Friday, the 11th of December.
- d. Today's Thursday, the 25th of February.
- e. Today's Saturday, the 23rd of January.

Today is Sunday, the 20th of September.

Ma hétfő van, október tizenkettedikike.
Tegnap kedd volt, november harmadika.
Holnap péntek lesz, december tizenegyedikike.
Ma csütörtök van, február huszonötödike.
Ma szombat van, január huszonharmadika.

14. Március tizenötödikén.

- a. On July the 4th.
- b. On December 25th.
- c. On May 30th.
- d. On August 20th.
- e. On September 1st.

On March the 15th.

Július negyedikén.
December huszonötödikén.
Május harmincadikán.
Augusztus huszadikán.
Szeptember elsején.

15. Ezerhétvenhat július negyedikén.

- a. On August 15, 1959.
- b. On October 23, 1956.
- c. On March 15, 1848.
- d. On November 30, 1941.
- e. On January 1, 2000.

On July 4, 1776.

Ezerkilencszázötvenkilenc augusztus tizenötödikén.
Ezerkilencszázötvenhat október huszonharmadikán.
Ezernyolcszáznegyvennyolc március tizenötödikén.
Ezerkilencszáznegyvenegy november harmincadikán.
Kétezer január elsején.

VOCABULARY DRILL

A. tudni

- 1. Tudja, hogy hol van az amerikai követség?
- 2. Tudja, hogy hány óra van?
- 3. Tudja, milyen messze van New York?
- 4. Tudja, milyenek az utak?
- 5. Nem tudok senkit sem ajánlani.
- 6. Nem tudok sehova sem menni.

Do you know where the American Legation is?
Do you know what time it is?
Do you know how far New York is?
Do you know what the roads are like?
I can't recommend anyone.
I can't go anywhere.

7. Nem tudnak Magyarországra utazni.	They can't travel to Hungary.
8. Hány órakor tud indulni?	What time can she start?
9. Jól tud a lány főzni?	Can the girl cook well?
10. Nem tudom megenni az ebédet.	I can't eat the dinner.
11. Meg tudja mondani, mikor indul a gyorsvonat?	Can you tell me what time the express starts?
12. Tudja, hogy mibe kerül egy jegy Budapestre?	Does he know how much a ticket to Budapest costs?
13. Tud magyarul beszélni?	Can you speak Hungarian?
14. Sok szabad időnk van, sok könyvet tudunk olvasni.	We have a lot of free time, so we can read many books.
15. El tudnak jönni?	Are they able to come?
16. Tudják, hogy mit beszélnek?	Do they know what they're speaking?
17. Nagyon jól tud franciául.	He knows French very well.
18. Tudom, hogy tudják.	I know that they know.

B. ismerni

1. Már ismerem a feleségét.	I know your wife already.
2. Jól ismeri a Dunántúlt?	Do you know Dunántúl well?
3. Ismeri ezt a könyvet?	Do you know this book?
4. Ismerem az új magyar írókat.	I know the new Hungarian writers.
5. Nem ismeri az apámat?	Don't you know my father?
6. Ismeri Magyarországot?	Do you know Hungary?
7. Tudom, hogy ismernek engem.	I know that they know me.
8. Ismerik az amerikai diplomatákat?	Do they know the American diplomats?
9. Nem ismerem a nagykövetet.	I don't know the Ambassador.
10. Ismerjük Kovácsékat.	We know the Kovácses.
11. Nem ismerek egy orvost sem a városban.	I don't know any doctor in the city.
12. Sok embert ismerünk Washingtonban.	We know many people in Washington.

C. kérni

1. Egy-két dollárt kérek magától.	I'm asking you for a few dollars.
2. Kérek egy csésze teát.	I want a cup of tea.
3. Szabad a címet kérni?	May I ask for the address?
4. Egy jó könyvet szeretnék kérni.	I'd like to ask for a good book.
5. Kérem mondja meg, hány óra van.	Please tell me what time it is.
6. Bocsánatot kérek.	I beg your pardon.

D. kérdezni

1. Megkérdezem a kalauztól, hogy van-e étkező a vonaton.	I'm going to ask the conductor if there's a dining car on the train.
2. Megkérdezi, hogy hány óra van.	He's asking what time it is.
3. Azt kérdezik, hogy mikor indul a vonat.	They're asking what time the train leaves.
4. János kérdezi, hogy mit csinálunk.	John's asking what we're doing.
5. Azt kérdezte, hogy hol van egy vendéglő.	He was asking where there's a restaurant.
6. Azt kérdezik, hogy van-e egy jó orvos a városban.	They're asking if there's a good doctor in the city.
7. Valamit akarok kérdezni.	I want to ask something.
8. Megkérdezte, hogy mibe kerül a kocsí.	He asked how much the car cost.

TRANSLATION DRILL

1. Yesterday I went to the press conference. 2. The conference was held by the Minister of Foreign Trade. 3. Johnson couldn't go because he had some other business. 4. The legation commercial attachés were there. 5. The representatives of the party, government and press were there also. 6. The Minister talked about foreign trade. 7. He told us that they had made a commercial treaty with East Germany. 8. This is the seventh treaty between the governments of the two countries. 9. They concluded the first treaty on the 22nd of May, 1950. 10. A Hungarian delegation went to Berlin. 11. Every newspaper wrote about it two weeks ago. 12. I read the article on the first page. 13. At that time they didn't write what there was in the new treaty. 14. At the conference the Minister talked about the treaty. 15. Hungary will increase its shipments of poultry and grain next year. 16. According to the treaty it's going to transport more than it has up to the present time. 17. One of the interesting clauses of this treaty is the short delivery time. 18. East Germany is sending in exchange machines and other merchandise. 19. The representative of the government talked about the 5-year plan. 20. He told us how high the living standard will be after a few years. 21. Next year we have to grow twice the quantity of grain as last year. 22. This year the harvest was bad. 23. He also talked about the economic life of Hungary and the reasons for the high cost of living. 24. I've never yet heard anyone talk about this problem. 25. He wanted to explain why there isn't enough merchandise in the country. 26. If they just talk and don't do anything, then there won't be more merchandise in the shops.	Tegnap elmentem a sajtóértekezletre. Az értekezletet a külkereskedelmi miniszter tartotta. Johnson nem tudott menni, mert más dolga volt. A követségekről ott voltak a kereskedelmi attasék. A párt, a kormány és a sajtó képviselői is ott voltak. A miniszter beszélt a külkereskedelemtől. Elmondta, hogy kereskedelmi szerződést kötöttek Kelet-Németországgal. Ez a hetedik szerződés a két ország kormánya között. Az első szerződést 1950. május 22-én kötötték. Egy magyar bizottság ment Berlinbe. Minden újság írt róla két héttel ezelőtt. Az első oldalon olvastam a cikket. Akkor nem írták, hogy mi van az új szerződésben. Az értekezleten a miniszter beszélt a szerződésről. A jövő évben Magyarország növeli a baromfi és a gabona szállítását. A szerződés szerint többet fog szállítani, mint eddig. Egyik érdekes pontja a szerződésnek a rövid szállítási határidő. Cserébe Kelet-Németország gépeket és más árukat küld. A kormány képviselője az ötéves tervről beszélt. Elmondta, hogy milyen magas lesz az életszínvonal egypár év múlva. Jövőre kétszer annyi gabonát kell termelni, mint tavaly. Az idén rossz volt a termés. Beszélt még Magyarország gazdasági életéről és a drágaság okairól. Még senkit sem hallottam beszélni erről a kérdésről. Meg akarta magyarázni, hogy miért nincs elég áru az országban. Ha beszélnek csak és nem csinálnak semmit, akkor nem lesz több áru az üzletekben.

27. The workers don't make enough money and can't buy. 28. Nobody knows what the government intends to do. 29. Someone asked the Minister to talk about this problem. 30. He said the government will soon find a solution to these problems. 31. I'd like to go to the next press conference also. 32. Next week, on the 14th, my wife is taking my car. 33. My friend promised to take me in his car. 34. Meanwhile he'll find out exactly where the conference will be.	A munkások nem keresnek eleget, és nem tudnak vásárolni. Senki sem tudja, hogy mit akar tenni a kormány. Valaki megkérte a minisztert, hogy beszéljen erről a kérdéstről. Azt mondta, hogy a kormány majd talál megoldást ezekre a kérdésekre. A következő sajtóértekezletre én is el szeretnék menni. A jövő héten, tizennegyedikén, a feleségem viszi el a kocsimat. A barátom megígérte, hogy elvisz a kocsiján. Addig megtudja pontosan, hogy hol lesz az értekezlet.

RESPONSE DRILL

1. Volt már sajtóértekezleten? 2. Sokan vannak a sajtóértekezleten? 3. El tudott Johnson menni a sajtóértekezletre? 4. Ki tartotta az értekezletet? 5. Ott voltak a kormány képviselői is? 6. Miről beszélt a miniszterelnök? 7. Milyen szerződést kötött a magyar kormány? 8. Mikor írták alá? 9. Hol írták alá a szerződést? 10. Hányadik szerződés volt ez Magyarország és a Szovjetunió között? 11. Mikor kötötték az elsőt? 12. Milyen bizottság jött Budapestre? 13. Mikor írtak erről az újságok? 14. Melyik oldalon volt a cikk? 15. Mi van az új szerződésben? 16. Ki szállít több árut? 17. Mi a szerződésnek az érdekes pontja? 18. Mit küldenek cserébe Magyarországnak? 19. Miről beszélt még a miniszterelnök? 20. Milyen lesz az életszínvonal öt év múlva? 21. Mennyi gabonát kell termelni a jövő évben? 22. Jó volt a termés ebben az évben? 23. Hol tartják a következő sajtóértekezletet? 24. Ki tartja? 25. Milyen ember a pénzügyminiszter helyettese? 26. Volt már alkalma öt hallani?	Have you ever been at a press conference? Are there many people at the press conference? Could Johnson go to the press conference? Who held the conference? Were the representatives of the government there also? What did the Prime Minister talk about? What kind of treaty did the Hungarian Government make? When did they sign it? Where did they sign the treaty? What (number) was the treaty between Hungary and the Soviet Union? When did they make the first one? What delegation came to Budapest? When did the newspapers write about that? On which page was the article? What's in the new treaty? Who transports more merchandise? What's the interesting point of the treaty? What do they send in exchange to Hungary? What else did the Prime Minister talk about? What will the living standard be after five years? In what quantity must they produce crops next year? Was the harvest good this year? Where are they holding the next press conference? Who's holding it? What kind of a man is the Deputy Minister of Finance? Have you had an opportunity to hear him yet?

27. Miről fog beszélni?	What's he going to talk about?
28. Mit akar megmagyarázni?	What does he want to explain?
29. Mindenki ismeri az okokat?	Does everybody know the reasons?
30. Akar valamit tenni a kormány?	Does the government want to do anything about it?
31. Ismeri maga ezt a kérdést?	Are you familiar with this problem?
32. Magyarországon eleget keres a munkás?	Does the worker make enough money in Hungary?
33. Meg tudják magyarázni a drágaság okait?	Can they explain the reasons for the high cost of living?
34. Az Egyesült Államokban eleget keres a munkás?	Does the worker make enough money in the United States?
35. Milyen az életszínvonal az Egyesült Államokban?	What's the living standard like in the United States?

CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Ki tartotta tegnap a sajtóértekezletet?
 B: A miniszterelnök tartotta.
 A: Sokan voltak az értekezleten?
 B: Igen, sok külföldi kereskedelmi attasé volt ott.
 A: A kormány képviselői nem voltak ott?
 B: Természetesen ott voltak. Voltak a párttól és az újságoktól is.
 A: Miről beszélt a miniszterelnök?
 B: Gazdasági és politikai kérdésekről.
 A: Azt hiszem, az érdekes volt. Más nem mondott?
 B: De igen. Elmondta, hogy egy új kereskedelmi szerződést kötöttek a múlt héten.

2

- A: A Szovjetunióval kötött kereskedelmi szerződést a kormány?
 B: Nem, Csehszlovákiával. Ez már a nyolcadik szerződés a két ország között.
 A: Mikor kötötték az első szerződést?
 B: A háború után, 1947-ben.
 A: Budapestről ment bizottság Prágába, vagy onnan jött ide?
 B: Prágából jött bizottság Pestre. Nem olvasta az újságokban?
 A: Azt hittem, hogy valami más bizottságról írtak. Mi van a szerződésben?
 B: Magyarország növeli a gabona szállítását Csehszlovákiába.
 A: Eddig is sokat szállított!
 B: Igen, de ezután még többet fog szállítani.

3

- A: Mikor tartják a következő sajtóértekezletet?
 B: Azt hiszem, hogy harmadikán, két hét múlva.
 A: Tudja, hogy ki tartja?
 B: Kertész, a pénzügyminiszter helyettese tartja.
 A: Miről fog beszélni Kertész úr?
 B: A magyar gazdasági életről és a drágaság okairól.
 A: Gondolja, hogy meg tudja magyarázni a drágaság okait?
 B: Nem hiszem.
 A: Szeretném tudni, hogy mikor lesz több áru az üzletekben!
 B: Nehéz kérdés. De ki fog vásárolni, ha a munkások nem keresnek eleget!
 A: Elvisz a kocsiján az értekezletre?
 B: Nagyon szívesen.

SITUATION

Egy sajtóértekezleten volt, amit a miniszterelnök tartott. A kereskedelmi attasé nem tudott elmenni, mert sok dolga volt. Megkérdezi magát, hogy ki volt az értekezleten. Miről beszélt a miniszterelnök? Mit mondott az életszínvonalról? Mit hallott az új kereskedelmi szerződésről? Melyik kormánnyal kötött szerződést a magyar kormány? Hol írták alá a szerződést? Mit szállít a két ország? Mit mondott a miniszterelnök az ötéves tervről? Mikor lesz a következő sajtóértekezlet? Ki tartja? Ismeri azt, aki tartja? Milyen ember? Mit akar majd megmagyarázni? Meg tudja magyarázni a drágaság okait? A kocsija rossz; az attasé megígéri, hogy elviszi magát a kocsiján.

NARRATIVE

A múlt héten az osztrák kormány kereskedelmi szerződést kötött a jugoszláv kormánnyal. Az újságok már régen írtak arról, hogy jugoszláv bizottság érkezik az osztrák fővárosba. A szerződés aláírása után az osztrák miniszterelnök sajtóértekezletet tartott. Az értekezleten ott voltak a külföldi követségek kereskedelmi attaséi, és a sajtó képviselői.

Az osztrák miniszterelnök elmondta, hogy ez már a nyolcadik szerződés a háború óta a két ország között. Az első szerződést 1949. január 14-én kötötték. Az új szerződés szerint a két ország háromszor annyi árut szállít, mint tíz évvel ezelőtt. Érdeemes a két országnak kereskedelmi szerződést kötni, mert szomszédok, és a szállítás nem kerül sokba.

A szerződés szerint Ausztria gépeket, kerékpárokat, edényeket és teherautókat szállít. Az osztrák gépek nagyon jók, mert jó anyagból vannak. Jugoszlávia szívesen veszi meg azokat. Sok osztrák teherautó és kerékpár szalad a jugoszláv utakon. Ebben az új szerződésben az osztrák kormány növeli a gépek és különböző áruk szállítását Jugoszláviába. Többet szállít, mint eddig.

Cserébe Jugoszlávia gabonát, főleg búzát és kukoricát küld Ausztriának. Ausztria nem tud elég gabonát termelni, mert az országban sok a hegy és kevés a jó föld. Jugoszláviában sok jó föld van és így sok gabonát termelnek. Ebben az évben kétszer annyi búzát és kukoricát termeltek, mint a múlt évben, mikor nem volt jó a termés.

A gépeket és a különböző árukat hajón szállítják Bécsből Jugoszláviába. A szállítás a Dunán olcsó és elég gyors. A hajók Budapesten mennek át. A gabona Jugoszláviából vonaton érkezik Ausztriába. A vonaton az út nem olyan hosszú, mint a Dunán. A két ország fővárosa között repülőgépek is járnak. A bizottság repülőgépen érkezett Bécsbe.

Az osztrák miniszterelnök még elmondta, hogy a jövő hónapban Dániával és Magyarországgal is kötnek kereskedelmi szerződést. Az egyik újságíró megkérdezte, hogy mikor fogja a kormány emelni az életszínvonalat. A miniszterelnök azt mondta, hogy a kormány már sok nehéz gazdasági kérdésre talált megoldást, így reméli, hogy erre is fog megoldást találni. De addig is növelni fogják a termelést és segíteni az üzletembereket.

aláírás signing; signature

